

တိုက်ပုံအကျိုးနှင့်
နေကမင်းကြီး

ဖတ်စရာဆောင်းပါးများ

မောင်ခင်မင်(နေဖြူ)

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

ဒို့အရေး
ဒို့အရေး
ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုးပုဆိန်နိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး။
- အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- ခိုင်မာသည့်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော် သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

မောင်ခင်မင်(၈၄ဖြူ)

ခနဖြူမြို့နယ်၊ ကျုံတန်းကျေးရွာ၌ ၁၉၄၂ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်တွင် မွေးဖွားသည်။ မိဘနှစ်ပါးမှာ ဦးရာမ၊ ဒေါ်စောတင်တို့ဖြစ်သည်။ အမည်ရင်း ဦးခင်အေး ဖြစ်သည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းကို မြန်မာစာ၊ သင်္ချာဂုဏ်ထူး များဖြင့် အောင်မြင်သည်။ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် မြန်မာစာအမှတ် အများဆုံး ဖြင့် အောင်မြင်သည့်အတွက် ငွေတာရီရွှေတံဆိပ်နှင့် လှသမိန်ရွှေတံဆိပ် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရသည့်အပြင် တက္ကသိုလ်ပညာသင်ဆုကိုလည်း ရရှိသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာ(အထွေထွေဂုဏ်ထူး) ဘွဲ့ရသည်။ ပထမတန်းဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်သည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရသည်။ ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင် စာပေပါရဂူ(ဒီလစ်)ဘွဲ့ ချီးမြှင့်သည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ပုသိမ်ကောလိပ်၊ မြန်မာစာဌာန၌ နည်းပြအဖြစ် စတင်အမှု ထမ်းသည်။ ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ်၊ ပညာရေးတက္ကသိုလ်၊ ပုသိမ်ကောလိပ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ဒဂုံတက္ကသိုလ်တို့တွင် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် မြန်မာစာ ဧည့်ပါမောက္ခအဖြစ် ၁၉၉၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၉ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် မှ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာန၊ ပါမောက္ခဌာနမှူး အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အလယ်တန်းကျောင်းသားဘဝ၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှစ၍ ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ ယခုအထိ ဘာသာစာပေဆိုင်ရာဆောင်းပါးများ ရေးသား လျက်ရှိသည်။ ထင်ရှားသော စာအုပ်များမှာ စကားပြေသဘောတရား၊

စကားပြေအတတ်ပညာ (၁၉၇၉)၊ ပြည်သူ့အတွက် မြန်မာစကားပြေ (၁၉၈၅)၊ မြန်မာစကား၊ မြန်မာစာရုပ်ပုံလွှာ (၁၉၉၀)၊ [၁၉၈၇ စာပေဗိမာန် စာမူဆု၊ သုတပဒေသာဝိဇ္ဇာပထမဆု]၊ မြန်မာဘာသာစကား ပညာရှင်များနှင့် ဘာသာစကားအမြင်(၁၉၉၂)၊ မေတ္တာနုလုံးသားပုံရိပ်များ(၁၉၉၇)၊ စာပေ သမုဒ္ဒရာ၌ လက်ပစ်ကူးခြင်း(၁၉၉၇)၊ စကားသမုဒ္ဒရာ၊ စာသမုဒ္ဒရာ (၁၉၉၇)၊ တစ်သံ နှစ်သံ သုံးလေးသံ (၂၀၀၀)၊ သုတေသနလက်စွဲ(၂၀၀၁)၊ နှစ်လေး ဆယ် ဘဝမှတ်တိုင်များ(၂၀၀၂) [အမျိုးသားစာပေဆု (စာပဒေသာဆု)]၊ စာဆိုဘဝ စာဆိုစေတနာ စာဆိုလက်ရာ(၂၀၀၃)၊ အတ္ထုဗေဒနိဒါန်း (၂၀၀၄)၊ စာပေမှတ်တိုင်များကို ဖြတ်သန်းခြင်း(၂၀၀၄)၊ တပည့်နှင့်ဆရာ၊ ဆရာနှင့် တပည့်(၂၀၀၄)၊ သက်တံရောင်စုံ ဘာသာစကား(၂၀၀၅)၊ လူ့ပြည်မှာ အနေရဲ့စေတီ(၂၀၀၆)၊ ဇာတကပင်လယ်နှင့် ရာမာယဏကို ခြေရာ ခံခြင်း(၂၀၀၆)တို့ ဖြစ်ကြသည်။ မောင်သုတ၏ စာဆိုတော်များ အတ္ထုပ္ပတ္တိ (၂၀၀၂)ကို တည်းဖြတ် ဖြည့်စွက်ခဲ့သည်။

တိုက်ပုံအကျဉ်းနှင့် ဇနကမင်းကြီး

မောင်ခင်မင်(ခေုဖြူ)

ဖြန့်ချိရေး

အမှတ် (77/D)၊ ဓမ္မပါလလမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
ဖုန်း-၅၄၃၈၃၆

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၄၀၁၀၇၁၀၆၀၈

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၄၀၀၂၃၆၀၃၀၇

မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းဒီဇိုင်း

နိုင်သစ်နီ

ကွန်ပျူတာစာစီ

ဇွန်ပွင့်ကွန်ပျူတာ

ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ်

ပထမအကြိမ်

ထုတ်ဝေသည့်ကာလ

မတ်လ၊ ၂၀၀၇

အုပ်ရေ

၅၀၀

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်ဝင်းမာတင်(မြ-၀၃၇၃၇)၊ ဇွန်ပွင့်စာပေ
အမှတ် 77/D၊ ဓမ္မပါလလမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်။

အတွင်းနှင့်မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်

ဦးဝင်းလွင်(ရွှေဟင်္သာအောင်စက်)

အမှတ်(၃၁)၊ ဦးရွှေဂွန်းလမ်းတို၊ ပုဇွန်တောင်။

တန်ဖိုး

၁၈၀၀ ကျပ်

မာတိကာ

စာစု(၁) အရေးအဖွဲ့နည်းနာ

● စာရေးသူ၏အမှာ	၉
၁။ မှန်ထဲကပုံရိပ်	၁၃
၂။ အကြောင်းတူ ပုံစံတူ	၁၅
၃။ ဆန့်ကျင်ဘက်ချင်း	၁၈
၄။ ၀ ဝကလေး ဝိုင်းဝိုင်းရေး	၂၁
၅။ တိုက်ပုံအင်္ကျီနှင့် ဇနကာမင်းကြီး	၂၄
၆။ သေနတ်နှင့်ရာမ	၂၇
၇။ ဘိုးရာဇာနည်းနှင့် သီဟပတေ့နည်း	၃၀
၈။ ပျားရည်ထောပတ်နှင့် ကြက်စွပ်ပြုတ်	၃၃
၉။ ဆီမီးတစ်ရာ မျက်နှာငွေလ	၃၆
၁၀။ ခန္ဓာပုရနှင့် တို့မေမေ	၃၉
၁၁။ စိတ်ထဲကအရသာ	၄၂

စာစု(၂) ဘာသာစကား

၁၂။ mixမလုပ်သင့်ပါ	၄၇
၁၃။ ယုန်နှင့်လခြမ်း	၅၀
၁၄။ ရှင်နှင့် ခင်ဗျာ	၅၃
၁၅။ ကျောင်းသားပညာရှိကလေးများ	၅၆
၁၆။ ဇေလင် ပိုလိုလောင်ဇေးရှင်း	၅၉
၁၇။ ဆရာမ လာရင် ဆရာ မလာရင်	၆၂
၁၈။ ကျောခိုင်းထွက်ခွာ	၆၅
၁၉။ ဘာသာပြန်ကိစ္စ	၆၈
၂၀။ ကျား၏ နောက်ကွယ်တွင်	၇၁

စာစု(၃)

စာပေ

၂၁။ သိကြားမင်းပါးစပ်နှင့် ဝိဇယုတ္တရ ခရုသင်းကြီး	၇၇
၂၂။ စိန်လက်စွပ်ကြီးနဲ့ သူဆင်းရဲ	၈၀
၂၃။ ဆရာဇေယျ မျက်နှာနီသောအချိန်	၈၃
၂၄။ မယ့်လင်သူမြတ် ယောက်ျားထွတ်	၈၆
၂၅။ ဆရာကြီး၏ မလေး သုံးယောက်	၈၉
၂၆။ ငယ်လက်ရာ	၉၂
၂၇။ ဒေါက်တာရေချမ်း၊ ကွံ၊ ပရဟိတဝါဒ	၉၅
၂၈။ ဆရာသော်တာဆွေ၏ ဟာသကမ္ဘာ	၉၈
၂၉။ ဆရာကြပ်ကလေး၏ ဟာသကမ္ဘာ	၁၀၁
၃၀။ ရှင်းပြီးသား ပြန်မရှုပ်စေဖို့	၁၀၄
၃၁။ ဟင်းစားရော ကွန်ချက်ပါ	၁၀၈
၃၂။ ကြီးရင့်သက်ရွယ် ချစ်မပြယ်	၁၁၂
၃၃။ မလိုတစ်မျိုး လိုတစ်မျိုး	၁၁၆
၃၄။ နေမိနွရနှင့် မာဃနတ်ရှင်	၁၁၉
၃၅။ ကဗျာဖြင့်တစ်မျိုး စကားပြေဖြင့်တစ်ဖုံ	၁၂၂

စာစု(၄)

ပုဂ္ဂလရေးရာ

၃၆။ လူကြီးနေရာ	၁၂၇
၃၇။ ဒလက်များ ကျိုးပဲ့ကုန်သော်လည်း	၁၂၉
၃၈။ လည်ပင်းကို လှမ်းဖက်သူများ	၁၃၂
၃၉။ ထွားထွားဝေဝေကြာပွင့်များ	၁၃၅
၄၀။ ကိုယ်တွေ့စာတွေ့ ဆရာကြီး	၁၃၈
၄၁။ အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော် သူငယ်လေး	၁၄၁
၄၂။ ဆရာဌေးဒေါင်း ပြောပြသော အကွက်ဆန်းကလေးများ	၁၄၄
၄၃။ ဘဝအမောပြေသော သွေးလှူရှင်များ	၁၄၈
၄၄။ ဆင်တူယိုးမှား နောက်လိုက်များ	၁၅၁
၄၅။ ဆရာရေးပေးသော ထောက်ခံစာမှသည်	၁၅၄

စာရေးသူ၏အမှာ

၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ရက်နေ့တွင် မှတ်မှတ်ရရ စတင်ထွက် လာသော ဖတ်စရာဂျာနယ်၊ အမှတ်(၁) မှသည် ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၉ရက်နေ့တွင် ဖတ်စရာ၏ ပဲ့ကိုင် ကိုအောင်ပြည့်၏ ဘဝနိဂုံးနှင့်အတူ စခန်းသိမ်းခဲ့သော ဂျာနယ်အမှတ်(၆၇) အထိ တစ်ပတ်မပျက် ကျွန်တော် ဆောင်းပါးရေးဖြစ်ခဲ့ ပါသည်။

ကျွန်တော့် ဆောင်းပါးများကို ကိုအောင်ပြည့်က လေးလေးစားစား နေရာပေးပြီး ဂျာနယ်၏ စာမျက်နှာ ၃မှာ ပုံမှန်ထည့်ပေးသည်။ ရှေ့ဆုံးစာရွက် ကို လှန်လိုက်သည်နှင့် ကျွန်တော့်ဆောင်းပါးကို ပုံမှန်မြင်တွေ့နေရသည်မှာ ကျေနပ်စရာ၊ ကြည်နူးစရာ၊ ကျေးဇူးတင်စရာဖြစ်သည်။ သို့သော် ယခု ထိုဆောင်းပါး ၆၇ ပုဒ်နှင့် ရပ်လိုက်ရမည်ဟူ၍တော့ မမျှော်လင့်မိပါ။ မမျှော်လင့် တာတွေဖြစ်လာသည်နှင့်အတူ အောက်မေ့သတိရစရာတွေလည်း ဖြစ်လာရ ပါသည်။

ဖတ်စရာမှာ အရှိန်ကောင်းနေစဉ် ဆောင်းပါးအချို့ကို စာအုပ်အဖြစ် စုစည်းထုတ်ဝေလိုကြောင်း 'ဇွန်ပွင့်စာပေ'က ဆိုလာသည်အတွက် ရှေ့ပိုင်း ဆောင်းပါး ၄၅ ပုဒ်ကို တစ်ဖြတ် စုစည်းထုတ်ဝေဖို့ စီစဉ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ယခု စာအုပ်အဖြစ် ပုံပေါ်လာပါပြီ။

သွားလာလှုပ်ရှားရင်း စိတ်ထဲမှာပေါ်လာသော ရေးစရာများကို ဖတ်စရာ

မှာ ပုံဖော်ကြည့်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်စီမှာ တစ်ခုခုတော့
မည်မည်ရရ ပုံပေါ်နေလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ဖြစ်လာအောင် ဆောင်ရွက်သူအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်
ပါသည်။

ရသသည် စိတ်ကိစ္စဖြစ်၍

အလွန်သိမ်မွေ့သည်။

စာဖတ်ပြီး ခံစားရပုံကို

ပုံသေပြော၍ မဖြစ်။

ရသခံစားမှုသည်

တစ်ဦးချင်းနှင့်ဆိုင်သည့်အတွက်

ရသခံစားရပုံချင်း အတိုင်းအဆချင်း

ကွဲပြားနိုင်သည်။

အရေးအဖွဲ့နည်းနာ

ဖတ်စရာဆောင်ပါးများ

အရေးအဖွဲ့ နည်းနာ

- မှန်ထဲကပုံရိပ်
- အကြောင်းတူပုံစံတူ
- ဆန့်ကျင်ဘက်ချင်း
- ၀ ၀ကလေးပိုင်းပိုင်းရေး
- တိုက်ပုံအင်္ကျီနှင့် ဇနကာမင်းကြီး
- သေနတ်နှင့်ရာမ
- ဘိုးရာဇာနည်းနှင့် သီဟပတေ့နည်း
- ပျားရည်ထောပတ်နှင့် ကြက်စွပ်ပြုတ်
- ဆီမီးတစ်ရာ မျက်နှာငွေလ
- ခန္ဓာပုရနှင့် တို့မေမေ
- စိတ်ထဲကအရသာ

မှန်ထဲကပုံရိပ်

ကျွန်တော် ငယ်ငယ်က ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး၏ တရားကို နာဖူးပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး ဟောကြားသောတရားကို အပြည့်အစုံ မမှတ်မိတော့သော်လည်း ဂါထာတစ်ပုဒ်၏ အဆုံးသတ်အဖွင့် စာသားကလေးကိုကား မှတ်မိနေပါသည်။ အဆုံးသတ်စကားမှာ 'လူမွဲက ပြောင်၊ အမူဆောင်သည်၊ လူပြောင်မွဲကြီး ဖြစ်လေတော့သတည်း' ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် 'လူမွဲပြောင်၊ လူပြောင်မွဲ' ဟူသည့် စကားကို ဆိုရိုးစကားတစ်ခုအဖြစ် မှတ်သားရပါသည်။

ဤစကားကလေး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရေရေရာရာ မသိခင် ကတည်းက စိတ်ထဲမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲမှတ်မိနေခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။ 'မွဲပြောင်၊ ပြောင်မွဲ' ဟူ၍ စကားလုံးတူ နှစ်လုံးစီ ပြောင်းပြန်ထပ်ဆင့် သုံးထားပုံကလေးကို စိတ်ထဲမှာ ထူးထူးခြားခြား စွဲသွားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

'လူပြောမသန်၊ လူသန်မပြော'၊ 'မရှိလို့မလှူ၊ မလှူလို့မရှိ'၊ 'ရှင်ကျပ်သေချောင်၊ ရှင်ချောင်သေကျပ်' ဟူသော စကားများတွင်လည်း ပြောင်းပြန်ထပ်ဆင့် အသုံးကလေးများကို တွေ့ရပါသည်။

စိုင်းထီးဆိုင်၏ မောင့်လပြည့်ဝန်းသီချင်း ပေါ်လာတော့ ထိုအသုံးမျိုး တွေ့ရပြန်သည်။ 'ချစ်၍စွန့်သွားတဲ့ မင်းကို၊ မောင် စွန့်၍ ချစ်သွားမယ်လေ' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ချစ်နှင့်စွန့်၊ စွန့်နှင့်ချစ် ပြောင်းပြန်ဟပ်ပြပုံလေးကို စိတ်ထဲမှာ စွဲငြိသွားပါသည်။

ဤအစွဲမျိုးကို မှန်ထဲကပုံရိပ် (mirror image)ဟု ခေါ်ပါသည်။ မှန်ထဲမှာ

ပြောင်းပြန်ပုံရိပ် ထင်နေသလို ပြောင်းပြန်ဖွဲ့သော အဖွဲ့မျိုး ဖြစ်ပါသည်။ ဤအဖွဲ့မျိုး ပါဝင်သော ကဗျာတစ်ပုဒ်ကိုလည်း သတိရမိပါသည်။ ဆရာမင်းသုဝဏ်၏ ‘ဂျနီဗာကန်ရိုး၌’ ဖြစ်ပါသည်။

တောင်ခိုးနှင့် တိမ်
 ရောယှက်လိမ်၍
 တိမ်နှင့် တောင်ခိုး
 တောင်ကိုမိုးသော်
 မိုးကို မမြင်
 ကန်ရေပြင်တွင်
 ငွေသွင်တိမ်ရိပ် ကူးသတည်း။

ဤကဗျာတွင် တောင်နှင့်တိမ်၊ တိမ်နှင့်တောင်တို့ ဆက်စပ် ဖွဲ့ယှက်နေပုံကို လှလှပပဖွဲ့ထားကြောင်း အများအသိပင် ဖြစ်ပါသည်။ ‘တောင်ကိုမိုးသော်၊ မိုးကိုမမြင်’ ဟူ၍ သံတူကြောင်းကွဲ ‘မိုး’ နှစ်လုံး ချိတ်ဆက်ထားပုံမှာလည်း နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် အဓိက တင်ပြလိုသောအချက်ကား ကန်ထဲမှာ ပြောင်းပြန်ထင်ဟပ်နေသော ငွေတိမ်ရိပ်အဖွဲ့တွင် တကယ့်တိမ်နှင့် ကန်ထဲက တိမ်တို့ ပြောင်းပြန်ဖွဲ့ယှက်နေပုံနှင့် လိုက်ဖက်စွာ ‘တောင်ခိုးနှင့် တိမ်၊ တိမ်နှင့် တောင်ခိုး’ ဟူ၍ စကားနှစ်လုံးကို မှန်ရိပ်သဖွယ် ပြောင်းပြန်ပြုကာ ရေးဖွဲ့သည့် နည်းကို အသုံးပြုထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်

အမှတ် ၁၊ ဇန်နဝါရီ ၄၊ ၂၀၀၅

အကြောင်းတူ ပုံစံတူ

သဘောချင်းတူသော အကြောင်းအရာများကို ပုံစံတူ ရေးထုံးဖွဲ့ထုံးများဖြင့် ဖော်ပြသောအခါ ထိုအရေးအဖွဲ့သည် စာဖတ်သူ၏ အာရုံကို အမှတ်ထင်ထင် ဆွဲဆောင်နိုင်ရုံမျှမက ပို၍လည်း ထင်ရှားပေါ်လွင်လာရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အိမ်လည်း ငါနေ၏။

ကျွန်လည်း ငါစေ၏။

လယ်လည်း ငါစား၏။

ထိုအဖွဲ့သည် ပုဂံခေတ် သက္ကရာဇ် ၆၀၀ ကျော်တွင် ရေးထိုးသော 'ကျစွာမင်း မိထွေးတော် ကျောက်စာ'မှ အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ သဘောချင်းတူသော အကြောင်းအရာသုံးခုကို ပုံစံတူဝါကျသုံးခုဖြင့် ဆင့်ကာဆင့်ကာ ဖော်ပြလိုက် သည့်အတွက် စာဖတ်သူတို့ သတိပြုမိပြီး ပို၍လည်း ထင်ရှားလာရပါသည်။ ကျစွာမင်း၏ မိထွေးတော်က မိမိ၏ သားတော်ဘုရင်က မိမိကို ချီးမြှောက်သည့် အိမ်၊ ကျွန်၊ လယ်များကို မိမိ ကောင်းစွာအသုံးပြုကြောင်း ဂုဏ်ယူ ပြောပြနေပုံကို ကြားယောင်လာစေနိုင်သောအဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။

သိပ္ပံမောင်ဝသည် အင်းဝသို့ရောက်စဉ်က နန်းမတော်မယ်နု၏ ကောင်းမှုဖြစ်သော အုတ်ကျောင်းကြီးကို မြင်ရသောအခါ

'ကြီးကလည်း ကြီး

ခိုင်ကလည်း ခိုင်

ခုံကလည်း ခုံ

အင်မတန် ကျောင်းကြီးဖြစ်သည်' ဟု တအံ့တဩ မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။ ဤမှတ်ချက်ဝါကျတွင် ကျောင်းကြီး၏ ကြီးမားခြင်း၊ ခိုင်ခံ့ခြင်း၊ ခံ့ညားခြင်း ဟူသော သဘောချင်းတူသည့် ဂုဏ်သုံးရပ်ကို '... ကလည်း... ကလည်း... ကလည်း...' ဟူသော ပုံစံတူ ပုဒ်သုံးခုဖြင့် ပြသည့်အပြင် ကြီး၊ ခိုင်၊ ခံ့ ဟူသော စကားသုံးလုံးကို ရှေ့နောက် အဖွင့်အပိတ် လုပ်ထားသောကြောင့် ထိုအရေးအဖွဲ့သည် နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ရသည်နှင့်အမျှ ကျောင်းကြီး၏ ဂုဏ်များလည်း ထင်ရှားလာရသည်။ ထို့ပြင် 'ကြီး'ဟူသော ချသံ၊ 'ခိုင်'ဟူသော ချိသံ၊ 'ခံ့'ဟူသော ချသံတို့ကို တစ်လှည့်စီ သုံးထား သည့်အတွက် အသံအမြင့် အနိမ့်၊ စည်းကျ ဝါးကျဖြစ်ပြီး အသက်ဝင်လာရ သည်။ ထိုဝါကျကို ထိုသို့မရေးဘဲ 'ကြီးမားခိုင်ခံ့၍ ခံ့ညားသော ကျောင်းကြီး ဖြစ်သည်' ဟု ရေးလျှင် အဓိပ္ပာယ် အတူတူပင် ဖြစ်သော်လည်း ပထမဝါကျလို အမှတ်တရဖြစ်ဖွယ် မရှိပါ။

ဤသို့ ပုံစံတူ အရေးအဖွဲ့များဖြင့် သဘောချင်းတူသော အချက်များကို ဖွဲ့သည့် အဖွဲ့မျိုးကို အပြိုင်အဖွဲ့ (parallelism)ဟု ခေါ်ပါသည်။

တစ်ချိန်က တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ ကြွေးကြော်သံ ဖြစ်သော

- မြန်မာပြည်သည် တို့ပြည်
- မြန်မာစာသည် တို့စာ
- မြန်မာစကားသည် တို့စကား

ဟူသော အဖွဲ့ကို ကြည့်လျှင် အပြိုင်အဖွဲ့များ၏ အာနိသင်ကို သတိပြုမိ နိုင်ပါသည်။

- ကြိုးချင်းထား ကြိုးချင်းငြိ
- အိုးချင်းထား အိုးချင်းထိ
- စီးတဲ့ရေ ဆည်တဲ့ကန်သင်း
- ကုသိုလ်လည်းရ ဝမ်းလည်းဝ
- အတုမြင် အတတ်သင်
- အမိမဲ့သား ရေနည်းငါး

စသည့် စကားပုံများ၊ ဆိုရိုးများကို ကြည့်လျှင်လည်း အပြိုင်အဖွဲ့များကို မည်သို့အားပြုထားကြောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

သဘောချင်းတူသော အကြောင်းအရာများကို ပုံစံတူပုဒ်များ၊ ဝါကျများဖြင့် ဖွဲ့သော အပြိုင်အဖွဲ့များသည် စာဖတ်သူ၏ အာရုံကို ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသည်နှင့်အမျှ ဖော်ပြသော အကြောင်းအရာကိုလည်း လေးနက်ထင်ရှားစေပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၂၊ ဇန်နဝါရီ ၁၁၊ ၂၀၀၅

ဆန့်ကျင်ဘက်ချင်း

အလင်းနှင့်အမှောင်

အဖြူနှင့်အမည်း

ဆန့်ကျင်ဘက်ချင်း ယှဉ်ဟပ်ပြလိုက်လျှင် ထင်းခနဲ ပေါ်လွင်လာစမြဲ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်က သဘောကျခဲ့သော ကိုမြတ်လေး၏သီချင်းတွဲ သုံးပုဒ်ထဲက စာသားကလေးကို ယခုတိုင် စိတ်ထဲမှာ စွဲနေသည်။ 'ခြားနားချက်' လား၊ 'ဖြေရှင်းချက်'လား၊ 'ဆုံးဖြတ်ချက်'လား၊ ဘယ်သီချင်းထဲကလဲတော့ မမှတ်မိတော့ပါ။ သီချင်းစာသားကလေးက -

'သစ္စာကို မြတ်နိုးသူက

အရှေ့ကိုသွား၊

ဂုဏ်ကို မြတ်နိုးသူက

အနောက်ကိုသွား'

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဘာကြောင့် ထိုအဖွဲ့ကလေးကို စိတ်ထဲမှာ စွဲနေရပါသနည်း။ ပုံစံတူ အပြိုင်ဖွဲ့ထားသော ဝါကျနှစ်ခုထဲမှာ 'သစ္စာ'နှင့် 'ဂုဏ်'၊ 'အရှေ့'နှင့် 'အနောက်' ဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက်များကို ယှဉ်ဟပ်ဖွဲ့ထားသောကြောင့် ဖြစ်မည် ထင်ပါသည်။

ခေတ်အဆက်ဆက် နှုတ်ဆင့်ကမ်းခဲ့သော စကားပုံများ၊ ဆိုရိုးများတွင်

'စီးတဲ့ရေ ဆည်တဲ့ကန်သင်း' လို သဘောချင်းတူသော အကြောင်းအရာချင်း သာ ပုံစံတူအပြိုင်ဖွဲ့သည်မဟုတ်။ အဖြူနှင့်အမည်းလို သဘောချင်းခြားနား သော ဆန့်ကျင်ဘက်များကိုလည်း ပုံစံတူ အပြိုင်ဖွဲ့လေ့ ရှိပါသည်။

- တန်ဆေး လွန်ဘေး
- ကုသိုလ်တစ်ပဲ ငရဲတစ်ပိဿာ
- ချစ်စကိုရှည်စေ မုန်းစကိုတိုစေ

'တန်' နှင့် 'လွန်'၊ 'ဆေး' နှင့် 'ဘေး' ဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက်များကို ပုံစံတူဝါကျတွင် ယှဉ်ဟပ်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်စကားပုံများ၊ ဆိုရိုးစကားများလည်း ထိုသဘောပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာသုခ၏ ရုပ်ရှင်ကားထဲက 'ဖြစ်ချင်သလိုမဖြစ်ရင် ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်ပစေတော့ကွာ' ဟူသော စကားကို ကျွန်တော်တို့ နားစွဲခဲ့ရသည်။ 'မဖြစ်' နှင့် 'ဖြစ်' ဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကလေးတစ်တွဲကို ပုံစံတူ ဟပ်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆန့်ကျင်ဘက်စကားနှစ်လုံးကို ပုံစံတူ အပြိုင်မဖွဲ့ဘဲလည်း အာနိသင် ထက်မြက်စွာ အသုံးပြုကြပါသေးသည်။ ဝါကျတစ်ခုထဲတွင် ဆန့်ကျင်ဘက် စကားနှစ်လုံးကို ထိပ်တိုက်ထည့်သုံးလိုက်သောအခါ ဆန့်ကျင်ဘက်သဘော လည်း ထင်းခနဲ ပေါ်လွင်လာတတ်ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်လည်း ကျယ်ပြန့် လာတတ်ပါသည်။

ဆရာမောင်ထင်က မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသက် စတေးသွား သူများကို 'ကျွန်ုပ်တို့ ရှင်စေခြင်းငှာ၊ သေသွားသူများ' ဟု ဖွဲ့ဖူးသည်။ 'ရှင်' နှင့် 'သေ' ဆန့်ကျင်ဘက် စကားနှစ်လုံးကို ထိပ်တိုက်ပြုပြီး အဓိပ္ပာယ်အများကြီး ကျယ်ဝန်းအောင် ကျစ်လျစ်စွာ ရေးဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ 'ရှင်' နှင့် 'သေ' သည် သာမန် အနက်အဓိပ္ပာယ် ရိုးရိုးသာမဟုတ်တော့ဘဲ နောက်က ဂယက်ရိုက် ပြီးပါလာသော ဂယက်အနက်ဟူသည့် အတွေးများ၊ ခံစားမှုများ ပေါ်လာစေနိုင် သည့်အဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အတူ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာနေသောနေ့က ကြုံခဲ့ရသော ဝမ်းနည်းဖွယ် သရုပ်ကို ဖွဲ့ရာတွင် 'စိန္တူနေသော လောကဓာတ်ကြီး တစ်ခုလုံးတွင် မြင်မြင်သမျှ တို့သည် သွေ့ခြောက်လျက်ရှိသည်' ဟူ၍ 'စိန္တူ' နှင့် 'သွေ့ခြောက်' ကို ထိပ်တိုက် ပြုကာ အနက်အဓိပ္ပာယ် အများကြီးပါအောင် ရေးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကိုပြတ်လေး၏ သီချင်းစာသားနှင့် အစချီပြီး 'ဟိုတို့ သည်တို့' ရေးလာ

သော ဤစာကို ကိုမြတ်လေး၏ သီချင်းစာသားနှင့်ပင် အဆုံးသတ်ချင်ပါသည်။
ရှေ့မှာ ဖော်ပြခဲ့သော သီချင်း တစ်ပုဒ်ထဲက -

‘သစ္စာနဲ့ဂုဏ်၊ ဂုဏ်နဲ့သစ္စာရယ်
အရှေ့မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းနဲ့
အနောက်မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းလောက်
ကွာခြားလွန်းပါတယ်၊ မေရယ်’

ဟူသော အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ ‘သစ္စာ’ နှင့် ‘ဂုဏ်’၊ ‘ဂုဏ်’ နှင့် ‘သစ္စာ’ ဟူ၍
ဆန့်ကျင်ဘက်နှစ်ခုကို မှန်ထဲကပုံရိပ်လို ပြောင်းပြန်ဖွဲ့ထားသော အဖွဲ့၊
‘အရှေ့မိုးကုပ်စက်ဝိုင်း’ နှင့် ‘အနောက်မိုးကုပ်စက်ဝိုင်း’ ဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက်
နှစ်ခုကို ပုံစံတူ အပြိုင်ဖွဲ့ထားသော အဖွဲ့တို့ဖြင့် စာဖတ်သူ၊ သီချင်းနားထောင်သူ
တို့၏ စိတ်အာရုံကို စွဲငြိစေနိုင်စွမ်းရှိသော စာသားကလေးများ ဖြစ်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၃၊ ဇန်နဝါရီ ၁၈၊ ၂၀၀၅

၀ ဝကလေး ပိုင်းပိုင်းရေး

ဆရာဖော်ဂျီ၏ 'သူ့ မယား' ဝတ္ထု ဖွင့်ပုံပိတ်ပုံကလေးကို ကြည့်ပါ။ ဝတ္ထုကို 'ရေးသည်မ မဖော့သည် ကိုဆင်၏ မယားဖြစ်လေသည်' ဟူ၍ ဝါကျကလေး တစ်ခုဖြင့် စဖွင့်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ဝတ္ထုကို အစအဆုံး ပြောပြသွားသည်။ ဝတ္ထုဆုံးသောအခါ 'မဖော့သည် ကိုဆင်၏ မယား ဖြစ်ရပြန်လေသတည်း' ဟူ၍ စဖွင့်ခဲ့သောဝါကျနှင့် ဆင်တူသော ဝါကျကလေးတစ်ခုဖြင့်ပင် ပြန်ပိတ်လိုက်သည်။ စာဖတ်သူ၏ အာရုံသည် စာရေးသူ ခေါ်ဆောင်သွားသည့်အတိုင်း မဖော့ယောက်ျား ကိုဆင်အကြောင်းမှသည် ဦးပဉ္စင်းကြီး ကိုဆင် အကြောင်း ဆီသို့ ရောက်သွားပြီး ဦးပဉ္စင်းကြီး ကိုဆင်အကြောင်းမှသည် မဖော့ယောက်ျား ကိုဆင်အကြောင်းဆီသို့ ပြန်ရောက်လာသည်။ စထွက်သည့်နေရာသို့ ပြန်ရောက်ပြီး ဝလုံးကလေးကို တစ်ပတ် ပတ်မိသွားသည်။ လောကီအနှောင်အဖွဲ့မှ ရုန်းထွက်ရန် ကြိုးစားသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် လောကီအနှောင်အဖွဲ့ထဲ သို့ပင် တဝဲလည်လည် ပြန်ရောက်ရပုံ ပေါ်လွင်လာသည်။ ဤဝတ္ထု၏ ဝလုံးပုံ ကလေးကဲ့သို့ပင် သံသရာထဲမှာ တဝဲဝဲလည်ပုံကို သံသရာစက်ဝန်း၊ သံသရာ ဝဲဝဲလက်၊ သံသရာချားရဟတ် ဟူ၍ ဝလုံးပုံ အပိုင်းပုံများဖြင့် ဥပမာဆောင် အတိုပုံကိုလည်း သတိပြုမိလာရသည်။

ဝလုံးကလေးကဲ့သို့ အဖွင့်အပိတ် အစပြန်သိမ်းသည့်အဖွဲ့များကို အာရုံပြု ပြုသည်။ ဆရာမောင်ထင်က နောက်ဆုံး ကိုဒေါင်းဝတ္ထုဖြစ်သော 'ကိုဒေါင်း၏ နှစ်ပတ်' တွင် 'ကိုဒေါင်းကား သေလေပြီ။ ကိုဒေါင်းသည် သက်တော်ရာကျော်

ရှည်ပါစေသတည်း' ဟူသော ဝါကျနှစ်ခုဖြင့် ဝတ္ထုကို အဖွင့်အပိတ်ပြုကာ ဝလုံးသဖွယ် အစပြန်သိမ်းထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဆရာမင်းသုဝဏ်၏ 'မြောသံ' ကဗျာတွင် တောင်ကုန်းရွာ၊ ဒေါ်ရွှေမေ ဦးရေချမ်းတို့၏ ရှင်ပြုပွဲမှ မောင်ရင်လောင်းနှင့် ကွမ်းတောင်ကိုင်ကလေး၏ ဇာတ်လမ်းကိုဖွဲ့ရာ၌ 'ပလုတ်မြန်းရယ်နဲ့' ဟု မြောသံကလေးဖြင့် စဖွင့်ပြီး ဇာတ်လမ်းအဆုံးတွင် 'ည ဦးတဲ့ တုတ်မြန်း' ဟူ၍ မြောသံကလေးနှင့်ပင် ပိတ်လိုက်သည့်အတွက် စာဖတ်သူအဖို့ မြောသံကို ကြားယောင်လာပြီး ရှင်ပြုပွဲ အစမှအဆုံး မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ကြုံတွေ့ခံစားလိုက်ရသကဲ့သို့ ထင်မြင်လာ နိုင်ပါသည်။ ဝလုံးပုံကလေးကြောင့် စာဖတ်သူ၏ အာရုံသည် စုစုစည်းစည်း ဖြစ်သွားရသည်ဟု ထင်ပါသည်။

ငါးရာငါးဆယ် ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ဟု ခေါ်သော ဝတ္ထုများသည်လည်း ဝလုံးပုံ ဖွဲ့စည်းထားသည်ချည်း ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထု စစချင်း ဘုရားရှင်က ဤဝတ္ထုကို ဟောရသည့် ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းဖြင့် စသည်။ ထို့နောက် အတိတ် ဇာတ်ကြောင်းကို ပြသည်။ ထို့နောက် အတိတ်ဘဝက မည်သူသည် ယခုဘဝ တွင် မည်သူဖြစ်လာသည် ဟူသော ဇာတ်ပေါင်းခန်းဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ဆီသို့ ပြန်လာ သည်။ ပစ္စုပ္ပန်မှ အတိတ်သို့ အတိတ်မှ ပစ္စုပ္ပန်သို့ ဝလုံးသဖွယ် ပြန်အနားသတ် မြဲ ဖြစ်သည်။

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော်ကြီး ဆိုပါစို့။ ဘုရားရှင်သည် ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ အလယ်တွင် ယမကပြာဋိကာ ပြတော်မူပြီးနောက် ကြာတော၌ ရွာသောမိုးနှင့် တူသောမိုး ရွာချသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ကို ဟောတော်မူသည်။ အတိတ်ဘဝဖြစ်သော ဝေဿန္တရာအကြောင်းကို အစမှအဆုံး ဟောတော်မူပြီးနောက် ဇာတ်ပေါင်းခန်းဖြင့် တရားနာပရိသတ်၏ အာရုံကို ပစ္စုပ္ပန်သို့ ပြန်ခေါ်သည်။

အတိတ်ဘဝက မဒ္ဒိဒေဝီသည် ယခုဘဝတွင် ယသော်ရော ဖြစ်လာ သည်။ အတိတ်ဘဝက ဝေဿန္တရာသည် ယခုဘဝတွင် ငါ ဘုရားဖြစ်လာ သည် စသည်ဖြင့် ဝတ္ထုကို ဝလုံးသဖွယ် အနားပြန်သတ်ပုံကို တွေ့နိုင်သည်။ ဝတ္ထုနှင့်အတူ အတိတ်ဆီသို့ လွင့်ပျောခံစားနေသော ပရိသတ်၏ စိတ်အာရုံ ကို ပစ္စုပ္ပန်ဆီသို့ ပြန်ခေါ်လိုက်သောအခါ ပရိသတ်သည် မျက်မှောက်လက်တွေ့ ဘဝအခြေအနေကို ပြန်သတိပြုမိပြီး ဆင်ခြင်ဖွယ်ရာများကို နှလုံးသွင်း မိနိုင်ပါသည်။

ဆရာ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်၏ 'ကမ္ဘာ့ကုန်ကျယ်သ၍ဝယ်' ကိုလည်း သတိရမိပါသည်။ ငယ်ချစ် မမနွယ်ကို မကွေးမှာ ပြန်တွေ့ရသော ကိုသက်ခိုင်သည် အဟောင်းကို အသစ်မဖြစ်ချင်၍ မမနွယ်နှင့် အတွေ့မခံဘဲ ရဲတံခွန်ကားကြီးစီးပြီး မန္တလေးသို့ ပြန်ခဲ့သည်။ ကိုသက်ခိုင်၏ အာရုံသည် ရဲတံခွန်ကားပေါ်တွင် ပစ္စုပ္ပန်မှ အတိတ်သို့ ပြန်ရောက်သွားသည်။ မိမိနှင့် မမနွယ်တို့၏ ဘဝပုံရိပ်များ ငယ်စဉ်မှစ၍ အတွေ့အကြုံအမျိုးမျိုးဖြတ်သန်းပြီး နောက်ဆုံးတွင် 'မစားကောင်းသော အသီး'ကို မစားသင့်သည့်အတွက် ကိုသက်ခိုင် လမ်းခွဲလိုက်ရသည့် နေရာသို့ ရောက်လာသည်။ ဝတ္ထုထဲမှာ အခန်းပေါင်း ၂၀ကျော် ဖြတ်သန်းပြီးပါပြီ။ ထိုအချိန်တွင် ရဲတံခွန်ကားကြီး မန္တလေးဂိတ်သို့ ရောက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြလိုက်သောအခါ စာဖတ်သူ၏ အာရုံသည် စာရေးသူ ခေါ်ဆောင်ရာ အတိတ်ဆီသို့ လိုက်ပါလွင့်ပျောနေရာမှ စာဖတ်သူနှင့်အတူ ပစ္စုပ္ပန်သို့ ပြုန်းခနဲ ပြန်ရောက်လာတော့သည်။ ဝတ္ထုလည်း မကြာမီ ဇာတ်သိမ်းခန်း ရောက်လာသည်။ ဝလုံးကလေး အနားသတ်သွားသည်။

သင်ပုန်းကြီးကဗျာထဲက 'ဝ ဝကလေး ဝိုင်းဝိုင်းရေး' ဟူသော ကဗျာပိုဒ်ကို သတိရမိသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၄၊ ဇန်နဝါရီ ၂၅၊ ၂၀၀၅

တိုက်ပုံအင်္ကျီနှင့် ဇနကမင်းကြီး

တစ်ခါက မဟာဇနကဇာတ်တော်ကြီး ခင်းကျင်းကပြသည့် ဇာတ်သဘင် တစ်ခုကို ကြည့်ခဲ့ရပါသည်။ ဇနကမင်းသားထံ ဖုဿရထား ဆိုက်ပြီးနောက် နန်းတော်သို့ ရောက်ပြီး ဝိုင်းခြေတစ်ထောင် တင်သည့် လေးကြီးကိုတင်ခြင်း၊ ရွှေအိုးကြီး ဆယ့်ခြောက်လုံးရှိသည့် နေရာကို ဖော်ထုတ်ပြခြင်း စသည့် အရည်အချင်းများကို ပြပြီးနောက် သီဝလီဒေဝီမင်းသမီးနှင့် နန်းသိမ်းပွဲခံသည်။ ဇနကမင်း နန်းသိမ်းပြီးနောက် မိဖုရားကို စကားတစ်ခွန်း မိန့်ကြားလိုက်သည်။ ထိုစကား မှာ 'မောင်တော့ကို တင်ပြစရာရှိရင် တင်ပြပါ နှမတော် . . .' တဲ့။

ကျွန်တော်သည် နှစ်ဆယ်၊ နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုများမှာ အသုံးတွင်ကျယ် နေဆဲ ဖြစ်သော 'တင်ပြ' ဟူသည့် စကားကို ဘုရားလောင်း ဇနကမင်းကြီး၏ ပါးစပ်မှ ကြားလိုက်ရသောအခါ မျက်စိထဲမှာ သျှောင်ထုံးနှင့် မင်းဝတ်မင်းစားနှင့် ပုဆိုးခါးတောင်း ကျိုက်ထားသော ဇနကမင်းအသွင် ပျောက်သွားပြီး တိုက်ပုံ အင်္ကျီ၊ စတစ်ကော်လာနှင့် ဇနကမင်းကြီးကို မတော်မတည့် မြင်ယောင် လာပါသည်။

ရှိပါသေးသည်။ မဟော်သဓာဇာတ်ကြီး ကြည့်ရစဉ်ကလည်း ကျုံးမြို့ရိုး ပြာသာဒ်များ ရေးဆွဲထားသော နောက်ခံကားရှေ့တွင် လမ်းလျှောက်လာသော ဥဒုမ္မရဒေဝီ မိဖုရားကြီးကို အမတ်ကြီးတစ်ယောက်က 'မိဖုရားကြီး ဘယ်သွား မလို့လဲဗျ' ဟု မေးရာ မိဖုရားကြီးက 'ဒီနားတင်ပါပဲရှင်' ဟု ပြန်ဖြေသည်။

ကျွန်တော်နှင့် သဘောမတူသူများက 'ဒီနေ့ခေတ် လူတွေ ကပြတာပဲ။ ဒီနေ့ ပြောနေတဲ့စကားမျိုး ပြောမှာပေါ့' ဟု စောဒက တက်ချင်တက်ပါလိမ့်မည်။ 'အဲဒီခေတ်က ဘယ်လိုပြောတယ်ဆိုတာ ဘယ်သူက သေသေချာချာ သိလို့လဲ' ဟု မေးချင်မေးပါလိမ့်မည်။

ရှေးခေတ်ကို နောက်ခံထားလျှင် ရှေးခေတ်အငွေ့အသက် ပါအောင် အားထုတ်သင့်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ နောက်ခံခေတ်နှင့် လိုက်ဖက်သည့် စကားမျိုးကို အနီးစပ်ဆုံး 'ပြန်လည်တည်ဆောက်'ခြင်းဖြင့် နောက်ခံခေတ်နှင့် ပြောသည့်စကား ကွာဟမှုမရှိအောင် ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ကိုလိုနီခေတ်က ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော သမိုင်းနောက်ခံ ဝတ္ထုကြီးများက စ ဤ ဦးသိန်းဖေပြင့်၏ 'ငါ့လင်နှင့် ငါ့ငွေ့'စသည့် အညာနောက်ခံ ဝတ္ထုများ၊ နန္ဒ၏ ကုန်းဘောင်ခေတ် အညာဒေသနောက်ခံ 'သံနှင့် သွေး' ဝတ္ထု၊ သိန်းသန်းထွန်း၏ အင်းလေးဒေသ နောက်ခံ 'ဘယ်ပန်းချီရေးလို့မမီ' ဝတ္ထု၊ ဖိုးကျော့၏ ရခိုင်ဒေသနောက်ခံ ဝတ္ထုများ သည် နောက်ခံခေတ်နှင့် ပြောသည့်စကား လိုက်ဖက်အောင် အားထုတ် ထားသော သာဓကများ ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂံခေတ် နောက်ခံပြုထားသော ဝတ္ထုများအတွက် ပုဂံခေတ်သုံးစကား ကို ပုဂံကျောက်စာများအရ ပြန်လည်တည်ဆောက်ဖန်တီးထားသော အားထုတ်မှုတစ်ခုကို အမှတ်ထင်ထင် သတိပြုမိပါသည်။ ဆရာကြပ်ကလေး 'နန္ဒသူ' ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများ ဖြစ်ပါသည်။ လူနာမည်၊ အသုံးအဆောင်၊ ပြောပုံဆိုပုံက စ၍ ပုဂံကျောက်စာများတွင် တွေ့ရသော အသုံးအနှုန်းမျိုး ဖန်တီးကာ ရေးဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

နောက်တစ်ခု သတိရမိပါသေးသည်။ အနန္တသူရိယအမတ်ကြီး၏ 'သူတည်းတစ်ယောက်' ချီ လင်္ကာကို ပုဂံခေတ်တွင် ရေးဖွဲ့သည့် လင်္ကာအဖြစ် အစဉ်အဆက် မှတ်ယူခဲ့ကြသော်လည်း ပုဂံခေတ်ပေါ်စာပေ မဟုတ်နိုင်ဟု ပညာရှင်အချို့က သံသယရှိကြသည်။ ထောက်ပြသောအချက်မှာ ထိုလင်္ကာမှ 'ရွှေအိမ်နန်းနှင့် ကြငှန်းလည်းခံ' ဟူသော စာပိုဒ်မှာ ပါသည့် 'နန်း' ဟူသော စကားသည် ပုဂံခေတ်ပေါ်စကား မဟုတ်ကြောင်း၊ ပုဂံခေတ်တွင် နန်းတော်ကို 'ရွှေတောင်'ဟူ၍သာ ကျောက်စာများတွင် တွေ့ရကြောင်း၊ 'နန်း'ဟူသော

စကားမှာ အင်းဝခေတ်မှာမှ ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုလင်္ကာသည် ပုဂံခေတ်ထက် နောက်ကျကြောင်း ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ စကားက ခေတ်ကို သက်သေခံသည့် သာဓက ဖြစ်ပါသည်။

နေကမင်းကြီးကို တိုက်ပုံအင်္ကျီ ဝတ်မပေးသင့်ပါ။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၆၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၈၊ ၂၀၀၅

သေနတ်နှင့်ရဲဘဲ

ရှိတ်စပီးယား၏ 'ဂျူလီယက်ဆီဇာ' ပြဇာတ်တွင် အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတစ်ခု အဖြစ် နာရီပါဝင်နေသည်။ ဂျူလီယက်ဆီဇာတို့ခေတ်တွင် နာရီမပေါ်သေး။ ပြဇာတ်ဆရာက ပမာဒလေခဖြစ်ပြီး ထည့်ရေးမိခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အရာဝတ္ထုနှင့် ခေတ်ကာလတို့ တလွဲတချော်ဖြစ်နေခြင်းကို ကာလဝိရောဓိ (anachronism)ဟု ခေါ်သည်။

အကြောင်းအားလျော်စွာ ကာလဝိရောဓိ ဖြစ်ရပုံတစ်ခုကို ကာတွန်း ဆရာကြီးဦးဘဂျမ်းက 'တုန်ခြင်းမှုန်ခြင်းကို သည်းခံပါ' ဟူသော ဆောင်းပါးတွင် ရေးဖူးပါသည်။ ပထမဆုံး မြန်မာရုပ်ရှင်ကားဖြစ်သော မေတ္တာနှင့်သူရာ ဇာတ်ကားပြရာတွင် စစ်ချင်းမှာပင် 'ပဌမမြန်မာဇာတ်ကားဖြစ်သဖြင့် တုန်ခြင်း မှုန်ခြင်းကို သည်းခံပါ' ဟူသော တောင်းပန်စာတန်းကလေး ခပ်တုန်တုန် ခပ်မှုန်မှုန်ထင်သည့်အကြောင်းကစ၍ ခေတ်ဦးမြန်မာရုပ်ရှင်ကားများအကြောင်း ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဇာတ်ကားတစ်ကားတွင် ဘုရားရှင်လက်ထက်၌ မင်းသားတစ်ပါးကို နောက်ကဝိုင်းလိုက်၍ မင်းသားက ကတ္တရာစေးလမ်း တစ်လျှောက် မြင်းဒုန်းစိုင်း ပြေးရာ လမ်းပေါ်မှာ လမ်းပြင်ရန် ကတ္တရာစေးကျိုနေသော ကုလားများနှင့် လမ်းကြိုတ်စက်အနီးမှာ ရပ်နေသော ကုလားများက အံ့အားသင့်ကာ ဝိုင်းကြည့်နေကြပုံကို ဇာတ်ကားပေါ်တွင် မြင်ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ သို့သော် ဘုရားရှင်လက်ထက်က မြူနီစီပယ်လုပ်ငန်းများဟု သဘောထားပြီး မည်သူက

မှ အပြစ်မတင်ကြကြောင်း ဆရာကြီး ဦးဘဂျမ်းက ခပ်ရွှင်ရွှင်ရေးပြထားပါသည်။ ကာလဝီရောမိကြောင့် ဟာသဖြစ်ရပုံ သာဓကဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်က ကြည့်ဖူးသော Three Stooges Meet Hercules ဇာတ်ကားတွင် ယခုခေတ် လူရွှင်တော်သုံးဦး ကာလယန္တရားဖြင့် ဂရိခေတ် ပြန်ရောက်သွားပြီး ကမ္ဘာကျော် လူသန်ကြီး ဟာကျူလီနှင့် တွေ့ရပုံ၊ ခေတ်ချင်းမတူသည့်အတွက် ရယ်စရာဖြစ်ရပုံများကို ဟာသမြောက်စွာ ရိုက်ပြ ထားပါသည်။

ရုပ်ရှင်တွေအကြောင်းနှင့် ဆက်ပြီး ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်၏ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ရိုက်ထားသော ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားအကြောင်း သတိရမိပါ သည်။ ဇာတ်ကား၏ နောက်ခံကာလက စစ်ပြီးစ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ပြန်ဖွင့်ချိန် ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ကားထဲတွင် ဘွဲ့နှင်းသဘင်နားမှာ ကျောင်းသူ သုံးလေး ယောက် စကားပြောရင်း တစ်ယောက်က “တို့ ‘အာရ်စီ’ ကို သွားလိုက်ဦး မယ်” ဟု ပြောပြီး ထွက်သွားသည်။ အာရ်စီဆိုသည်မှာ အပန်းဖြေရိပ်သာ (recreation centre) ဖြစ်သည်။ အာရ်စီမှာ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာမှ ဆောက်လုပ်ပြီးစီး သော အဆောက်အအုံ ဖြစ်သည်။ စစ်ပြီးစ တက္ကသိုလ်မှာ အာရ်စီ မပေါ်ပေါက် သေးပါ။ မူလဝတ္ထုမှာလည်း အာရ်စီ မပါပါ။ ရုပ်ရှင်ထဲကျမှ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ဖြစ်ပြီး ကာလဝီရောမိ ဖြစ်သွားရခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ယခုခေတ်တွင် ရေပန်းစားနေသော ပုဂံအက၊ ပုဂံယိမ်း စသည်တို့တွင် ပုဂံခေတ် ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံကို နံရံပန်းချီများမှ စူးစမ်းလေ့လာပြီး အနီးစပ်ဆုံး ဖြစ်အောင် အားထုတ်ထားသည်မှာ အလွန်ကောင်းပါသည်။ များသောအားဖြင့် ရာဇဝင်နောက်ခံရုပ်ရှင်များ၊ ဇာတ်များတွင်မူ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံ သဲသဲကွဲကွဲ မရှိပါ။ ပုဂံခေတ်က မင်းသားကလည်း ရွှေမန်းတင်မောင်လို ဝတ်ဆင်သည်။ တောင်ငူခေတ် မင်းသားကလည်း စိန်အောင်မင်းလို ဝတ်ဆင်သည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်က မင်းသားကလည်း မန္တလေးသိန်းဖော်လို ဝတ်ဆင်သည်။ ကွဲကွဲပြားပြား မရှိလှပါ။

၁၉၅၀ ကျော်ကာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်းက စာဆိုတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် နတ်ရှင်နောင်ဇာတ်ကို ကပြသည်။ တောင်ငူခေတ် ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံကို သုတေသနပြုပြီး တောင်ငူခေတ်နှင့် နီးစပ်အောင် ဝတ်စားဆင်ယင်ကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့်

နတ်ရှင်နောင်အဖြစ် သရုပ်ဆောင်သော ဆရာရွှေညာမောင်သည် ယခုခေတ်
ဇာတ်မင်းသားတွေလို အောက်က ကတ္တီပါဘောင်းဘီခံပြီး ပုဆိုးခါးတောင်း
ကျိုက်သည် ပုံစံမျိုးမဟုတ်ဘဲ တောင်ငူခေတ် ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံအတိုင်း
ဒူးအောက်အထိ ထိုးကွင်းမင်ကြောင်များထိုးကာ ပေါင်တစ်ဝက်ဖော်၍
ခါးတောင်းကျိုက်သည့်ပုံစံမျိုး ဝတ်ဆင်ကပြပုံကို သတင်းစာများတွင်
တခမ်းတနား ဖော်ပြထားပါသည်။ အကြောင်းအရာနှင့် နောက်ခံကာလ
ညီညွတ်အောင် အားထုတ်သော သာဓကတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ရာမဇာတ်သုတေသနစာတမ်း တစ်စောင်ထဲမှာ ဖတ်လိုက်ရသည်။
မြန်မာ-အိန္ဒိယနယ်စပ်ရှိ မိဇိုလူမျိုးများတွင်လည်း ရာမဇာတ်ရှိကြောင်း၊
ထိုဇာတ်တွင် ရာမနှင့်လက္ခဏာတို့သည် လေးမကိုင်ဘဲ သေနတ်များ ကိုင်ထား
ကြကြောင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဂျူလီယက်ဆီဇာထဲက နာရီထက် ရာမဇာတ်ထဲက
သေနတ်က ပို၍ ခေတ်ရှေ့ပြေးမည် ထင်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၈၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၂၊ ၂၀၀၅

ဘိုးရာဇာနည်းနှင့် သီဟပတေ့နည်း

အင်းဝဘုရင်မင်းခေါင်၏ အမတ်ကြီးဘိုးရာဇာနှင့် ဟံသာဝတီဘုရင် ရာဇာဓိရာဇ်
၏ အမတ်ကြီးသီဟပတေ့တို့ နှစ်ဦးတွေ့ဆုံ၍ ပညာရှိချင်း စကားဆိုကြသည်။
စကားမဆိုမီ သီဟပတေ့က ဘိုးရာဇာကို ကြံဖြူတစ်ချောင်း ဆက်သည်။
ဘိုးရာဇာက ကြံကို အဖျားမှအရင်းသို့ တဖြည်းဖြည်းစုပ်၍ စားသည်။
သီဟပတေ့က အကျိုးအကြောင်းမေးရာ ဘိုးရာဇာက ကြံ၏အရသာကို
တဖြည်းဖြည်း တိုး၍တိုး၍ ခံစားလိုသဖြင့် အရသာမရှိဆုံး အဖျားပိုင်းမှ အရသာ
အရှိဆုံး အရင်းပိုင်းသို့ တဖြည်းဖြည်းစားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ ထိုအခါ
သီဟပတေ့က လူသည် အနိစ္စသဘောအရ ကွေးသောလက် မဆန့်မိ
သေနိုင်သဖြင့် ကြံကို စားနေစဉ် သေသွားလျှင် အရသာအရှိဆုံး အရင်းပိုင်းကို
မစားလိုက်ရဘဲ အချည်းအနီး ဖြစ်သွားမည်။ ထို့ကြောင့် အရင်းပိုင်းကစပြီး
စုပ်သင့်သည်ဟု ပြန်ပြောသည်။ ဘိုးရာဇာက တရားသဘောနှင့် ညီသော
သီဟပတေ့ကို ချီးကျူးသည်။

စာရေးသားပုံနှင့် ဆက်စပ်ပြီး ဤဖြစ်ရပ်ကလေးကို သတိရမိခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

အရေးမကြီးဆုံးအချက်မှ အရေးကြီးဆုံး အချက်ဆီသို့ အဆင့်ဆင့်
မြှင့်၍ ရေးသွားပုံမျိုးသည် ဘိုးရာဇာ ကြံစုပ်နည်းနှင့် တူ၍ ဘိုးရာဇာနည်းဟု
ဆိုပါစို့။

အရေးကြီးဆုံးအချက်မှ အရေးမကြီးဆုံးအချက်ဆီသို့ တဖြည်းဖြည်း

လျှော့၍ နိမ့်၍ ရေးသွားပုံမျိုးသည် သီဟပတေ့ ကြံစုပ်နည်းနှင့်တူ၍ သီဟပတေ့နည်းဟု ဆိုပါစို့။

“ငါသည် လယ်ယာ အိုးအိမ် ဆင်မြင်းကျွဲနွားတို့ကို စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းရန် ဝန်မလေး။ ရွှေငွေကျောက်သံပတ္တမြားတို့ကို စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းရန်လည်း ဝန်မလေး။ ခြေလက်မျက်စိစသော ကိုယ်ခန္ဓာ အစိတ်အပိုင်းများကို စွန့်လွှတ် လှူဒါန်းရန်လည်း ဝန်မလေး။ အဆုံးဆိုရလျှင် ငါ၏အသက်ကိုပင် စွန့်လွှတ် လှူဒါန်းရန် အသင့်ရှိပေသည်”။

ဤသာဓကတွင် လယ်ယာအိုးအိမ်မှ ‘အသက်’အထိ ပို၍ပို၍ အရေးကြီးသော အချက်ဆီသို့ ရောက်အောင် မြှင့်၍ မြှင့်၍ ရေးသွားပုံကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဘိုးရာစာနည်းဖြင့် ရေးသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

“ငါသည် ငါ၏အသက်ကိုပင် စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းရန်ပင် အသင့်ရှိ၏။ ငါ၏ ခြေလက်မျက်စိစသော ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို လည်းကောင်း၊ ရွှေငွေကျောက်သံပတ္တမြားတို့ကို လည်းကောင်း၊ လယ်ယာအိုးအိမ် ဆင်မြင်း ကျွဲနွားတို့ကို လည်းကောင်း စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းရန်ကား အဘယ်မှာ အထူးဆိုဖွယ် ရှိမည်နည်း”။

ဤသာဓကတွင် ‘အသက်’မှ ‘လယ်ယာအိုးအိမ်’ အထိ အရေးကြီးဆုံး အချက်မှ အရေးမကြီးဆုံးအချက်ဆီသို့ ရောက်အောင် လျှော့၍ လျှော့၍ ရေးသွားပုံကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ သီဟပတေ့နည်းဖြင့် ရေးသွားသည်ဟု ဆိုနိုင် ပါသည်။

ဘိုးရာစာနည်းသည် စာဖတ်သူ၏ အာရုံကို တဖြည်းဖြည်း အရှိန်မြှင့်ပြီး ဆွဲဆောင်သောနည်း ဖြစ်သည်။ ရသစာပေဖြစ်သော ဝတ္ထု၊ ရသစာတမ်း စသည်တို့တွင် ထိုနည်းဖြင့်ရေးဖွဲ့သော အဖွဲ့မျိုးကို အတွေ့ရများသည်။ ဆရာ ဇော်ဂျီ၏ ‘စာအုပ်စင်နှင့် ကျွန်တော်’ ရသစာတမ်းကို ကြည့်ပါ။

အိမ်တွေမှာ စာအုပ်စင်ရှိကြောင်းကစ၍ သူ့အိမ်မှာလည်း စာအုပ်စင်ရှိပုံ၊ စာဖတ်ပုံနေရာမကျလျှင် ဆရာကရိုက်လေ့ရှိသဖြင့် စာအုပ်နှင့်ကြိမ်လုံးကို တွဲမြင်မိပြီး စာအုပ်စင်ကိုလည်း ကြောက်မိပုံ၊ စာအုပ်စင်နားမကပ်ပုံ၊ တစ်နေ့တွင် ဦးဖူးညို ရုပ်သေး သွားကြည့်မိပုံ၊ အိမ်ကလူကြီးများက မှတ်စရာတစ်ခုခုမှတ်ခဲ့ရ မည်ဟု မှာလိုက်သဖြင့် ဂရုစိုက်နားထောင်ပုံ၊ မင်းသမီးဆိုသော လွမ်းချင်းမှ ‘ပွင့်သီ’ ခြေရင်ကတ်ကယ်တို့’ ဟူသော အဖွဲ့တွင် ရင်ကပ်ဆိုသည်မှာ ရင်ကပ်ပန်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မင်းသမီးက ရှင်းပြရာ မိမိ တက်ဆော့လေ့

ရှိသော ရင်ကပ်ပင်မှ ရင်ကပ်ပန်းအကြောင်းဖွဲ့သော ကဗျာပါကလားဟု သဘောကျသလိုလို ဖြစ်မိပုံ၊ အိမ်ရောက်၍ ထိုကဗျာအဖွဲ့ကလေးကို ပြောပြရာ ဘထွေးတစ်ယောက်က သူ့ကြောက်သောစာအုပ်စင်မှ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ယူပြီး ထိုကဗျာကို ပြ၍ မဟာအတုလမင်းကြီး၏ လွမ်းချင်းဖြစ်ကြောင်း သိရပုံ၊ ထိုနေ့မှစ၍ သူ့မိတ်ဆွေရင်ကပ်ပန်းတို့ရှိရာစာအုပ်စင်ကို မကြောက် တော့ဘဲ အနားသို့ ချဉ်းကပ်ကာ စာအုပ်စင်မှ စာအုပ်အမျိုးမျိုးကို ယူဖတ်မိပုံ၊ စာပေနှင့်ဘဝကို အပြန်အလှန် ဆက်စပ်သတိပြုမိပုံ၊ စာကောင်းပေကောင်း ဆိုသည်မှာ စာရေးသူ၏စိတ်ကို ရေးသော စာမျိုးဖြစ်ကြောင်း သိလာရပုံတို့ကို စီကာစဉ်ကာ ရေးသားထားပါသည်။

စာဖတ်သူကို အဓိက အရေးအကြီးဆုံးအချက်ဖြစ်သော ‘ရသစာပေ၏ သဘော’ ဆီသို့ရောက်အောင် စာအုပ်စင်အကြောင်း အစချီကာ တဖြည်းဖြည်း ဆွဲဆောင်လာပုံမှာ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ ရသစာပေအကြောင်း ပြောမှန်း မသိပြောရင်း ဘိုးရာစာနည်းဖြင့် အရှိန်မြှင့်ပုံ ဖြစ်ပါသည်။

သီဟပတေ့နည်းကိုမူ အရေးအကြီးဆုံးအချက်ကို ချက်ချင်း အသိ ပေးတတ်သော အသိပေးစာ၊ ပညာပေးစာများတွင် တွေ့ရတတ်ပါသည်။ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီးက ‘ပညာသင်ခါ မရုက်ရာ’ ဟူသော စာတွင် ပညာသင်စဉ် အရုက်အကြောက် ပယ်ဖျောက်သင့်သည်ဟူသော အဓိက အချက်ကို ဦးစွာဖော်ပြပြီး ထိုအချက်ကို အထောက်အကူပြုသော အချက်ငယ် များဖြင့် အသေးစိတ်ရှင်းပြပုံမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

■
ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၁၃၊ မတ် ၂၉၊ ၂၀၀၅

ပျားရည်ထောပတ်နှင့် ကြက်စွပ်ပြုတ်

၁၉ရာစုနှောင်းပိုင်းတွင် ပေါ်ပေါက်သော ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သည့် ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်က ပျားရည်ထောပတ်တို့ကို စားသောအခါ နှစ်သက် သာယာ သကဲ့သို့ စိတ်ထဲမှာ နှစ်သက်သာယာသွားသည့် ခံစားမှုသည် ရသမည် ကြောင်း ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။ ရသသဘောကို ပျားရည်ထောပတ်စားရသည့် အရသာနှင့် ဥပမာဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၂၀ရာစုကုန်ခါနီးတွင် (Chicken Soup Series) ကြက်စွပ်ပြုတ် စာစဉ်ခေါ် စာစဉ်မှ စာအုပ်များအစီအရီ ပေါ်ထွက်လာသည်။ ကြက်စွပ်ပြုတ် သောက်ရသလို အရသာရှိသော စာများ ထည့်သွင်းထားသည်ဟု ဆိုလိုဟန် တူသည်။ ရသသဘောကို ကြက်စွပ်ပြုတ်သောက်ရသည့် အရသာနှင့် ဥပမာဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယောမင်းကြီးနှင့် ကြက်စွပ်ပြုတ် စာစဉ်သည် နှစ်တစ်ရာခန့် ကွာခြား သည့်အတွက် ရသသဘောကို ဥပမာဆောင်ပုံချင်း ကွာခြားသည်ဟု ဆိုနိုင် သည်။ သို့သော် ရသသဘောထင်ရှားအောင် ဥပမာဆောင်ပြသည့် အခြေခံ ကား အတူတူဖြစ်သည်။ စာပေ၊ ဂီတ၊ ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ ရုပ်ရှင်၊ ဇာတ်သဘင် စသည့် အနုပညာတစ်ခုခုကို ထိတွေ့ခံစားရာမှ ပေါ်ပေါက်သော နှစ်သက်မှုကို ရသဟု အမည်တပ်နိုင်သည်။ ဤနေရာတွင် စာဖတ်၍ ပေါ်ပေါက်လာသော ရသကိုသာ ကွက်၍ ဆိုပါမည်။

ရသကို နှစ်သက်မှု၊ အရသာ၊ ခံစားမှုစည်းစိမ်၊ နှစ်သက်သာယာမှု

စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးဖွင့်ဆိုကြသည်။ ရသ (၈) ပါး၊ (၉) ပါး၊ (၁၀) ပါး စသည်ဖြင့် အကျယ်ပြုကြသည်။ ရသကို ချုပ်ကြည့်လျှင် သန္တရသတစ်ပါးသာ ရှိသည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။ ရသအမျိုးအမည်ကိစ္စကို ဤနေရာတွင် တင်ပြရန် မရည်ရွယ်ပါ။

ရသသည် စိတ်ကိစ္စဖြစ်၍ အလွန်သိမ်မွေ့သည်။ စာဖတ်ပြီး ရသခံစားရပုံကို ပုံသေပြော၍မဖြစ်။ ရသခံစားမှုသည် တစ်ဦးချင်းနှင့် ဆိုင်သည့် အတွက် ရသခံစားရပုံချင်း အတိုင်းအဆချင်း ကွဲပြားနိုင်သည်။ သွေးထွက်သံယိုမြင်ကွင်းကို ဖွဲ့ထားသော စာတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ပြီး ကြောက်စိတ်ပေါ်သူက ပေါ်မည်။ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာစိတ်ပေါ်သူက ပေါ်မည်။ တက်ကြွစိတ်ပေါ်သူက ပေါ်မည်။ တစ်ဦးချင်း၏ ကိုယ်ခံအရ ခံစားမှုချင်း ကွဲပြားနိုင်သည်။ မည်သည့် ခံစားမှုပေါ်သည် ဖြစ်စေ၊ ထိုစာကိုဖတ်ပြီး စိတ်ထဲမှာ နှစ်သက်သဘောကျသွားလျှင် ရသခံစားရသည်ဟုပင် နားလည်ရသည်။

ကျွန်တော်သည် ဆရာမကြီး ဂျာနယ်ကျော် မမလေး၏ 'မုန်း၍မဟု'ကို ပြန်ဖတ်တိုင်း ဝေဝေကို သနားသည်စိတ်ဖြင့် ကြေကွဲရပြေ ဖြစ်သည်။ ဆရာမကြီး ရွှေဥဒေါင်း၏ 'ပထမဆရာသိန်း' ကို ပြန်ဖတ်တိုင်း ဆရာသိန်းနှင့်အတူတူ တိမ်ကပ်ပြည်သို့ လိုက်သွားရသလို အသည်းတထိတ်ထိတ် ခံစားရပြေ ဖြစ်သည်။ ကြေကွဲဝမ်းနည်းစိတ် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့စိတ်တို့နှင့်အတူ နှစ်သက်သဘောကျသည့် အရသာကလေးကလည်း တစ်ပါတည်းကပ်ပါနေသည်။ အရသာရှိရှိ ကြေကွဲခြင်း၊ အရသာရှိရှိ ထိတ်လန့်ခြင်း ဖြစ်သည်။

မိန်းကလေးတစ်ယောက်က မိမိဆန္ဒကို ဖွင့်ဟပြသော ကဗျာကလေး တစ်ပိုင်းတစ်စကို ရဖူးသည်။

သူများလင် သူများသား
ကျားကိုက်လို့သေသေ
ပျိုတို့မောင် ရွှေသျှောင်ရစ်
မင်း ဖြစ်ပါစေ။

'ဘယ်သူသေသေ ငတေမာပြီးရော' စိတ်ကို ဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ်သည့် အတွက် အကျည်းတန်သည်။ အရုပ်ဆိုးသည်။ သို့သော် ရေးဖွဲ့ပုံက လှနေသည်။ ကျားကိုက်သေခြင်းနှင့် မင်းဖြစ်ခြင်း ဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက်နှစ်ခုကို ဟပ်ပြလိုက်သည့်အတွက် ထင်းခနဲ ပေါ်လွင်လာပြီး 'ဪ... ဒီမိန်းကလေးနယ် ပြောတတ်ရန်ကော' ဟု စိတ်ထဲမှာ သဘောကျသွားသည်။

ရသနာမည် တိတိကျကျ မတပ်နိုင်သော်လည်း စိတ်ထဲမှာ နှစ်သက်သွားသည် ကတော့ အမှန်ပင်။

ရသကို စာတစ်အုပ်လုံး၊ စာတစ်ပုဒ်လုံးက ပေးစွမ်းနိုင်ခြင်းကား ထင်ရှားသည်။ ကျွန်တော့်အနေနှင့်မူ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်မှ အဆုံးသတ်အပိုဒ် ကလေးကို ပြန်ဖတ်တိုင်း ရင်ထဲမှာ ထိတ်ခနဲ ဖြစ်သွားရမြဲ ဖြစ်သည်။ စာပိုဒ်ကလေးတစ်ပိုဒ်ကလည်း ရသ ပေးနိုင်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဆရာမ ကြည့်အေး၏ 'နွမ်းလျအိမ်ပြန်' အဆုံးပိုဒ်၊ တီဘီရောဂါသည်ကလေး တင်မေ၏ ဘဝနိဂုံးကို ပြသည့်အပိုဒ်၊ တင်မေ အိမ်ပြန်လာပုံနှင့် ဤသို့ အဆုံးသတ် ထားသည်။

... အိမ်ပြန်လာခဲ့၍ ဝင်ခွင့်ရပြီကို အလိုအလျောက် သိလာပြန် လေသည်။ တံခါးလာဖွင့်သူသို့ လက်ကမ်းလိုက်၏။

အလို ...

တင်မေ့လက်ကို ဆုပ်ဖမ်းကြိုယူသည် လက်ကဖြင့် အေးစက်လှ ပါကလား။

ဤစာပိုဒ်ကို ယခုရေးပြနေစဉ်မှာပင် ရင်ထဲမှာ အေးခနဲ ဖြစ်သွားပြီး ထိတ်လန့်သည့် အရသာကလေးက ငွေ့ငွေ့ကလေး ပေါ်နေပါသေးသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၁၅၊ ဧပြီ ၂၆၊ ၂၀၀၅

ဆီမီးတစ်ရာ မျက်နှာငွေလ

ပညာကို ဆီမီးနှင့်ခိုင်းနှိုင်းကြသည်။ ထပ်တူပြု၍ တင်စားကြသည်။

မိလိန္ဒမင်းကြီးက ရှင်နာဂသိန်အား ပညာ၏သဘောကို မေးလျှောက်သောအခါ ရှင်နာဂသိန်က ပညာသည် ဆီမီးနှင့် တူကြောင်း ဥပမာဆောင်၍ ဖြေကြားသည်။ အမှိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်း၊ ပြန့်ပွားနိုင်ခြင်း ဟူသော ဂုဏ်ရည်များကို ဖော်ညွှန်းဖြေကြားခြင်း ဖြစ်သည်။

'ပညာဆီမီး၊ ထိန်ထိန်ညီး' ဟူ၍ တင်စားလေ့ရှိကြသည်။ ပညာရေး တက္ကသိုလ်၏ အမှတ်သင်္ကေတအဖြစ် ဆီမီးခွက် မီးလင်းနေပုံကို အသုံးပြုဖူးသည်။

အသုံးလုံး လှုပ်ရှားမှုများ အရှိန်အဟုန်ဖြင့်မားချိန် က 'ဆီမီးတစ်ရာ ထွန်းညှိကာ' ဟု ကြွေးကြော်ဖူးသည်။ ဆီမီးကုဋေ ကုဋာ ထွန်းညှိသည်အထိ ကျယ်ပြန့်စွာ တင်စားခဲ့ဖူးသည်။ ပညာဟူသော စကားကို ထည့်မသုံးသော်လည်း ဆီမီးတစ်ရာ ဆီမီးကုဋေ ကုဋာ ဟု ဆိုလိုက်သည်နှင့် ပညာကို ဆီမီးဖြင့် တင်စားခြင်းဖြစ်ကြောင်း အများနားလည်သည်။

ဦးပုည၏ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဝတ္ထုတွင် ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းက "မျက်နှာ ငွေလ၊ ရွှင်ပပနှင့်၊ ခင်မ ဝမ်းမြောက်ပါလေတော့" ဟု ပြောဆိုမှာကြားဟန် ဖွဲ့ထားသည်။ မျက်နှာကိုငွေလမင်းဖြင့် တင်စားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကြည်လင်ခြင်းဟူသော ဂုဏ်ကို ရည်ညွှန်းတင်စားခြင်း ဖြစ်သည်။

တဂိုး၏ ကဗျာတစ်ပုဒ်တွင် ကလေးလေးက မိမိအိပ်ရာမှ နိုးလာသော အခါ လမင်းကြီးက ပြုံးပြီး မိမိမျက်နှာကို ငုံ့ကြည့်နေကြောင်း ရေးဖွဲ့ထားသည်။ အမေ့မျက်နှာကို လမင်းကြီးနှင့် တင်စားခြင်းဖြစ်ကြောင်း အဆက်အစပ်အရ

အဓိပ္ပာယ်ပေါ်သည်။ လမင်းကြီးဟု ဆိုလိုက်သည်နှင့် အမေ့မျက်နှာကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မေတ္တာ၊ စေတနာဟူသော ဂုဏ်ရည်များကို ပန်းဖြင့် တင်စားကာ မေတ္တာပန်း၊ စေတနာပန်းဟူ၍ ရေးဖွဲ့သုံးနှုန်းလေ့ ရှိကြသည်။ လူငယ်များကို ရည်ညွှန်း၍ 'ပန်းတိုင်းပွင့်ပါစေ' ဟု တင်စားခဲ့ဖူးသည်။ ပန်း ဟုဆိုလိုက်သည်နှင့် လူငယ်ကို ပန်းဖြင့် တင်စားခြင်းဖြစ်ကြောင်း အများနားလည်သည်။

ဤတင်စားမှုများတွင် 'ပညာ'၊ 'မျက်နှာ'၊ 'မေတ္တာ'၊ 'စေတနာ'၊ 'လူငယ်' တို့သည် အဓိကအကြောင်းအရာများ ဖြစ်သည်။ 'ဆီမီး'၊ 'လမင်း'၊ 'ပန်း' တို့သည် အဓိကအကြောင်းအရာများနှင့် ဂုဏ်ရည်ချင်းတူသည့်အတွက် ထပ်တူပြုတင်စားထားသော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်သည်။ အဓိကအကြောင်းအရာများကို အနှိုင်းခံဟုခေါ်၍ ထပ်တူပြုတင်စားထားသော အကြောင်းအရာကို အနှိုင်းဟု ခေါ်သည်။

သို့ဆိုလျှင် 'ပညာဆီမီး'၊ 'မျက်နှာငွေလ'၊ 'မေတ္တာပန်း' တို့သည် အနှိုင်းခံရော အနှိုင်းပါ နှစ်ခုစလုံး ဖော်ပြထားသော တင်စားပုံမျိုးဖြစ်၍ 'ဆီမီးတစ်ရာ'၊ 'လမင်းကြီး ပြုံးနေသည်'၊ 'ပန်းတိုင်း ပွင့်ပါစေ' တို့မှာမူ အနှိုင်းခံကို မဖော်ပြဘဲ မြှုပ်ထားပြီး အနှိုင်းကိုသာ ဖော်ပြထားသော တင်စားပုံမျိုးဖြစ်ကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။

ထိုတင်စားပုံနှစ်မျိုးစလုံးကို ကမ္ဘာ့စာပေသုံး ဝေါဟာရဖြင့် 'metaphor' ဟု ခေါ်ကြသည်။ မြန်မာစာပေတွင် အသုံးတွင်ကျယ်နေသော စာပေသုံးဝေါဟာရဖြင့် ဆိုရလျှင်မူ အနှိုင်းခံရော အနှိုင်းပါ နှစ်ခုစလုံးဖော်ပြသော တင်စားပုံမျိုးကို ရူပကအလင်္ကာ ဟုခေါ်၍ အနှိုင်းခံမြှုပ်ထားပြီး အနှိုင်းသာ ဖော်ပြသော တင်စားပုံမျိုးကို 'သမာသဝုတ္တိအလင်္ကာ' ဟု ခေါ်သည်။

ဤတင်စားပုံများကို ဥပစာဟုလည်း ခေါ်သည်။ ဥပစာ အမျိုးအစားများ ခွဲခြားရာ၌ ရူပကအလင်္ကာကို ဥပမေယျူပစာ (အနှိုင်းထပ်တူပြု ဥပစာ)၊ သမာသဝုတ္တိအလင်္ကာကို သဒိသူပစာ (အနှိုင်းပြော အနှိုင်းခံကောက် ဥပစာ)ဟု ခေါ်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော အချက်တစ်ချက်မှာ 'metaphor' ကို ဘာသာဗေဒကျမ်းများ၌ အကျယ်ဖွင့်ပြသည့် နည်းတူ စာပေသဘောတရားကျမ်းများ၌လည်း အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်မြန်မာ အဘိဓာန်များတွင် 'metaphor' ကို ရူပက အလင်္ကာဟု ဖွင့်ဆိုပုံမျိုးရှိသကဲ့သို့ ဥပစာဟု ဖွင့်ဆိုပုံမျိုးလည်း ရှိသည်။

အချုပ်ဆိုရသော် ထိုတင်စားမှုများကို စာပေနည်းနာအဖြစ် ကြည့်လျှင်
 အလင်္ကာဟုခေါ်၍ ဘာသာစကားနည်းနာအဖြစ် ကြည့်လျှင် ဥပစာဟု ခေါ်ပါသည်။
 metaphor တွင် အနှိုင်းခံရော အနှိုင်းပါ ပါသော ရူပက အလင်္ကာ
 သာမက အနှိုင်းခံမြှုပ်ထားသော သမယဝုတ္တိအလင်္ကာ (ရူပကအလင်္ကာ
 တစ်ခြမ်း)လည်း အကျုံးဝင်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
 အမှတ် ၁၆၊ မေ ၃၊ ၂၀၀၅

ခန္ဓာပုရ နှင့် ဒို့မေမေ

၁၉ ရာစုနှောင်းပိုင်းတွင် ထူးခြားသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ပေါ်ထွက်သည်။ ဆတိုင်းမွတ် ဦးကူး၏ ခန္ဓာပုရ ဝတ္ထု ဖြစ်သည်။ တရားသဘောကို ဖတ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် ဝတ္ထုပုံသဏ္ဍာန်ရေးဖွဲ့ထားသော ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ အများနှစ်သက်ကြသည်။ ထူးခြားချက်မှာ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းနှင့် ဇာတ်ဆောင်များသည် လေးနက်သော တရားသဘောကို ကိုယ်စားပြုနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းအချုပ်မှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

ခန္ဓာပုရပြည်တွင် ကာယမနမင်းသည် ကာမဂုဏ်ဒေဝီ မိဖုရားနှင့် စိုးစံနေသည်။ မင်းထံခစားနေသော ကြမ္မာအမတ်က မရဏာသန္ဓမင်းထံ ကုန်းချောသည့်အတွက် မရဏာသန္ဓမင်းက ကာယမနမင်းကို တိုက်ခိုက်ရန် ဗျာဓိအမတ်ကို လွှတ်လိုက်သည်။ သို့သော် ကံဝန်နှင့်ဉာဏ်ဝန်တို့က ခုခံသည့် အတွက် ဗျာဓိအမတ် အရေးနိမ့်သွားသည်။ မရဏာသန္ဓမင်းသည် ဇရာအမတ် ကို လွှတ်လိုက်ပြန်ရာ ကာယမနမင်း အညံ့ခံရပြီး မရဏာသန္ဓမင်းထံ ခေါ်ဆောင်ခြင်းခံရသည်။ ဒုဂတိရွာစားနှင့် သုဂတိရွာစားတို့က ကာယမနမင်းကို သူရထိုက်သည်။ ငါရထိုက်သည်ဟု ငြင်းခန်ကြရာ ကမ္မာရာဇာက တရားသူကြီး အဖြစ် အဆုံးအဖြတ်ပေးသည်။ ဤတွင် ကာယမနမင်းသည် ခန္ဓာပုရမြို့သစ်ကို တည်ဆောက်ခွင့် ရသွားသည်။

ဤဝတ္ထုတွင် ခန္ဓာကို တိုင်းပြည်အဖြစ် တင်စားကာ ခန္ဓာပုရပြည်ဟု ရေးဖွဲ့ပုံကစ၍ ဇာတ်ဆောင်အားလုံး၏ အမည်များသည် တင်စားသောအမည်

များ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကိုယ်နှင့်စိတ် ယှဉ်တွဲပေါင်းဖွဲ့နေသော ကာယမနက မင်းဖြစ်ပြီး ကာမဂုဏ်က မိဖုရားကြီး ဖြစ်နေသည်။ ဗျာဓိဟူသော နာခြင်းနှင့် ဇရာဟူသော အိုခြင်းတို့က အမတ်များဖြစ်နေသည်။ ဒုဂတိ၊ သုဂတိတို့က ရွာစားများဖြစ်နေသည်။ ကြမ္မာအမတ်၊ ကမ္မရာဇာ တရားသူကြီးတို့က မိမိပြုသောကံကို ဖော်ညွှန်းသည်။ မရဏာသန္တ ဟူသော သေခါနီးအချိန်ကိုလည်း မင်းအဖြစ် တင်စားထားသည်။ အိုနာသေဘေးဖြင့် ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းရသည့် တရားသဘောကို ဝတ္ထုအဖြစ် ဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အလားတူ တင်စားရေးဖွဲ့ထားသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်သည်လည်း ၂၀ရာစု ပထမပိုင်းတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ဆရာကြီး မဟာဆွေ၏ ဒို့မေမေ ဝတ္ထု ဖြစ်သည်။ မောင်ပေါနှင့် ရှင်မာမာတို့တွင် သားငါးယောက် ရှိသည်။ မောင်ရိုး၊ မောင်နု၊ မောင်ထိုင်း၊ မောင်ဉာဏ်ကြီးနှင့် မောင်မျိုးညွန့်တို့ ဖြစ်သည်။ မောင်ပေါကို မောင်အင်းနှင့် မောင်သစ်တို့က အပေါင်းအသင်းလုပ်ပြီး မောင်ပေါတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာများကို အပိုင်ကြဲကြသည်။ မောင်ပေါနှင့် မောင်သစ်တို့ စီးပွားရေး စာချုပ်သည့်သတင်းကို ကြားသောအခါ မောင်အင်းသည် မောင်ပေါကို လုပ်ကြံလိုက်ပြီး ရှင်မာမာကို အဓမ္မသိမ်းပိုက်သည်။

ဒေါ်မာမာ၏သားများ အရွယ်ရောက်လာသောအခါ ပထွေး ဦးအင်းထံမှ ပစ္စည်းများ ပြန်တောင်းသည်။ ဦးအင်းက အမျိုးမျိုး လှည့်စားပြီး ပစ္စည်းများကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားသည်။ သားအငယ်ဆုံး မျိုးညွန့်က မိဘအမွေအနှစ်များ ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် တက်တက်ကြွကြွ ကြိုးပမ်းသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဦးအင်း လက်လျှော့သွားပြီး မိမိ မတရားသိမ်းပိုက်ထားသော အမွေများကို မျိုးညွန့်တို့ညီအစ်ကိုလက်သို့ ပြန်လည်ပေးအပ်လိုက်ရသည်။

ဤဝတ္ထုကို အပေါ်ယံမျှကြည့်လျှင် သာမန်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဟု ထင်စရာ ရှိသော်လည်း ဦးပေါ၊ ဒေါ်မာမာ၊ ဦးအင်း၊ ဦးသစ်တို့သည် သီပေါမင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်တို့ကို ရည်ညွှန်းသော အမည်များဖြစ်ကြောင်း၊ မောင်ရိုး၊ မောင်ထိုင်း၊ မောင်နု၊ မောင်ဉာဏ်ကြီး၊ မောင်မျိုးညွန့်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံသားများကို ရည်ညွှန်းသော အမည်များဖြစ်ကြောင်း ဖော်ထုတ် ကြည့်သောအခါ ဤဝတ္ထုသည် သာမန်မျှမဟုတ်ဘဲ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု အတွက် အားပေးလှုံ့ဆော်သော သူမိုင်းတန်ဖိုးကြီးမားသည့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်

ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလာရပါသည်။ 'ဒို့မေမေ'ဟူသော ဝတ္ထုအမည်သည်လည်း ထူးခြားလေးနက်လာရသည်။

ဤဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်၏ တူညီချက်မှာ အနက်အဓိပ္ပာယ် နှစ်ထပ်နှစ်လွှာ ရှိနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အပေါ်ယံအနက်သာမက အတွင်းခံအနက်ပါ နက်ရှိုင်းစွာ ရှိနေကြောင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်လုံးဖြင့် ထပ်တူပြုလုပ်တင်စားသော ရူပက (allegory) အဖွဲ့ ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။ ရူပကအဖွဲ့တွင် အဓိကကျသော 'အနှိုင်းခံ'ကို မြှုပ်ထားပြီး ထပ်ထူပြုသော 'အနှိုင်း'ကို သဖော်ထားခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် အလင်္ကာနည်းအရ သမာသဝုတ္တိအလင်္ကာ သဘောဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။ နောက်ကွယ်တွင် အဓိပ္ပာယ်အထူးရှိသော အမည်များဖြင့် သင်္ကေတပြုရာလည်း ရောက်ပါသည်။ ဘာသာရေးအနှစ်သာရ နိုင်ငံရေးအနှစ်သာရတို့ကို စာပေဖြင့် ထုံမွှမ်းထားသော လက်ရာများ ဖြစ်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၁၈၊ မေ ၁၇၊ ၂၀၀၆

စိတ်ထဲက အရသာ

စာအုပ်ဈေးပွဲတော်တစ်ခုတွင် ဆရာ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်၏ 'နေ့ကန္တာဦး' နှင့် 'ဝသန်လေချိန်မှန်ကူး' နှစ်အုပ်တွဲတွေ့၍ ကျွန်တော် ဝယ်လိုက်သည်။ တပည့်တစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ပြီး ပြုံးစေ့စေ့ လုပ်နေသည်။ သူ့စိတ်ထဲမှာ 'ဆရာတော့ ငယ်မူပြန်နေပြီ' ဟု တွေးနေသလား မသိပါ။ တစ်ခါကလည်း အသစ်ပြန်ထွက်သော ဝတ္ထုဟောင်းတစ်ပုဒ် ကျွန်တော် ဝယ်နေသည်ကို တပည့်တစ်ယောက် မြင်သွားပြီး "ဟင် . . . ဆရာ ဒီဝတ္ထု မဖတ်ဖူးသေးဘူးလား" ဟု တအံ့တဩ မေးသည်ကို ကြုံရဖူးပါသည်။

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို တစ်ခါဖတ်ပြီးလျှင် "သိပြီးသားကြီး၊ ဘာဖြစ်လို့ ပြန်ဖတ်ရမှာလဲ" ဟူသော စကားဖြင့် ထိုစာအုပ်ကို လှည့်မကြည့်တော့သော လူငယ်တွေ တွေ့ဖူးပါသည်။ ဇာတ်လမ်းအဆုံးတွင် ကောင်လေးနှင့် ကောင်မလေး ရသွားသည်။ ဒါမှမဟုတ် ကောင်မလေး သေသွားသည် ဆိုသည်ကို သိလျှင် ထိုစာအုပ်ဖတ်သည်ကိစ္စ ပြီးသွားပြီဟု သူတို့က သဘောထားသည်။ တိဗီမှာပြသော ဗီဒီယိုကား စာတန်းထိုးလိုက်သည်နှင့် "ဟင် . . . ကြည့်ပြီးသားကြီး" ဆိုပြီး ထသွားသော လူငယ်များလည်း မနည်းလှပါ။

ကျွန်တော့်အကျင့်က သူတို့နှင့် မတူပါ။ စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲက အကွက်ကလေး တစ်ကွက်၊ စာကြောင်းလေး တစ်ကြောင်းကို သဘောကျသည် အတွက် အကြိမ်ကြိမ် ပြန်ဖတ်ခဲ့ဖူးသည်ကို သတိရနေမိပါသည်။

ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း၏ 'ပထမဆရာသိန်း' ထဲက တိဗက် ဂိုဏ်းချုပ်

ယောင်ဆောင်ပြီး အာထဗ္ဗဏ ဗေဒင်ကျမ်းကို ရယူရန် ကြိုးစားနေသော ဆရာသိန်း၏လက်ထဲသို့ ဗေဒင်ကျမ်းရောက်ခါနီး လက်မတင်ကလေးမှာမှ ဂိုဏ်းချုပ်အစစ်ပေါ်လာပြီး ကိစ္စများရသည့် အကွက်ကလေးကို စဖတ်ရတုန်းက ထိတ်ခနဲ ခံစားရပုံကလေး ယခုတိုင် ပျောက်မသွားသေးပါ။ ပြန်ဖတ်တိုင်း ငွေ့ငွေ့ကလေး ခံစားရဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာမင်းဆွေ၏ 'စား'ကို လှန်လိုက်တိုင်း "ကျုပ်စားက ချွတ်မိရင် မရဘူး။ သွေးသောက်ရမှ၊ ကျုပ်ကလဲ ချစ်မိရင် မရဘူး" ဟူသော မျိုးမြင့် ရန်နောင်၏ စကားကို လိုက်ရှာဖတ်မိပြု ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီး ရွှေလင်းယုန်၏ 'သူ'ထဲက ဆရာဝန် ကိုမြင့်မောင်နှင့်လဲ့လဲ့ ပြန်ဆုံခန်းတွင် ကိုမြင့်မောင် အိပ်ချင်ယောင်ဆောင်နေ၍ လဲ့လဲ့က "လူလည်ကြီး" ဟု ပြောသည့်အခန်းကလေးကိုလည်း စွဲနေပါသည်။

ဒေါ်ခင်နှင်းယု၏ 'မဟာသာကီ' ထဲက ဒေးကာနက်ဂျီ၏ စကားပြော သင်တန်း တက်လာပြီး အလွန်စကားများလာသော ဒေါ်ရွှေဖော့ကို ကြည့်ပြီး "ကာနက်ဂျီ . . . ကာနက်ဂျီ ရွှေဖော့ကို ဘယ်လိုများ လုပ်လိုက်ပါလိမ့်" ဟု ဒေါ်အေးဘုံက ရိုးရိုးကြီး တွေးကာ တအံ့တဩ ရေရွတ်လိုက်ပုံ ကလေးကိုလည်း သတိရနေပါသည်။ ဆရာဘုန်းနိုင်၏ 'ညီမလေးရယ် စိုးရိမ်မိတယ်'ထဲက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိတ်ပညာဌာနမှ ဆင်နားရွက်တံခါးကို တွန်းပြီး ထွက်လာသော အသက်အစိတ်အရွယ် ပီအိပ်ချီဒီဘွဲ့ရ ဆရာကိုမြင့်သူ၏ ဟန်ပန်မူရာကိုလည်း ပြန်ဖတ်တိုင်း သဘောကျမိပါသည်။

ရုပ်ရှင်ကျတော့လည်း ထို့အတူပင်။ ဆရာသာဓု၏ 'ကကြီးရေက' ထဲက မြတ်မွန် ပြောပုံဆိုပုံအမူအရာကို သဘောကျသည့်အတွက် ထိုကားကို ငါးကြိမ်ထက်မနည်း ပြန်ကြည့်ဖြစ်ပါသည်။ 'မုန်းမေ့ပါနိုင်' ဇာတ်ကားထဲမှာ ကိုဝင်းဦးဆိုသော 'နွမ်းလျအိမ်ပြန်'သီချင်းကို ကြိုက်လွန်းသည့်အတွက် သီချင်းမရမချင်း လေးငါးကြိမ် ပြန်ကြည့်ဖြစ်ပါသည်။

ကိုယ်ကြိုက်သည့်သီချင်းကို အကြိမ်ကြိမ် နားထောင်ရသည့် အရသာကလည်း ထူးခြားပါသည်။ စန္ဒရားကိုချစ်ဆွေ၏ 'ခက်ခက်ကိုမှ လိုချင်တယ်'မှ "ခက်ခက်" ဟု တစ်လုံးချင်း ဆိုပုံကလေး၊ ကိုသက်ဦး၏ 'နှင်းပျောက်တဲ့နွေ'မှ 'ရည်ရွယ်စိတ်ထဲ ဟင် . . . ကြိတ်ခဲလို့ပဲနေ' ဟူ၍ 'ဟင်'ကလေး ထည့်ဆိုပုံ ဦးကိုကို၏ 'ဘုန်းနှင့်ကံနှင့် ရွှေသဇင်'ကို လေးကြိမ်ကြော့ပြီး ချပုံကလေး၊ ဦးမောင်မောင်လတ်၏ 'ချိုပြီး'မှ အလွန်ကြည်လင်သည့်အသံ၊ ဒေါ်မေလှမြိုင်၏

'နေ့ဦးတေးသံ' မှ "ပင်စုံ ပင်စုံ အောက်ကို၊ လျှောက်ခဲ့ပြန်၊ ရွက်ခြောက်ကို နင်းတော့ ပြင်းသည့် အသံ" ဟု ခပ်ဆတ်ဆတ်ကလေးဆိုပုံ၊ ကိုသန်းဖေလေး၏ 'မေတ္တာဇာတ်လမ်း' မှ "တဒဂ် မောင့်ဘဝရဲ့ ခံစားချက်တစ်ရပ်ပါပဲ လို့ယုံ" ဟူ၍ 'ပဲ'ကို ပြေပြေကလေး ဆွဲဆိုပုံ၊ ကိုမင်းနောင်၏ 'တစ်ခါက လုံမေ' မှ "ဆိုရှယ်ကျဖန်များရင် အငိုလွယ်ရလိမ့်မလေ" ဆိုသော အကွက်ကလေး များကြောင့် အကြိမ်ကြိမ် ပြန်နားထောင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ နားထောင်ရတိုင်းလည်း အရသာ ရှိပါသည်။

ကိုယ့်အတွေ့အကြုံနှင့် ယှဉ်ကြည့်ရင်း ရှေ့မှာဖော်ပြခဲ့သော လူငယ်တွေ အကြောင်း တွေးနေမိသည်။ ဘာအကြောင်း ရေးထားသည်၊ ဘာအကြောင်း ရုပ်ရှင်ရိုက်ထားသည်ဆိုသည်ကို သိလိုက်ပြီဆိုလျှင်ပင် သူတို့ ကျေနပ်သွားသည့် အတွက် နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်မဖတ်ခြင်း၊ မကြည့်ခြင်းဖြစ်မည် ထင်ပါသည်။ သိလိုခြင်းသည် သူတို့၏ပန်းတိုင် ဖြစ်ပုံရပါသည်။

သိရရုံသက်သက်မျှမဟုတ်ဘဲ ဘယ်လိုဘယ်ပုံ ပြုမူပြောဆို လှုပ်ရှား သည်ကို အာရုံပြုမိလျှင် ထိုလှုပ်ရှားပုံ အမူအရာများထဲမှာ သဘောကျစရာ အမူအရာကလေးများကို အထူးအာရုံပြုမိပြီး သဘောကျလာစရာ ရှိပါသည်။ သဘောကျသည့် အမူအရာကို အကြိမ်ကြိမ် ပြန်မြင်ချင်ကြားချင်ပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ထိုအမူအရာများကို စိတ်ထဲမှာ မြင်ယောင်၊ ကြားယောင် ချင်စိတ်ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ပြန်ဖတ်မိခြင်း၊ ပြန်ကြည့်မိခြင်း၊ ပြန်နားထောင်မိခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဤသို့ ပြန်ဖတ်ရင်း၊ ကြည့်ရင်း၊ နားထောင်ရင်း စိတ်ထဲမှာ အရသာရှိနေပါသည်။ ထိုအရသာကို ခံစားချင်စိတ်ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဖတ်ကြ၊ ကြည့်ကြ၊ နားထောင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု တွေးမိပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၂၇၊ ဇူလိုင် ၁၉၊ ၂၀၀၅

ကမ္ဘာကို မြန်မာက သိအောင် ကြိုးပမ်းရာတွင်
အင်္ဂလိပ်မှ မြန်မာသို့.

ဘာသာပြန်သည့် လုပ်ငန်းသည်
များစွာ အရေးပါသကဲ့သို့.

မြန်မာကို ကမ္ဘာက သိအောင် ကြိုးပမ်းရာတွင်
မြန်မာမှ အင်္ဂလိပ်သို့.

ဘာသာပြန်သည့် လုပ်ငန်းသည်
များစွာ အရေးပါကြောင်း အထူးဆိုဖွယ် မလိုပါ။

ဘာသာပြန်

ဖတ်စရာဆောင်းပါးများ

ဘာသာစကား

- mix မလုပ်သင့်ပါ
- ယုန်နှင့်လခြမ်း
- ရှင်နှင့် ခင်ဗျာ
- ကျောင်းသားပညာရှိကလေးများ
- ဇေလင် ပိုလိုလောင်ဇေးရှင်း
- ဆရာမ လာရင် ဆရာ မလာရင်
- ကျော့ခိုင်းထွက်ခွာ
- ဘာသာပြန်ကိစ္စ
- ကျား၏ နောက်ကွယ်တွင်

mix မလုပ်သင့်ပါ

စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာအဖြစ် ထင်ရှားသော ဆရာကြီး ဦးထွန်းဖေသည် အင်္ဂလိပ်မြန်မာ ကပြားအရေးအသားမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ ခပ်ရှင်ရှင် ခပ်သောသောကလေး မိန့်ဆိုခဲ့ဖူးသည်။

‘အင်္ဂလိပ်ခေတ်တွင် အေ-တစ်ကောင်တည်းသော၊ ဖက်တ်-ဝလှစွာ သော၊ ကက်တ်-ကြောင်သည် ဟူသော စာမျိုးမဖတ်ခဲ့ရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ အဖို့ ကံကောင်းလှပေသေးသည်’ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသားပညာဝန် ဆရာကြီးဦးဖိုးကျားကလည်း မြန်မာစကားထဲတွင် အင်္ဂလိပ်စကား ညှပ်ပြောတတ်သူတို့၏ ပြောပုံဆိုပုံကို ‘လွဲသော အကြား’ ဝတ္ထုတွင် ဤသို့ သရော်ခဲ့ဖူးသည်။

“အိုင်လည်းပဲ ယူအတွက် အင်မတန် ဆောရီးဖြစ်တယ်။ အိုင်ကြားတော့ အိုင်ဟာ ဆွမ်းမိန်းကလပ်မှာ ရှိတယ်။ ဒါနဲ့ ဒိုက်မိန် ထိုးဖို့ဟာတောင် ရပ်ထားခဲ့ရတယ်”

အင်္ဂလိပ်စကားလုံးတွေ ညှပ်ပြီး ပြောရသည်ကို အရသာတွေ့နေသည့် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က သူငယ်ချင်း၏ ခင်ပွန်း ကွယ်လွန်သည့် နာရေးကိစ္စ သတင်း လာမေးရင်း နှစ်သိမ့်စကား ပြောပုံကို သရော်သံပါပါ ရေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာဘာသာစကားကို ခြေခြေမြစ်မြစ် လေ့လာနေသော ဂျာမန်အမျိုး သမီးကြီးတစ်ဦးက “မြန်မာစကားထဲမှာ အင်္ဂလိပ်စကားလုံးတွေ ညှပ်သုံးတာ မြင်ရရင် ကျွန်မ သိပ်စိတ်ဆိုးတယ်” ဟု ပြောဖူးသည်။

“နိုင်ငံခြားသားတွေ အလာများတဲ့ ဟိုတယ်တွေမို့ အင်္ဂလိပ်နာမည်တွေ ပေးထားတာလား” ဟု မြန်မာစာပေယဉ်ကျေးမှု လေ့လာနေသော ဂျပန် အမျိုးသမီးတစ်ဦးက မေးဖူးသည်။

ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်က ဟာသလုပ်ပြီး ပြောလေ့ရှိသော စကားတစ်ခု ရှိပါသည်။ “မြန်မာစကားနဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားကို mix လုပ်ပြီး မပြောပါနဲ့” ဟူသော စကားဖြစ်သည်။ မြန်မာစကားနှင့် အင်္ဂလိပ်စကား ရောမပြောဖို့ သတိ ပေးသည့်စကားထဲမှာပင် mix ဟူသည့် အင်္ဂလိပ်စကား ရောပြီးပါနေပုံကို ဟာသလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် မြန်မာစကားနှင့် အင်္ဂလိပ်စကား mix လုပ်သုံးသည့်လေ့ အလွန်တွင်ကျယ်နေသည်ကို တွေ့နေရသည်။

မြန်မာတို့သည် ပါဠိစကား၊ အင်္ဂလိပ်စကားတို့နှင့် များစွာ ထိတွေ့ရင်းနှီး ခဲ့ရသည်ကို အများအသိပင် ဖြစ်သည်။ ပါဠိစကားလုံး အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကို မြန်မာစကားထဲရောက်အောင် မွေးစားယူခဲ့ကြသည်ကိုလည်း အများအသိပင် ဖြစ်သည်။ မွေးစားစကားလုံးများကြောင့် မြန်မာစကား ကြွယ်ဝလာရသည်မှာ အကျိုးရှိသောအချက် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မြန်မာစကားနှင့်အင်္ဂလိပ်စကား ရောသုံးခြင်းမျိုးကိုမူ ‘ဟိုမရောက် သည် မရောက်’ အသုံးအဖြစ် သရော်ခဲ့ကြပါသည်။ ဟာသလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

“ဒီနေ့ကျတော့ မွေးစားယူတာမျိုးမဟုတ်ဘဲ အင်္ဂလိပ်စကားလုံးအတိုင်း သုံးနေတာမျိုးတွေ သိပ်ခေတ်စားနေတယ်။ မြန်မာဝါကျထဲမှာ အင်္ဂလိပ် စကားလုံးတွေ ညှပ်ရေးနေကြပြီ။ ကွန်ပျူတာကို ‘ကွန်ပျူတာ’ လို့ မြန်မာလို ရေးလို့ ရရက်သားနဲ့ အင်္ဂလိပ်စာလုံးအတိုင်း ‘computer’ လို့ ထည့်ရေး နေကြပြီ” ဟူ၍ မြန်မာစာဆရာတစ်ယောက်က ညည်းညူဖူးပါသည်။

ပြောလည်း ပြောစရာပင်။ မဂ္ဂဇင်းတွေ၊ ဂျာနယ်တွေထဲက အချို့စာများ တွင် မြန်မာဝါကျတစ်ခုထဲမှာ အင်္ဂလိပ်စာလုံးက တစ်ဝက်လောက်ပါနေသည်ကို တွေ့နေရပါသည်။ ထိုဝါကျသည် အင်္ဂလိပ်ဝါကျလည်းမဟုတ်၊ မြန်မာဝါကျ လည်း မဟုတ်သော ‘ဝါကျပျက်’ ဖြစ်နေသည်အချက်ကို အထူးဂရုပြုသင့်ပါ သည်။ လူငယ်တွေ ထိုဝါကျမျိုးနှင့် အထိအတွေ့များပြီး အကျင့်ပါသွားလျှင် မြန်မာလိုလည်း ကောင်းကောင်းမရေးတတ်၊ အင်္ဂလိပ်လိုလည်း ကောင်းကောင်း မရေးတတ်ဘဲ တောင်မရောက်၊ မြောက်မရောက် ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ ဤသို့ မစပ်မဟပ် တွဲစပ်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာစာပါမောက္ခ ဆရာကြီး ဦးမောင်က

“တောင်ရှည်ပုဆိုး၊ ကြက်မြီးကုတ်အကျီနှင့် ခေါင်းပေါင်းတို့ကို တွဲဖက် ဆင်ယင်ခြင်းမျိုးသည် မလိုက်ဖက် မအပ်စပ်ဘိသကဲ့သို့ လှည်းတွင် ဝေလမြင်း

တစ်ဖက်၊ နွားတစ်ဖက် တပ်ဆင်ခြင်းမျိုးသည်လည်း မဆီလျော်၊ မအပ်စပ်ချေ’
ဟု ဥပမာ ဆောင်ဖူးပါသည်။

မြန်မာလို မှန်မှန်ကန်ကန် ချောချောမွေ့မွေ့ ပြောတတ်ရေးတတ်အောင်
အားထုတ်ခြင်းသည် ကောင်းပါ၏။ အင်္ဂလိပ်လို မှန်မှန်ကန်ကန် ချောချော
မွေ့မွေ့ ပြောတတ်ရေးတတ်အောင် အားထုတ်ခြင်းသည်လည်း ကောင်းပါ၏။

မြန်မာစာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာကို mix လုပ်၍တော့ မသုံးသင့်ပါ။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၅၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၊ ၂၀၀၅

ယုန်နှင့် လခြမ်း

ကုန်းဘောင်ခေတ်စာဆို ဦးတိုး၏ ရာမရကန်တွင် “ယုန်ကောင်ကို ငုံ့၍ ယုံလောက်အောင်ပြောသော်လည်း ကိုယ်မို့ပြော၊ ပြောတိုင်း မယုံပါဘူး” ဟူသော အဖွဲ့ပါသည်။ နှောင်းခေတ်များအထိ ထိုစကားအသုံး တွင်ကျယ်လာ သည်။ ‘ယုန်ကောင်ငုံ့၍ ယုန်ရုပ်ရေးပြသော်လည်း ယုံရခက်ခက်မို့’ စသည်ဖြင့် ဖွဲ့လာကြသည်။ ‘ယုံသည်’ ဟူသော စကားကို လေးနက်အောင် အသံတူ အနက်ကွဲ ‘ယုန်’ဖြင့် တွဲသုံးခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ စာဆိုဦးပုညသည် မေတ္တာစာတစ်ပုဒ်တွင် သိကြားသိုက်၊ ဂဝံပတေ့သိုက် စသည့် သိုက်များနှင့် အစချီပြီး နောက်ပိုင်းမှာ စာကလေးသိုက်၊ ဆက်ရက်သိုက်၊ ငှက်သိုက်၊ ကြွက်သိုက် စသည့် ပထမသိုက်နှင့် အသံတူ အနက်ကွဲသော သိုက်များ ထည့်ကာ သရော်တော်တော် ရေးဖွဲ့ခဲ့သည်။

‘သံတူကြောင်းကွဲ’ဟု ခေါ်သော အသံတူအနက်ကွဲများကို စာထဲပေထဲ မှာ ဟာသမြောက်အောင်၊ သရော်သံပါအောင် တမင်သုံးလေ့ရှိသည်။ အတည် အတုံပြောသော အနက်အဓိပ္ပာယ်မှ အပြောင်အပြက် အနက်အဓိပ္ပာယ်ဆီသို့ အာရုံရောက်သွားစေပြီး စာဖတ်သူကို ရွှင်ပြုံးစေနိုင်ပါသည်။

ဆရာ သော်တာဆွေက ဟာသဝတ္ထုတစ်ပုဒ်တွင် “ဆင်းရဲခြင်း လွတ် ကင်းအောင်၊ လှေကားကို ဖြုတ်ထားမည်”ဟု သီချင်းဖျက်၍ ဟာသလုပ်ဖူး သည်။ “မဆင်းရဲအောင် လှေကားဖြုတ်ထားလိုက်မှာပေါ့” ဟူသည့် အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သည်။ ‘ဆင်းရဲ’ကို ‘ဆင်းရဲချို့တဲ့သည်’ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မှ ‘အမြင့်မှ အောက်သို့ မဆင်းသက်ဝံ့’ဟူသော အဓိပ္ပာယ်သို့ ပြောင်းသွားအောင် ဟာသ လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

နေ့စဉ် ပြောကြဆိုကြရာတွင် “အားကစားဆိုတာ အားမှကစားရတာ မဟုတ်ဘူး”၊ “တို့တော့ လေ့လာလိုက်စားဆိုတဲ့အတိုင်း လေ့လာရင်း ကျွေးသမျှ လိုက်စားနေရတာပဲ”၊ “ညီမလေးက ငါးတန်းရောက်ပြီဆိုတော့ ဟင်းခွက်တန်း မရောက်သေးဘူးပေါ့” ဟူ၍ ဟာသလုပ်ပြောသော စကားများ ကို ကြားရမြဲ ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် သံတူကြောင်းကွဲအသုံးကို အပြောင်အပြက် မဟုတ်ဘဲ တည်တည်တံ့တံ့ နှစ်သက်ဖွယ်သုံးပုံမျိုးကိုလည်း သတိပြုမိပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ ငယ်ငယ်က အလွန်သဘောကျခဲ့သော ကိုမြတ်လေးရေးဖွဲ့သည့် မခင်နှင်းဆီ သီချင်းမှ “နှင်းဆီဆိုတာ ပန်း၊ မခင်နှင်းဆီ ဆိုပြန်တော့ မခင်ပန်းကလေး ပေါ့နော်၊ ပန်းဆိုတာလဲ မပန်းခင် လန်းတာမျိုးဖြစ်သည်” ဟု ‘ပန်း’နှစ်မျိုးကို သံတူကြောင်းကွဲ သုံးပြုလိုက်ပုံမှာ နှစ်သက်စရာ ကောင်းလှပါသည်။

ခေတ်ကာလအလျောက် အသုံးကွဲ၊ အဓိပ္ပာယ်ကွဲသော သံတူ ကြောင်းကွဲ စကားနှစ်လုံးကိုလည်း သတိပြုမိပါသည်။ ‘ဆေးသမား’ဟုဆိုလျှင် ရှေးစာပေများတွင် ဆေးကုသပေးသော သမားတော်ဟူ၍သာ အဓိပ္ပာယ်ရပါ သည်။ ယခုခေတ်တွင်မူ မူးယစ်ဆေးစွဲသူ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သုံးနေပါပြီ။ “ကျွန်တော် ဆေးသွားဝယ်မလို့”ဟုဖြေရုံနှင့် ဘာဆေးမှန်းမသိနိုင်ပါ။ နေမကောင်းလို့ သောက်တဲ့ဆေးလား၊ ပန်းချီဆွဲတဲ့ဆေးလား၊ ဆေးလိပ်ဆေးတံ ထဲ ထည့်တဲ့ ဆေးလား၊ မူးယစ်ဆေးဝါးလား မသဲကွဲတော့ပါ။ အမျိုးမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

တစ်ခေတ်တွင် အများနားလည်သော သံတူကြောင်းကွဲ အသုံးသည် နောက်တစ်ခေတ်တွင် ထိုသံတူကြောင်းကွဲဖြင့် ရည်ညွှန်းသော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ ပျောက်ကွယ်သွားသည်နှင့်အတူ အဓိပ္ပာယ် နားမလည်နိုင်တော့ သည့် အခြေအနေသို့လည်း ရောက်နိုင်ပါသည်။

၁၉၅၀ ကျော် ကာလက ကာတွန်းတစ်ခုတွင် ယောက်ျားကလေးက မိန်းကလေးကို “ယုံပါမေရယ်” ဟု ပြောရာ မိန်းကလေးက “ယုန် မဟုတ်ပါဘူး မောင်ရယ်၊ လခြမ်းပါ” ဟု ပြန်ပြောပုံ သရုပ်ဖော်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က စာဖတ်သူများ ထိုကာတွန်းကို ကြည့်ပြီး ရယ်ကြသည်။ ဟာသမြောက်သော ကာတွန်းအဖြစ် သဘောကျကြသည်။ ယခုခေတ် ထိုကာတွန်းကို အဓိပ္ပာယ် နားလည်မည် မဟုတ်တော့ပါ။ ထိုစဉ်က ရန်ကုန်မြို့အတွင်း ဘတ်စ်ကား လိုင်းများကို ယခုကဲ့သို့ ၃၆ ကား၊ ၄၅ ကား စသည့်ဖြင့် နံပါတ်ဖြင့်

သတ်မှတ်သည့် စနစ်မသုံးဘဲ နဂါးတံဆိပ်၊ ယုန်တံဆိပ်၊ လခြမ်းတံဆိပ်၊ ဆင်ဖြူတံဆိပ်၊ ဆင်မည်းတံဆိပ် စသည်ဖြင့် ရုပ်ပုံများဖြင့် သတ်မှတ်သောစနစ်ကို သုံးပါသည်။ ထို့ကြောင့် 'ယုန်မဟုတ်ပါဘူး လခြမ်းပါ' ဟု ဟာသလုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သူကတော့ "ဝေသန္တရာမဟုတ်ဘဲ ယူသန္တရာချည်း လုပ်နေတာပဲ" ဟူသော အသုံးမျိုးတွင် ဘုရားလောင်းအမည် ဝေသန္တရာမှ 'ဝေ'ကို 'ဝေငှ ပေးကမ်း' ဟူသော သံတူကြောင်းကွဲ အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် ပြောင်းယူပြီး သူတစ်ပါးကို ပေးကမ်းဝေငှခြင်းမပြုဘဲ ကိုယ့်အတွက်သာ ယူနေသူ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် 'ယူသန္တရာ' ဟု သုံးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကိုယ်တွေ့ကလေးတစ်ခုဖြင့် အဆုံးသတ်လိုပါသည်။ မန္တလေးမှာ ကျွန်တော့်ကို ကားဖြင့် တစ်နေရာသို့ လိုက်ပို့စဉ် ရှေ့ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ တောင်တန်းကြီးလိုလို မြင်လိုက်သဖြင့် လိုက်ပို့သူကို "အဲဒါတောင်လား" ဟု မေးလိုက်ရာ သူက "တောင်မဟုတ်ဘူး ခင်ဗျာ့ အရှေ့ပါ" ဟု ပြန်ဖြေပါသည်။ ကျွန်တော် ဘာမှ ရှင်းမပြတော့ဘဲ ပြုံးနေလိုက်ရပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၇၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၅၊ ၂၀၀၅

ရှင်နှင့် ခင်ဗျာ

ပိုလ်မှူးကြီး တင်မောင်(ငြိမ်း) (ဆရာမြတ်ထန်)၏ ‘ဂျပန်ခေတ် စစ်ပညာသင် တစ်ဦး’ စာအုပ်မှ အကြောင်းအရာကလေးတစ်ခုကို သတိရမိပါသည်။ ဂျပန် ဆရာက မြန်မာသင်တန်းသားများကို ဂျပန်စကား မြန်မြန်မတတ်ရကောင်းလား ဟု ကြိမ်းမောင်းပုံ ဖြစ်သည်။ “မင်းတို့တွေ အသုံးမကျဘူး။ ဂျပန်ကလေးတွေ ဆိုရင် စကားပြောတတ်စ အရွယ်ကတည်းက ဂျပန်စကားကို ပြောတတ်နေပြီ။ မင်းတို့ ခုထက်ထိမပြောတတ်ဘူး” ဟူသည့် သဘောမျိုး ပြောဆိုကြိမ်းမောင်း သည် ဟူသတတ်။

“သူပြောတာ ဟုတ်သားပဲ” ဟု တွေးပြီး ပြုံးမိပါသည်။ မှန်ပါသည်။ ကလေးများသည် စကားပြောတတ်စ အရွယ်ကတည်းကပင် ‘မိခင် ဘာသာ စကား’ကို စတင်ပြောဆို တတ်မြောက်မြ ဖြစ်သည်။ ကလေးများ ဘာသာ စကား တတ်မြောက်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ သုတေသီများ အယူအဆ ကွဲပြားကြ သည်။ အချို့က ကလေးများသည် လူကြီးမိဘများ ပြောဆိုပုံကို အတုခိုးပြီး လိုက် ပြောခြင်းဖြင့် ဘာသာစကား တတ်မြောက်လာရသည်ဟု ဆိုသည်။ အချို့ကမူ ကလေးများ၏ ဦးနှောက်ထဲတွင် လူကြီးများကဲ့သို့ပင် ဘာသာစကား ဖန်တီး နိုင်စွမ်းရှိသော ‘ကိရိယာ’ တစ်ခု ရှိသည်။ ထို ‘ကိရိယာ’ဖြင့် ဘာသာစကားကို ဖန်တီးပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဆိုပါစို့ ကလေးတစ်ယောက်သည် ‘စားမယ်’၊ ‘လာမယ်’၊ ‘အိပ်မယ်’၊ ‘သောက်မယ်’ဟူသော စကားများကို ပြောတတ်သည် ဆိုရာ၌ ထိုစကား

အားလုံးကို လူကြီးမိဘဆီက အတုခိုးပြီးမှ ပြောတတ်ခြင်းမဟုတ်။ 'စားမယ်' ဟု လူကြီးပြောသည့်စကားကို မှတ်ထားပြီး သူ့အရင်က မှတ်ထား သော 'လာ'၊ 'အိပ်'၊ 'သောက်' တို့ကို 'စားမယ်' ၏ ပုံစံအတိုင်း လိုက်ပြီး 'လာမယ်'၊ 'အိပ်မယ်'၊ 'သောက်မယ်' ဟု မိမိဘာသာ ဖန်တီးပြောဆိုတတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ကလေးသည် လူကြီးပြောသမျှ စကားအားလုံးကို လိုက်ပြီး အတုခိုးပြောစရာမလိုဘဲ မိမိဘာသာ ဖန်တီးပြောဆိုနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ကလေးများသည် နေ့စဉ်သုံး သာမန်စကားများကိုသာမက ဥပစာ တင်စားသော စကားများကိုပါ ဖန်တီးနိုင်စွမ်းရှိကြကြောင်း ပညာရှင်တို့က သုတေသနပြု၍ ဖော်ထုတ်ကြသည်။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က မူကြိုကလေးများကို သုတေသနပြုကြည့်ရာ ဥပစာတင်စားပုံများကို တွေ့လာရသည်။ နံ့ကောင်အုပ်စု ထဲက နံ့ကောင်အကြီးကို 'ဖေဖေနံ့ကောင်' ဟု ကလေးက ခေါ်သည်။ အိမ် ခေါင်မိုးမှာ တပ်ထားသော မီးခိုးခေါင်းတိုင်ကို 'အိမ်ဦးထုပ်' ဟု ပြောသည်။ ထမင်းစားပွဲမှာ ခက်ရင်းနှင့် ဓား ချထားသည်ကို ကြည့်ပြီး ဓားကို 'ခက်ရင်းရဲ့ မိန်းမ' ဟု ဆွေမျိုးစပ်ပြသည်။ "သားသားစားတဲ့ မုန့်တွေကို အစာအိမ်ထဲကို လှေကားက ပြေးဆင်းသွားတယ်" ဟုလည်း ပြောသည်။ ကလေးတစ်ယောက် ကမူ "သားသားက ကော်ဖီတွေ၊ လက်ဖက်ရည်တွေ၊ နို့တွေ အားလုံးသောက် ထားတာ ပြန်ထွက်လာတော့ လက်ဖက်ရည်တွေချည်း ထွက်လာတယ်။ သိပ်ထူးဆန်းတာပဲ" ဟု ပြောသည် ဟူ၏။

ကလေးများ ဥပစာ တင်စားတတ်ပုံကို ကိုယ်တွေ့ကြုံဖူးပါသည်။ အိမ်နီးချင်း၏ သုံးနှစ်သားအရွယ် ကလေးငယ်ကို အိမ်မှာ ခေါ်ပြီး ကျွေးမွေးနေစဉ် ကောင်းကင်က လေယာဉ်ပျံသံကြားသောအခါ စကားပြောတတ်စ ထိုကလေး သည် ကောင်းကင်ကို လက်ညှိုးထိုးပြီး "ကား . . . ကား . . ." ဟု အော်ပါလေတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ သူပြောပုံကို သဘောကျပြီး ရယ်ကြရပါသည်။

ဆွေမျိုးထဲက သုံးနှစ်သားအရွယ် ကလေးငယ်ကမူ သူ့အဘွား၏ စိပ်ပုတီးကို ဆော့ကစားရင်း "သားသားစားဖို့ ပဲပြုတ်တွေ" ဟု အော်နေသည်ကို အံ့ဩဖွယ် ကြားရပါသည်။ လေယာဉ်ပျံကို ကားဟူ၍ တင်စားခြင်း၊ ပုတီးလုံးကို ပဲပြုတ်ဟူ၍ တင်စားခြင်းတို့မှာ ကလေးတို့၏ ဥပစာ တင်စားနိုင်စွမ်းသက်သေ များ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကလေးသည် 'သံတူကြောင်းကွဲ' ဟုခေါ်သော အသံတူ အဓိပ္ပာယ်

ကွဲ စကားလုံးများကို နားလည်၊ နားလည်ကြောင်း၊ သုံးလည်း သုံးတတ်ကြောင်း တွေ့ရပါသေးသည်။ သူ့အဘွားက “သားသား သောက်ဖို့ နွားနို့က ပျစ်နေတာ ပဲ” ဟု ပြောသောအခါ ကလေးက “သားသားက ယူပစ်လိုက်မယ်” ဟု ပြန်ပြောကြောင်း သူ့အဘွားက ပြောပြဖူးသည်။ တစ်နေ့တွင် မူကြိုကျောင်းက ပြန်လာသော ထိုကလေးနှင့် ကစားကြရင်း “သားသားက ယုန်ကလေး”၊ “မမက ကြောင်ကလေး” စသည်ဖြင့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးမျိုးကို ပြောင်းလဲပြောဆို ကာ စကားစွမ်းပြနေစဉ် ကျွန်တော်က “ဘွားဘွားက ဘာလဲ” ဟု မေးရာ သူက “ဘွားဘွားက ရှဉ့်” ဟု ပြောသည်။ “ဘိုးဘိုးကရော” ဟု ထပ်မေးရာ သူက “ဘိုးဘိုးက ခပျော့(ခင်ဗျော့)” ဟု ပြောပါတော့သည်။ ကျွန်တော် မျက်စိလည်သွားပါသည်။ တိရစ္ဆာန်ကလေးတွေအကြောင်း ပြောနေရင်း ‘ခင်ဗျော့’ က ဘယ်လို ပါလာတာလဲဟု စဉ်းစားကြည့်မှ ထိုမူကြိုကျောင်းသား ပညာရှိ၏ အစွမ်းကို သိလိုက်ရပါသည်။ ‘ရှဉ့်’ ဟု ပြောရင်း သံတူကြောင်းကွဲ ‘ရှင့်’ ကို သူ သတိရသွားပြီး ‘ရှင့်’ နှင့် ‘ခင်ဗျော့’ ကို တွဲသုံး ပြုလိုက်ခြင်းကား နယ်နယ်ရရ ဉာဏ်စွမ်း မဟုတ်ပါတကား။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၁၁၊ မတ် ၁၅၊ ၂၀၀၅

သမီးက အပြည့်အဝ လက်မခံချင်။ ဖလွတ်ဒ်ဟုသာ ကျက်နေသဖြင့် အဖေက ပြောဖန်များသောအခါ သမီးက မှတ်လောက်သားလောက် အော်၍ ကျက်ပါ တော့သည်။ သူ့ကျက်ပုံမှာ “အက်စ်အယ်လ်အိုအိုဒ်သည် ကျောင်းတွင် ‘ဖလွတ်ဒ်’ ဟု အသံထွက်၍ အိမ်တွင် ‘ဖလွတ်ဒ်’ဟု အသံထွက်ပါသည်” ဟူ၏။

စာမေးပွဲမှာ သင်္ချာပုစ္ဆာတစ်ပုဒ်ကို မတွက်ဘဲ ထားခဲ့သည် ဆိုသဖြင့် သား၏ မေးခွန်းစာရွက်ကို အမေက ယူကြည့်သည်။ ပုစ္ဆာမှာ ‘လိမ္မော်သီး ၁၀ လုံးအနက် ၃ လုံးကို စားလိုက်သော် လိမ္မော်သီး မည်မျှ ကျန်မည်နည်း’ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ “ဒီပုစ္ဆာလွယ်လွယ်လေးကို သား ဘာဖြစ်လို့ မတွက်ခဲ့ သလဲ” ဟု မေးသောအခါ သားပြန်ဖြေသော စကားမှာ စဉ်းစားစရာတွေ ပါနေပါသည်။ “လိမ္မော်သီး ၁၀ လုံးအနက်လို့ ရေးထားတာ လိမ္မော်သီးက အနက်မှ မဟုတ်ဘဲ။ အဝါရောင်ပဲဟာ။ ဒါကြောင့် မေးခွန်းမှားနေလို့ သားမဖြေ ခဲ့ဘူး”ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ‘အနက်’ဟူသော စကားလုံးကို ကလေးက အနက်ရောင်ဟု နားလည်သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မူလတန်းအရွယ် ကလေး ငယ်များ အဓိပ္ပာယ်နားလည် နိုင်သော မေးခွန်းထုတ်သင့်ကြောင်း ထိုဖြစ်ရပ်က ဖော်ပြနေပါသည်။

ဆရာက “ကုလားအုတ်မှာ ခြေထောက်ဘယ်နုချောင်း ရှိသလဲ”ဟု မေးရာ ကျောင်းသားပညာရှိက “အဲဒီကုလားအုတ်မှာ ကုလားဘယ်နုယောက် ပါတယ်ဆိုတာသိမှ ခြေထောက် ဘယ်နုချောင်းလဲသိမှာပေါ့ ဆရာ”ဟု ပြန်ဖြေကြောင်း ဆရာကြီးတစ်ယောက်၏ ဆောင်းပါးထဲမှာ ဖတ်လိုက်ဖူး ပါသည်။

မြန်မာစာဖြေသော ကျောင်းသားပညာရှိနှစ်ယောက်အကြောင်း ကလည်း မှတ်သားလောက်ပါသည်။ သူတို့မှာလည်း မူလတန်းကျောင်းသား ကလေးများ ဖြစ်သည်။ စာမေးပွဲတွင် စကားပုံများကို တစ်ဝက်သာ ဖော်ပြပြီး တစ်ဝက်ကို ကွက်လပ်ဖြည့်ခိုင်းသည်။ မေးခွန်းတွင် ‘ဘူးလေးရာ ...’ဟု မေးထားရာ အဖြေမှန်မှာ ‘ဖရုံဆင့်’ဟု ဖြည့်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထို ကျောင်းသားပညာရှိက ‘အဖုံးလေးရာ’ဟု ဖြည့်ခဲ့သည်အတွက် ထိုပညာရှိ၏ စိတ်ကူးကို ချီးမွမ်းကြရပါသည်။ နောက်တစ်ယောက်က ပို၍ သဘာဝကျသေး သည်။ ‘ဆင်ပြောင်ကြီး ...’ဟု ပေးထားသည်ကို ‘အမြီးကျမှတစ်’ဟု မဖြည့်ဘဲ ‘အမြီးကျမှတို’ဟု ဖြည့်လိုက်သည့်အတွက် ပိုပြီး သဘာဝကျသွားပါ

ကျောင်းသားပညာရှိကလေးများ

မူကြိုပညာရှိကလေးအကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ ကလေးပညာရှိများ၏ စိတ်ကူး အကြောင်း ဖြစ်ရပ်ကလေးများကို သတိရလာမိပါသည်။

ကျွန်တော့်ဆရာ ပါမောက္ခကြီးတစ်ဦးက သူ့သမီး မူလတန်းကျောင်းသူ ကလေး မြန်မာစာဖတ်ပုံ နေရာမကျသဖြင့် ပြင်ပေးရာ သမီးက “အဖေက ဆရာမလောက် တတ်လို့လား”ဟု ပြန်ပြောကြောင်း ရေးဖူးပါသည်။ ထို့အတူပင် ကလေးက “သရရစ် ‘ဩ’ ”ဟု စာလုံးပေါင်းပြီး ဖတ်နေသည်ကို အမေက “ဟဲ့ ... ဒီလို မဖတ်ရဘူး။ အကွရာဩလို့ ဖတ်ရတယ် သားရဲ့” ဟု ပြင်ပေးရာ သားက “ဆရာမက ဒီလိုသင်ပေးတာပဲ။ အမေက ဆရာမ လောက်လဲ မတတ်ဘဲနဲ့”ဟု ပြန်ပြောကြောင်း ကြားလိုက်ရပါသည်။

မှန်ပါသည်။ မူလတန်းအရွယ် ကလေးငယ်များသည် သူတို့၏ ဆရာ၊ ဆရာမများ သင်ပေးသည်ကို ယုံကြည်မှုအပြည့်အဝဖြင့် မှတ်သားနာယူတတ် ကြသည့်အလျောက် ဆရာဆရာမက မတော်တဆ မှားသင်မိလျှင်လည်း မှားမှန်းသိမည် မဟုတ်ပါ။ အမှားအတိုင်းပင် ကျက်မှတ်ပြီး မိဘက ပြင်ပေးသည် ကိုပင် လက်မခံကြပါ။ သူတို့၏ ဆရာ၊ ဆရာမဘက်က အပြည့်အဝရပ်တည်ပြီး ကာကွယ်တတ်ကြပါသည်။

ပထမတန်းကျောင်းသူကလေးတစ်ယောက် အင်္ဂလိပ်စာ ကျက်နေသည် ကို ကြားလိုက်ရဖူးပါသည်။ “flood ဖလွတ်ဒ်” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အဖေက “flood ကို ဖလွတ်ဒ်လို့ အသံထွက်ရတယ် သမီးရဲ့”ဟု ပြင်ပေးသည်ကို

သမီးက အပြည့်အဝ လက်မခံချင်။ ဖလွတ်ဒ်ဟုသာ ကျက်နေသဖြင့် အဖေက ပြောဖန်များသောအခါ သမီးက မှတ်လောက်သားလောက် အော်၍ ကျက်ပါ တော့သည်။ သူ့ကျက်ပုံမှာ “အက်ဖ်အယ်လ်အိုအိုဒီသည် ကျောင်းတွင် ‘ဖလွတ်ဒ်’ ဟု အသံထွက်၍ အိမ်တွင် ‘ဖလတ်ဒ်’ဟု အသံထွက်ပါသည်” ဟူ၏။

စာမေးပွဲမှာ သင်္ချာပုစ္ဆာတစ်ပုဒ်ကို မတွက်ဘဲ ထားခဲ့သည် ဆိုသဖြင့် သား၏ မေးခွန်းစာရွက်ကို အမေက ယူကြည့်သည်။ ပုစ္ဆာမှာ ‘လိမ္မော်သီး ၁၀ လုံးအနက် ၃ လုံးကို စားလိုက်သော် လိမ္မော်သီး မည်မျှ ကျန်မည်နည်း’ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ “ဒီပုစ္ဆာလွယ်လွယ်လေးကို သား ဘာဖြစ်လို့ မတွက်ခဲ့ သလဲ” ဟု မေးသောအခါ သားပြန်ဖြေသော စကားမှာ စဉ်းစားစရာတွေ ပါနေပါသည်။ “လိမ္မော်သီး ၁၀ လုံးအနက်လို့ ရေးထားတာ လိမ္မော်သီးက အနက်မှ မဟုတ်ဘဲ။ အဝါရောင်ပဲဟာ၊ ဒါကြောင့် မေးခွန်းမှားနေလို့ သားမဖြေ ခဲ့ဘူး” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ‘အနက်’ဟူသော စကားလုံးကို ကလေးက အနက်ရောင်ဟု နားလည်သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မူလတန်းအရွယ် ကလေး ငယ်များ အဓိပ္ပာယ်နားလည် နိုင်သော မေးခွန်းထုတ်သင့်ကြောင်း ထိုဖြစ်ရပ်က ဖော်ပြနေပါသည်။

ဆရာက “ကုလားအုတ်မှာ ခြေထောက်ဘယ်နုချောင်း ရှိသလဲ” ဟု မေးရာ ကျောင်းသားပညာရှိက “အဲဒီကုလားအုတ်မှာ ကုလားဘယ်နုယောက် ပါတယ်ဆိုတာသိမှ ခြေထောက် ဘယ်နုချောင်းလဲသိမှာပေါ့ ဆရာ” ဟု ပြန်ဖြေကြောင်း ဆရာကြီးတစ်ယောက်၏ ဆောင်းပါးထဲမှာ ဖတ်လိုက်ဖူး ပါသည်။

မြန်မာစာဖြေသော ကျောင်းသားပညာရှိနှစ်ယောက်အကြောင်း ကလည်း မှတ်သားလောက်ပါသည်။ သူတို့မှာလည်း မူလတန်းကျောင်းသား ကလေးများ ဖြစ်သည်။ စာမေးပွဲတွင် စကားပုံများကို တစ်ဝက်သာ ဖော်ပြပြီး တစ်ဝက်ကို ကွက်လပ်ဖြည့်ခိုင်းသည်။ မေးခွန်းတွင် ‘ဘူးလေးရာ . . .’ ဟု မေးထားရာ အဖြေမှန်မှာ ‘ဖရုံဆင့်’ ဟု ဖြည့်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထို ကျောင်းသားပညာရှိက ‘အဖုံးလေးရာ’ ဟု ဖြည့်ခဲ့သည့်အတွက် ထိုပညာရှိ၏ စိတ်ကူးကို ချီးမွမ်းကြရပါသည်။ နောက်တစ်ယောက်က ပို၍ သဘာဝကျသေး သည်။ ‘ဆင်ပြောင်ကြီး . . .’ ဟု ပေးထားသည်ကို ‘အမြီးကျမှတစ်’ ဟု ပဖြည့်ဘဲ ‘အမြီးကျမှတို’ ဟု ဖြည့်လိုက်သည့်အတွက် ပိုပြီး သဘာဝကျသွားပါ

သည်။ ထိုကလေးများမှာ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ဆရာမနှစ်ယောက်၏ သားများဖြစ်သည့်အတွက် ပြောစမှတ်ဖြစ်ခဲ့သည်ကို အမှတ်တရဖြစ်နေပါသည်။

တစ်ချိန်က မြဝတီမဂ္ဂဇင်းတွင် 'ကျောင်းသားပညာရှိ'ဟူသော အခန်း တစ်ခန်း ပါသည်။ ရေးသူမှာ ဆရာကြင်ခဲ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ယခုတင်ပြခဲ့ သော ဖြစ်ရပ်မျိုးတွေကို စာရေးသူက တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မှတ်စရာ၊ ရယ်စရာဖြစ်ရပ်ကလေးများ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် မှတ်မိနေသော ဖြစ်ရပ် ကလေးတစ်ခုဖြင့် ဤဆောင်းပါးကို အဆုံးသတ်ပါရစေ။

ဆရာကြင်ခဲ ကျောင်းအုပ်ကြီး လုပ်နေသော ကျောင်းတစ်ကျောင်းတွင် ငါးတန်းမှာသင်သော ဆရာက တစ်နေ့တွင် ကျောင်းသား၏ လေ့ကျင့်ခန်း စာအုပ်ကို ကိုင်၍ ဒေါသတကြီး ရောက်လာပြီး "ဆရာကြီး ဒီမှာကြည့်ပါဦး"ဟု ကျောင်းအုပ်ကြီးကို တိုင်ကြားသည်။ ထိုဆရာမှာ အသားမည်းမည်း ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများကို မြန်မာစာကွက်လပ်ဖြည့် မေးခွန်းဖြေခိုင်းရာ 'ကျီးကန်း သည် . . . ကဲ့သို့ မည်းနက်၏'ဟူသော ဝါကျလည်း ပါသည်။ 'ကျီးကန်းသည် မီးသွေးကဲ့သို့ မည်းနက်၏'ဟူ၍ ဖြေလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားသော်လည်း ကျောင်းသားပညာရှိကလေး တစ်ယောက်က 'ကျီးကန်းသည် ငါးတန်းဆရာ ကဲ့သို့ မည်းနက်၏'ဟု ဖြေလိုက်သည့်အတွက် အသားမည်းသော ငါးတန်း ဆရာ စိတ်ဆိုးပြီး လာတိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကြင်ခဲမှာ ပြုံးမိရင်း ဆရာကို တောင်းပန်လွှတ်လိုက်ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၁၂၊ မတ် ၂၂၊ ၂၀၀၅

‘ဗေလင်’ ‘ပိုလိုလောင်ဇေးရှင်း’

“ကျွန်တော့် စီနီယာနံပါတ်က နောက်ကျလို့ ပစ္စည်းမထုတ်ရသေးဘူး။ သူ့ စီနီယာနံပါတ်က စောတော့ ပစ္စည်းကို စောစောထုတ်ရတာပေါ့” ဟူသော ပြောပုံဆိုပုံ မျိုးကို မကြာခဏ ကြားရပါသည်။ သူတို့ပြောလေ့ရှိသော စီနီယာနံပါတ် ဆိုသည်မှာ ဆီရီယယ် (Serial) နံပါတ်ကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်သုံး စသည့် နံပါတ်စဉ် ဖြစ်ပါသည်။ ဆီရီယယ်ကို မသိ၍ ပိုပြီးနားယဉ် နေသော စီနီယာနှင့် မှားပြောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အကြောင်းကြောင်းကြောင့် အင်္ဂလိပ်စာ အားနည်းသူတို့၏ နှုတ်ဖျားမှ ဤသို့သော အမှားအယွင်းများကို မကြာခဏ ကြားရတတ်ပါသည်။ ‘စတီရီယို’ ကို ‘စတူဒီယို’ ဟု မှားပြောလေ့ရှိခြင်းမှာလည်း ဆင်တူယိုးမှား အမှတ်မှားသော ကြောင့် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ စတီရီယိုသီချင်းကို စတူဒီယိုထဲမှာ သွင်းသောသီချင်း ဟု အဓိပ္ပာယ် အကောက်မှားခြင်း ဖြစ်ပုံရပါသည်။

နယ်ကောလိပ်တစ်ခုမှာ အမှုထမ်းခဲ့စဉ် နောက်ဆုံးနှစ် စာပေးပွဲဖြေပြီး သော ကျောင်းသားတစ်ယောက်က နှုတ်ပေးခွန်း မဖြေရသေး၍ မပြန်ရသေး ကြောင်း သူ့ဆရာကို ပြောရာတွင် “ကျွန်တော် ‘ဗိုက်ဗယ်’ မပြီးသေးလို့ မပြန်ရသေးဘူး ဆရာ” ဟု ပြောသဖြင့် ဆရာစိတ်တိုသွားပြီး “မင်းဘိုးအကြီး ‘ဗိုက်ဗယ်’ လားကွ။ မင်းတို့ နောက်ဆုံးနှစ် ဖြေပြီးတာတောင် ဒီစကားလုံးကို မသိဘူးလား။ ‘ဗိုက်ဗယ်’ မဟုတ်ဘူး။ ‘ဗိုက်ဗာ’ (viva)ကွ။ နှုတ်ပေးခွန်းကို ဗိုက်ဗာလို့ ခေါ်တယ်။ ‘ဗိုက်ဗယ်’ (bible)ဆိုတာ သမ္မာကျမ်းစာကွ” ဟု ပညာပေးလိုက်သည်ကို သတိရနေပါသည်။

မြစ်ကွေ့စာအုပ်တိုက်

ထိုစဉ်က ကျောင်းသားတစ်ယောက် ကျောင်းသားကတ်ပြား မထုတ်ရသေးသည့် အကြောင်းကို “ကျွန်တော် ‘အော်ဒင်နရီကတ်’ မထုတ်ရသေးဘူး ဆရာ” ဟု ပြောသည်။ ရုတ်တရက် နားမလည်ပါ။ စဉ်းစားကြည့်မှ ‘identity card’ မထုတ်ရသေးသည်ကို ဆိုလိုကြောင်း နားလည်သွားပါသည်။ identity ကို ordinary ဟု မှားပြောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ‘ကျွန်တော်တို့ ‘ဟောနားစ်’ တက်နိုင်အောင် ကြိုးစားနေပါတယ် ဆရာ’ ဟု ကျောင်းသားတော်တော်များများက ပြောသဖြင့် ဂုဏ်ထူးတန်း (Honours) ကို ဆိုလိုကြောင်း နားလည်လိုက်ရပြီး “ရှေ့က ‘h’ ကို အသံ မထွက်ဘူး။ ဟောနားစ် မဟုတ်ဘူး။ အောနားစ်လို့ အသံထွက်ရတယ်” ဟု ပြင်ပေးလိုက်ရပါသည်။ ကိုးကားချက် quotation ကို condition ဟု မှားပြောတတ်သည်ကိုလည်း မကြာခဏ ကြားရပါသည်။

ငယ်ငယ်က အင်္ဂလိပ်စာ အားနည်းခဲ့သည့်အတွက် အမှတ်အသား မှားယွင်းမှုများကို ကြီးသည်အထိ သယ်ဆောင်လာသူများလည်း တွေ့ရတတ်ပါသည်။ စာရွက်ပေါ်မှာ အမှန်အမှတ်အသား ခြစ်သည်ကို ‘tick လုပ်တယ်’ ဟု ပြောရမည့်အစား ‘tip လုပ်တယ်’ ဟု နှုတ်ခမ်းပိတ်ပြီး ပြောပုံမျိုးကို ရာထူးအတန်အသင့် ရနေသူတစ်ဦး၏ နှုတ်ဖျားမှ ကြားရဖူးပါသည်။ မဟာဘွဲ့ အတွက် ကျမ်းပြုသည်ကို ‘သီးဆစ်’ ရေးနေတယ်ဟု ‘thesis’ ၏ အဆုံး ‘s’ သံမပါဘဲ ပြောနေသူများ အများအပြား ရှိပါသည်။

ကွန်ပျူတာ ဂိုက်နေစဉ် တပည့်တစ်ယောက်က ‘အန်ဒါး’ ခေါက်လိုက်ပါ ဆရာဟု ပြောသည်ကို စဉ်းစားယူမှ ‘enter’ ကို ခေါက်ရန် ပြောမှန်း နားလည်သွားပါသည်။ စာတမ်းဖတ်ပွဲတစ်ခုတွင် လူငယ်ပညာရှင်တစ်ယောက်က ‘situation’ ကို ‘situr-ation’, ‘situated’ ကို ‘siturated’ ဟု ‘r’ သံတွေ ထည့်ပြောသွားသည်ကို အမှတ်ထင်ထင် ကြားခဲ့ရဖူးပါသည်။ ‘ဆစ်ကျူး ရေးရှင်း’၊ ‘ဆစ်ကျူးရိတ်တက်ခ်’ ဟု ရကောက် လျှာလိပ်သံတွေ နဂိုကမပါဘဲ မှားပြောခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူကိုယ်တိုင် သတိထားမိပုံမရပါ။ ရုပ်မြင်သံကြား အသံလွှင့်ကြေညာသူ တစ်ယောက်တလေ၏ နှုတ်ဖျားမှာပင် ဤအမှားမျိုး ရှိနေပါသည်။

ဤအကြောင်းအရာများကို စဉ်းစားရင်း ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်က ဖတ်ဖူးသော ဟာသတစ်ပုဒ်တွင်ပါသည့် တရုတ်ကြီးတစ်ယောက်၏ စကားကို

တိုက်ပုံအင်္ကျီနှင့် ဇနကာမင်းကြီး

၆၁

သတိရမိပါသည်။ လူငယ်တွေ အင်္ဂလိပ်စာ အားနည်းပုံနှင့် ပတ်သက်၍
တရုတ်ကြီးက မှတ်ချက်ချပုံမှာ -

“အား . . . နင်တို့တွေ ‘ဇေလင်’လဲ မမှန်ဘူး။ ‘ပိုလိုလောင်ဇေးရှင်း’လဲ
မမှန်ဘူး” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသတည်း။

ဖတ်စရာဂျာနယ်

အမှတ် ၁၇၊ မေ ၁၀၊ ၂၀၀၅

ဆရာမ လာရင်၊ ဆရာ မလာရင်

'စံရာတောင်ကျွန်း' ကြီးသီချင်းတွင် 'ဥသျှောင်ကျင် ငယ်လေ' ဟု ဆိုရမည်ကို 'ဥသျှောင် ကျင်ငယ်လေ' ဟု အဖြတ်အတောက်မှားပြီး ဆိုမိသည့်အတွက် အဓိပ္ပာယ်မတော်မတည် ဖြစ်သွားရပုံကို ဂီတပညာရှင်ကြီးများ ထောက်ပြ ဟောပြောဖူးပါသည်။

မြန်မာစကားပုံတစ်ခုဖြစ်သော 'ခွေးဖြူတောမတိုးဝံ့' ကို ကြောက်တတ် သော ခွေးဖြူက တောမတိုးဝံ့တာလား၊ ခွေးက ဖြူကောင်၏ ဆူးများကို ကြောက်၍ ဖြူကောင်များရှိသော တောကို မတိုးဝံ့တာလားဟု အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုး ကောက်ယူကြခြင်းမှာ အဖြတ်အတောက်ပေါ်တွင် မူတည်၍ အဓိပ္ပာယ်နှစ်ခု ထွက်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ 'ခွေးဖြူ တောမတိုးဝံ့' လား၊ 'ခွေး- ဖြူ တောမတိုးဝံ့' လား။ ဘယ်ဟာ မှန်သနည်း။

ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ်က 'ဆရာမလာရင် ကောင်းမယ်' ဟူသော ဝါကျ ကို 'ဘယ်လိုဖတ်မလဲ' ဟု အချင်းချင်းပညာစမ်းရင်း 'ဆရာမ လာရင် ကောင်းမယ်' ဆိုလျှင် တစ်မျိုး၊ 'ဆရာ-မလာရင် ကောင်းမယ်' ဆိုလျှင် တစ်မျိုး အဓိပ္ပာယ်ဖော်တမ်း ကစားကြပုံကိုလည်း သတိရမိပါသည်။

ရှေးက -

'ပုဆိန်ဓားမ၊ ပဲခွပ်စသား' ဟူ၍ ဖွဲ့ထားသော ကဗျာကို စာဖတ်သူ စာရေးက အဖြတ်အတောက်မှားပြီး 'ပုဆိန်ဓားမပဲ' ဟု မှားဖတ်နေသဖြင့် နားထောင်သူအပတ်ကြီးက အဓိပ္ပာယ်မပေါက်၍ "ဟဲ့ နောက်က ဘာကျန်

သေးသလဲ”ဟု မေးသောအခါ ဖတ်သူက “ခွပ်စ (ဂွတ်စ)ပဲ ကျန်ပါတော့တယ် ဘုရား”ဟု ပြန်ပြောပုံကို ဟာသအဖြစ် ကြားဖူးပါသည်။

‘ပထမကျော် ရွှေဘို ဦးသီလ’ ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်ကို ‘ပထမ ကျော်ရွှေ ဘိုဦးသီလ’ဟု နောက်ပြောင်ပြီး ဖတ်မိသည့်အတွက် ငယ်ငယ်က အဆူခံခဲ့ရ ဖူးသည်ကိုလည်း သတိရနေပါသည်။

ပွဲတစ်ခုတွင် သီဆိုဖျော်ဖြေမှု အစီအစဉ်ကို ကြေညာရာ “ ‘ဆင် မပေးရ ဆံမြညွှာကေ’ဆိုတဲ့ သီချင်းနဲ့ ဖျော်ဖြေပါတော့မယ်”ဟု ကြေညာရမည် ကို အခမ်းအနားမှူးက အဖြတ်အတောက်မှားပြီး ‘ဆင်မ ပေးရ ဆံမြညွှာကေ’ ဟု ကြေညာမိသည့်အတွက် ပရိသတ်ပွဲကျသွားပြီး ဝါးခနဲ ရယ်သံကြီး ထွက်လာဖူးပါသည်။

အသုံးတွင်နေသော စကား၏ သြဇာကြောင့်လည်း အဖြတ်အတောက် မှားနိုင်ပါသည်။ ‘ဒေါက်တာ မင်းလှအောင်ကြီး’ ဆိုသော ပညာရှင်၏ အမည်ကို ကြားစက ‘သူ့ဇာတိဖြစ်တဲ့ မင်းလှမြို့ကို ရှေ့ကတပ်ပြီး ဒေါက်တာမင်းလှ အောင်ကြီးလို့ ခေါ်တာဖြစ်မယ်’ဟု ထင်ခဲ့ပါသည်။ နောက်မှ ‘မင်း’ မှာ မွန် အမျိုးသားအမည် ရှေ့ဆက်စကားဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုပညာရှင်၏အမည်မှာ ‘လှအောင်ကြီး’ ဖြစ်ကြောင်း အမည်ရှေ့ဆက်နှင့်တွဲပြီး ‘မင်းလှအောင်ကြီး’ ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိလာရပါသည်။ အသုံးတွင်ပြီးဖြစ်သော ‘မင်းလှ’ ကို စိတ်စွဲနေ၍ အကောက်မှားသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

‘ချိုးနှစ်ကောင်၊ ထနောင်းပင်ညီနောင်က’ အစချီသော ဒွေးချိုးကလေး ကို ‘ထနောင်းပင် ညီနောင်က’ဟု ဆိုလျှင် အဓိပ္ပာယ် ရိုးရိုးသာ ထွက်သော် လည်း ‘ထနောင်း ပင်ညီနောင်’ဟု ဆိုလျှင် ‘ပင်ညီနောင်’ဟူသော စကားလုံးတွဲ ကလေးကြောင့် မျက်စိထဲမှာ ညီနောင်အသွင်ပေါ်ပြီး ပိုလှသွားသည်ဟု ခံစားရ ပါသည်။

အလင်္ကာကျမ်းတွင် အဖြတ်အတောက်မှားလျှင် ယတိဟိန ဒေါသ (အဖြတ်အတောက် မှားသည့်အပြစ်)သင့်ကြောင်း ပြဆိုသည်။ ဦးကြင်ဥ၏ ဒေဝကုမ္ပန်ပြဇာတ်တွင် ‘တကာမစောအုံ၊ မာဒန္တီရုပ်ပုံ’ဟု ဖွဲ့ရာ၌ ‘ဥမ္မာဒန္တီ’ဟု တစ်ဆက်တည်း မဖွဲ့ဘဲ ‘အုံ’ နှင့် ‘မာဒန္တီ’ ကြားမှာ ဖြတ်တောက်ထားသဖြင့် ယတိဟိန ဒေါသသင့်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ကျောင်းသားကလေးများ ပညာစမ်းကြသည့် ဝါကျကလေးတစ်ခုဖြင့်
ဤဆောင်းပါးကို အဆုံးသတ်ပါရစေ။ 'ဘယ်လို အဖြတ်အတောက် လုပ်မလဲ'
ဟုလည်း မေးပါရစေ။

'မကရင်မကရင်ကမကရင်မတီးဘူး' ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၁၉၊ မေ ၂၄၊ ၂၀၀၅

ဘာသာပြန်ကိစ္စ

သုတဘဏ် စာတမ်းဖတ်ပွဲမှာ ဆရာ ဒေါက်တာမြင့်လှိုင်က မြန်မာမှ အင်္ဂလိပ်သို့ ဘာသာပြန်သည့် အတွေ့အကြုံကို တင်ပြသွားသည်။ မြန်မာကဗျာ၊ စကားပြေ၊ သတင်း၊ ဆောင်းပါးတို့ကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ရာတွင် ဂရုပြုရန်အချက်များကို ဝါရင့်ဆရာကြီးများက စာပေဗိမာန်၏ ဘာသာပြန်စာပေ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် စာတမ်းများ တင်ခဲ့ကြပုံတို့ကို မိမိ၏ ဘာသာပြန်အတွေ့အကြုံနှင့် ဆက်စပ် ဆွေးနွေးသွားပါသည်။ ပရိသတ်၏ မေးမြန်းချက်ကို ဖြေကြားရင်း မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့လို အဖွဲ့အစည်းမျိုးက ဘာသာပြန်သင်တန်း ဖွင့်ပေးသင့်ကြောင်းလည်း အကြံပေးသွားပါသည်။

ဘာသာပြန်သင်တန်းဖွင့်ရန် ဆွေးနွေးကြသည်ကို နားထောင်ရင်း တက္ကသိုလ်မြန်မာစာဌာနများမှာ ဘာသာပြန် လေ့ကျင့်ပေးခဲ့သည့် အစဉ်အလာကို သတိရမိပါသည်။ ဆရာ ဒေါက်တာမြင့်လှိုင် တင်ပြသည့် မြန်မာမှ အင်္ဂလိပ်သို့ ဘာသာပြန်ခြင်းတော့ မဟုတ်ပါ။ အင်္ဂလိပ်မှ မြန်မာသို့ ဘာသာပြန်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ဥပစာဝိဇ္ဇာ(က) (ယခု ပထမနှစ်)တန်းမှာ စိတ်ကြိုက်မြန်မာစာယူသည်နှင့် ဘာသာပြန်နှင့် စတင်ထိတွေ့ရသည်။ ထိုစဉ်က စာပေဗိမာန်က ထုတ်သော 'ဘာသာပြန်'ဆိုသည့် စာအုပ်ငယ်ကလေးရှိသည်။ တစ်အုပ် ၂၅ ပြားလား၊ ပြား ၅၀ လား ပေးရသည်။ သို့သော် ဘာသာပြန်နှင့် ပတ်သက်၍ အလွန်တန်ဖိုးရှိပါသည်။ ဘာသာပြန် ကျွမ်းကျင်သော ဆရာကြီးသခင်ဘသောင်း အစရှိသည့် ဆရာကြီး

အဆန်းထွင် ရေးပုံမျိုးလည်း တွေ့ရသည်။ အဆိုတော် မျိုးမြင့်လေး၏ သီချင်းထဲ မှာလည်း 'ငှက်ခါးကလေးတွေ အခါခါနားလို့ သက်ထားကလေးဆီ စာလွှာ ပါးရင်း' ဟု ရေးဖွဲ့ထားသည်။ ထိုစဉ်က ၁၅ပြားတန် စာပို့တံဆိပ်ခေါင်း များမှာ ငှက်ခါးပုံ ရိုက်နှိပ်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစကားလုံးများသည် မိမိတို့ ရည်ညွှန်းသော အရာဝတ္ထုများ ရွေ့လျား ပျောက်ကွယ်သွားသည်နှင့်အတူ ဘာသာစကားနယ်ပယ်ထဲက တရွေ့ရွေ့ ကျော့ခိုင်းထွက်သွားကြပါပြီ။

ဖတ်စရာကျနယ်
အမှတ် ၂၃၊ ဇွန် ၂၁၊ ၂၀၀၅

ဆင်တူယိုးမှားသုံးကာ 'သပြုသီးမြို့အုပ်' ဟု ခေါ်လေ့ရှိကြောင်း စာတွေထဲမှာ တွေ့ရသည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် စကားလုံးသစ်များ အစားထိုး သုံးသောအခါ ထိုစကားလုံးများ တဖြည်းဖြည်း ပျောက်သွားကြပါပြီ။ မြန်မာဘာသာစကား နယ်ပယ်ထဲက ကျောခိုင်းထွက်ခွာသွားကြပါပြီ။ ထိုစကားလုံးများလောက် အလှမ်းမဝေးသေးသော်လည်း တရွေ့ရွေ့ ကျောခိုင်းသွားနေပြီဖြစ်သော စကားလုံးများ ရှိပါသေးသည်။

ကိုလိုနီခေတ် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်တွင် "မင်းမှာ ခြူးတစ်ပြားတောင် မရှိဘဲနဲ့ ပိန်းမယူချင်ရသလား" ဟု ရေးထားသည်ကို ထိုခေတ်က အလွယ်တကူ နားလည်နိုင်သော်လည်း ယခုခေတ်မှာ 'ခြူးတစ်ပြား' ဟု သုံးလျှင် အဓိပ္ပာယ် ရှင်းပြရပါလိမ့်မည်။ လည်ဆံမွေးဖားဖားနှင့် ခြူးရုပ်ခတ်နှိပ်ထားသော ကြေးပြား ပိုက်ဆံသည် တန်ဖိုးအနည်းဆုံး ပိုက်ဆံဖြစ်သည့်အတွက် ထိုပိုက်ဆံကို ရည်ညွှန်းကြောင်း ရှင်းပြမှ နားလည်ပါလိမ့်မည်။ ယခုခေတ်တွင် ပြားစေ့ပိုက်ဆံ များ မသုံးတော့သည့်အတွက် 'ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှ မရှိဘူး'၊ 'နှစ်ပြားတစ်ပဲ လောက်နဲ့ အလုပ်မလုပ်နဲ့' ဟူသော စကားမျိုးကစ၍ 'ကျွန်မတို့ ယိမ်းက ခြောက်ပြားတန်ရှင့်' ဟူသော ဟာသယိမ်း သီချင်းမျိုးအထိ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဖို့ လိုလာပါသည်။ ထိုစကားလုံးများနှင့် တစ်ပါတည်းတွဲနေသော စကားလုံးများမှာ 'ခေါင်းပန်းလှန်'၊ 'ပျောက်ပန်းလှန်' ဆိုသော စကားလုံးများ ဖြစ်သည်။ ပြားစေ့၊ ပဲစေ့၊ မူးစေ့၊ မတ်စေ့၊ ငါးမူးစေ့ ဟူသော ပိုက်ဆံသတ္တုပြားများတွင် တစ်ဘက်၌ လူ၏ ဦးခေါင်းပုံ (ကိုလိုနီခေတ်က အင်္ဂလိပ်ဘုရင်၏ ဦးခေါင်းပုံ ရိုက်နှိပ်လေ့ ရှိသည်။) တစ်ဘက်၌ ပန်းပုံကို ခတ်နှိပ်ထားလေ့ရှိသည့်အတွက် ဦးခေါင်းပုံ ပါသောဘက်ကို 'ခေါင်း' သို့မဟုတ် 'ပျောက်'၊ ပန်းပုံပါသော ဘက်ကို 'ပန်း' ဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုခေတ် လူငယ်တော်တော်များများ မသိကြတော့ပါ။ စာပို့တံဆိပ်ခေါင်းများတွင် ထိုခေတ်က အင်္ဂလိပ်ဘုရင် ဦးခေါင်းပုံများ ရိုက်နှိပ်ထားသည့်အတွက် တံဆိပ်ခေါင်းဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားရပါသည်။ နောက်ပိုင်းမှာ ဘာပုံရိုက်ထားထား တံဆိပ်ခေါင်း ဟုပင် ခေါ်ကြပါတော့သည်။

စာအိတ်မှာကပ်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းကို ခွာမယူနိုင်အောင် 'တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်ပြီး'၊ 'ခေါင်းကပ်ပြီး'၊ 'stamped' စသည်ဖြင့် အောက်က ရေးလေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားဘဝက ထိုစကားများနေရာတွင် 'ငှက်ခါးနားပြီး' ဟု

ကျော့ခိုင်းထွက်ခွာ

ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်၊ လွန်ခဲ့သော နှစ် ၅၀ ဝန်းကျင်က အလှူမင်္ဂလာဆောင် ဖိတ်စာများတွင် ကျွန်တော်တို့ရွာကို ရည်ညွှန်း ဖော်ပြရာ၌ မအူပင်ဒီစတြိတ်မှာ ပါဝင်သော ရွာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ ကလေးဘဝက အဓိပ္ပာယ် နားမလည်သော်လည်း စာလုံးပေါင်းပုံ ထူးခြားသည့်အတွက် 'ဒီစတြိတ်' ဆိုသော စကားလုံးကို မှတ်မိနေသည်။ နောက်မှ အင်္ဂလိပ်စကားလုံး district ကို အသံလှယ်ထားသော စကားလုံးဖြစ်ကြောင်း သိလာရသည်။ 'ခရိုင်' ဆိုသော စကားလုံး တွင်ကျယ်လာတော့ 'ဒီစတြိတ်' ပျောက်သွားသည်။

ဒီစတြိတ်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင် စကားလုံးတစ်လုံးကို ထိုကာလအထိ ကုန် အမှတ်တံဆိပ်များမှာ တွေ့နေရသေးသည်။ 'ရီစစ္စတြီ လုပ်ပြီး' ဆိုသော စကားထဲ က 'ရီစစ္စတြီ' ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်စကားလုံး registered ကို အသံလှယ်ထား သော စကားလုံးဖြစ်သည်။ "စာတိုက်မှာ စာထည့်ရင် ရီစစ္စတြီလုပ်ပြီးထည့်မှ စိတ်ချရတယ်" ဟူသော ပြောပုံမျိုးကို လူကြီးတိုင်းမှာ ကြားနေရသေးသည်။ နောက်ပိုင်းမှာ 'မှတ်ပုံတင်ပြီး' ဟု သုံးသောအခါ 'ရီစစ္စတြီ' ပျောက်သွားသည်။ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးဟု ယနေ့သုံးနေသော အသုံးမျိုးကို ကိုလိုနီခေတ်က စာတွေထဲမှာ 'ပြီစီဒင်'၊ 'စက္ကရီတေရီ' ဟု သုံးသည်။ ပြီစီဒင်မင်းကြီးဟုပင် သုံးလိုက်သေးသည်။ President, Secretary တို့ကို မြန်မာအသံ လှယ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအရာရှိ (deputy) အဆင့် မြို့အုပ်ရာထူးကို မြန်မာစကားလုံး

များ၏ ဟောပြောချက်များ စုစည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ် ကလေးမှ ဘာသာပြန်နည်းနာများကို ဆရာများက ပို့ချပေးသည်။ ထို့နောက် နည်းပြတန်းတွင် အင်္ဂလိပ်စာပိုဒ်များ ကောင်းနိုးရာရာပေးထားပြီး မြန်မာဘာသာ ပြန်ခိုင်းသည်။ နည်းပြဆရာက သေသေချာချာ စစ်ဆေးပေးပြီး နောက်တစ်ပတ်မှာ ပြန်ရှင်းပြသည်။ လမ်းညွှန်သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှန်ရုံမျှ မဟုတ်ဘဲ မြန်မာဆန်အောင် မည်သို့ပြန်ဆိုသင့်ကြောင်း သာဓကများဖြင့် ရှင်းပြသည်။

ဥပစာတန်းအောင်ပြီး ဝိဇ္ဇာ(က)တန်း (ယခု တတိယနှစ်)တွင် မြန်မာအနုစာပေ ဘာသာရပ်ကို ဆက်ယူလျှင်လည်း ဘာသာပြန်လေ့ကျင့်ခန်းများ ဆက်လုပ်ရပါသည်။ စာမေးပွဲမှာလည်း သင်မထားသော အင်္ဂလိပ်စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ပေးထားပြီး မြန်မာဘာသာပြန်ခိုင်းသည့် မေးခွန်းတစ်ပုဒ် ပေးလေ့ရှိသည်။ မြန်မာစာဂုဏ်ထူးတန်းတွင်မူ အင်္ဂလိပ်ကဗျာတစ်ပုဒ်ပေးထားပြီး နှစ်သက်ရာ မြန်မာကဗျာပုံသဏ္ဍာန် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် မြန်မာဘာသာပြန်ရသည့် မေးခွန်းပါဝင်ပါသည်။ တက္ကသိုလ်မှာ မြန်မာစာအထူးပြုစနစ် ကျင့်သုံးသည့် ကာလအထိ ဘာသာပြန်နှင့် ဆက်လက်ထိတွေ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ကျောင်းသားဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဘာသာပြန် သင်ခန်းစာများနှင့် ထိတွေ့ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ဆရာဖြစ်လာတော့လည်း ကျောင်းသားများကို ဘာသာပြန် လေ့ကျင့်ပေးရသည်။ မြန်မာနှင့် အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကားနှစ်ခု၏ ကွဲပြားသော သဘာဝကိုလည်း အာရုံပြုမိသလောက် ရှင်းပြရသည်။ ဆိုပါစို့။ “This is my brother” ဟူသော သာမန်ဝါကျကလေးကိုပင် ပြောသူ၏ ကျား မ ကွဲပြားမှု၊ အသက်အရွယ်တို့အရ “ဒါ ကျွန်တော့် အစ်ကိုပါ”၊ “ဒါ ကျွန်တော့်ညီပါ”၊ “ဒါ ကျွန်မအစ်ကိုပါ”၊ “ဒါ ကျွန်မမောင်ပါ” ဟု အမျိုးမျိုးပြန်ဆိုနိုင်ပုံမျိုးက စ၍ အသိပေးရသည်။ အရက်သမားတစ်ယောက် အကြောင်း ရေးထားသည့်စာတွင် ‘He spent every halfpenny on drink’ ဟူသော ဝါကျကို ‘သူသည် ပဲနီဝက်ပြားတိုင်းကို အရက်သောက်ရာတွင် အသုံးပြုသည်’ဟု ပြန်လျှင် အဓိပ္ပာယ်အရ မှန်သော်လည်း မြန်မာမဆန်ကြောင်း၊ ‘သူသည် တစ်ပြားမကျန် အရက်သောက်ပစ်သည်’ဟု ပြန်လျှင် အဓိပ္ပာယ်လည်း မှန်၊ မြန်မာလည်း ဆန်ကြောင်း ရှင်းပြရဖူးပါသည်။

၁၉၆၅ ခု ဝန်းကျင်မှာ ဥပဒေပညာ အဓိက ပထမနှစ် ကျောင်းသားများကို သင်ကြားရသည်။ သူတို့အထဲမှာ အင်္ဂလိပ်စာတော်သူတွေ များသည်။

ဘာသာပြန်ကို သူတို့ကို စိတ်ဝင်စားအောင် ကျွန်တော် တစ်ခုစမ်းကြည့်သည်။ ဘာသာပြန်ဆရာကြီးများ၏ ဘာသာပြန်ကောက်နုတ်ချက်များကို မူရင်းအင်္ဂလိပ်စာပိုဒ်များနှင့် ယှဉ်ပြီး အတန်းထဲမှာ ဖတ်ရှုလေ့လာစေခြင်း ဖြစ်သည်။ ပိုပါဆွန်း၏ 'Simon's Papa' ဝတ္ထုကို ဆရာမောင်ထင် ဘာသာပြန်သော 'ခေါ်စရာ အဖေမရှိလို့' ဝတ္ထုနှင့်တွဲပြီး ဖတ်ခဲ့ကြသည်ကို သတိရနေပါသည်။ သူတို့လည်း စိတ်ဝင်စားပါသည်။ ဒေသကောလိပ်ခေတ်တွင် ဘာသာပြန်ကို ပြဋ္ဌာန်းသောအခါ 'လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်' နှင့် 'Working People's Daily' တို့မှ မြန်မာနှင့် အင်္ဂလိပ်သတင်းများကို ယှဉ်ပြီး လေ့လာနိုင်သည့် စာအုပ်တစ်အုပ် ကျွန်တော် ပြုစုပေးခဲ့ရပါသည်။

ဆရာကြီး ဒဂုန်ရွှေများ၏ ဘာသာပြန်ဟောပြောပွဲတစ်ခုမှ စကားတစ်ခွန်းကိုလည်း သတိရနေပါသည်။ ဆရာကြီးက မြန်မာဆန်အောင် မူလစာ၏ အငွေ့အသက်လည်းပါအောင် ပြန်ဆိုသင့်ပုံကို ပြောပြီး ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်မှာ မိန်းကလေးက သူ့ချစ်သူယောက်ျားလေးကို ပြောသည့် "No no my dear" ဟူသော စကားကို ဘယ်လိုပြန်မလဲဟု မေးသည်။ ပြီးတော့ ဘာသာပြန်ပြု သည်။ 'ဟင့်အင်း . . . ဟင့်အင်း မောင်' တဲ့။ ပရိသတ်များဝါးခနဲ ပွဲကျသွားပါသည်။

ကမ္ဘာကို မြန်မာကသိအောင် ကြိုးပမ်းရာတွင် အင်္ဂလိပ်မှ မြန်မာသို့ ဘာသာပြန်သည့်လုပ်ငန်းသည် များစွာ အရေးပါသကဲ့သို့ မြန်မာကို ကမ္ဘာကသိအောင် ကြိုးပမ်းရာတွင် မြန်မာမှ အင်္ဂလိပ်သို့ ဘာသာပြန်သည့် လုပ်ငန်းသည် များစွာအရေးပါကြောင်း အထူးဆိုဖွယ် မလိုပါ။ ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းပွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် အားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၃၅၊ စက်တင်ဘာ ၁၃၊ ၂၀၀၅

ကျား၏ နောက်ကွယ်တွင်

'ဓားထက်'ဆိုသော စကားကို အဘိဓာန်မှာ 'အာဏာပြင်းသည်'ဟု အနက် ဖွင့်ထားသည်။ 'ဓားထက်တာနဲ့ အာဏာပြင်းတာနဲ့ ဘယ်လို ဆက်စပ်မှု ရှိပါသလဲ။ ဓားထက် ရုံလောက်နဲ့ အာဏာပြင်းတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါ့မလား'ဟု လူငယ်တစ်ယောက်က စူးစမ်းဖူးသည်။

ထိုလူငယ်မှာ ဓားထက် များစွာ အစွမ်းထက်သော လက်နက်မျိုးစုံ ပေါ်ပေါက်နေသည့် ယနေ့ခေတ်မှာ လူဖြစ်လာသောသူ ဖြစ်သည်။ သူ့အဖို့ ဓားဆိုသော လက်နက်သည် နေ့စဉ် လှီးရခုတ်ရသော အသုံးအဆောင်၊ အလွန်ဆုံးဆိုရလျှင် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ရန်ဖြစ်မှ ထပြီး ခုတ်ရ၊ ထိုးရသော လက်နက်မျိုးသာ ဖြစ်နေပုံရသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးခေတ်က အရေးပါခဲ့သော မြန်မာ့ဓား၏ အခန်းကဏ္ဍကို ရှင်းပြပြီး 'ဓားပြ'၊ 'နီးရာ ဓားကြောက်ရ'၊ 'ယောက်ျားဓားသွေး မိန်းမသားမွေး' ဟူသော စကားများကိုပါ ဆက်စပ်ပြောပြရသည်။

သူပြောတာလည်း မှန်ပါသည်။ 'ဓားထက်'၏ မူလအနက် ဖြစ်သော 'ဓားသွား ထက်မြက်သည်'ဟူသော အနက်မှာ ပြောင်းလဲသွားခြင်း မရှိသော် လည်း ထိုအနက်၏ နောက်က ဂယက်သဖွယ် ရိုက်ခတ်ပါလာသော 'အာဏာ ပြင်းသည်'ဟူသော ဂယက်အနက်မှာမူ အရှိန်အဝါ လျော့နေပါပြီ။ အာနိသင် သိပ်မရှိတော့ပါ။

လွန်ခဲ့သော နှစ်တစ်ရာကျော်က အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် 'မိန်းမ' ဆိုသော

စကားသည် 'ဘောင်းဘီရှည်မဝတ်သူ' ဟူ၍ ဂယက်အနက်ထင်ကြောင်း၊ ယနေ့တွင်မူ မိန်းမများ ဘောင်းဘီရှည်ဝတ်နေပြီဖြစ်၍ ထိုဂယက်အနက် ပျောက်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း ဘာသာဗေဒပညာရှင်တို့က သာဓကဆောင်ကြ သည်။ မြန်မာဘာသာ စကားတွင်လည်း 'ယောက်ျား'၊ 'မိန်းမ' တို့တွင် 'အတောင်နှစ်ဆယ်ဝတ်'၊ 'သုံးတောင်ဝတ်' ဟူသော ဂယက်အနက်များ ရှေးက ထင်ဟပ်ခဲ့သည်။ 'အတောင်နှစ်ဆယ်ဝတ် မင်းယောက်ျား'၊ 'သုံးတောင်ဝတ် မိန်းမ' ဟူသော အသုံးများ ယနေ့အထိ မပျောက်သေး။ သို့သော် ဂယက်အနက်အနေနှင့်မူ 'သုံးတောင်ဝတ်'က ကျန်နေသေးသော် လည်း 'အတောင်နှစ်ဆယ်ဝတ်'မှာ ပျောက်သွားပါပြီ။

ရှေးက 'ယောက်ျား'ဟု ဆိုလိုက်သည်နှင့် သျှောင်ထုံး ထုံးထားပြီး ပုဆိုးခါးတောင်းကျိုက်ကာ ထိုးကွင်းမင်ကြောင်များဖြင့် ကျားကျားလျားလျား ပုံသဏ္ဍာန်မျိုးကို ဂယက်အနက်အဖြစ် စိတ်ထဲမှာ ပေါ်လာမည်ဖြစ်သော်လည်း ယနေ့ ထိုဂယက်အနက် မထင်တော့ပါ။ ထိုးကွင်းမင်ကြောင်လည်း မထိုးကြ တော့ပါ။ ခါးတောင်းကျိုက်ခြင်းသည်လည်း ယောက်ျားပီသသည့် အနက် အဓိပ္ပာယ်အထိ မလေးနက်တော့ပါ။ ခေတ်ကာလအလျောက် ဝတ်စားဆင်ယင် ပုံ ပြောင်းလဲမှုကိုလိုက်ပြီး ဂယက်အနက် အာနိသင် လျော့ပါးသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်ကအထိ ယောက်ျားကလေးများကို အိပ်နာမည် မှည့်လျှင် 'ဖိုးတုတ်' ဆိုသော နာမည်ကို ရှောင်တတ်ကြသည်။ တစ်ချိန်က ထင်ရှားသော လူမိုက်ကြီး လမ်းမတော် ဦးဖိုးတုတ်၏ နာမည်နှင့် တူနေသည့်အတွက် ရှောင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လမ်းမတော် ဖိုးတုတ်ကို ယနေ့ သိပ်မသိကြတော့ပါ။ ထိုဂယက်အနက်လည်း မထင်တော့ပါ။

ယဉ်ကျေးမှုမလေ့ကို လိုက်၍လည်း ဂယက်အနက် ကွဲပြားနိုင်ပါသည်။ 'ဘုန်းကြီး'ဟု အနက်ရသော စကားလုံး၏ ဂယက်အနက်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်၊ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်၊ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တို့တွင် အသီးသီးကွဲပြားမည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ 'သူရဲကောင်း' ဆိုသော စကားသည် လည်း ထိုသဘောပင် ဖြစ်ပါသည်။ 'သူရဲကောင်း' ဟူသော စကားကြောင့် မြန်မာတို့၏ စိတ်ထဲတွင် ပေါ်လာသော ဂယက်အနက်နှင့် ဆရာကြီးဒဂုန်ရွှေများ ဘာသာပြန်သော မုဆိုးကြီး အလန်ကွာတာမိန်း၏ အာဖရိကတိုက်တွင်း စွန့်စားခန်းဝတ္ထုများမှ အာဖရိကသားတို့၏ စိတ်ထဲတွင် ပေါ်လာသော ဂယက်

အနက်တို့ တူမည်မဟုတ်ပါ။ 'ခွေး'ဟူသော စကားသည် မြန်မာတို့အဖို့ သိမ်ငယ် နိမ့်ကျသည် ဟူသော ဂယက်အနက်ထင်သော်လည်း ဂျပန်လူမျိုးများ ကမူ ခွေးကို အိမ်သားအဖြစ် ထည့်သွင်းသတ်မှတ်လေ့ရှိသည်အတွက် သိမ်ငယ်နိမ့်ကျသည် အဓိပ္ပာယ်၊ အောက်တန်းကျသည် ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မျိုး မသက်ရောက်ပါ။

ဂယက်အနက်ဟု ဆိုရာ၌ စကားတစ်လုံး၏ မူလအနက်နှင့် ဆက်စပ်၍ ပေါ်ပေါက်လာသော အတွေးများ၊ ခံစားမှုများကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ 'ကျား' ဟူသော စကားလုံးသည် တောလိုက်မုဆိုးတစ်ယောက်၏ စိတ်တွင် မည်သို့သော ဂယက်အနက် ထင်ပါသနည်း။ ရွာထဲကို ခဏခဏ ကျားဝင်ဆွဲခြင်း ခံရသော ရွာသားတစ်ယောက်၏ စိတ်တွင် မည်သို့သော ဂယက်အနက် ထင်ပါသနည်း။ တိရစ္ဆာန်ရုံသို့ လာကြည့်သော ကလေးတစ်ယောက် သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ရုံစောင့်တစ်ယောက်၏ စိတ်တွင် မည်သို့သော ဂယက်အနက် ထင်ပါသနည်း။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၄၂၊ နိုဝင်ဘာ ၁၊ ၂၀၀၅

သိပ္ပံပညာရှိသည်

အချက်အလက်ကို အခြေပြု၍

အမှန်တရားကို ရှာသည်။

စာဆိုသည်

အလှကို အခြေပြု၍

အမှန်တရားကို ရှာသည်။

ပန်းတိုင်ချင်းတူသော်လည်း

လုပ်နည်းချင်း မတူကြပေ။

၀၅၆၀

ဖတ်စရာဆောင်းပါးများ

- သိကြားမင်းပါးစပ်နှင့် ဝိဇယတ္တရ ခရုသင်းကြီး
- စိန်လက်စွပ်ကြီးနှင့် သူဆင်းရဲ
- ဆရာဇေယျမျက်နှာနီသောအချိန်
- မယ့်လင်သူမြတ် ယောက်ျားထွတ်
- ဆရာကြီး၏ မလေး သုံးယောက်
- ငယ်လက်ရာ
- ဒေါက်တာရေချမ်း၊ ကို၊ ပရဟိတဝါဒ
- ဆရာသော်တာဆွေ၏ ဟာသကမ္ဘာ
- ဆရာကြွပ်ကလေး၏ ဟာသကမ္ဘာ
- ရှင်းပြီးသား ပြန်မရှုပ်စေဖို့
- ဟင်းစားရော ကွန်ချက်ပါ
- ကြီးရင့်သက်ရွယ် ချစ်မပြယ်
- မလိုတစ်မျိုး လိုတစ်မျိုး
- နေမိနွရနှင့် မာဃနတ်ရှင်
- ကဗျာဖြင့်တစ်မျိုး စကားပြေဖြင့်တစ်ဖုံ

သိကြားမင်းပါးစပ်နှင့် ဝိဇယတ္ထရ ခရသင်းကြီး

ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်တစ်ခုအကြောင်း ပြောပါရစေ။

၁၉၈၈ ကျော်လကာလ ရုံးဌာနကြီးတစ်ခုတွင် မြန်မာစာပေအကြောင်း နှစ်ရက်ဆက်ပြီး ကျွန်တော် ဆွေးနွေး ပို့ချခဲ့ရဖူးပါသည်။ ကျွန်တော့်ကို ထိုဌာနမှ အရာရှိတစ်ယောက်က သူ့ကားနှင့် အကြိုအပို့လုပ်ပေးသည်။ ပထမနေ့ပို့ချပြီး အပြန်တွင် ထိုအရာရှိက ကျွန်တော်ပို့ချခဲ့သည့် မိခင်မေတ္တာဘွဲ့အကြောင်းကို အလွန်သဘောကျကြောင်း ပြောသည်။

ကျွန်တော် ပို့ချခဲ့သည့်အကြောင်းမှာ ဝေသန္တရာဇာတ်တော်မှ မဒ္ဒိဒေဝီ နှင့် သားသမီးတို့ ပြန်လည်တွေ့ဆုံခန်း ဖြစ်သည်။ ဇာလီနှင့် ကဏ္ဍာဇိန်ကို ဇူဇကာပုဏ္ဏားအား လှူလိုက်သည့်အတွက် မဒ္ဒိဒေဝီနှင့် သားသမီးတို့ ဘိုးတော် သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးထံ ရောက်သွားပြီးနောက် ဘိုးတော်က မြေးတော်များနှင့်အတူ ဟိမဝန္တသို့လိုက်လာပုံ၊ သားအမိ ပြန်တွေ့ကြသောအခါ မဒ္ဒိဒေဝီ၏ သားမြတ် အစုံမှ နို့ရည်များ၊ ယိုစီးလာပုံ၊ ကလေးများကလည်း မြေပေါ်သို့လဲကျပုံ၊ ထိုအခါ မဒ္ဒိဒေဝီ၏ နို့ရည်များ သားနှင့်သမီး၏ခံတွင်းသို့ စီးဝင်ပုံ၊ ကလေးများ နို့ရည်ကြောင့် အသက်ရှင်ရပုံ၊ နို့ရည်သာ မဝင်လျှင် ကလေးများ နှလုံး ခြောက်ကပ်၍ သေနိုင်ပုံတို့ကို ဦးဩဘာသရေးဖွဲ့ထားသည့်အတိုင်း ပြောပြပြီး ရသမြောက်သော မေတ္တာဘွဲ့အဖြစ် ဖော်ညွှန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကြိုအပို့ လုပ်သော ဆရာက ထိုအဖွဲ့ကို သဘောကျသည်ဆိုသည့်အတွက် စိတ်ထဲမှာ ကြိတ်ပြီး ကျေနပ်မိပါသည်။

ဒုတိယနေ့တွင် ကျွန်တော့်ကို လာခေါ်သောအခါ ထိုအရာရှိ၏ မျက်နှာ အမူအရာတစ်မျိုး ဖြစ်နေသဖြင့် “ဆရာ နေမကောင်းဘူးလား” ဟု ကျွန်တော်က မေးလိုက်သည်။ သူပြန်ပြော စကားမှာ -

“မဟုတ်ပါဘူး ဆရာရယ်။ မနေ့က အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ဆရာ ဟောပြောတဲ့ အကြောင်းကို ကျွန်တော့်မိန်းမကို ပြန်ပြောပြတယ်။ မိန်းမက ပြောတယ်။ ‘အင်း ဟောပြောတဲ့သူကလဲ ဘာမသိညာမသိ ဟောပြော၊ ရှင်ကလဲ ဘာမသိညာမသိ သဘောကျ။ ဒီမှာ ရှင် သေသေချာချာမှတ်ထား။ မဒီဒေဝီနဲ့ သားသမီးတွေ အကြာကြီးခွဲနေရတာ နို့ထွက်ဖို့ မပြောနဲ့၊ မိန်းမဆိုတာ သားသမီးကို ခုနစ်ရက်နို့မတိုက်ရရင် နို့ခန်းသွားတယ် ရှင်ဇေ၊ နားလည်ရဲ့လား’ လို့ ကျွန်တော့်ကို ပညာပေးလိုက်လို့ ဆရာရေ” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ “ဆရာ ပြောတုန်းက ကျွန်တော် ခံစားထားရတဲ့ ရသတွေ သူ့စကားကြောင့် ဘယ် ရောက်ကုန်လဲ မသိပါဘူးဆရာရယ်” ဟု သူက ပြုံးမလို၊ မဲ့မလို အမူအရာနှင့် ပြောပြပါသည်။

ထိုမိန်းမစကားကြောင့် မေတ္တာဘွဲ့အလှကလေး ပျက်သွားရသည် ကတော့ အမှန်ပင်။ အနုပညာအလှကို ‘ခုနစ်ရက် နို့မတိုက်ရရင် နို့ခန်းတယ်’ ဟူသော သဘာဝပေတံကြီးနှင့် တိုင်းလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

မဒီဒေဝီသည် ပါရမီရှင် အရင့်အမာဖြစ်သည့်အတွက် မေတ္တာအဟုန် ကြောင့် နို့ရည်စီးထွက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူလျှင်လည်းကောင်း၊ နို့ရည်ကို မိခင်မေတ္တာ၏ သင်္ကေတအဖြစ် ယူလျှင်လည်းကောင်း ထိုအလှကလေး ပျက်သွားစရာ မရှိပါ။

ကျွန်တော်ငယ်ငယ်က ဖတ်ဖူးသော စာတစ်ပုဒ်ကို သတိရမိပါသည်။ အဘွားအိုတစ်ဦးသည် နို့ဖို့အရွယ်ကလေးငယ်ကလေးကို မွေးထားပြီး နို့မထွက် တော့သည် သူ့နို့ပိန်ကလေးကို နေ့တိုင်း နို့ဖို့ခိုင်းသည်။ ကလေးငယ်ကလည်း တဖြုတ်ဖြုတ်စို့သည်။ တစ်နေ့တွင်ကား ထိုအဘွားအို၏ နို့ပိန်ကလေးမှ တကယ် နို့ထွက်လာသည် ဟူသော ဖြစ်ရပ်ကလေးပင် ဖြစ်ပါသည်။ အဘွားအို၏ မေတ္တာ အဟုန်ကြောင့် နို့ထွက်လာခြင်းပင်လားဟု တွေးမိပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဤအကြောင်းကို စဉ်းစားရင်း ကျွန်တော်တို့ဆရာ

မြန်မာစာပါမောက္ခ ဆရာဦးမောင်မောင်ကြီး၏ စကားတစ်ခွန်းကို ကြားယောင် လာပါသည်။

“တပည့်တို့ရေ၊ အနုပညာကိစ္စမှာ သဘာဝပေတံကြီးနဲ့ မတိုင်းနဲ့နော်။ မလှဘဲဖြစ်သွားမယ်။ ဆိုကြပါစို့ကွာ၊ ဘုရားရှင် တာဝတိံသာက သင်္ကသနဂိုရ် ပြည်ကို ကြွတဲ့အခါ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ ဝိုင်းရံပြီး သိကြားမင်းက ပိယုတ္တရ ခရုသင်းကြီးကို မှုတ်ရင်း လိုက်ပါလာတယ်လို့ ဗုဒ္ဓဝင်မှာဖွဲ့ထားတာ သိပ်ခုံညား တယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီ ခရုသင်းကြီးဟာ တစ်ခါမှုတ်ရင် လေးလကြာမှ အသံစဲတယ်လို့လဲ ဆိုတယ်။ ဒီတော့ ခရုသင်းကြီးဟာ အကြီးကြီး ဖြစ်မှာပဲ။ ခရုသင်းကြီး အဲဒီလောက်ကြီးရင် ခရုသင်းကို တပ်ပြီး မှုတ်တဲ့ သိကြားမင်းကြီးရဲ့ ပါးစပ်ကြီးလဲ အကြီးကြီးနေမှာပဲ။ မျက်နှာကြီးလဲ အကြီးကြီးနေမှာပဲဆိုတာမျိုး လျှောက်စဉ်းစားရင် အကုန်ပျက်စီးသွားမှာပေါ့ကွာ” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၉၊ မတ် ၁၊ ၂၀၀၅

စိန်လက်စွပ်ကြီးနဲ့ သူဆင်းရဲ

ဇာတ်မင်းသားကြီး ဂရိတ်ဦးဘိုးစိန်ကို ကျွန်တော့်အဘွား ချီးကျူး ပြောဆိုလေ့ ရှိသည့် စကားတစ်ခွန်းကို သတိရမိပါသည်။ “ဦးဘိုးစိန်တို့များ ဘယ်လောက် တော်သလဲဆိုရင် ကာကဝလ္လိယ သူဆင်းရဲအဖြစ် ကတဲ့အခါ သူပြောနေ ဆိုနေ ငိုနေတာ တွေကို တကယ်ထင်လာပြီး သူ့ခမာ ဆင်းရဲလှပါကလားလို့ သနားနေမိတယ်။ ဦးဘိုးစိန်ကို သူဆင်းရဲကြီးလိုပဲ မြင်နေမိတယ်။ သူ့လက်က စိန်လက်စွပ်ကြီး တဖျတ်ဖျတ် လက်နေတာကို လုံးဝ မမြင်တော့ဘူးလေ” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

အနုပညာကို သဘာဝပေတံကြီးနှင့်တိုင်းလျှင် အလှပျက်တတ်ပုံနှင့် ဆက်စပ်၍ ဤစကားကို သတိရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ တိုင်းတတ်သူသာ ထိုဇာတ်ကိုကြည့်လျှင် “အလကားပဲ။ သဘာဝလဲမကျဘူး။ ဆင်းရဲသားဆိုပြီး စိန်လက်စွပ်ကြီး ဝတ်ထားတယ်” ဟု ပြောလေမလား မသိပါ။

တေးသံရှင် ထား၏ ‘မေတ္တာနုနုစေလိုသူ’ သီချင်းပေါ်စက အဒေါ်ကြီး တစ်ယောက်က “မေတ္တာပဲ နုတယ်၊ ရင့်တယ် ရွေးနေတယ်။ မေတ္တာရင့်ရင့် စေတော့ ပုပ်သွားမှာ စိုးလို့လား” ဟု ပြောသည်ကို ကြားရသည့်အတွက် တော်တော် စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်ခဲ့ရဖူးပါသည်။

ဦးပုည၏ ဝိဇယပြဇာတ်လာ ‘သမုဒ္ဒရာ ကမ်းယံကခွာခဲ့’ ချီ အဖွဲ့ကို ကမ်းတက်လင်္ကာဟု ခေါ်ကြပါသည်။ ဝိဇယပြဇာတ်ကို သရုပ်ဆောင်ကပြသော မင်းသားက ကမ်းတက်လင်္ကာ ရွတ်ဆိုရာတွင် ကောင်းလှသဖြင့် ပွဲကြည့် ပရိတ်သတ်မှာ ဇာတ်ရုံထဲက ပိတ်ကားကြီး ကြည့်နေရသည်ကို မေ့သွားပြီး

'ပယ်တစ်ကွင်းစာ၊ လယ်ခင်းသာမှာ စာမရီလို၊ ဇော်လို၊ ကိုယ်ခပ်ဖိုင်ဖိုင် ခရာပိုပို ဘာလိုလို ချိုဝိုင်းဝိုင်းနှင့် ဂနှင့် ကျက်သရေ မြက်ခင်းလဲ့လဲ့ နင်းတွဲ့တွဲ့မှာ သင်းဖွဲ့လိုနေကြတယ်' ဟူသော သရုပ်ဖော်အဖွဲ့နှင့်အညီ ချစ်စရာကောင်းလှ သည့် ချိုဝိုင်းဝိုင်းသတ္တဝါကလေးများ မြက်ခင်းပေါ်မှာစုဝေးနေကြသည့်မြင်ကွင်း ကို မြင်ယောင်လာသည် အတွေ့အကြုံမျိုးကို ပြန်ပြောပြတတ်ကြပါသည်။

ဆရာဇေယျက ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်တွင် အနုပညာရှင် ဂျွန်ရပ်စကင်း အကြောင်း ရေးပြဖူးသည်။ တစ်နေ့တွင် ဂျွန်ရပ်စကင်းသည် ကွင်းပြင်တစ်ခုကို ကြည့်၍ ပန်းချီဆွဲနေသည်။ ထိုစဉ် မင်းကတော်ကြီးတစ်ဦးယောက်လာပြီး ဆရာကြီးရေးဆွဲသည်ပုံက ကွင်းပြင်နှင့်မတူကြောင်း မှတ်ချက်ချသည်။ "ဘာကြောင့်ပါလဲ" ဟု မေးသောအခါ "ကွင်းပြင်ထဲက မြက်ခင်းကအစိမ်း၊ ဆရာကြီးရဲ့ပုံမှာတော့ အဝါရောင်ကြီးပါလား" ဟု မင်းကြီးကတော်က ပြောသည်။ ထိုအခါ ဆရာကြီးက "ကွင်းပြင်ထဲက မြက်ခင်းဟာ အစိမ်းရောင် မှန်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်မြင်သလို အဝါရောင်မြင်နိုင်တဲ့ သတ္တိမရှိလို ဘူးလား" ဟုပြန်မေးရာ မင်းကတော်ကြီး ဘာမှပြန်မပြောနိုင်တော့ဘဲ ထွက်သွား သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဆရာဇေယျက လေသည် ပန်းကို မခူးနိုင်သော်လည်း ပြင်စည်မင်းသား ရေးဖွဲ့သော 'တောင်ယံတောက မောလေအောင်' ချီ သီချင်း တွင် 'ဝတ်ဆံ ရွှေငယ်လေ လေညင်းခူး' ဟု ဖွဲ့ထားပုံမှာ အနုပညာရှင်၏ အမြင်ပင်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ သာကေဆောင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာဇော်ကျီသည် နိမိတ်ပုံအကြောင်း ရှင်းပြရာ၌ သိပ္ပံပညာအတွက် အမှန်တရားနှင့် ရသစာပေအတွက် အမှန်တရားကို ခွဲခြားပြသည်။ "စားပွဲပေါ်က ဖန်ခွက်ကို သိပ္ပံသုတေသီက ရေးပြရာတွင် ဖန်ခွက်၏ အမြင့် မည်မျှ၊ လုံးပတ် မည်မျှ စသောအချက်တို့ကိုသာ အဓိကထား၍ ရေးပြသည်။ စာရေးဆရာက ရေးပြလျှင်မူ ဖန်ခွက်၏ ပကတိရုပ်ကို အဓိကထားဘဲ စိတ်လှုပ်ရှားမှု တစ်ခုခုဖြင့်သာ မြင်သော၊ ဖန်ခွက်(ဖန်ခွက်၏ နိမိတ်ပုံ)ကို အဓိကထား၍ ရေးသည်။ သိပ္ပံသုတေသီအဖို့မှာ ဖန်ခွက်၏ ပကတိရုပ်သည် လိုရင်းဖြစ်၍ သိပ္ပံပညာအတွက် အမှန်တရား ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာအဖို့မှာ ဖန်ခွက်၏ ပကတိရုပ်၌ သူ့စိတ် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုခုဖြင့် မြင်သော သူ့အမြင် ပုံသဏ္ဍာန်သည်(ဝါ) ဖန်ခွက်၏ နိမိတ်ပုံသည် လိုရင်းဖြစ်၍ ရသစာပေအတွက် အမှန်တရားဖြစ်သည်" ဟု ရှင်းပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤဆောင်းပါးကို ဆရာမင်းသုဝဏ်၏ အဆိုအမိန့်တစ်ခုဖြင့် အဆုံးသတ်ပါရစေ။

“စာဆိုကား မိမိဖွဲ့လိုသော ကိစ္စကို သိပ္ပံပညာရှိကဲ့သို့ သဘာဝကျကျ ဖွဲ့ဆိုသည့် အခါလည်း ရှိသည်။ အသံသာရာ အမြင်လှရာသို့လိုက်၍ သဘာဝကို စွန့်သင့်သမျှ စွန့်ကာ ဖွဲ့ဆိုသည့် အခါလည်း ရှိသည်။ စာဆိုလက်ရာကို သိပ္ပံပညာမျက်စိနှင့် မကြည့်သင့်ပေ။ စာဆိုသည် သိပ္ပံပညာသည် မဟုတ်သည်ကို သတိပြုရာသည်။ သိပ္ပံပညာရှိသည် အချက်အလက်ကို အခြေပြု၍ အမှန်တရားကို ရှာသည်။ စာဆိုသည် အလှကို အခြေပြု၍ အမှန်တရားကို ရှာသည်။ ပန်းတိုင်ချင်းတူသော်လည်း လုပ်နည်းချင်း မတူကြပေ။”

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၁၀၊ မတ် ၈၊ ၂၀၀၅

ဆရာဇေယျ မျက်နှာနီသောစာချိန်

ကျွန်တော့်ငယ်ဆရာတစ်ဦးရှိပါသည်။ ဆရာသည် အလွန်အေးချမ်းသိမ်မွေ့သည်။ တပည့်တွေ လုပ်ပုံကိုင်ပုံ နေရာမကျသည်ကို တွေ့လျှင် ဆရာမျက်နှာနီလာသည်။ ဘာမှတော့ မပြော။ ဆရာမျက်နှာ နီလာပြီဆိုလျှင် ဆရာစိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်နေပြီဟု တပည့်များက နားလည်ကြသည်။ ဆရာစိတ်ဆိုးနေကြောင်း၊ အစွမ်းကုန်ပြုသည့် အမှုအရာသည် မျက်နှာနီလာခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးဆရာကြီး ဇေယျအကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ ကျွန်တော့်ငယ်ဆရာကို သတိရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာဇေယျသည်လည်း ကျွန်တော့်ဆရာကဲ့သို့ပင် အလွန်အေးချမ်းသိမ်မွေ့သူဖြစ်ကြောင်း၊ ဆရာစာများက သက်သေပြနေပါသည်။ ဆရာ ရေးသားခဲ့သော ဘာသာစာပေ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများကို စုစည်းထုတ်ဝေထားသော စာအုပ်များကို အများသိကြပါသည်။ 'မြန်မာ့မျက်ပွင့် ရွာစလေ့ လူစလေ့'၊ 'မြန်မာ့မျက်ပွင့် စာစလေ့'၊ 'ဇေယျ၏စာ'၊ 'ဗမာ့အရေးနှင့် အနုပညာအသွေး'၊ 'စာသဘင်'၊ 'စာတိုပေစ'၊ 'စာတွေ့ငါတွေ့' စသည့်အမည်များဖြင့် ထုတ်ထားသော စာအုပ်များ ဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်များထဲက စာများသည် ဆရာဇေယျ၏ ရိုးသားသော စိတ်ထား၊ အေးချမ်းသိမ်မွေ့သော စိတ်ထားကို ထင်ဟပ်ပြနေပါသည်။ ထိုစာများထဲတွင် အေးအေးချမ်းချမ်းရှိသော ဆရာဇေယျ၏စိတ်ထဲမှာ အဖုအထစ် အနှောင့်အယှက်ကလေးတစ်ခု လှစ်ခနဲ ဖြစ်သွားပုံကို ထင်ဟပ်ပြသော စာတစ်ပုဒ်

အကြောင်းကို ပြောပြချင်ပါသည်။ 'ကောက်ရိုးနွယ်' ဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသော ရသစာတမ်းကလေး ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာဇေယျသည် ဘဝဒဏ်ကို ကြံကြံခံနိုင်သော ကောက်ရိုးနွယ် ကလေးကို ရိုးရိုးကလေး သရုပ်ဖော်သည်။ ကြည့်ပါ။

'ရိုးပြတ်များကို လိမ်၍ ပတ်ကြားအက်များကို ကျော်လျက် ပေါက်သွား သော ကောက်ရိုးနွယ်ကလေးကို မြင်၏။ အတော်သန်ပုံရ၏။ အရင်းဘက်တွင် အရွက်များရင့်လျက် လက်ခွကြားမှ အပွင့်ကလေးတစ်ပွင့်ထွက်နေ၏။ လက်သန်းဖျားလောက်ရှိ၏။ အနားဖြူ၍ အလယ်တွင် ခရမ်းရောင်လိုလို ရှိ၏။ အနွယ်ကလည်း ရိုးရိုးဖြစ်၏။ အရွက်လည်း ရိုးရိုးဖြစ်၏။ အပွင့်လည်း ရိုးရိုး ဖြစ်၏။ မြေကြီးကိုတွား၍ ပေါက်ရ၏။ ပတ်ကြားအက်များအကြားတွင် ပျော်ရ၏။ သူများတကာ အပင်တွေ ဝေဝေဆာဆာပေါက်၍ လယ်ကွက်ခြောက်မှ ပေါက်ရ၏။ တော်တော်ရိုး၏။ တော်တော် အောက်တန်းကျ၏။

သို့သော် အနွယ်ကလေးမှာ အားလျော့ပုံမရ။ အညွန့်ကလေး တစ်ညွန့် သည် တစ်ထွာကျော်ကျော်မျှရှိသော ရိုးပြတ်ကလေးကို လိမ်တက်၍ ခေါင်း ကလေးမော်ကာ ဟိတ်ဟန်ထုတ်နေပုံရ၏။'

မည်မျှ ရိုးသားရှင်းလင်းသော အရေးအသားဖြစ်ကြောင်း တွေ့နိုင်ပါ သည်။ ဆရာဇေယျသည် လောကဝံကို ကြံကြံခံနိုင်သည့် အားမာန်သဘောကို ကောက်ရိုးနွယ်ဖြင့် တင်စာရေးဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် ကောက်ရိုးနွယ်သည် ဘဝအားမာန်၏ သင်္ကေတ ဖြစ်သည်။

ဆရာဇေယျသည် ကောက်ရိုးနွယ်ကလေး၏ ဂုဏ်ကို ဖော်ကျူးရင်း 'မျက်နှာကြီးရာ ဟင်းဖတ်ပါ' ကြသော စာဆိုများ၏ အမူအကျင့်ကို သတိရကာ စိတ်မသက်မသာဖြစ်ဟန် ရှိသည်။ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သမျှ စာဆိုတို့သည် နှင်းဆီ၊ စံပယ်၊ ကံ့ကော်၊ စွယ်တော်၊ သဇင်၊ ကြက်ရုံး စသော မျက်နှာကြီးပန်းများ အကြောင်းကို စာအမျိုးမျိုးနှင့် ဖွဲ့ခဲ့ကြသော်လည်း ကောက်ရိုးနွယ်ကလေး၏ ဂုဏ်ကို သတိမမူမိကြ။ စာဖွဲ့ရကောင်းမှန်းလည်း မသိကြ။ ထို့ကြောင့် မြန်မာစာ ပေထဲတွင် ကောက်ရိုးနွယ်ကလေးအကြောင်း ဒွေးချိုးကလေးတစ်ပုဒ်၊ တေးထပ် ကလေးတစ်ပုဒ် မဆိုထားဘိ၊ အမည်ကလေးပင် စပ်ဟပ်ဖွဲ့ထားသည်ကို မတွေ့ရသည်ကို ဆရာဇေယျက ဘဝင်မကျ ဖြစ်မိသည်။ အခြားပန်းများကို သဲသဲလှုပ်နေသော ချိုးကျူးရေးဖွဲ့တတ်ကြသော စာဆိုတို့၏ အမူအကျင့်ကို ဆရာဇေယျက -

'စာဆိုတော်ကြီး စာဆိုတော်ငယ် အသီးသီးတို့သည် ကကြီးမှ

မြစ်ကွေ့စာအုပ်တိုက်

အ,အဆုံး သင်ပုန်းကြီးတစ်ခုလုံးအတွင်းရှိ အကွရာတို့ဖြင့် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ အထပ်ထပ် အဖန်ဖန် ဖွဲ့နွဲ့သီဆို ကြွေးကြော်ချီးကျူး ခဲ့ကြသော်လည်း'

ဟူ၍ စကားများကို 'သဲသဲလှုပ်' အမူအရာပေါ်အောင် တမင်စုပြု ပြတ်သိပ်ပြီး ထေ့သံငေါ့သံကလေးဖြင့် ရေးပြလိုက်ပုံမှာ ထူးခြားပေါ်လွင်လှ သည်။ ပုံမှန်ရေးနေကျ အရိုးခံရေးဟန်မျိုးမဟုတ်ဘဲ တမင်ငေါ့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ ကောက်ရိုးနွယ်ကလေးကလည်း ထိုစာဆိုတို့ကို ဂရုမစိုက် ကြောင်း မခံချင်သည့်အသံ ကလေးစွက်ကာ 'မည်သူက ချီးကျူးကျူး မကျူးကျူး၊ သီသီ မသီသီ ထိုသူတို့၏ မှတ်တမ်းကို အလေးမမူ'ဟူ၍ ခပ်ဆတ်ဆတ်ပြောနေသည့် အသံပေါ်အောင် ရေးထားပုံမှာလည်း အသက်ဝင် ပါသည်။ စာတစ်ပုဒ်လုံး စာသုံးပေသုံးစကားများဖြင့် ရေးလာပြီး ဤနေရာတွင်မှ 'ချီးကျူးကျူး မကျူးကျူး သီသီ မသီသီ'ဟူ၍ ခပ်ဆတ်ဆတ် ပြောနေသံကို ကြားယောင်လာအောင် ဖွဲ့ဆိုထားပုံမှာ သီသာလှပါသည်။

ဤနေရာအရောက်တွင် သိပ်မွေ့အေးချမ်းသော သရာဇေယျ၏ မျက်နှာသည် ရဲခနဲနီလာလိမ့်မည် ထင်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၁၄၊ ဧပြီ ၅၊ ၂၀၀၅

မယ့်လင်သူမြတ် ယောက်ျားထွတ်

- အမျိုးသမီးကြီးနှစ်ဦး

- တစ်ဦးက ၁၆ ရာစု မြန်မာကဗျာရှည်ကြီး တစ်ပုဒ်ထဲက အမျိုးသမီးကြီး၊

- နောက်တစ်ဦးက ၂၀ ရာစုတွင် သက်ရှိထင်ရှားရှိခဲ့သော အမျိုးသမီးကြီး

- တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ရာစုလေးစုခြားသော်လည်း သူတို့နှစ်ဦးတွင် တူညီသော သဘောထား ခံယူချက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပထမ အမျိုးသမီးကြီး၏ ခံယူချက်ကို ဒုတိယ အမျိုးသမီးကြီးက အမြတ်တနိုးကိုးကား၍ အမွေခံသည်။

၁၆ ရာစုက အမျိုးသမီးကြီး ဆိုသည်မှာ ၁၆ ရာစုတွင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ရေးဖွဲ့သော စတုဓမ္မသာရ ကိုးခန်းပျို့ထဲက ဇာတ်ဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော ပုဏ္ဏားမကြီး ဖြစ်သည်။ ပုဏ္ဏားမကြီးသည် သားများဖြစ်သော ဘုရားအလောင်းတော် ဟတ္ထိပါလသတို့သားနှင့် ညီသုံးယောက် လူ့ဘောင်ကို စွန့်ခွာ၍ တောထွက်သွားသည်ကို ကြုံရသည်။ ထို့နောက် မိမိ၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ပုဏ္ဏားကြီးလည်း တောထွက်သွားပြန်သည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားမကြီးသည် သားလေးယောက်နှင့် ခင်ပွန်းသည်တို့၏ လမ်းစဉ်အတိုင်း မိမိကိုယ်တိုင်လည်း လူ့ဘောင်ကို စွန့်၍ တောထွက်သွားတော့သည်။ ဤကား စတုဓမ္မသာရ ကိုးခန်းပျို့၏ အခြေခံရာဖြစ်သော ငါးရာ့ငါးဆယ်နိပါတ်၊ ဟတ္ထိပါလဇာတ်လာ ဇာတ်လမ်း ဖြစ်သည်။

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရသည် ထိုဇာတ်လမ်းကို ပျို့ခေါ် ကဗျာရှည်ကြီး ပြန်ဖွဲ့ သောအခါ မူလဇာတ်လမ်းကို ဝေဝေဆာဆာဖြစ်အောင် အမွမ်းအမဲများဖြင့် တန်ဆာဆင်လိုက်သည်။ မူလဇာတ်တွင် တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် တောထွက် သွားသော ပုဏ္ဏားမကြီးကို ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက လှူစရိုက်လှူသဘာဝ ပေါ်အောင် အသက်သွင်းပေးလိုက်သည်။ မူလဇာတ်လမ်းတွင် တိတ်ဆိတ်နေ သော ပုဏ္ဏားမကြီးသည် ကိုးခန်းပျို့ထဲတွင် အသက်ဝင်လာသည်။ သားလေး ယောက်လုံး တောထွက်သွားသည့်အတွက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာ ငိုယိုမြည်တမ်း သည်။ သားများကို ချစ်မိသည့်အတွက် 'ချစ်ငြောင့်ချစ်ဆူး' များ ဝမ်းထဲမှာ စူးနေရပါပြီ။ သားများကို လွမ်းစိတ်ဖြင့် အသည်းနှလုံးဖိမ့်ဖိမ့်တုန်အောင် နာကျင် နေရပါပြီဟု မြည်တမ်းရှာသည်။

ခင်ပွန်းသည် ပုဏ္ဏားမကြီးနှင့် ဘုရားသွားကျောင်းတက် နေခဲ့ကြပုံကို လည်း ပြန်လည်တမ်းတသည်။ မိမိတို့၏ အချစ်သည် စွဲမြဲခိုင်မာသည်။ သေတ္တာထဲတွင် ထည့်သိမ်းထားသော စကားပန်းကလေးသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာသည်တိုင် အနံ့မပြယ်သကဲ့သို့ မိမိတို့ ဇနီးမောင်နှံမှာလည်း ကြီးရင့် သက်ရွယ် ချစ်မပြယ်ပုံကို တမ်းတမ်းတတ ပြောပြသည်။

မိမိခင်ပွန်း ပုဏ္ဏားမကြီးသည် မည်သို့သော သူမျိုးပါနည်း။ အချို့သော မိန်းမများသည် 'လင်ပစ်၊ လင်ရုံး၊ လင်သစ်တုံး' များကို ယူမိသည့်အတွက် 'မယားကိုယ်ရည်ခွမ်း' ရသည့် အဖြစ်များနှင့် ကြုံတွေ့ကြရသည်။ မိမိခင်ပွန်းကား ဤသို့မဟုတ်။ ပုဏ္ဏားမကြီးသည် ခင်ပွန်းသည်၏ ဂုဏ်ကို ဖော်ကျူးလိုသည့် အတွက် 'မယ့်လင်သူမြတ် ယောက်ျားထွတ်ကား' ဟူ၍ အစချီလိုက်သည်။

ရာစုပေါင်းလေးစုကို ဖြတ်သန်းပြီးနောက် နှစ်ဆယ်ရာစုထဲတွင် ပုဏ္ဏားမကြီးနည်းတူ ခင်ပွန်းသည်၏ ဂုဏ်ကို ဖော်ကျူးသော စာအုပ်တစ်အုပ် ထွက်လာသည်။ စာအုပ်အမည်က အများသိကြသော 'သူလိုလူ'။ သတင်းစာ ဆရာကြီး၊ စာရေးဆရာကြီး ဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင် ကွယ်လွန်ပြီးသည် နောက် ကျန်ရစ်သူ ဇနီး ဆရာမကြီး ဂျာနယ်ကျော်မမလေးက ခင်ပွန်းသည် အကြောင်းကို ပူပူနွေးနွေးဖော်ကျူးလိုက်သော စာအုပ် ဖြစ်သည်။

ဆရာကြီးနှင့် ဆရာမကြီးသည် စာပေဝါသနာကို အကြောင်းပြု၍ ပူးစာဆုံခဲ့ရသည်။ ဆရာကြီးက ဆရာမကြီးကို ကိုးခန်းပျို့အပါအဝင် မြန်မာ

စာပေအမျိုးမျိုးကို ပို့ချလမ်းညွှန်ပေးခဲ့သည်။ ထက်မြက်သော သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာအဖြစ် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုတွင် တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ရင်း ကိုယ်ကျင့်တရားအရာတွင် စံပြုအပ်သော ခင်ပွန်းသည်တစ်ဦးအဖြစ် ရပ်တည် သွားခဲ့သည်။ ဆရာကြီး ကွယ်လွန်သောအခါ ဆရာမကြီးသည် ခင်ပွန်းသည်၏ ဂုဏ်ကို ဖော်ကျူးရန်အတွက် ကိုးခန်းပျို့မှ ပုဏ္ဏားမကြီး၏စကားကို သတိရမိ သည်။ ထို့ကြောင့် ‘သူလိုလူ’ ၏ ရည်ညွှန်းချက်အဖြစ် ‘မယ့်လင်သူမြတ်’ ဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ပြီး ကိုးခန်းပျို့မှ ခင်ပွန်းသည်အဖွဲ့ကို အောက်ပါအတိုင်း အမှတ်တရထည့်သွင်း ရည်ညွှန်းလိုက်သည်။

“မယ့်လင်သူမြတ်၊
 ယောက်ျားထွတ်ကား
 မည်မှတ်လင်သာ
 မဟုတ်စွာတည်း
 လိမ္မာပဲ့ပြင်၊ သင်စပေသည်
 ဆရာမည်၏
 လင်ရည်ကောင်းဘိ
 ပညာရှိနှင့်၊ ပေါင်းမိတော်လှ
 ရွှေထက်မြသို့၊ နှမအင်ဖြိုး
 တင့်စနိုးရှင်’ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသတည်း။

■
 ဖတ်စရာကျာနယ်
 အမှတ် ၂၁၊ ဇွန် ၇၊ ၂၀၀၅

ဆရာကြီး၏ မလေး သုံးယောက်

ရေးသူအမည်မသိသော ရှေးရေး ကဗျာကလေးနှစ်ပုဒ်ရှိသည်။

တစ်ပုဒ်က ချစ်သူအဝေးမှ ပို့လိုက်သော စာကို ဖတ်ရသည့် မိန်းကလေး အကြောင်း။

တစ်ပုဒ်က အဝေးရောက်ချစ်သူထံ စာရေးသော မိန်းကလေး အကြောင်း။

ထိုကဗျာနှစ်ပုဒ်စလုံးကို အများသိကြမည် ထင်ပါသည်။

ပထမကဗျာက 'ပျိုလေးတို့ အိမ်ခေါင်မိုး ထိုးလာပါတဲ့ ပေဖူးလွှာ' ဟု အစချီသည်။ မိန်းကလေး၏ အိမ်ခေါင်မိုးတွင် ထိုးလာသော ပေဖူးလွှာ ကလေးကို 'ဘာစာပါလိမ့်' ဟု သူငယ်ချင်းများက မေးသောအခါ မိန်းမပျိုက 'မေးပါနဲ့အေ' ဟု ဆိုပြီး အဝေးသို့ စစ်ချီနေသော သူ့ချစ်သူ 'ဆံဖြတ်မောင် စီလို့ရေး' သည့် 'လွမ်းစာကွဲလေး' ဟု လွမ်းသံကလေးနှင့် ပြန်ဖြေသည်။

ဒုတိယကဗျာက 'ရွှေဝသွား၊ ပါးလိုက်တဲ့ ဆောင်ပါလေ၊ လွမ်းသူ့စာခွေ' ဟု အစချီသည်။ 'ရွှေဝ' ခေါ် အင်းဝသို့သွားသော ချစ်သူကို မိန်းကလေးက လွမ်းစာခွေပါးလိုက်သည်။ စာထဲမှာ မိန်းကလေးက ထွေထွေရာရာ အကြောင်း အမျိုးမျိုး ရေးလိုက်သည်။ သို့သော်လည်း 'စီလို့သာကုံးရ၊ စာလုံးပုံ တယ်မလှ ပေဘူး၊ မိန်းမလက်ရေး' ဟူ၍ သူ့လက်ရေးကို သူ့အားမရပုံကို ဝမ်းနည်းသံ ကလေးနှင့် ပြောလိုက်သည်။

ကဗျာကလေးနှစ်ပုဒ်စလုံးလှသလို မိန်းကလေးနှစ်ယောက်ကလည်း

သူ့အလှနှင့်သူ ရှိသည်။ နှစ်ယောက်စလုံး စာရေးစာဖတ်တတ်သည်။

ကဗျာဆရာကြီး မင်းသုဝဏ်သည် စာရေးစာဖတ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကဗျာတစ်ပုဒ်ရေးဖွဲ့ရန် အကြောင်းပေါ်လာသောအခါ ထိုကဗျာကလေးနှစ်ပုဒ်ထဲ က မိန်းကလေးနှစ်ယောက်ကို သတိရလာသည်။ ဆရာကြီးက ထိုမိန်းကလေး တွေကို 'မလေး' ဟူ၍ ရိုးရိုးနှင့်လှသော နာမည်ကလေးတွေ ပေးလိုက်သည်။ ပထမ 'မလေး' အကြောင်းကို -

'အိမ်ခေါင်မိုးမှာ၊ သူထိုးလာသည်
ပေလွှာစာချပ်၊ အဝေးရပ်က
ဆံဖြတ်မောင်ရေး၊ အလွမ်းတေးကို
မလေးဖတ်နိုင်ခဲ့ဖူးပြီ'

ဟူ၍ ပြန်ပြောင်း သတိရကာ ဖွဲ့ဆိုလိုက်သည်။ ဒုတိယ 'မလေး' အကြောင်းကိုလည်း

'ရွှေသို့သွား၊ ချစ်သူအားလျှင်
မှာကြားဖို့လေ၊ လွမ်းစာခွေဟု
မပြေမလှ၊ နွဲ့လျလျနှင့်
မိန်းမလက်ရေး၊ ငယ်သေးသေးကို
မလေးခြစ်နိုင်ခဲ့ဖူးပြီ'

ဟူ၍ ဆက်လက် ဖွဲ့ဆိုလိုက်ပြန်သည်။

ဆရာကြီးသည် ထို 'မလေး' နှစ်ယောက်နှင့် ဆန့်ကျင် ခြားနားသော တတိယ 'မလေး' ကို ပုံဖော်ဖန်တီးလိုက်သည်။ ထိုမလေးကား စာလည်း မရေးတတ်၊ စာလည်း မဖတ်တတ်ရှာသော 'မလေး'ပင်တည်း။

သို့ပင်ဖြစ်လည်း
ချစ်သူနှင့်ဝေး၊ တို့မလေးကား
ရေးလည်းမတတ်၊ ဖတ်မတတ်နှင့်
စာငတ်ပေငတ်၊ အသိငတ်သည်
မတ်တတ်ခြောက်သည့် သစ်ပင်လို။

စာမရေးတတ်၊ မဖတ်တတ်ရှာသော မလေးခမျာ မတ်တတ်သေနေ သည့် သစ်ပင်ခြောက်လို ရှင်လျက်နှင့် သေနေရရှာသည်။ မလေးကို ဆရာကြီး က 'တို့မလေး' ဟူ၍ ရင်းရင်းနှီးနှီး ရည်ညွှန်းကာ ကရုဏာအပြည့်အဝဖြင့် မလေးအကြောင်း ပြောပြသည်။

သို့သော် မလေး ကံကောင်းပါသည်။ စာမတတ်သူ ပပျောက်ရေး

စိမ့်ကိန်း အကောင်အထည်ဖော်သောအခါ မလေး အသုံးလုံးသင်တန်း တက်ခွင့်ရလာသည်။ စာသင်ခွင့်ရလာသည်။ အထက်အညာဒေသ နေပူစပ်စပ် တွင် ထန်းရိပ်၊ ပေရိပ်၊ တမာရိပ် သာမက စာသင်ပေးသူတို့၏ ချစ်မေတ္တာရိပ် ကိုပါ ခိုဝင်ပြီး စာသင်ယူတတ်မြောက်ရသော တို့မလေး၏ အဖြစ်ကို ဆရာကြီးက

‘ကံထောက်မ၍၊ ဤယနေ့မှ
နွေငွေလျှပ်လျှပ်၊ ပူစပ်စပ်တွင်
ထန်းပလပ်ရိပ်၊ တမာရိပ်၌
ချစ်ရိပ်ခိုဝင်၊ စာကိုသင်သော်
မပင်မပန်း၊ အမြင်ဆန်းသည်
မျက်ကန်းမလေး၊ မြင်လေပြီ’

ဟူ၍ စိတ်မှာ ပေါ်ပေါက်လာသော ပီတိအဟုန်ဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကျူးရင့်လိုက်ပါတော့သည်။ စာမတတ်ပေမတတ် အမှောင်ကျနေရာမှ စာတတ် မြောက်ပြီး အလင်းရလာသော ဘဝကို ‘အမြင်ဆန်းသည် မျက်ကန်းမလေး မြင်လေပြီ’ ဟူ၍ ရိုးရိုးကလေးနှင့် တာသွားလှသော စကားများဖြင့် ‘တို့မလေး’ ကဗျာကို လှလှပပ အနားသတ်လိုက်ပါသတည်း။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၂၄၊ ဇွန် ၂၈၊ ၂၀၀၅

ငယ်လက်ရာ

ဝါရင့်စာရေးဆရာများသည် မိမိတို့၏ ငယ်လက်ရာများအကြောင်း ပြန်ရေးလေ့ ရှိကြသည်။ ကလောင်သွေးစ ငယ်လက်ရာများကို ပြန်ဖတ်မိသောအခါ ကျေနပ် အားရသည်လည်း ရှိသည်။ အားမရသည်လည်း ရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ငယ်လက်ရာများကို ပြန်ဖတ်ရင်း ပြုံးမိတတ်ကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။

အင်းဝခေတ် စာဆို ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရသည် အသက် ၁၆ နှစ် အရွယ် ကပင် ပျို့ဟူသော ဩဇာအရှိန်အဝါကြီးမားသည့် မြန်မာကဗျာအစဉ်အလာကြီး ကို ထူထောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ တစ်ဘက်တွင် ခုံညားသည့် ကဗျာရှည်ကြီးများ ရေးဖွဲ့သည်နည်းတူ တစ်ဘက်တွင် ရတုအလင်္ကာများကို လှပသော အဆင် အကွက်များဖြင့် ပုံဖော်ရေးဖွဲ့ခဲ့သည်။ ထိုကဗျာများသည် နာမည်လှလှကလေး များဖြင့် ယနေ့တိုင် ထင်ရှားပါသည်။

'ဝဏ္ဏပဘာ၊ ကလျာဗူးစသစ်၊ ပျိုမျစ်မျစ်လျှင်၊ ကျစ်လျစ်တင့်စံပယ်' စသည်ဖြင့် လေးလုံးတစ်လှည့်၊ ငါးလုံးတစ်လှည့် ရေးဖွဲ့သော ရတုပုံသဏ္ဍာန်ကို ပိုးတောင့်တဲကလေး တွန့်ကာ တွန့်ကာ သွားနေသည့်ပုံနှင့် တင်စားကာ 'တောင့်တဲတွန့်' ဟု ခေါ်ကြသည်။ 'ချစ်စုံမက်၍၊ သက်ထက်ဆယ်ပြန်၊ ချစ်ခြင်း လွန်သား' စသည်ဖြင့် အစ စကားလုံးတူ တစ်ပိုဒ်ခြားရေးဖွဲ့သော ရတုပုံသဏ္ဍာန် ကို 'ပဒုမ္မာကြာဆိုနည်း' ဟု သိကြသည်။ 'မြတ်မျိုးမြင့်မှန်၊ ကြင်ပေတန်၍၊ ရွယ်ရန်ရည်ရင့်၊ ဆင်တိုင်းတင့်သား' စသည်ဖြင့် ဗျည်းတူသရက္ခ တစ်ပိုဒ်ခြား စီဖွဲ့သော ရတုပုံသဏ္ဍာန်ကို 'ပုလဲတစ်တန်း၊ သန္တာတစ်တန်း' ဟု အမည်ပေး

သည်။ 'ရွယ်ရန် ငွေ၍၊ ရန်းလေ့ရာဘိ၊ ရဲရဲညိုမှု၊ ရဝိကန္တ၊ ရတနဖြင့်' စသည်ဖြင့် ဗျည်းတစ်လုံးကို အကြိမ်ကြိမ်ထည့်၍ဖွဲ့သော ရတုပုံသဏ္ဌာန်ကို 'ပုတ္တာရွဲသီ' ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုကဗျာကလေးများကို ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ အလွန်လှပသော ငယ်လက်ရာများအဖြစ် အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်ကြသည်။

အသံတူ၊ စကားလုံးတူကလေးများကို အမှတ်မထင် တွဲစပ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ တမင်သိသိမှတ်မှတ် တွဲစပ်ပုံဖော်ထားသည့်အတွက် ထိုကဗျာကလေးများမှာ ပေးထားသော နာမည်ကလေးများနှင့် လိုက်ဖက်စွာ လှပနေပါသည်။ စာဖတ်သူ၏ အာရုံကိုလည်း ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိပါသည်။ အဆန်းထွင်လိုစိတ်ဖြင့် တမင်ထွင်၍ စပ်ဆိုသော အရေးအဖွဲ့များ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပါသည်။

ထိုကဗျာကလေးများ၏ ဩဇာသည် နှောင်းခေတ်စာဆိုများ အပေါ်တွင်လည်း သက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်က ဖတ်ရသော အချိုးတစ်ပုဒ်ကို ယခုထိ သတိရနေပါသည်။ (တွံတေးသက်ဦး၏ ဒွေးချိုးဟု ထင်ပါ သည်။) ပထမအချိုးကို မမှတ်မိတော့ပါ။ ဒုတိယအချိုးတွင်မူ 'ခံခက်ချေမာန်မက်မေ၊ မုန်းမော့မို၊ နုံးနော့နော့ခွမ်း' ဟု အသံတူများ ထပ်၍ဖွဲ့ထားပုံကို ပါးစပ်ထဲမှာ အလွတ်ရနေပါသေးသည်။

တေးသံရှင် ကိုစိန်ဝင်းသီဆိုသော 'လန်းလန်းလှလှ ကြူကြူလွင်လွင်' သီချင်းတွင်လည်း 'လှလည်းလှလှ၊ ချောနုမ ထံသို့ကွယ်၊ ရင့်ရှုရွယ်ရွယ်' စသည်ဖြင့် ပုလဲတစ်တန့်၊ သန္တာတစ်တန့် ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ မူရင်းရတုတွင် 'လွမ်းလင့်လွန် လှည့်လေလိမ့်လော' ဟု 'လ' ခုနစ်လုံးဖြင့် ချထားပုံကို လိုက်ပြီး 'လွမ်းလေလိမ့်လော' ဟု ကဗျာခေါင်းစဉ်တပ်ပုံမျိုးလည်း တွေ့ရဖူးပါသည်။

ထိုကဗျာများမှာ စကားလုံးတူ၊ အသံတူများကို ပဓာနပြုပြီး ရေးဖွဲ့ထားသည့်အတွက် စကားလုံးနောက်ကို အကြောင်းအရာက လိုက်ရသည်။ စကားလုံးတူများက ပေးသည့် အဓိပ္ပာယ်ကိုသာ လက်ခံရသည့်အတွက် အဓိပ္ပာယ်က စကားလုံးထောင်ချောက်ထဲမှာ မလူးသာ မလွန်သာ မိနေသကဲ့သို့ ရှိသည်။ တမင်လုပ်ရေးသည့် ပုံသဏ္ဌာန်မျိုးဖြစ်သည့်အတွက် သဘာဝအတိုင်း ပဟုတ် စသည်ဖြင့် အချို့ပညာရှင်များက သုံးသပ်ကြသည်။

စာဆို ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရသည် မိမိငယ်စဉ် အခြေအနေကို 'ပညာမုန်ယို အရွယ်ပျို' ဟု ဆိုခဲ့သည်။ စကားလုံးများကို အမျိုးမျိုး ကစားကာ ပညာပြသော

ဖော်ပြပါ ကဗျာအရေးအဖွဲ့မျိုးကို 'ပညာမန်ယို အရွယ်ပျို'က လက်ရာများအဖြစ် မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။

ဤရဟန်းစာဆိုကြီး သံဝရပျို့ရေးဖွဲ့သော အသက် ၆၀ ကျော် အရွယ် တွင် ထိုကဗျာလေးများကို ပြန်ဖတ်မိပါက စာဆိုကြီး ၏မျက်နှာတွင် ပြုံးရိပ် ပေါ်နေလိမ့်မည် ထင်ပါသည်။

ဖတ်စရာကျနယ်
အမှတ် ၂၆၊ ဇူလိုင် ၁၂၊ ၂၀၀၅

ဒေါက်တာရေချမ်း၊ ကို့၊ ပရဟိတဝါဒ

စာဖတ်ရှိန်ချိန်၊ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်တွင် ဆရာ ဗန်းမော်တင်အောင်၏ 'ဒေါက်တာရေချမ်း' နှင့် တွေ့ရသည်။ တွေ့တွေ့ချင်းမှာပင် သူ့ကို လေးစားစိတ်၊ အားကျစိတ်တွေ တဖွားဖွားပေါ်လာသည်။ သူ့ဘဝက စိတ်ဝင်စားစရာလည်း ကောင်းသည်။ အားကျစရာလည်း ကောင်းသည်။ တောသူဌေးသားဟု ဆိုနိုင်သော သျှောင်ကြီးဗွေနှင့် မောင်ရေချမ်းသည် ဘီအက်စ်စီဘွဲ့ရ ခင်ခင်ကြီးကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးမိရာမှ ခင်ခင်ကြီးလို ပညာတတ်ဖြစ်လိုစိတ်က စေ့ဆော်သဖြင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့ သင်္ဘောဖြင့် စွန့်စွန့်စားစား လိုက်သွားသည်။

သျှောင်ကြီးဗွေ တောသားဘဝက ဘီအက်စ်စီကို အက်စ်ဘီစီဟု တလွဲတချော်ခေါ်နေသော မောင်ရေချမ်းသည် ပြစ်သစ်တွင် ပီအိတ်ချီဒီ ပါရဂူဘွဲ့ရပြီး ဒေါက်တာရေချမ်းအဖြစ် ပြန်ရောက်လာသည်။ သူပြန်ရောက်တော့ ခင်ခင်ကြီးမှာ ကွယ်လွန်သွားပြီ ဖြစ်သည်။ အိမ်ကြီးတစ်လုံး အမွေရပြီး မနုဿဗေဒ ပုရာဏ်ကျမ်းကြီးကို ကြီးမားသောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြုစုနေသည်။ သူ့ကျမ်းကြီး အတွက် ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးရန် အလုပ်လျှောက်သူများထဲမှ ဘီအက်စ်စီဘွဲ့ရ နောက်ခင်ခင်ကြီးတစ်ယောက်ကို အလုပ်ခန့်လိုက်သည်။ လောကကြီးနှင့် ကင်းကွာကာ စာအုပ်ပုံကြားတွင် ကျမ်းပြုနေသော လူထူး လူဆန်းကြီး ဒေါက်တာရေချမ်းသည် မျက်မှန်ထူထူကြီး တပ်ထားသည်။ ခက်ခဲနက်နဲသော သဘောတရားများကို ပြောဆိုဆွေးနွေးသည်။ ဘဏ် စာအုပ်မှာ လက်မှတ် ထိုးပုံကအစ ထူးခြားသည်။ သူ့နာမည်ကို ye jan ဟု စာလုံး ပေါင်းသည်။

ဝတ္ထုထဲက သူ့စကားတွေကို ကျွန်တော် အပြည့်အဝ နားမလည်ပါ။ သို့သော် သူ့ကို အထင်ကြီးသည်။ အားကျသည်။ သူ့လို ဖြစ်ချင်စိတ်တွေ ပေါ်လာသည်။ ကျွန်တော့်လိုပင် သူနှင့် စတွေ့သောလူငယ်များ သူ့ကိုအားကျ စိတ် ပေါ်ခဲ့ကြပါသည်။ သူပြုစုနေသော ကျမ်းကြီးထဲက စကားလုံးတစ်လုံးကို လည်း မှတ်သားမိသည်။ altruism မြန်မာလို 'ပရဟိတဝါဒ' ဟု ပြန်ဆိုကြသည်။ ကိုယ်ကျိုးမငဲ့ဘဲ အများအကျိုး ဆောင်ရွက်သော ဝါဒဖြစ်သည်။

နှစ်အတန်ကြာသောအခါ ထိုစကားလုံးကို ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ထဲမှာ တွေ့မိပြန်သည်။ 'ဟင်နရီဟယ်ရစ်ဆင်' ၏ ကွီ (Queed) ဆိုသော ဝတ္ထုထဲမှာ ဖြစ်ပါသည်။ ကွီအကြောင်းကို ဆရာမကြီး ဂျာနယ်ကျော် မမလေး၏ 'သူလိုလူ' ထဲမှာ စပြီးကြားဖူးရသည်။ ဆရာမကြီး ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင် အလွန်ကြိုက်သော ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ ဦးချစ်မောင်သည် ကွီဝတ္ထုမှ အင်္ဂလိပ်စာလုံးများကို ကြည့်ရင်း နှုတ်က တစ်လျှောက်တည်း စိကာပတ်ကုံး မြန်မာဘာသာပြန်ပြီး ပြောပြသွားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဆရာမကြီး အရေးကောင်းသည်အတွက် ကွီဝတ္ထုကို မမြင်ဖူးမိကပင် စိတ်ဝင်စားနေမိပါသည်။

၁၉၇၀ ကျော်ကာလမှာ 'ကွီ' ဘာသာပြန်ထွက်လာသည်။ အင်္ဂလိပ်လို မူရင်းကိုတော့ နောက်မှ တွေ့ရသည်။ ထူးဆန်းသောနာမည်ပိုင်ရှင် 'ကွီ' သည်လည်း စာအုပ်ပုံထဲ ခေါင်းမြှုပ်နေသော ဒေါက်တာပါရဂူ လူငယ်ကလေးတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ကျမ်းကြီးတစ်ကျမ်းကို ကြီးမားသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြုစုနေသည်။ သူငှားနေသော အိမ်၏ထမင်းစားခန်းထဲမှာ အနွေးဓာတ်ရသဖြင့် ဝင်ပြီး ကျမ်းပြုနေလေ့ရှိသည်။ သူငှားနေသော အိမ်ရှင်၏သမီးကလေး ဖိဖိစာလာကျက်စဉ် နေမကောင်း၍ ချောင်းဆိုးမိသဖြင့် 'ကွီ' က အခန်းထဲမှ နှင်ထုတ်ဖူးသည်။

တစ်ညတွင် ဖိဖိက ကွီရေးနေသော စာကို လှမ်းကြည့်ရာ 'altruism' ဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဖိဖိက အဓိပ္ပာယ်မသိ၍ အသာထပြီး အနားက အဘိဓာန်စာအုပ်ကို တိတ်တိတ်လှန်ကြည့်သည်။ အဓိပ္ပာယ်ကို သိလိုက်သည်နှင့် ဖိဖိက ဣန္ဒြေမဆည်နိုင်တော့ဘဲ တခစ်ခစ် ရယ်ပါလေတော့သည်။ ကွီက အနှောင့်အယှက်ဖြစ်သွားသဖြင့် ဘာကြောင့် ရယ်တာလဲဟုမေးရာ ဖိဖိက မိမိကို တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ဆန် နှင်ထုတ်ဖူးသော ကွီက ပရဟိတဝါဒအကြောင်း ရေးနေသည်ကို ရယ်မိခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ "ပရဟိတဝါဒကို ဆန့်ကျင်တဲ့အကြောင်း ရေးနေတာထင်ပါ

ရဲ့”ဟုလည်း ပြောသည်။ ဖိဖိ၏စကားကြောင့် ကိတ်မှာ ကိုယ့်လုပ်ရပ်ကို ပြန်စဉ်းစားမိသွားသည်။

ရှာလီဝေလင်ဆိုသော မိန်မပျိုကလေးက ကိတ်ကို စာအုပ်ပုံကြားမှ ဆွဲထုတ်ပြီး လူ့လောကနှင့် ထိတွေ့ပေးသည်။ ကိတ်သည် အောင်မြင်သော သတင်းစာဆရာ ဖြစ်သွားသည်။ ဒေါက်တာရေချမ်းကိုလည်း ခင်ခင်ကြီးက စာအုပ်ပုံထဲမှာ ခေါင်းမြှုပ်မနေဘဲ လူ့ဘဝလူ့လောကကို အာရုံပြုမိအောင် လမ်းပြပေးသည်။

ကျွန်တော်သည် ကိတ်ကိုဖတ်ပြီးသောအခါ ကိတ်နှင့် ဒေါက်တာရေချမ်းတို့ တူသောအချက်များကို သတိပြုမိပါသည်။ ဇာတ်လမ်းချင်းကား မတူပါ။ ဆရာ ဗန်းမော်တင်အောင်သည် ကိတ်ကို ဖတ်ပြီးနောက် ဒေါက်တာရေချမ်းကို ဖန်တီးရန် စိတ်ကူးပေါ်လာခြင်း လေလားဟု တွေးမိပါသည်။

သို့သော် ဒေါက်တာရေချမ်းခမျာ ‘ကိတ်’ လောက် ကံမကောင်းရှာပါ။ ကိတ်သည် နောက်ဆုံးတွင် ရှယ်လီဝေလင်ကို ချစ်သူအဖြစ် လက်တွဲကာ ပျော်ရွှင်စွာ ဇာတ်သိမ်းသည်။ ဒေါက်တာရေချမ်းမှာမူ ချစ်သူရှိနေသော ခင်ခင်ကြီးကို ချစ်ရေးဆိုမိပြီးမှ မှားမှန်းသိပြီး မူလကရှိထားသော ရောဂါအခံ ကြောင့် သူပြုစုနေသော ကျမ်းကြီးကိုပင် အဆုံးမသတ်နိုင်ဘဲ လောကကြီးကို ကျောခိုင်းလိုက်ရရှာပါတော့သည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၂၈၊ ဇူလိုင် ၂၆၊ ၂၀၀၅

ဆရာသော်တာဆွေ၏ ဟာသကမ္ဘာ

‘ရယ်သောသူ အသက်ရှည်၏’ ဟူ၍ အဆိုရှိသည်။

အသက်ဘယ်လောက် ရှည်မည်တော့ မသိပါ။ ဟာသဝတ္ထုများကို ဖတ်ပြီး ကျွန်တော် ရယ်ခဲ့ရသော အကြိမ်ပေါင်းကား များလှပါပြီ။

ကျွန်တော် စွဲစွဲမက်မက် ဖတ်ခဲ့သော ဝတ္ထုများတွင် ဟာသဝတ္ထုများလည်း ပါပါသည်။ ဟာသဆရာနှစ်ယောက်ကို သဘောအကျဆုံး ဖြစ်သည်။ ဆရာသော်တာဆွေ နှင့် ဆရာကြပ်ကလေး။

‘ဘဝစာရေးဆရာ’ မတိုင်မီ ‘ဟာသစာရေးဆရာ’အဖြစ် ဆရာသော်တာဆွေ ရေးခဲ့သော ဟာသဝတ္ထုများကို ရှုမဝမှာ မလွတ်တမ်း စောင့်ဖတ်ခဲ့ရသည်။ နောက်ပိုင်းမှာ ‘ဖြတ်စနှင့် ကျော်စံကေး’၊ ‘ပေါ်အူး’၊ ‘ပတ္တမြားဝင်းထိန်’ အမည်များဖြင့် စုစည်းထုတ်တော့လည်း ပြန်ဖတ်ရသည်။ ဆရာသည် အိုဟင်နရီ၏ ဟာသဝတ္ထုများကို ဆရာကြီးဦးခင်မောင်လတ်၊ ဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်တို့က ဖတ်ပြ၊ ပြောပြသည်ကို နားထောင်ပြီး ဟာသဝတ္ထုများ မွေးဖွားခဲ့သည် ဆိုသည့်အကြောင်းကို နောက်မှသိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အိုဟင်နရီ ဆီက ယူယူ မယူယူ ဆရာဝတ္ထုတွေက အလွန်မြန်မာဆန်ပါသည်။ ရယ်လည်း ရယ်ရပါသည်။ ‘ကျွန်တော် ပြဇာတ်မင်းသား’ စသည့် ခေါင်းစဉ်များဖြင့် ကိုယ့် ကိုယ်ကိုယ် ဇာတ်လိုက်ထားပြီး ရေးသော ဝတ္ထုများကိုလည်း ‘ကျွန်တော်ချည်း ဇာတ်လိုက်’ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ထပ်တွေ့ရသည်။

ဆရာက သူ့ဝတ္ထုများတွင် စာရေးဖော် မိတ်ဆွေများကို ကျီစယ်ပြီး ထည့်သွင်းသည်အတွက် ကျွန်တော်မှာ ဆရာမိတ်ဆွေများကိုလည်း ငယ်ငယ်ကတည်းက စိတ်ထဲမှာ ခင်မင်ရင်းနှီးနေပါသည်။ ဆရာမကြီး ဂျာနယ်ကျော် မမလေးကို အသံတူကုလားမုန့် နာမည်ယူပြီး 'ဂျာနေဂျီအစ်မကြီး' ဟု ခေါ်သည်။ ဆရာမကြည်အေးကို 'ခေါင်းအုံးစွပ်နှင့် ဘော်လီအင်္ကျီမှူးဝတ်မှန်း မသိသူ' ဟု ကျီစယ်သည်။ 'ဆရာမြသန်း(တင့်)' ကိုတော့ ဂေါ်မစွံဘဲ အသံကြားရုံနှင့် လှည့်မြန်ရသည့် 'ကျားပျံကြီး' ဟု အမည်ပေးပြီး ကျားပျံကြီး မအူမလည် ဖြစ်သော ဝတ္ထုများ ရေးသည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်တွင် ဆရာမြသန်း(တင့်)က "မင်း နောက်တစ်ခါ ငါ့အကြောင်းရေးရင် အသေပဲ" ဟု ကြိမ်းကြောင်းဖော်ပြပြီး "ကာယကံရှင်က ဤသို့ ကြည်ဖြူစွာ ခွင့်ပြုလေသဖြင့်" ဟု စကားခံကာ နောက်တစ်ပုဒ် ဆက်ရေးသည်။

ဆရာ ငွေဥဒေါင်းလည်း မလွတ်ပါ။ 'ငွေဥဒေါင်းပြန်လာပြီ' ဆိုသော ဝတ္ထုတွင် ဂူမဝအယ်ဒီတာ ဆရာငွေဥဒေါင်းသည် စာဖြင့် မိတ်ဆက်ရင်း ချစ်သူဖြစ်ရသော ဆန်စက်ပိုင်ရှင် သမီးချောကလေးဆီ သွားလည်ရာ ထိုပိန်းကလေးမှာ စီးပွားပျက်ပြီး စိတ်မနှံ့သူဖြစ်နေပုံ၊ မဖတ်တတ်ဘဲ ဟန်လုပ်ဖို့ ယူသွားသော နိုင်ငံရေးစာအုပ် အထူးကြီးများကြောင့် ရွာသားများက တိုင်းတစ်ပါးသား ကွန်မြူနစ်ထင်ပြီး ဝိုင်းရိုက်၍ မသေရုံခံရပုံ၊ စိတ်မနှံ့သူကလေးက ကယ်လိုက်ပုံတို့ကို ဟာသမြောက်စွာ ရေးထားပါသည်။ ထိုဝတ္ထုတွင် 'ငွေဥဒေါင်း၏ မာလကီးယားဂျောင်းခါနီးနေ့များ' ဆိုသော ဝတ္ထုကို ဆက်ရေးဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာသေးသည်။

ဂူမဝ ဦးကျော်မှာလည်း ဆရာဒဏ်ကို တော်တော်ခံရဟန် ဖြစ်သည်။ ဂူမဝ၏ ပထမမျက်နှာပါသော 'ရတနာတြီ နမာမိ' ကို ဆရာသော်တာဆွေက 'ရတနာတြီ နမာမိ၊ ငါ၏စာအုပ် လစဉ်ထုတ် အဟုတ်မြတ်စေသောပုံ။ ဩကာသ၊ ဩကာသ' ဟု ဆက်လိုက်ပြီး ဦးကျော်သည် ထိုဂါထာကို ညစဉ် အိပ်ရာဝင်တိုင်း ရွတ်ဆိုကြောင်း၊ အခေါက်ခေါက်ရွတ်ဆိုရင်း 'ရာတီ နာမိ ငါ၏စုပ်' ဟု အိပ်ချင်မူးတူး မပီမသဖြစ်လာမှ အိပ်ပျော်ကြောင်း ကျီစယ်ထားပါသည်။ 'အဟီ' ဆိုသော ဟာသကဏ္ဍကို ဂူမဝမှာ ထည့်ပြီးနောက် စာစောင်ထုတ်သောအခါ ထိုဂါထာကို 'အဟီ' မှာ ထည့်သုံးပါသည်။

'ကြံ့ဗဟုန်း' ဝတ္ထုမှာလား မသိပါ။ အောင်ဆန်းကွင်းထဲမှာ လက်ဝှေ့ပွဲရိုက်၍ ပရိသတ်အပြည့်ရှိစဉ် ကြေညာသူက လက်ဝှေ့ပွဲ မထိုးဖြစ်တော့ကြောင်း သို့သော် လက်ဝှေ့သမားနှစ်ဦးကိုယ်စား ဂူမဝဦးကျော်တစ်ဦးတည်းက သူ့မဂ္ဂဇင်း

အမြတ်နည်းပြီး အရှုံးပေါ်သည့်အကြောင်းကို ဟောပြောမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာလိုက်ရာ ဦးကျော် ထလာစဉ် ပရိသတ်ထဲက ဆဲဆိုပြီး ပြန်သွားပုံဖြင့် ကျီစယ်ထားပါသည်။

‘ဆရာ ဒဂုန်တာရာ’လည်း မလွတ်ပါ။ ‘ယမုန်နာဝါ၊ ဂဠုန်ခွာနာ’ စသည့် နဘေများဖြင့် ကျီစယ်သည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်တွင် ဆရာဒဂုန်တာရာနှင့် တွေ့စဉ် ‘တဟိတိသွားရအောင်’ကဗျာမှ ‘ရေညှိအောက်မှ၊ မြွေဟောက် ပါကျား၊ တို့ကစားပြီး၊ စွန့်စားခန်းလည်း တွေ့နိုင်သေး’ဆိုသော အပိုဒ်ကို အလွန်ကြိုက်၍ ဆက်ပြီး ဖြည့်စွက်ထားကြောင်း ပြောပြီး ဆိုပြသည်။ ‘ကျားကြီးတွေလဲ အပြီးဆွဲပြီး၊ တက်စီးနိုင်သေး၊ ဘာလိုသေးလဲ၊ မြွေပွေးတွေကော၊ သဘောသိပ်ကောင်း၊ ဦးခေါင်းပုတ်လိုက်၊ ရင်ခွင်ပိုက်ပြီး၊ နို့တိုက်ချင်လဲ တိုက်နိုင်သေး’ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ သဘောကျလွန်းသဖြင့် ယခုတိုင် အလွတ်ရနေပါသည်။

‘ကျွန်တော်တို့ ဓားပြတိုက်စဉ်က’ ဝတ္ထုတွင် ဆရာသာဓု၊ ဆရာ သန်းဆွေတို့နှင့်အတူ ဓားပြတိုက်ကြပုံ၊ တစ်လှည့်စီ ခေါင်းဆောင်လုပ်ရာ အတိုက်ခံရသူတို့က သနားအောင် ပြောသဖြင့် သနားပြီး ပြန်ပေးခဲ့ပုံတို့ကို ဟာသမြောက်စွာ ရေးထားပါသည်။

ဆရာသော်တာဆွေမှာ ကဗျာလည်း အရေးကောင်းသည်။ ‘ချစ်သော သီဂီ’ စသည့် ဝတ္ထုတွေထဲမှာ ကဗျာတွေကို လှလှပပ ထည့်သည်။ ‘ရှုမဝ’မှာ ‘အဟိ’ ကဏ္ဍ စထည့်တော့ အဖွင့်ကဗျာအဖြစ် လေးချိုးတစ်ပုဒ် ရေးသည်။ ထိုစဉ်က ဆယ်တန်းမှာ ပြဋ္ဌာန်းသော ‘ကဗျာပန်းကုံး’ အဖွင့်ကဗျာဖြစ်သော ပါမောက္ခ ဦးမောင်၏ ‘ကေသီပန်’ ကဗျာအလိုက်အတိုင်း ဖွဲ့သည်။ ‘ပုံစံတစ်မည်မှာတော့ တော်မဒ္ဒိတစ်ဘုန်း’ ဟူ၍ ကေသီပန်မှာ ဖွဲ့သည့် အသွား အတိုင်း သူက ‘အကုန်နံ့မည်တဲ့ ကဇော်ရည်တစ်ပုံး’ဟု အဟိမှာ ဖွဲ့သည်။ မူလကဗျာကို ထိပါးပုတ်ခတ်ခြင်း ပြောင်လျောင်ခြင်းကား မဟုတ်ပါ။ ထိုအသွား ကို ယူ၍ သူ့ပုံစံနှင့်သူ ဟာသကဗျာဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာ၏ ဟာသကဗျာထဲသို့ ဝင်ပြီး အပြစ်ကင်းသော ပျော်ရွှင်မှုမျိုးဖြင့် ရယ်မောခဲ့ရသည်ကို မမေ့နိုင်ပါ။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၂၉၊ သြဂုတ် ၂၊ ၂၀၀၅

ဆရာကြပ်ကလေး၏ ဟာသကမ္ဘာ

ဆရာကြပ်ကလေး၏ ဟာသကမ္ဘာကလည်း ပျော်စရာကောင်းပါသည်။

ဆရာ၏ 'မဟိုဒင်း'ကို အရင်ဆုံးဖတ်ရသည်။ ပြီးတော့ 'ရွှေရည်လူးတဲ့ ချစ်ဦးသူ'၊ 'ပြည်ပန်းညို'၊ 'ပဲခူးဆား'၊ 'သူလိုလို ငါလိုလို' စသည်ဖြင့် အစီအရီ ဖတ်ရသည်။ သူ့ဇာတ်ဆောင်တွေက ရယ်ရသည်။ ဒုက္ခရောက်လာ၍ အိမ်မှာ လက်ခံထားသော မိန်းကလေးကို နာမည်မမေးဘဲ 'မဟိုဒင်း' ဟု ခေါ်နေသော အူကြောင်ကြောင် လူပျိုကြီး၊ စကားစတစ်ခုခုရလျှင် 'ဒါမျိုး အရင်ကလဲ ကြုံဖူးတယ်၊ ဖြစ်ပုံက'ဟု အစချီကာ စကားတန် ရှည်တတ်သော ဦးလေးကြီး၊ သူငယ်ချင်းက သူခိုင်းတာ လုပ်ပြမှ ငွေချေးမည်ဟုဆိုသဖြင့် မြို့တော်ခန်းမ နားတွင် ဗန်ကောက်လုံချည် ခါးတောင်းကျိုက်ပြီး ကြိုးခုန်ပြရသော အူတူတူ လူရွယ်ကလေး စသည်ဖြင့် အမျိုးစုံသည်။

ဆရာဝတ္ထုတိုတွေကို 'သွေးသောက်'မှာ အများဆုံး ဖတ်ရသည်။ ဆရာက သူ့ဇာတ်ဆောင်တွေကို ပြောရိုးပြောစဉ် မဟုတ်သော စကားများ ပြောစေပြီး ဟာသဖန်တီးသည်။ 'တိတိကျကျ' ဆိုသော ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်တွင် တိတိကျကျမှ ကြိုက်သည်ဆိုသော ယောက္ခမလောင်းကြီးထံ သွားလည်သော ဇာတ်ဆောင်က 'ကျွန်တော် တိတိကျကျ လာလည်တာပါ'ဟု ပြောရာ ယောက္ခမလောင်းကြီး အူကြောင်ကြောင် ဖြစ်သွားသည်။ ညဉ့်ခန်းမှာ ထိုင်နေပြီး ခဏအကြာတွင် 'ကျွန်တော့်ကို မီးတစ်တို့လောက်' ဟု ပြောသည်ကို အဘိုးကြီးက 'ဘာနဲ့ တို့မှာလဲ' ဟု မေးသဖြင့် 'ဦးဆေးလိပ်နဲ့ ကျွန်တော့်ဆေးလိပ်နဲ့

ထိပ်ချင်းတို့ပယ်၊ ကျွန်တော့် ဆေးလိပ် မီးညှိသည့်တိုင်အောင် အဆက်မပြတ် တို့ထားမည်ဖြစ်တဲ့ မီးတစ်တို့ကို ကျွန်တော်ပြုအပ်ပါရစေ' ဆိုသော စကားမျိုး ပြန်ပြောပုံမှာ ဆရာကြပ်ကလေး၏ ဟန်ပင် ဖြစ်သည်။

'မတစ်လုံးကြေ'ဆိုသော ဝတ္ထုတွင် ယောက္ခမလောင်းနှင့် သမက် လောင်းတို့ ပြောပုံကို ကြည့်ပါ။

"အော် . . . မဖြစ်နိုင်စရာ မဟုတ်ဘူးလို့ မယူဆနိုင်စရာ အကြောင်း မရှိဘူး မထင်နဲ့လို့ မဆိုနိုင်သေးဘူးပေါ့ ခင်ဗျာ့"

"အဲဒါ ဘာ ပြောတာလဲကွ"

"ဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်လို့ ပြောတာပါပဲ"

"ဟာ . . . မင်းက ငါ့ထက် ပိုပြီး မ,တစ်လုံး ကြေပေတာကိုးကွ။ ငါ သိပ် သဘောကျတယ်။ ဒီတော့ မပေးစားဘဲ မနေဘူးလို့ မဆိုနိုင်တောင် မင်းမရဘဲ မနေစေရပါဘူး"

သမက်လောင်းခမျာ ယောက္ခမလောင်းကြီး၏ စကားကြောင့် ဦးနှောက် တော်တော် အလုပ်ပေးလိုက်ရသလို စာဖတ်သူလည်း ဦးနှောက်လည်သွား လောက်ပါသည်။

ပုဂံကျောက်စာတွေ သင်ရပြီး ကျောက်စာရေးပုံကို သဘောကျသည့် အတွက် 'ရှုရီ၊ နမောဗုဒ္ဓဿ၊ ဘုရားသခင် သာသနာအနှစ် နှစ်ထောင့်လေးရာ ကိုးဆယ်လေးနှစ် လွန်လေပြီးရကား ဤရန်ကုန်မည်သော ပြည်၌အား ငါ စာရေး၏။ ငါ့အမည်ကား ကျော်ခင်၊ ငါ့အတန်းကား ဘီအေ ဖြစ်သတေး။ စာရွက်ဖိုး ၁ ကျပ်၊ မင်ဖိုး ၃ ကျပ်၊ ဤမျှ အကုန်ခံ၍ နမည်သော မိန်းမအား ပေးသတည်း။ နွားနို့အဆင်းနှင့် တူသော နုကို ငါ ချစ်၏' စသည်ဖြင့် ပုဂံကျောက်စာ ဝါကျအသွားအတိုင်း ရည်းစားစာရေးသော 'ရှုရီကျော်ခင်'၏ စာကိုဖတ်ပြီး မျက်ရည်ထွက်အောင် ရယ်ခဲ့ရသည်ကို သတိရနေပါသည်။

သွေးသောက်မှာ 'စာပေါလောက' အခန်း ဖွင့်တော့လည်း ပျော်စရာ ကောင်းသည်။ ရယ်စရာခေါင်းကြီးအောက်က 'ဝမ်းနည်းပါသည်' 'ကြပ်ကလေး' ဟု အဆုံးသတ်ပုံကို မှတ်မိနေသည်။ 'ပေါရာဇာ (ရာဇဝင်ဂုဏ်ထူးပြုတ်)' ဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့် သမိုင်းဆွဲကြောင်းတွေ ဟာသနှောရေးပုံကလည်း ဖတ်၍ကောင်းသည်။ တစ်ခါကွင် လူတစ်ယောက်၏ ကိုယ်တစ်ပိုင်းပုံဟု

ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသော ဓာတ်ပုံကို ကြည့်လိုက်မိရာ ကျွန်ုပ်တို့ဆည်နိုင်တော့ဘဲ 'သူပဲ ကြံကြံဖန်ဖန် စိတ်ကူးရတယ်' ဟု ပြောရင်း တဟားဟား ရယ်မိပါတော့သည်။ ရိုက်ပြထားသောပုံမှာ ကိုယ်တစ်ပိုင်းပုံ မှန်ပါ၏။ သို့သော် ခေါင်းပိုင်း မပါတဲ ခါးမှ ခြေဖမိုးအထိ တစ်ပိုင်းဖြတ် ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံ ဖြစ်နေပါသည်။

ဆရာကြပ်ကလေး ဓာတ်ပုံကို မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်မှာ တွေ့ရဖူးပါသည်။ တည်ကြည်ခုံညားသော ဆရာ့ပုံကို 'လက်ထောက် ငွေစာရင်းမင်းကြီး ဦးသောင်းတင်' ဟူသော ကမ္ပမည်းစာနှင့်အတူ တွေ့လိုက်ရသောအခါ သူ့စာနှင့် သူ့ရုပ်သွင်၊ သူ့ရာထူးတို့ကို ဆက်စပ်စဉ်းစားမိရင်း ရယ်ချင်စိတ်ပေါ်လာရပါသည်။

ဟာသစာပေဖတ်ပြီး ပေါ်ပေါက်လာသော ခံစားမှုကို 'ဟာသရသ' ဟု အလင်္ကာကျမ်းများတွင် ဖွင့်ဆိုပါသည်။ ဟာသရသ ဖြစ်ပေါ်သည့် အကြောင်းများမှာ ဖောက်ပြန်သော၊ အမြီးအမောက်မတည့်သော အမူအရာ၊ အပြောအဆို၊ အဖြစ်အပျက်တို့ကို မြင်ကြားရသည့်အတွက် ရယ်မောရပြီး ဟာသရသ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆရာကြပ်ကလေးတို့၊ ဆရာသော်တာဆွေတို့ အပါအဝင် ဟာသစာရေးဆရာများသည် ရှေ့မှာဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အမြီးအမောက်မတည့်သော အမူအရာ အဖြစ်အပျက်များ၊ စကားများကို အခြေပြု၍ ဟာသဝတ္ထုများ ဖန်တီးပြီး ပရိသတ်အား အပြစ်ကင်းသည့် ပျော်ရွှင်မှုကို ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့သူများ ဖြစ်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၃၁၊ သြဂုတ် ၁၆၊ ၂၀၀၅

ရှင်းပြီးသား ပြန်မရှုပ်စေဖို့

စာပေဗိမာန်မှာ ကျင်းပသော သုတဘဏ် စာတမ်းဖတ်ပွဲသို့ မကြာမီက တက် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာမကြီး ဒေါ်ကြန်က 'ကျမ်းသုတေသနပြုခြင်း' စာတမ်း၊ ဆရာ ဒေါက်တာမြင့်လှိုင်က 'မြန်မာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်' စာတမ်းတို့ကို ဖတ်ကြားခဲ့သည်။ စာတမ်းနှစ်စောင်ကို နားထောင်ပြီး အတွေးဆန့်ရှင်း သတိရ စရာကလေးများ ပေါ်လာပါသည်။

မရှင်းလင်းသေးသော စာပေပြဿနာများအကြောင်းကို ဆရာမကြီးက ထည့်သွင်းဆွေးနွေးသွားသည်။ စာဆိုအကြောင်း စာအကြောင်း စာပြုစုသည့် ခေတ်ကာလ စသည်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ မရှင်းမလင်းဖြစ်နေသည့် ပြဿနာများ ရှိနေသေးသည်။ အမှတ်အသားများ ရောထွေးလွဲမှားမှုများကြောင့် ရှေ့က ပညာရှင်များ ပြတ်ပြတ်သားသား ရှင်းလင်းမှု မပြုနိုင်ခဲ့သော ပြဿနာများကို နောက်ပညာရှင်များက သုတေသနပြု၍ ရှင်းလင်းနိုင်ခဲ့ခြင်းမျိုးလည်း ရှိသည်။ ယခုတိုင် မရှင်းလင်းနိုင်သေးသည့် ပြဿနာများလည်း ရှိသည်။ ဆရာမကြီး ကိုယ်တိုင် ထိုပြဿနာအချို့ကို ဂန္ဓဝင်မဂ္ဂဇင်းတွင် ဆွေးနွေးခဲ့ဖူးသည်။ အစောဆုံး ချောင်းဟုဆိုသော ရခိုင်မင်းသမီး ချောင်းတွင် ချောင်းအဖွဲ့ခံ မင်းသမီးကလေး၏ ခမည်းတော် ဘစောဖြူမင်း၏ ခေတ်ထက် နောက်ကျသော ဖြစ်ရပ်မျိုး ပါဝင် နေမှု၊ စာဆိုမိဖြူ မိညိုတို့၏ ဘဝနှင့်နောက်ခံခေတ် ကွင်းဆက်လိုနေမှု၊ ဥက္ကာပျံ၏ 'သိန်ကန်မိန်တွင်' ရတုမှ ပြဿနာများ စသည်ဖြင့် မရှင်းသေးသော

ပြဿနာများကို ဆရာမကြီး ဒေါ်ကြန်က ဂန္ထဝင်မဂ္ဂဇင်းမှာ မိမိ ဆွေးနွေး ထားကြောင်း ရှင်းပြပြီး ထိုပြဿနာများသာမက အလားတူ ပြဿနာများကို သုတေသနပြု၍ ဖော်ထုတ်ရှင်းလင်းကြပါရန် တိုက်တွန်းသွားပါသည်။

ဆရာမကြီးအပါအဝင် သုတေသီပညာရှင်များ အစဉ်အဆက် သုတေသနပြုခဲ့သည့်အတွက် ဆိုခဲ့သော ပြဿနာမျိုး အတော်များများ ရှင်းလင်းပြီး ဖြစ်ပါသည်။ လက်ဝဲသုန္ဒရဘွဲ့ရစာဆို တစ်ဦးတည်းမဟုတ်ဘဲ နှစ်ဦးရှိကြောင်း၊ သာချင်းကဗျာသည် ညောင်ရမ်းခေတ်မှာ ပေါ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ကုန်းဘောင်ခေတ်ကျမှပေါ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ရွှေဘုံနိဒါန်းကျမ်းကို ရေးသူမှာ မြဝတီမင်းကြီးဦးစ မဟုတ်ဘဲ အိမ်ရှေ့အတွင်းဝန် ဇေယျသင်္ခယာသာ ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပညာရှင်များက သုတေသနပြု၍ ရှင်းလင်းခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယတိပြတ်မရှင်းနိုင်သေးသော ပြဿနာများ ရှိနေသေး သည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

အနန္တသုရိယအမတ်ကြီး၏ 'သူတည်းတစ်ယောက်' ချီ မျက်ဖြေလင်္ကာ သည် ပုဂံခေတ်ကဗျာ မဖြစ်နိုင်ဘဲ 'အင်းဝခေတ် အမူအရာ'ဖြစ်နေကြောင်း၊ ရှင်ဥတ္တမကျော် တောလားတွင် နောက်ကျသောခေတ်က အသုံးများပါနေ၍ အင်းဝခေတ်ကဗျာ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ 'ထူးမခြားနား' သီချင်းခံကြီးသည် မြဝတီ မင်းကြီး၏လက်ရာ မဟုတ်နိုင်ကြောင်း စသည့်ပြဿနာများ မတင်မကျ ရှိနေပါ သေးသည်။ ရာဇကုမာရ်(မြစေတီ)ကျောက်စာ လေးမျက်နှာစလုံးတွင် ရာဇကုမာရ်က ကျန်စစ်သားကို 'ဖခင်'ဟု တိုက်ရိုက်ခေါ်သော အသုံးအနှုန်း မပါသည့်အတွက် ရာဇကုမာရ်သည် ကျန်စစ်သား၏သားဟု အခိုင်အမာ မဆို နိုင်သေးကြောင်း ပညာရှင်တစ်ဦးက ထောက်ပြထားသည်မှာလည်း စဉ်းစားဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ ပေလေးပင်ရှင်လေးပါးအဝင် ရှင်အုန်းညိုသည် ရဟန်းလား၊ လူဝတ်ကြောင်လား၊ 'ရှင်ထွေးနာသိန်'ဆိုသောဘွဲ့မှာ ပညာရှင်များ ယူဆသလို နားသိမ်နေ၍ ခေါ်ခြင်းလား၊ သို့မဟုတ် 'နာဂသိန်ဘွဲ့ခံ ရှင်ထွေး' ဟူသော အထောက်အထားအရ နာဂသိန်ဘွဲ့ရသူဟု ဆိုလိုခြင်းလား၊ ရခိုင်စာဆို 'အဒူမင်းညို' မှ 'အဒူ' မှာ 'အပူဒူ' ဟူသော ကုလားစကားမှ လာခြင်းလား၊ သို့မဟုတ် ဖဒူရွာဇာတ်ဖြစ်၍ 'ဖဒူမင်းညို'ဟု ခေါ်ခြင်းလား စသည့် ပြဿနာများ ရှိနေပါသေးသည်။

အချို့ပြဿနာများမှာ စိတ်ညွတ်နူးဖွယ် ဇာတ်လမ်းကလေးများနှင့် ယှဉ်တွဲနေသည့်အတွက် ပြဿနာပါ အချက်အလက်များ မှားယွင်းနေသည်ဟု

နောက်ပညာရှင်များက ဖော်ထုတ်နိုင်မည်သာဆိုလျှင် ထိုဇာတ်လမ်းကလေးများမှာ လုပ်ကြံဖန်တီးထားသော ဇာတ်လမ်းများအဖြစ် တန်ဖိုးလျော့ကာ ပျက်စီးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်စစ်သားနှင့် ရာဇကုမာရ်သည် သားအဖသာ မဟုတ်လျှင် သားအဖမေတ္တာဘွဲ့ဇာတ်လမ်းကလေး တန်ဖိုးလျော့သွားမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထူးမခြားနားကို မြဝတီဦးစ မရေးဟူသော အချက်သာ အခိုင်အမာ ပေါ်လာမည်ဆိုလျှင် မြဝတီမင်းကြီးက စေတီတော်ကို စောင်းတီး၍ ပူဇော်ရာမှ ထူးမခြားနားကို မွေးဖွားခဲ့သည့် ဇာတ်လမ်းကလေးလည်း တန်ဖိုးလျော့သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဆရာမကြီး ဆွေးနွေးသကဲ့သို့ မရှင်းသေးသော ပြဿနာများ ဖော်ထုတ်ရန် ကျန်နေသေးသည်ကား အမှန်ပင်။

ဤနေရာတွင် တင်ပြလိုသောအချက်မှာ သုတေသီပညာရှင်များက အခိုင်အမာ ရှင်းလင်းပြီးသား ပြဿနာများကို စာပေလေ့လာသူများက မျက်ခြည်မပြတ် အာရုံစိုက်ပြီး ကိုယ်က နောက်ကျ မကျန်ရစ်အောင် လေ့လာ ထားဖို့ တာဝန်ရှိသည်ဆိုသော အချက်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ လေ့လာမထားဘဲ နောက်ကျ ကျန်ရစ်လျှင် . . .

ကျွန်တော် ကိုယ်တွေ့ကလေးတစ်ခု နှစ်ခု တင်ပြလိုပါသည်။ တစ်ခါတွင် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့အတွက် ကျမ်းရေးမည့် ကျောင်းသူကလေးတစ်ယောက်က 'အရေးတော်ပုံ ခြောက်စောင်တွဲ' စာအုပ်ကြီး ပိုက်လာပြီး "ဒီအထဲက ညောင်ရမ်းမင်းတရား အရေးတော်ပုံကို မဟာဝိဇ္ဇာကျမ်းပြုချင်ပါတယ်" ဟု ဆိုလာပါသည်။ ညောင်ရမ်းမင်းတရား အရေးတော်ပုံဆိုသည်မှာ အရေးတော်ပုံ အစစ် မဟုတ်ဘဲ ဦးကုလားရာဇဝင်နှင့် မင်းရဲဒိဗ္ဗချောင်းတို့မှ သက်ဆိုင်ရာ အပိုင်းများ ပေါင်းစပ်ထားသော ဖန်တီးချက်သာဖြစ်ကြောင်း သမိုင်းသုတေသီ ဆရာမကြီး ဒေါက်တာဒေါ်ရီရီက ၁၉၆၀ ကျော်ကာလကတည်းက ပြဿနာ ရှင်းပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပြဿနာရှင်းလင်းချက်ကို ထိုကျောင်းသူကလေး လေ့လာဖူးပုံ မရပါ။ ထို့ကြောင့် အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြပြီး အခြားခေါင်းစဉ် ရှာရန် ပြောလိုက်ရသည်။

နောက်တစ်ယောက် လာသေးသည်။ သူကတော့ ဆရာ ဦးလှတင် တည်းဖြတ်သော 'အလောင်းဘုရားအရေးတော်ပုံ နှစ်စောင်တွဲ' စာအုပ်ကို လာပြီး ထိုအထဲက လက်ဝဲနော်ရထာရေးသော အရေးတော်ပုံကို ကျမ်းပြု လိုပါသည်ဟု ဆိုလာသည်။ ထိုအရေးတော်ပုံမှာလည်း လက်ဝဲနော်ရထာ ရေးခြင်း မဟုတ်ပါ။ တည်းဖြတ်သူကလည်း လက်ဝဲနော်ရထာ၏စာဟု မှန်းဆ၍

နာမည်တပ်ထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြထားပါသည်။ ထိုပြဿနာကိုလည်း ဒေါ်ရီရီရှင်းလင်းပြီး ဖြစ်ပါသည်။ လက်ဝဲနော်ရထာရေးသည် အရေးတော်ပုံအစစ်ကိုလည်း ညွှန်ပြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကျောင်းသူကလေးကို ကျွန်တော်က “ဒါ လက်ဝဲနော်ရထာ ရေးတာဆိုတာ သေချာရဲ့လား” ဟု မေးကြည့်သည်။ အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြဖို့ တာစုထားသည်။ သို့သော် ထိုကျောင်းသူကလေးက ကျွန်တော်ကို နားမလည်သလို ကြည့်ပြီး သူယူလာသော စာအုပ်အဖုံးကို ထောင်ပြကာ “သေချာတာပေါ့ ဆရာရဲ့။ အဖုံးမှာ လက်ဝဲနော်ရထာလို့ သေသေချာချာ ပုံနှိပ်ထားတာပဲ” ဟု ရန်ထောင်သံဖြင့် ပြန်ပြောသွားသည်ကို သတိရနေမိပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်

အမှတ် ၃၂၊ ဩဂုတ် ၂၃၊ ၂၀၀၅

ဟင်းစားရော ကွန်ချက်ပါ

ဆရာ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်သည် ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် 'စွန့်ခွာရသည့် နွေညများ' ဝတ္ထုကို ရေးခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန် ဝတ္ထုရှည် စာတမ်းဖတ်ပွဲ အတွက် 'ဝတ္ထုရှည်ဟူသည်မှာ' စာတမ်းကို ရေးပြီး တင်သွင်းဖတ်ကြားခဲ့သည်။

ဖတ်ကြည့်သောအခါ ထိုဝတ္ထုနှင့် ထိုစာတမ်းတို့၏ ဆက်စပ်မှုတစ်ခုကို သတိပြုမိပါသည်။ 'စွန့်ခွာရသည့် နွေညများ' ဝတ္ထုတွင် အသုံးပြုထားသော ဝတ္ထုသဘောတရား နည်းနာဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ အဆိုအမိန့်များကို 'ဝတ္ထုရှည်ဟူသည်မှာ' စာတမ်းတွင်လည်း ထည့်သွင်း အသုံးပြုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ခုနှစ်များအရဆိုလျှင် ဝတ္ထုရေးသော ကာလနှင့် စာတမ်းရေးသော ကာလသည် တစ်ဆက်တည်းပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့ဆိုလျှင် ကမ္ဘာ့စာပေနှင့်စပ်သောဆရာသည် ထိုကာလအတွင် ဝတ္ထုသဘောတရား နည်းနာဆိုင်ရာ အချက်များကို ဝတ္ထုထဲမှာ ထည့်သုံးဖို့အတွက်ရော၊ စာတမ်းထဲ မှာ ထည့်သုံးဖို့အတွက်ပါ အထူးတလည်အာရုံကျက်စားခဲ့ပေလိမ့်မည်ဟု ယူဆရပါသည်။

ဆရာသည် 'စွန့်ခွာရသည့် နွေညများ' ဝတ္ထုတွင် 'ညိုလတ်' ဆိုသော အမျိုးသမီးကလေးကို အဓိကဇာတ်ဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ဖန်တီးထားသည်။ ညိုလတ်သည် မော်လမြိုင်ဒီဂရီကောလိပ်မှ မြန်မာစာအထူးပြု ကျောင်းသူ ကလေး ဖြစ်သည်။ နော်ဗယ် ခေါ် ဝတ္ထုများကို အထူးပြုလေ့လာသည်။

ဝတ္ထုအတတ်ပညာအကြောင်း ဘွဲ့ယူစာတမ်း ပြုစုသည်။ ဘွဲ့အတွက် စစ်မေးသော နှုတ်မေးစာမေးပွဲမှာ ဝတ္ထုသဘောတရားကို ချက်ချက်ချာချာ ရှင်းပြဖြေဆိုနိုင်သည်။ ညိုလတ်သည် သုယညိုခေါ် ဝါရင့်လက်ဟောင်း စာရေးဆရာကြီး၏ လမ်းညွှန်မှုကို ခံယူကြိုးစားရာမှ အောင်မြင်သော စာရေးဆရာမကလေးဖြစ်သွားသည်။ ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်သည် ဝတ္ထုသဘောတရားကျွမ်းကျင်သော ဝတ္ထုရေးဆရာမညိုလတ်၏ ပြောစကားများဖြင့် ဝတ္ထုသဘော တရားနည်းနာများကို ဖော်ပြသည်။ ဖော်ပြပုံမှာ အကွက်သင့်သည်။ လှလှပပ ရှိသည်။ ထိုသဘောတရား နည်းနာများအကြောင်းကိုပင် 'ဝတ္ထုရှည်ဟူသည်မှာ' စာတမ်းတွင် ပညာရပ်ဆန်ဆန် ထည့်အသုံးပြုသည်။ သာဓကတစ်ခု နှစ်ခု ပြပါရစေ။

'စာရေးဆရာကြီး ကွန်ရက်ဒ်က သွေးကိုမင်ဖြစ်အောင် ပြောင်းရခိုက်နာကျင်မှုအကြောင်းကို ပြောပြခဲ့၏။ ဖန်တီးမှုဆိုင်ရာ ကြိုးစားအားထုတ်မှု၏ ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုကို ညည်းခဲ့သည်။ ဘဝကို ချစ်ဖွယ်၊ သိမ်မွေ့ဖွယ်ဖြစ်စေသော အရာမှန်သမျှကို စွန့်ပယ်ထားလျက် တစ်နေ့ပြီး တစ်နေ့၊ တစ်နာရီပြီး တစ်နာရီ သိစိတ်ဆန္ဒဇောနှင့် ဩတ္တပ္ပစိတ်တို့ မနားမနေ၊ မအားမလပ် နှိုးနှောအလုပ်များရသည် ဒုက္ခကိုလည်း တင်ပြခဲ့သည်။'

'တင်းနေသော ဇာတ်ကြောကလေးများကို လက်ကလေးနှင့်နှိပ်ရင်း ညိုလတ်သည် ကွန်ရက်ဒ်၏ စကားများကို သတိရနေ၏။'

ညတစ်ညမှာ ညိုလတ် သူ့အခန်းထဲမှာ ဝတ္ထုရေးနေစဉ် တွေးမိပုံကို ဤသို့ဖော်ပြသည်။ 'ဝတ္ထုရှည်ဟူသည်မှာ' စာတမ်းတွင်လည်း ထိုအချက်များကိုပင် ပညာရပ်ဆန်ဆန် ပြန်လည်ထည့်သွင်းထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဆရာသည် စာတမ်းတွင် ဖလိုဘဲယား၏ အဆိုအမိန့်များကို ဤသို့ ကိုးကားထားပါသည်။

ရက်သတ္တ ခြောက်ပတ်အတွင်း၌ စာမျက်နှာ ၂၅ မျက်နှာသာရေးအပြီးတွင် ဝန်ခံစကားပြောသော ဖလိုဘဲယား၏ အသံကို နားထောင်ကြည့်ပါ။

'တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော် မစဉ်းစားတတ်အောင် ဖြစ်နေသည်။ ညောင်းညာမှု ဒဏ်ကြောင့် ကျွန်တော့်လက်မောင်းများသည် ကျွန်တော့်ကိုယ်မှ ဘာကြောင့် ပြုတ်မကျကုန်ကြသနည်း။ ကျွန်တော့်ဦးနှောက်သည် ဆန်ပြုတ်

ရေကျဲတာဝ အဘယ်ကြောင့် ရောက်မသွားသနည်း။ အပြင်ပန်း ရွှင်ဖြူ၊ ဖွယ်ရာ လုံးဝကင်းမဲ့သည့် ခက်ထန်သောဘဝကိုသာ ကျွန်တော် ရထားပါသည်။ . . . လွဲမှားသမျှ စောင်းမာန်ကြီးသော တပ်မက်ခြင်းအဟုန်ဖြင့် ကျွန်တော့် အလုပ်ကို ကျွန်တော် မြတ်နိုးလှပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်ကို ကုတ်ခြစ် စူးသော အမွှေးကြမ်းသားရေအကျိုကို တောပျော်ရသေ့တစ်ဦး ချစ်မြတ်နိုးသကဲ့သို့ ကျွန်တော့်အလုပ်ကိုလည်း ကျွန်တော် မြတ်နိုးလှပါသည်။’ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအချက်များသည် ဝတ္ထုထဲတွင် ညိုလတ်၏စကားများ ဖြစ်သွားပါ သည်။ ညိုလတ် စာရေးနေစဉ် သူ့မိခင်ဝင်လာပြီး “သမီး ဥစ္စာကလဲ ပင်ပန်း လိုက်တာကွယ်” ဟု ပြောသောအခါ ညိုလတ်က အမေ့ကို ရှင်းပြသည်။

“ဖလိုဘဲယားဆိုတဲ့ ပြင်သစ်ဝတ္ထုရေးဆရာကြီးက ပြောတယ်။ စာရေး နေတုန်း သူ့ကိုယ်သူ အံ့ဩတယ်တဲ့။ ညောင်းလွန်းလို့ သူ့လက်တွေဟာ ဘာကြောင့် ပြုတ်ထွက်မကုန်သလဲ မသိဘူးတဲ့။ သူ့ဦးနှောက်ဟာလဲ ဘာကြောင့် ဆန်ပြုတ်ရေကျဲဖြစ် မသွားသလဲ မသိဘူးတဲ့။” စသည်ဖြင့် ဖလိုဘဲယား၏ စကားကို ပြောပြပြီး “ဥရောပက တောပျော်ရသေ့ကြီးတွေက မိမိတို့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်မှာ အမွှေးကြမ်းကြီးတွေ လာစူးနေတဲ့ သားရေအကျိုကို မြတ်နိုးကြသလို သူလဲ စားရေးရတာကို မြတ်နိုးသတဲ့”ဟု အဆုံးသတ်လိုက် သည်။ ထို့နောက် ဤသို့ ဆက်ရေးပါသည်။

“သမီး ဘာတွေလျှောက်ပြောနေတာလဲ”

“ညိုလတ်လဲ အမွှေးကြမ်းသားရေအကျိုကြီးကို မြတ်နိုးနေပြီလေ”

“ဟယ် . . . ဒီကလေးမ လူနားမလည်တဲ့စကားတွေ ပြောနေပြန်ပြီ”

ညိုလတ်က မေမေ၏ လက်များကို ယုယစွာ ဖမ်းယူပြီး သူ့ပါးကလေး နှင့် ကပ်ထား၏။

သားအမိနှစ်ယောက် စကားဝိုင်းထဲသို့ ဝတ္ထုသဘောတရားအကြောင်း ကို ဤသို့ သေသေသပ်သပ် ထည့်သွင်းရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

ဆရာသည် စာပေနှံ့စပ်သော ပညာရှင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ရသစာပေကို ပြောင်မြောက်စွာ ဖန်တီးနိုင်သော စာရေးဆရာတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထုသဘောတရား နည်းနာများကို ပညာရှင်အဖြစ် စာတမ်းတွင် ခုံခုံညားညားသုံးပြုသကဲ့သို့ ဝတ္ထုထဲတွင်လည်း လှလှပပသုံးပြုပုံမှာ စိတ်ဝင်စား စရာ ကောင်းပါသည်။

ကျွန်တော်အနေနှင့်မူ . . . ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်သည် 'ဝတ္ထု
သဘောတရား အကြောင်းတွေကို ပညာရပ်အနေနဲ့ စာတမ်းထဲမှာ
ထည့်သုံးလို့လဲ ရတယ်ကွဲ့၊ ဝတ္ထုထဲမှာ ဆီလျော်သလို ထည့်သုံးလို့လဲ
ရတယ်ကွဲ့' ဟူ၍ စာရေးချင်သော လူငယ်များကို ဟင်းစားရော ကွန်ချက်ပါ
ပြရင်း ပြောဆိုလမ်းညွှန်နေသကဲ့သို့ ခံစားမိပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၃၄၊ စက်တင်ဘာ ၆၊ ၂၀၀၅

ကြီးရင့်သက်ရွယ် ချစ်မပြယ်

မကြာမီက ဆရာမ မစန္ဒာ၏ 'အမေချက်တဲ့ ပုစွန်ကျား ခုနစ်ကောင်' ဝတ္ထုတိုကလေးကို ပြန်ဖတ်မိပါသည်။ သဘောကျသည့်အတွက် မကြာမကြာ ပြန်ဖတ်မိခြင်း ဖြစ်သည်။ အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီး ဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက်။ သားသုံးယောက်က အိမ်ထောင်ကျသွားပြီး အိမ်ခွဲသွားကြသည်။ တစ်နေ့တွင် အဘွားကြီးက ပုစွန်ကျား ဆယ့်ငါးကျပ်သားကို တော်တော်ချိန်ဆပြီး ဝယ်လိုက်သည်။ သူ့ခင်ပွန်း ပင်စင်စားအဘိုးကြီး တစ်ခါတလေ ဟင်းကောင်းစားပါစေဟူသော စေတနာဖြင့် ဝယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပုစွန်ကျား ခုနစ်ကောင်ရသည်။ ဈေးကြီးသော်လည်း 'တစ်ခါတလေပဲ' ဟု သဘောထားကာ ဈေးဆွဲခြင်း ကူဆွဲပေးသော သူ့အဘိုးကြီးကို "အဖေကြိုက်သလို ကြက်သွန်နီအကွင်းကြီးတွေအုပ်ပြီး ကြော်ပေးမယ်လေ" ဟု တယုတယပြောသည်။

ဟင်းချက်နေကြစဉ် သားတွေကို သတိရပြီး ကျွေးချင်နေသည်။ ထိုစဉ် မင်္ဂလာဆောင်တစ်ခုမှ ပြန်လာသော သားသုံးယောက်စလုံး ရောက်လာ၍ ဝမ်းသာသွားသည်။ ဈေးမသုံးယောက်ပါ ပါလာသည်။ ဝမ်းသာအားရ ထမင်းပွဲပြင်ကျွေးသည်။ သားဈေးမ ခြောက်ယောက် တစ်ကောင်စီစားပြီး ကျန်တစ်ကောင်ကို သားကြီးက ထပ်ယူစားသည်။ "အဖေတို့ဖို့ ကျန်သေးရဲ့လား" ဟု ခုမှသတိရပြီး မေးတော့ အဘိုးကြီးက "အဖေတို့ ခုပဲ စားပြီးပါပြီကွာ" ဟု မုသားသုံးလိုက်သည်။ သားတွေ ဈေးမတွေပြန်သွားတော့ အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးနှစ်ယောက် ထမင်းကို အိုးလူးစားပြီး ကျေနပ်နေကြသည်။ သားတွေကို ကျွေးလိုက်ရ၍ ဝမ်းသာနေကြသည်။

ဤဝတ္ထုတွင် မိဘမေတ္တာဘွဲ့ကို သိမ်မွေ့လှပစွာ တွေ့ရသလို သက်ကြီးရွယ်အို ဇနီးမောင်နှံ၏ မေတ္တာဘွဲ့ကိုလည်း သိမ်မွေ့လှပစွာ တွေ့ရပါသည်။ အိုးလူးထမင်းကို တစ်ဝက်စိစားရင်း အဘိုးကြီးက အဘွားကြီးကို ရသတဏှာ၏ အပြစ်ကို ပြောပြကာ ကြင်ကြင်နာနာကြည့်နေပုံ၊ အဘွားကြီးက ကြည်ကြည်လင်လင် ပြုံးပြပုံ၊ ထိုစဉ် မနက်က လမ်းမှာလူငယ်လေးတွေ ဆိုသွားသော 'အဘွားကြီးက အဘိုးကြီးကို မောင်တွေဘာတွေ ခေါ်ပါဦး' သီချင်းကို အဘိုးကြီးက သတိရပြီးပြောပြရာ အဘွားကြီးက 'ခေါ်နိုင်ပါဘူးတော်' ဟု မျက်စောင်းလေး မသိမသာဝဲရင်း သခွားသီးတစ်စိတ် ကောက်ဝါးပုံတို့ကို ဖွဲ့ပြီး 'သခွားသီးက ချိုပြီး အေးနေလေသည်' ဟု အဆုံးသတ်ထားပုံမှာ အလွန်လှပပါသည်။ ကျွန်တော်သည် မိဘမေတ္တာဘွဲ့ထက် ဇနီးမောင်နှံမေတ္တာဘွဲ့ကို ပိုပြီး အာရုံပြုမိသည်။ ဝတ္ထုဖတ်ရင်း ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ ကိုးခန်းပျို့ထဲက အဖွဲ့ကလေးတစ်ခုကို ဆက်စပ် သတိရမိသည်။ 'ကြီးရင့်သက်ရွယ် ချစ်မပြယ်' ဟူသော အဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။

ကိုးခန်းပျို့ထဲတွင် ပုဏ္ဏားကြီးတောထွက်သွားသောအခါ ကျန်ရစ်သူ ပုဏ္ဏားမကြီးက သူ့တို့ဇနီးမောင်နှံ မည်မျှချစ်ကြကြောင်း ရင်ဖွင့်သည်။ တံတင်း (သေတ္တာ)ထဲတွင် ထည့်ထားသော စကားပန်းကလေးသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာ၍ ခြောက်သွေ့သွားသည့်တိုင်အောင် မွှေးရနံ့မပြယ်သကဲ့သို့ သူတို့ ဇနီးမောင်နှံသည်လည်း 'ကြီးရင့်သက်ရွယ်' တိုင် 'ချစ်မပြယ်' ပါကြောင်း ရင်ဖွင့်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ပျံလွန်တော်မူပြီး နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ ကျော် အကြာတွင် သန်းဖေလေး၏ 'တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန် တစ်နေရာရာ' သီချင်းရေးသော ဂီတစာဆိုက 'မောင့် ဖေဖေ၊ မေမေတို့လို အနှစ် နှစ်ဆယ်တိုင်တိုင် အချစ်မပြယ် နိုင်ကြပေ။ ဘယ်ရှေးရေစက်လဲ အားကျစရာပေ' ဟု သက်ကြီးရွယ်အို အချစ်ကို ဖွဲ့သည်။ ယခု မစန္ဒာကလည်း ဖွဲ့ပြန်သည်။

ဆရာ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်၏ 'ဝသန်လေချိန်မှန်ကူး' ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်ကွက်ကလေးတစ်ခုကိုလည်း ဖျတ်ခနဲ သတိရမိပြန်သည်။ ပဓာန ဇာတ်ကွက်တော့ မဟုတ်။ သို့သော် အလွန်လှသည်။ တောင်ကြီး စဝ်စံထွန်း ဆေးရုံကြီးမှ ခွဲစိတ်ဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာနှင့်ငွေထံ အဘွားအိုတစ်ယောက်

ရောက်လာသည်။ အဘွားအိုက မြန်မာစကား မရေလည်သဖြင့် မြေးမကလေးက စကားပြန် လုပ်ပေးရသည်။ အဘွားအို၏ ဇာတ်လမ်းက ကြွေကွဲစရာ ကောင်းလှသည်။

အဘွားက ခန၊ အဘိုးက အင်းသား။ ငယ်စဉ်က အလွန်ဆင်းရဲသည်။ သစ်သီးသစ်ရွက် စိုက်စားရသည်။ လက်ထပ်စဉ်က အဘွားကို အဘိုးက နားကပ်လုပ်ပေးမည်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။ သို့သော် သားသမီးတွေများလာ သည့်အတွက် ပိုက်ဆံမရှိသဖြင့် နားကပ် လုပ်ပေးနိုင်သေး။ အဘိုးက ပုလဲနှစ်လုံးငယ်ပေးထားသည်။ ရွှေဝယ်နိုင်လျှင် နားကပ် လုပ်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် နားကပ်လုပ်ပေးနိုင်မီ အဘိုးကြီး ကွယ်လွန်သွားသည်။ အဘွား ကျန်ခဲ့ပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုဘဝရောက်ခါမှ ထိငါးသောင်ဆု ပေါက်သည်။ အဘွားက ဒေါက်တာနှင့်ငွေကို ထိငါးသောင်းပေါက်ကြောင်း ပြောပြပြီး တုန်ရင် သောလက်ဖြင့် ရင်ဖုံးအင်္ကျီအိတ်ထဲမှ တစ်စုံတစ်ခုကို နှိုက်ယူ၍ လက်ဝါးပေါ် တင်ပြသည်။ ပုလဲနားကပ် တစ်စုံပါတည်း။ ရွှေက သစ်လွင်နေသော်လည်း ပုလဲများမှာ အိုမင်း၍ အရောင်မရှိလှပြီ။ အကောင်းစားလည်း ဟုတ်ဟန်မတူ။ အဘွားသည် အဘိုးက မိမိအတွက် လုပ်ပေးချင်လွန်းသော ပုလဲနားကပ်ကို အဘိုး အမြတ်တနိုး ဝယ်ပေးခဲ့သော ပုလဲများဖြင့် ယခု ပြုလုပ်ပြီးလေပြီ။

ဆရာဝန် ဒေါက်တာနှင့်ငွေက သဘောကောင်းသည်။ အဘွားပြောပြ သည်ကို နားလည်သည်။ ခက်တာက ထိုအကြောင်းတွေ သူ့ကို ဘာကြောင့် လာပြောနေမှန်း သူမသိ။ ထို့ကြောင့် “အမေ . . . ကျွန်တော် ဘာလုပ် ရမှာလဲ”ဟု ကြင်နာစွာမေးသည်။ အမယ်အိုက ဆရာဝန်ကို ပြောဖြေရင်း မျက်ရည်များ ကျလာသည်။ မြေးမကလေးက ဆိုနှင့်စွာ စကားပြန်လုပ်ပေး သည်။ အဘွားမှာ နားကပ်လုပ်ပြီးသော်လည်း နားပေါက်မရှိကြောင်း လူများကို နားဖောက်ခိုင်းသောအခါ အဘွားသူငယ်ပြန်သည်ထင်ပြီး ရယ်ကြကြောင်း ပြောပြပြီး -

“အဘိုးက အင်းသားပါတဲ့။ အဘွားက ခနပါတဲ့။ အင်းသားနဲ့ ခနတွေ ဟာ မဟုတ်တာ မပြောပါဘူးတဲ့။ ဆေးရုံကြီး အကြောင်းလဲ သူ့သိပါတယ် တဲ့။ သူ့ကို နားဖောက်ပေးပါတဲ့။ ဆေးရုံကြီးကို သူ အများကြီး လှူပါ့မယ်တဲ့”

လူအိုသော်လည်း နှလုံးသားမအိုသော အဘွား၏အချစ်ကို ဒေါက်တာ

နှင်းငွေက အပြည့်အဝ ခံစားနားလည်သွားသည်။ ခံစားမှုကြောင့် မျက်ရည်ပင်
ဝဲလာသည်။ “အမေ့နားကို ကျွန်တော် ဖောက်ပေးပါ့မယ်။ ကောင်းကောင်းလှလှ
ဖောက်ပေးပါ့မယ်” ဟု ချိုသာစွာ ပြန်ပြောလိုက်သည်။ အဘွားအို သာဓုခေါ်ပြီး
ပြန်သွားသည်။ ကြားရသူတို့ မျက်ရည်ဝဲ ကျန်ခဲ့သည်။

‘ကြီးရင့်သက်ရွယ် ချစ်မပြယ်’ ဟူသော အဖွဲ့ကလေးသည် ကျွန်တော့်
ဦးနှောက်ထဲတွင် ပဲ့တင်ရိုက်ခတ်နေပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်

အမှတ် ၃၆၊ စက်တင်ဘာ ၂၀၊ ၂၀၀၅

မလိုတစ်မျိုး လိုတစ်မျိုး

ဝိဇယနှင့် အာဠက ... သူတို့နှစ်ဦးသည် 'မလိုတစ်မျိုး လိုတစ်မျိုး' ပြောခဲ့ကြသည်။

'မလိုတစ်မျိုး လိုတစ်မျိုး' ဆိုသော စကားက ရင့်သီးသလိုလို ရှိသည်။ သို့သော် သဘာဝကျသော စကား ဖြစ်သည်။ မည်သူမဆို စိတ်ထဲမှာ မလိုလား မနှစ်သက်မှု ဖြစ်ပေါ်နေချိန်တွင် ပြောသောစကားနှင့် လိုလားနှစ်သက်မှု ဖြစ်ပေါ် နေချိန်တွင် ပြောသောစကားတို့ ကွဲပြားခြားနားမည်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မလိုတစ်မျိုး လိုတစ်မျိုး ပြောခြင်းသည် လူတိုင်းပြုလုပ်နေကျ အလုပ်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ စိတ်ခံစားမှုကိုလိုက်၍ ပြောင်းလဲသွားသော ပြောပုံဆိုပုံကို လေသံ(tone)ဟု ခေါ်သည်။ လေသံသည် ပြောသူ၏ သဘောထားကို အထင်အရှား ဖော်ပြနေသော သက်သေ ဖြစ်သည်။ ပြောသူတစ်ယောက်က သူပြောနေသော အကြောင်းအရာအပေါ် ဘယ်လို သဘောထားသည်၊ သူပြောနေသည့် စကားကို နားထောင်နေသူအပေါ် ဘယ်လိုသဘောထားသည် ဟူသော သဘောထားချက်ကို သူ့လေသံက ဖော်ပြနေသည်။

လိုတစ်မျိုး မလိုတစ်မျိုး သဘောထားကိုလိုက်၍ လေသံပြောင်းသွားသည် အပြောအဆိုမျိုးကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ပြောဖူးသည့်အတွက် သတိပြုမိခြင်း ဖြစ်သည်။ စာမေးရန်လာသော တပည့်ကလေးကို "မောင်မျိုးရေ ... အခု ဆရာ မအားသေးလို့ ညနေမှ ဆရာ့အိမ်လာခဲ့နော်" ဟု မနက်ပိုင်းက

ပြောခဲ့သော်လည်း ညနေပိုင်းတွင် “ဟေ့ကောင် မောင်မျိုး၊ မင်းနောက်မှာ ဝှက်ထားတဲ့ စီးကရက်ကို ခုချက်ချင်း လွှင့်ပစ်လိုက်စမ်း” ဟူ၍ ဆေးလိပ်ခိုး သောက်နေသော ထိုတပည့် ကလေးကိုပင် ပြောမိပြန်သည်။ သူ့အပြုအမူသည် ကျွန်တော့်အဖို့ မနက်ပိုင်းတွင် လိုလားဖွယ် အပြုအမူဖြစ်သော်လည်း ညနေပိုင်း တွင် မလိုလားဖွယ် အပြုအမူဖြစ်နေသည်အတွက် လိုတစ်မျိုး၊ မလိုတစ်မျိုး ခံစားမှုအရ ကျွန်တော့်လေသံ ပြောင်းသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပျော့ပျောင်းသိမ်မွေ့ သော လေသံမှ ခက်ထန်မာကြောသော လေသံသို့ ပြောင်းသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

စကားပြောရာတွင် လေသံကွဲပြားသလို စာရေးရာတွင်လည်း လေသံ ကွဲပြားတတ်သည်။ စကားသုံးပုံ၊ ဝါကျဖွဲ့ပုံကို ကြည့်၍ စာရေးသူ၏ လေသံကို အကဲခတ်နိုင်သည်။ ဤသဘောကို စဉ်းစားရင်း ဝိဇယနှင့် အာဠာဝကကို သတိရမိခြင်း ဖြစ်သည်။

ဝိဇယဆိုသည်မှာ ဦးပုည၏ ဝိဇယပြဇာတ်မှ ဝိဇယမင်းသားကို ဆိုလို ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝိဇယမင်းသားကို ခမည်းတော်က နှင်လိုက်၍ လင်္ကာဒီပကျွန်း သို့ နောက်လိုက်နောက်ပါများဖြင့် ရောက်လာပြီးနောက် မင်းသားက ကျေးကျွန်များကို ရေရှာလွှတ်ရာ ဘီလူးမ မယ်ကုဝဏ်က ဖမ်းထားလိုက်သည်။ မင်းသားလိုက်ရှာရာ ဘီကျွန်နီယောင်ဆောင်ထားသော ဘီလူးမကို တွေ့ပြီး ဘီလူးမမှန်း သိသွားသောအခါ အမျက်ထွက်သွားသည်။ ဒေါသပါနေသည့် အတွက် ဘီလူးမကို ‘ဘီကျွန်နီယောင်၊ မာယာဆောင်၊ ကြောင်သီလနယ်၊ အရင်းမထုတ်၊ စီးပွားလုပ်တဲ့၊ ပခြုပ်သယ်’ ဟု ခပ်ကြမ်းကြမ်းခေါ်လိုက်သည်။ ဘီလူးမက လူယောင်ဆောင်ပြသောအခါတွင်ကား ဝိဇယမင်းသားမှာ ဘီလူးမ အပေါ် စိတ်ညွတ်သွားသည်။ လိုလား နှစ်သက်သွားသည်။ ထိုအခါ တွေ့စကလို အကြမ်းပတမ်း မပြောတော့ဘဲ ‘မာလာငွေဖော့၊ ခွေလျော့လျော့၊ ကြွေတော့မဲ့ပဲ့၊ နုကသိုဏ်းကျ၊ ရှုတိုင်းလှပါတဲ့၊ မြကြေးမုံ’ ဟူ၍ လေသံ ပြောင်းသွားပါတော့သည်။ မလိုလားသော၊ မနှစ်မြို့သော၊ ဒေါသပါသော လေသံမဟုတ်တော့ပါ။ လိုလားသော၊ မြတ်နိုးသော၊ မေတ္တာသက်ဝင်သော လေသံ ဖြစ်သွားပြီ။

အာဠာဝကဘီလူး၏ လေသံပြောင်းလဲပုံက ထို့ထက် သိမ်မွေ့သည်။ ရှင်မဟာသီလဝံသ၏ ပါရာယန ဝတ္ထုထဲက အာဠာဝကနှင့် ဘုရားရှင်တွေ့ခန်း တွင် အာဠာဝက၏လေသံကို ကြားရခြင်း ဖြစ်သည်။ အာဠာဝကသည် မိမိ ဗိမာန်သို့ ဝင်ရောက်သီတင်းသုံးသော ဘုရားရှင်ကို လက်နက်အမျိုးမျိုးဖြင့်

ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သည်။ ဘုရားရှင်ကို မထိသောအခါ အနုနည်းဖြင့် နှိပ်စက်ရန် ကြံစည်သည်။ အာဠဝကသည် မိဘများထံမှ မှတ်သားခဲ့ရသော မေးခွန်းများကို မိမိမိမာန်သို့ ရောက်လာဖူးသော ရဟန်းများအား မေးမြန်းခဲ့ရာ မဖြေနိုင်ကြသည့် အတွက် အမျိုးမျိုး နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခဲ့ဖူးပြီး ဖြစ်သည်။ ယခုလည်း ဘုရားရှင်ကို ထိုမေးခွန်းများ မေးမည်၊ မဖြေနိုင်လျှင် နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲမည်ဟု စိတ်ကူးထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်ကို “ငါ့ရှင်ရဟန်း”ဟု ခေါ်ပြီး အမေးလေးပါးကို မေးသည်။ ဘုရားရှင်က အာဠဝက၏ အမေးလေးပါးကို အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းဖြေဆိုလိုက်သောအခါ အာဠဝက ဘီလူးက နောက်အမေးလေးပါးကို ထပ်မေးသည်။ ထိုသို့ မေးရာတွင် “အရှင်ရဟန်း”ဟု ခေါ်ပြီးမေးသည်။ “ငါ့ရှင် ရဟန်း”ဟု တန်းတူရည်တူ ခပ်မာမာခေါ်ရာမှ “အရှင်ရဟန်း”ဟူ၍ ရှိသေသည့် လေသံသို့ ပြောင်းသွားသည်။ ထိုအမေးလေးပါးကို ဘုရားရှင်က ရှင်းလင်းဖြေဆို ပြီးသော အခါတွင်ကား အာဠဝက၏ လေသံ လုံးဝပြောင်း သွားပါပြီ။ ထပ်မံ၍ ပြဿနာ ငါးပါးကို မေးမြန်းသည်တွင် “အရှင်ဘုရား”ဟု ခေါ်ပါလေတော့သည်။ ထိုပြဿနာများကို ဘုရားရှင် ဖြေကြားပြီးချိန်တွင် အာဠဝကမှာ သောတာပန် တည်သွားပါပြီ။

ဘုရားရှင်က မေးလိုသည်ကို မေးရန် ထပ်မံတိုက်တွန်းလိုက်သောအခါ အာဠဝကက “အရှင်ဘုရား ... ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ စီးပွားအကြောင်းကို ဟောတော်မူသည်ကို ကြား၍ ယခုနေ့ကို အစမူ၍လျှင် ယုံမှားမရှိ အကျွန် သိရပါပြီ” အစချီပြီး ယုံမှားဖွယ် မရှိတော့ပြီဖြစ်၍ မေးစရာမရှိတော့ပါ ကြောင်း၊ ဘုရားရှင်ကြွလာ၍ သိရခဲ့သော တရားကို သိရပါကြောင်း ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လျှောက်ထားပါလေတော့သည်။

အာဠဝက၏ ခက်ထန်မာကျောသော စိတ်ထားမှ နူးညံ့ သိမ်မွေ့သော စိတ်ထားသို့ ကူးပြောင်းသွားပုံကို “ငါ့ရှင်ရဟန်း၊ အရှင်ရဟန်း၊ အရှင်ဘုရား” ဟူ၍ ဘုရားရှင်ကို ရည်ညွှန်းခေါ်သည့် စကားပြောင်းသွားပုံ၊ လေသံပြောင်း သွားပုံတို့ဖြင့် အဆင့်ဆင့် ပြသွားပုံမှာ သိမ်မွေ့လှပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၃၇၊ စက်တင်ဘာ ၂၇၊ ၂၀၀၅

နေမိန္ဒရ နှင့် မာယနတ်ရှင်

- မသိလျှင် အကောင်းသား။
- သိတော့မှ အရသာပျက်ရသည်။

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဤကိစ္စကို စွဲနေသည်မှာ ကြာပါပြီ။ လိပ်ပတ်လည်အောင် ပြောပါရစေ။

ဗိုလ်အောင်ဒင် ဇာတ်ကားကို ကျွန်တော် ဆယ်ကျော်သက် အရွယ်က စပြီး ကြည့်ခဲ့ဖူးသည်။ အလွန်လည်း ကြိုက်သည်။ ဗိုလ်အောင်ဒင် ဇာတ်ကားထဲက ခင်မောင်ရင်၏ အမူအရာကို သဘောကျသလို မေမေဝင်း၏ 'ဆယ့်နှစ်လရာသီ' သီချင်းကိုလည်း သဘောကျသည်။ တန်ခူးလမှ တပေါင်းလအထိ ဆယ့်နှစ်လရာသီ ကာလတွင် လကူးပြောင်းသွားသလို၊ ရာသီပွဲတော်၊ ရာသီပန်းများ ပြောင်းလဲသွားပုံကို နောက်ခံပြုကာ မောင့်ကို လစဉ်လတိုင်း လွမ်းဆွတ်နေရကြောင်း ရေးဖွဲ့ထားပုံမှာ လှလှပပ ရှိသည်။ နောက်ခံပန်ချီကားချပ်ကလေးများ တစ်ချပ်ပြီးတစ်ချပ် ပြသွားသကဲ့သို့ ထင်ရသည်။ မေမေဝင်း၏ ကရုဏာသံကလေးကလည်း စွဲငြိဖွယ် ဖြစ်သည်။ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်းလများ၏ အလွမ်းကို ဖွဲ့ရာတွင်

“ရာသီသိဟ်ဝယ်၊ နေမိန္ဒရ၊ ဝါခေါင်လမို့၊ တမ်းတပါသည်။

ကန်ရာသီ တော်သလင်းလမှာ မျှော်ရင်း ကျွန်မ က လွမ်းရပါသည်”

ဟု ရာသီနောက်ခံကလေးနှင့် လွမ်းသံနှောပုံကို ကြားယောင်ပြီး သဘောကျနေမိပါသည်။

နောက် သဘောကျသည့် သီချင်းတစ်ပုဒ်က ပြည်လှဖေ သီဆိုသော 'ဣန္ဒာနွယ်' သီချင်းဖြစ်သည်။ ချစ်သူကလေး၏အလှကို သရုပ်ဖော် ရေးဖွဲ့ထားသော သီချင်းဖြစ်သည်။ သံပြိုင်အပိုဒ်တွင် -

“မာယနတ်ရှင်၊ ဖန်စီရင်တဲ့၊ မြအသွင်ရယ်၊ မြင်သူ ငေးလောက်ဖွယ်၊ တောင်းဆုအထွေထွေ ပြည့်စုံပါပေတယ်၊ မိုးကျရွှေကိုယ် မိမယ်မထင်ဘူး တကယ်” ဟူ၍ အဆိုတော်ကြီး ပြည်လှဖေ၏ အောင်မြင်ခဲ့သညားသော အသံဖြင့် သီဆိုပုံကို နားစွဲပြီး သဘောကျနေပါသည်။

စာကလေးပေကလေး ဖတ်လာသောအခါ ထိုသီချင်း နှစ်ပုဒ်ထဲမှ အသုံးအနှုန်းနှစ်ခုကို အဓိပ္ပာယ်သိလာရပါသည်။ 'ဆယ့်နှစ်လရာသီ' သီချင်းထဲက ဝါခေါင်လနှင့်ဆိုင်သော 'နေမိန္ဒရ' ဆိုသည့်စကားကို ကုန်းဘောင်ခေတ် စာဆို မဟာအတုလမင်းကြီး၏ ဆယ့်နှစ်ရာသီဘွဲ့ လွမ်းချင်းထဲမှာ ဤသို့ တွေ့လိုက်ရသည်။ ဝါခေါင်လဘွဲ့ လွမ်းချင်း ဖြစ်သည်။

“ရာသီသိဟ်ဝယ်၊ နေမိန္ဒရ၊ ဝါခေါင်လမို့၊ တောင်များထွတ်စွန်၊ သရဝဏ်လဲ၊ ရောင်ဝန်တေဇာ’ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

'နေမိန္ဒရ' ဆိုသည်မှာ မြင့်မိုရ်တောင်ကို ခြံရံနေသော တောင်တစ်တောင်၏ အမည် ဖြစ်သည်။ နေမိန္ဒရတောင်ထိပ်စွန်းမှာ သရဝဏ်နက္ခတ် ပေါ်ထွန်းသည်ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အတူ 'ဣန္ဒာနွယ်' သီချင်းထဲက 'မာယနတ်ရှင် ဖန်စီရင်တဲ့' ဟူသော အဖွဲ့ကို စာဆို ရှင်ကရဝိက၏ ရတုအစပိုဒ်အဖြစ် တွေ့ရသည်။

'မာယနတ်ရှင်၊ ဖန်စီရင်၍၊ မြသွင်လိုလို၊ ဆိုသည်မယွန်း၊ ထူးဆန်းပင်စည်၊ ခက်တံရှည်နှင့် . . . 'ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဤရတုမှာ ဆေးတံထဲတွင် ထည့်၍သောက်ရသော ဆေးရွက်ကြီးဘွဲ့ ရတုဖြစ်သည်။ ဆေးရွယ်ကြီးပင်ကို သိကြားမင်း ဖန်စီရင်၍ ပေါ်ပေါက်လာရသည်ဟု ဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤအဓိပ္ပာယ်များကို သိလာသည့်အချိန်မှ စ၍ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာ ကသိကအောက် ဖြစ်လာရပါသည်။ 'ဆယ့်နှစ်လရာသီ' သီချင်းထဲက 'နေမိန္ဒရ' အဓိပ္ပာယ်ကို မသိခင်ကမူ 'ဝါခေါင်လနဲ့ ဆိုင်တဲ့စကား ဖြစ်မှာပေါ့' ဟူ၍သာ မှတ်ထားပြီး ဝါခေါင်လမှာ ချစ်သူကို လွမ်းသော မိန်းကလေး၏အလွမ်းကိုသာ အရသာရှိရှိ အာရုံပြုမိပါသည်။ ယခု နေမိန္ဒရ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိလာသောအခါ သီချင်းထဲမှ ထိုတောင်ကြီးက ကန့်လန့်ခံနေသလိုလို စိတ်ထဲမှာ ခံစား

လာမိပါသည်။ ထို့အတူပင် 'မာဃနတ်ရှင်' ရတုအကြောင်း မသိခင်က 'ဣန္ဒာနွယ်' သီချင်းထဲက မိန်းကလေးအလှကို သိကြားမင်း ဖန်ဆင်းသော မြသွေးရောင်ကဲ့သို့ ကြည်လင်သော အလှဟု နားလည်ထားပြီး အလှဘွဲ့ကို အရသာရှိရှိ အာရုံပြုမိသည်။ ယခု 'မာဃနတ်ရှင်' ရတုအဓိပ္ပာယ်ကို သိလာ သောအခါ ကျွန်တော်အာရုံထဲက မိန်းကလေး၏အလှထဲမှာ ဆေးရွက်ကြီးပင်က ဝင်ပြီး ကန့်လန့်ခံနေသလိုလို ခံစားရပါသည်။ သိကြားမင်း ဖန်ဆင်းသော မြအသွင်မှာ မိန်းကလေးမဟုတ်ဘဲ ဆေးရွက်ကြီးပင် ဖြစ်နေပါကလား ဟူသော အသိဝင်ပြီး နှောင့်ယှက်နေပါသည်။

ထိုသီချင်းနှစ်ပုဒ် ရေးဖွဲ့သော တေးပြုစာဆိုကြီး နှစ်ဦးမှာ မည်သူတွေ မှန်း ကျွန်တော် သတိမပြုမိခဲ့ပါ။ ထိုစာဆိုကြီးများသည် မြန်မာစာပေထဲက ကောင်းနိုးရာရာ အဖွဲ့ကလေးများကို ထုတ်နုတ်ပြီး သီချင်းထဲတွင် သေသပ်လှပ စွာ ထည့်သွင်းရေးထားပုံမှာ ဆီလျော်လိုက်ဖက်ပါသည်။ ချီးကျူးလေးစားဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတေးပြုစာဆိုကြီးများကို ထိပါးပြောဆိုခြင်း မဟုတ်ရပါ။

မသိသေးသည်ကို သိအောင် ကြိုးစားမိသည့်အတွက် မူလက စိတ်ထဲ မှာ စွဲထင်နေသည့် အလှကလေးကို ထိပါးသွားပြီး အရသာပျက်ရသည့် ကျွန်တော်အဖြစ်ကို တင်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြားမှန်သည်ကို မြားဆွဲမနုတ်ဘဲ ထိုမြားသည် ဘယ်ဘက်က လာ သနည်း၊ ဘာနှင့်လုပ်ထားသနည်း စသည်တို့ကို စူးစမ်းနေလျှင် မြားဆိပ်တက် ပြီး သေဖို့သာရှိသည် ဟူသော ဘုရားဟော ဥပမာလို ဖြစ်နေပြီလား မသိပါ။

မြားဆိပ်တက်သေသည့် အဖြစ်မျိုးအထိ မဆိုးသော်လည်း အရသာ ကလေးကတော့ လျော့ပါးသွားရပါပြီ။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၃၉၊ အောက်တိုဘာ ၁၁၊ ၂၀၀၅

ကဗျာဖြင့်တစ်မျိုး စကားပြေဖြင့်တစ်ဖုံ

... လာဟေ့ လာဟေ့
ဘုရားကုန်းက တအုန်းအုန်းနဲ့
တရုံးရုံးလာကြ
ဘယ့်နာပါလိမ့်
ထိန်လိုက်တဲ့အိုစည်၊
နဲသံက ပီသနဲ့
သီသူကသီကြ၊ ကသူက ကလာ
နွားကြီးလည်း ပါသဟေ့
ကျောပေါ်မှာ ကော်စော၊
အမွှေးရော သနပ်ခါး
ချိုဖျားမှာ ပိတောက်ပန်းတွေက၊
တလျှမ်းလျှမ်းရွှေအဆင်
နွားစိတ်ထဲ အခဲသား ဝင်လိုက်ရ
ရွှင်လိုက်မည်ဖြစ်ခြင်း ...

ဆရာဖော်ကျီသည် ၁၉၃၀ ဝန်းကျင်လောက်က 'တစ်ခုသော သင်္ကြန်ခါ'
ကဗျာကို ရေးဖွဲ့သည်။ ထိုကဗျာတွင် သင်္ကြန်မှာတွေ့ရတတ်သော နွားဘေးမဲ့
လွတ်သည် မြင်ကွင်းတစ်ခုကို ဤသို့ ရွှင်ရွှင်မြူးမြူး သရုပ်ဖော်ပြီးနောက် -

ဝဋ်မကင်းသူကိုဖြင့်
 လွတ်ခြင်းမှာ ဝါသနာပါတဲ့
 ရွှေမြန်မာ သည်လူမျိုးမှာ
 အကျိုးသည်နယ် တူလိုက်ပါ
 ရွှေမဉ္ဇူ နှုတ်ချိုခွန်းရယ်နဲ့

သွန်းလိုက်မိပါ - ဟူ၍ ဆုတောင်းခဲ့သည်။ ဝဋ်မကင်းသူကို ဘေးမဲ့
 လွတ်ရန် ဝါသနာပါသော မြန်မာတို့ တူသောအကျိုး ပေးပါစေဟု ဆုတောင်း
 ခြင်း ဖြစ်သည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဆရာဇော်ဂျီ ရေးသားသော 'ခန္ဓဦး
 ကျက်သရေ' စာတမ်းတွင် ဆရာက မိမိဆုတောင်းခဲ့သည့် အကြောင်းကို
 ဤသို့ ရှင်းပြပါသည်။

မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးမရခင်တုန်းက နွားလွတ်ပွဲ
 တစ်ပွဲကို မြင်သဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့နှင့် နေရတုန်းဖြစ်သော
 ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို နွားကြီးကဲ့သို့ လွတ်မြောက်စေချင်သော
 စိတ်ကူး ကျွန်တော့်မှာ ပေါ်ပေါက်ဖူးသည်။ လွတ်မြောက်
 ပါစေဟုလည်း ဆုတောင်းဖူးသည်။ ယခုအခါ မြန်မာပြည်
 လွတ်လပ်ပေပြီ။

ဤသို့ရှင်းပြပြီးနောက် စကားဆက်ပါသေးသည်။

သို့ရာတွင် နွားလွတ်ပွဲကို နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း နွေပေါက်တိုင်း
 မြင်ချင်ပါသည်။ မတော်သော အနှောင်အဖွဲ့မှ၊ မတော်ဒေါသ
 အနှောင်အဖွဲ့မှ၊ မတော်မာန အနှောင်အဖွဲ့မှ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော
 အဓမ္မအနှောင်အဖွဲ့တို့မှ မြန်မာပြည်သည် ဘေးမဲ့နွားကြီးကဲ့သို့
 လွတ်မြောက်ပါစေဟု ဆုမတောင်းဖြစ်အောင် သတိလစ်၍
 မနေချင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

နွားလွတ်ပွဲနောက်ကွယ်တွင် နက်ရှိုင်းသိမ်မွေ့စွာ ထင်ဟပ်လျက်ရှိသော
 ဆရာအမြင်၊ ဆရာသဘောထား ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာဇော်ဂျီသည် 'တစ်ခုသော သင်္ကြန်ခါ'တွင် နွားလွတ်ပွဲကို
 ကဗျာဖြင့် လှလှပပ ဖွဲ့ပြသကဲ့သို့ 'ခန္ဓဦး ကျက်သရေ'တွင် စကားပြေဖြင့်
 လှလှပပ ဖွဲ့ပြသည်။ ကြည့်ပါ။

ရှုလော့နောက်ဆုံးက အိုးစည်ဝိုင်း။ အိုးစည်သံ၊ ပြေသံ၊
 လင်းကွင်းသံ၊ လက်ခုတ်သံ၊ သံချပ်ထိုးသံတို့သည် ဖြည့်၍
 လိုက်လာကြသည်။ အိုးစည်ဝိုင်းရှေ့တွင် ဘေမဲ့နွားကြီး။
 ပိတောက်ပန်းနှင့် သနပ်ခါးနှင့်၊ ကတ္တီပါနှင့် ကောဇောနှင့်၊
 ကူခြေကြီးနှင့် သိက္ခာနှင့်တစ်လှမ်းချင်း လှမ်း၍ပါလာသည်။
 နွားကြီး၏ ရှေ့တွင် ကိုဖေ၏အက။ ကွေး၍၊ ကော့၍၊ ယိမ်း၍၊
 ယိုင်၍ ရှေးဆုံးက သွားသည်။ ဤသို့လျှင် စိတန်းလှည့်လည်
 ခြင်းကို ပြုလေသည်။ ဤသို့လျှင် မေတ္တာအမူအရာ၊ ကရုဏာ
 အမူအရာ၊ ဝမ်းမြောက်သော အမူအရာတို့သည် လမ်းတကာ
 တွင် စိတန်းလမ်းလျှောက်ကြလေသည်။ အမြတ်ဆုံးသော
 စိတန်းလမ်းလျှောက်ခြင်းမျိုးပေတည်း။

ဘေးမဲ့နွားကြီးကို ကြည့်ပြီး အားရဝမ်းသာဖြစ်နေသော ဆရာစိတ်
 အခြေအနေကို 'ကူခြေကြီးနှင့်' ဟူသော စကားတစ်ခွန်းဖြင့်ပင် သိသာထင်ရှား
 လောက်ပါသည်။ ဆရာက နွားလွှတ်ပွဲ၏ ဂုဏ်ရည်ကို ဤသို့ ဖော်ထုတ်
 အဆုံးသတ်ထားသည်။

နွားလွှတ်ပွဲကျင်းပခြင်းသည် သဒ္ဓါစေတနာနှင့် ပြုသည်
 ဟုဆိုလျှင်လည်း ဟုတ်သည်။ ကချင် ခုန်ချင်၍ ပြုသည်ဟု
 ဆိုလျှင်လည်း ဟုတ်သည်။ မြန်မာပီပီပေသည်။ ထိုအမူအရာ
 မျိုးကို မြန်မာနိုင်ငံသားတို့၏ နွားလွှတ်ပွဲ ယဉ်ကျေးမှုဟု
 ခေါ်ထိုက်လေသည်။ တစ်ဖန် လူထုအတွက် လူထုကပြုနိုင်
 သော အမူအရာမျိုး ဖြစ်သဖြင့် လူထုယဉ်ကျေးမှု ဟူ၍လည်း
 ဆိုနိုင်ပါသတည်း။

နွားလွှတ်ပွဲကို သရုပ်ဖော်သော ဆရာကဗျာကလည်း လှသည်။ ဆရာ
 စကားပြေကလည်း လှသည်။ ကဗျာတွင် အကျယ်ပမ္ပင်ဆိုခဲ့သော ဆရာ
 စေတနာ၊ ဆရာသဘောထားကို စကားပြေတွင် အကျယ်ပမ္ပင်ဆိုသည်။

'တစ်ခုသော သကြန်ခါ' နှင့် 'ခွေဦးကျက်သရေ' ကို ဆက်စပ်၍
 ဖတ်လိုက်ရသောအခါ စိတ်ထဲမှာ ပြည့်စုံသွားသလို ခံစားလိုက်ရပါသည်။

သူတစ်ပါးအပေါ်

စာနာစိတ် အင်အားကြီးမားသူသည်

ကိုယ်အတွက်သာ ဦးစားပေးစဉ်းစားတတ်သော

ငါ့စွဲစိတ်၊ အတ္တစိတ် နည်းပါးမည်မှာ

သေချာပါသည်။

အတ္တစိတ် နည်းပါးသည့်အတွက်

ဘဝအမော တော်တော်ပြေသူများ

ဖြစ်မည်မှာလည်း သေချာပါသည်။

ပုဂ္ဂလရေးရာ

ဖတ်စရာဆောင်းပါးများ

ပုဂ္ဂလရေးရာ

- လူကြီးနေရာ
- ဒလက်များ ကျိုးပဲ့ကုန်သော်လည်း
- လည်ပင်းကို လှမ်းဖက်သူများ
- ထွားထွားဝေဝေကြာပွင့်များ
- ကိုယ်တွေ့စာတွေ့ ဆရာကြီး
- အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော် သူငယ်လေး
- ဆရာဋ္ဌေဒေါင်း ပြောပြသော အကွက်ဆန်းကလေးများ
- ဘဝအမောပြေသော သွေးလှူရှင်များ
- ဆင်တူယိုးမှား နောက်လိုက်များ
- ဆရာရေးပေးသော ထောက်ခံစာမှသည်

လူကြီးနေရာ

စာအကြောင်း ပေအကြောင်းရေးနေရင်း ရေးချင်သည်ဖြစ်ရပ်ကလေးတစ်ခု အကြောင်းကို ဖောက်ပြီး ရေးပါရစေ။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်လောက်က ဖြစ်ပါသည်။

တစ်နေ့တွင် တပည့်ဖြစ်သူ ဆရာမကလေးတစ်ယောက်က အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ကို ဖိတ်ခေါ်လာပြီး ဗေဒင်မေးကြသည်။ ဗေဒင်မေးသည်ဆိုသော် လည်း တွက်ချက်ပြီးဟောပုံမျိုး မဟုတ်။ မျက်စိမှိုတ် အာရုံပြုထားပြီး မေးသူ၏ ရှေ့ဖြစ်များကို ဟောပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ “အကြားအမြင်ရတယ်လို့ နာမည်ကြီး တယ်ဆရာ၊ ဆရာလဲ မေးချင်တာ မေးကြည့်ပါလား” ဟု ဆရာမကလေးများ က ကျွန်တော့်ကို တိုက်တွန်းသည်။ သူတို့ မေးနေ၊ ဟောနေပုံကို စိတ်ဝင်စား သဖြင့် သူတို့နားမှာ ဝင်ထိုင်လိုက်ရာ ကျွန်တော် ဘာမှ မမေးရသေးမီ ထို အမျိုးသမီးက ကျွန်တော့်ကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်ပြီး “ဆရာ မကြာခင်မှာ လူကြီးနေရာရမယ်” ဟု ဟောပါသည်။

ကျွန်တော် ဘာမှ ပြန်မပြောသော်လည်း ‘မဖြစ်နိုင်ပါဘူး’ ဟူသော အတွေးဖြင့် စိတ်ထဲက ပြုံးမိပါသည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်မှာ တော်တော် ဝါနုသေးသော ကထိကတစ်ဦးမျှသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ ဝါရင့် ကထိက အစ်ကိုကြီး၊ အစ်မကြီးတွေ တော်တော်များများ ရှိနေပါသေးသည်။ ကထိကများ၏ အထက်မှာ တွဲဖက်ပါမောက္ခ ဆရာကြီး ပြီးတော့ ဌာနမှူး ဖြစ်သော ပါမောက္ခ ဆရာမကြီး၊ ဤသို့ အဆင့်ဆင့်ရှိနေသည်အတွက်

'မကြာခင်မှာ လူကြီးနေရာရမယ်' ဟူသော စကားသည် အသို့လျှင် ဖြစ်နိုင်ပါမည်နည်း။ သူတို့ကိုတော့ ဘာမှ ပြန်မပြောလိုက်ပါ။

တစ်ရက်နစ်ရက်အကြာတွင် တွဲဖက်ပါမောက္ခဆရာကြီးက ကျွန်တော့်ကို ခေါ်သည်ဆိုသဖြင့် ဆရာကြီး၏ စားပွဲရှေ့သို့ ရောက်သွားပါသည်။ ဆရာကြီးမှာ ကထိကဆရာတစ်ဦးနှင့်အတူ အခန်းတစ်ခန်းမှာ တွဲပြီး ရုံးထိုင်သည့်အတွက် ဆရာကြီး၏စားပွဲသည် ထိုအခန်းမှာ ရှိသည်။ ကျွန်တော့်ကို မြင်မြင်ချင်း ဆရာကြီးက -

“ကျွန်တော် ဟိုအခန်းကို ပြောင်းထိုင်တော့မယ်ဗျို့။ ခင်ဗျား ဒီအခန်းကို ပြောင်းပြီး ဒီစားပွဲမှာထိုင်ပေတော့။ အဲဒါ ခေါ်ပြောတာပါ” ဟု ပြောပါသည်။

ဟိုအခန်းဆိုသည်မှာ ပါမောက္ခ ဌာနမှူးအခန်းကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပါမောက္ခ ဌာနမှူး ဆရာကြီးမှာ ယခု ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာပင် ပြည်ပသို့ တာဝန်ဖြင့် ထွက်ခွားသွားပြီ ဖြစ်သည့်အတွက် ဆရာကြီးက ပါမောက္ခဌာနမှူးတာဝန်ဖြင့် အခန်းပြောင်းထိုင်ရမည်။ ဤအခန်းတွင် ကျန်ခဲ့သော ကထိကဆရာနှင့် အမျိုးသားချင်း အဖော်ရအောင် သူ့စားပွဲမှာ ကျွန်တော့်ကို ပြောင်းထိုင်ခိုင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးစကားကို ကြားကြားချင်းမှာပင် 'ဆရာ မကြာခင်မှာ လူကြီးနေရာရမယ်' ဟူသော စကားကို ကြားယောင်ပြီး ဣန္ဒြေ မဆည်နိုင်အောင် ရယ်မိပါတော့သည်။ ဟုတ်ပေသားပဲ။ ကျွန်တော် လူကြီးနေရာ တကယ်ရပါပြီ။

ရွာထဲက ရပ်ရေးရွာရေးမှန်သမျှ အားကြိုးမာန်တက် လုပ်ပေးတတ်သော အဘိုးကြီးတစ်ယောက်ကို အကြီးအကဲဖြစ်မည်ဟု ဟောထားသော်လည်း ဘာမှဖြစ်မလာသဖြင့် အများ ဟားစရာဖြစ်နေစဉ် ရွာပွဲတော်တစ်ခုမှာ ဇာတ်ကရာတွင် ထိုအဘိုးကြီးမှာ အတွင်းဝန်မင်းကြီးအဖြစ် ခံခဲ့သွားသွားသရုပ်ဆောင်ရသောအခါကျမှ ဗေဒင်မှန်သားပဲဟု ဝိုင်ပြောကြသည့် ဖြစ်ရပ်ကလေး ဖတ်ဖူးသည်ကို တစ်ဆက်တည်း သတိရမိပါသည်။ ဗေဒင် လက္ခဏာ အကြားအမြင် အဟောအပြောကိစ္စများနှင့်ကြုံရတိုင်း ထိုဖြစ်ရပ် ကလေးကို သတိရနေဆဲပါ။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၂၀၊ မေ ၃၁၊ ၂၀၀၅

ဒလက်များ ကျိုးပဲ့ကုန်သော်လည်း

တစ်ခါက . . .

အခန်းတစ်ခန်း၏ မျက်နှာကြက်မှာ တပ်ထားသော ပန်ကာနှစ်လုံးကို အမှတ်မထင် မြင်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် စိတ်ထဲမှာ ယခုတိုင် အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်နေပါသည်။ အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်စရာ အကြောင်းကလည်း ရှိနေသည်။

ပန်ကာတစ်လုံးက ပုံမှန်အတိုင်း ဒလက်သုံးခုစလုံး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပါသည်။ နောက်တစ်လုံးကတော့ ဒလက်တစ်ခုမှ မရှိတော့။ အားလုံး ကျိုးပဲ့ သွားပြီ။ အလယ်က ဘုလုံးကြီးသာ ထီးထီးကျန်နေသည်။ နံရံကခလုတ်ကို ဖွင့်လိုက် တော့ ဒလက်အပြည့်အစုံပါသော ပန်ကာက တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်။ ဘစ်ခုခု ချွတ်ယွင်းနေပုံရသည်။ လုံးဝမလည်။ အဲ . . . ဒလက်မရှိသော ဘုလုံးကြီးကတော့ တဝိုင်းဝိုင်းနှင့် အရှိန်ပြင်းပြင်း လည်နေပါတော့သည်။

ထိုမြင်ကွင်းကို မြင်မြင်ချင်းတုန်းကတော့ တော်တော် ရယ်ချင်သွားပြီး အူလိုက်သည်းလိုက် ရယ်လိုက်မိသည်။ ရယ်နေရင်း တစ်ခုခုကို စဉ်းစားမိသည့် အတွက် မရယ်နိုင်တော့ပါ။ ပန်ကာနှစ်လုံး၏ နောက်ကွယ်က အနက်အဓိပ္ပာယ် တစ်ခု လှစ်ခနဲပေါ်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဒလက်အပြည့်အစုံပါသော ပန်ကာသည် ရုပ်ဆင်းသွင်ပြင် ချွတ်ယွင်း ချက်မရှိ ပြည့်စုံသော်လည်း အတွင်းဓာတ် ချွတ်ယွင်းနေသည့်အတွက် လည်နိုင် သော အင်အား သတ္တိမရှိတော့ဘဲ အသေကြီးလို ဖြစ်နေသည်။ ဒလက်မရှိတော့

သော ပန်ကာမှာမူ ရုပ်သွင် ချွတ်ယွင်းသော်လည်း အတွင်းက ဓာတ်အင်အား တွေ အပြည့်အဝရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အစွမ်းကုန် လှုပ်ရှားလည်ပတ်နိုင်စွမ်း ရှိသည်။

မြန်မာစာပေသမိုင်းထဲက စာဆိုတော်ကြီးတစ်ယောက်အကြောင်းကို သတိရလာပါသည်။ သာချင်းဆရာကြီး ဦးအောင်ဖြိုး ဖြစ်သည်။ ဆရာကြီး သည် 'ရာမသာချင်း'၊ 'မဟော်ကျေးစေခန်း' စသည့်ကဗျာများကို ပြောင်မြောက်စွာ ဖွဲ့ဆိုနိုင်သော်လည်း မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းမရရှာပေ။ သို့သော် နှုတ်ဖြင့် စီကာပတ်ကုံး ဖွဲ့ဆိုပုံ အလွန်ကောင်းသည့်အတွက် ဘိုးတော် မင်းတရားက နန်းတွင်းသို့ ပင့်ခေါ်စေပြီး သူကောင်းပြုသည်။ မျိုးမတ်အချို့က ဦးအောင်ဖြိုးကို နန်းတော်အပြင်မှာသာထားသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားရာ မင်းတရားကြီးက "ငါ့ဆရာကြီး မျက်စိမမြင်သောကြောင့် နိမိတ်နမာ မရှိဘူးဟု ဆိုလိုကြဟန်တူသည်။ ငါ့ဆရာကြီးက သူတို့လောက်မျှမက စကြဝဠာ ထိုထိုကို ထွင်းဖောက်မြင်နိုင်သည့် ပညာမျက်စိရှိသည်" ဟု မိန့်ဆိုသည်။

ကျွန်တော်တို့ သိမိလိုက်သော ဆရာကြီးဦးဂုဏ်ဘဏ် ဆိုလျှင်လည်း မျက်စိမမြင်ရှာပါ။ သို့သော် အလွန်နှံ့စပ် ကျွမ်းကျင်သော ဂီတပညာရှင်ကြီး ဖြစ်ကြောင်း အများသိကြပါသည်။ မြန်မာ့ဂီတအကြောင်း မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့်ဟောပြောရုံမက ဖိတ်ကြားရာသို့ ကိုယ်တိုင်လိုက်ပါ ဟောပြောသည် ကို နားထောင်ရဖူးပါသည်။ ဆရာကြီး၏ ဟောပြောချက်များကို စာနှင့်ပေနှင့် မှတ်တမ်းတင်ပြီး ကိုးကားနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာကျော် အမျိုးသမီးကြီး ဟယ်လင်ကဲလားတို့၊ ဂီတပညာရှင်ကြီး ဗိသိုဗင်တို့သည်လည်း အလားတူပင် ကိုယ်အင်္ဂါ မသန်မစွမ်းသူ၊ ချွတ်ယွင်း သူများ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဘဝကို ကြံ့ကြံ့ခံရင်ဆိုင်ပြီး မိမိတို့၏ အစွမ်းသတ္တိ ကို ဖော်ထုတ်ပြနိုင်သည့်အတွက် ကမ္ဘာကျော်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအဖြစ် အစဉ်အဆက် အလေးအမြတ် ပြုကြရသည်ကို အများအသိပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကွယ်လွန်သူ စာရေးဆရာမကြီး သာယာဝတီ ဒေါ်စိန်စိန်ဆိုလျှင်လည်း အနာကြီးရောဂါကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်၏ တုံ့ပြန်မှုအမျိုးမျိုးကို ခါးသီးစွာ ခံခဲ့ရသည်။ အိမ်ထဲက အိမ်ပြင်မထွက်နိုင်သည့် ဘဝအခြေအနေကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးချပြီး စာပေဖြင့်မွေ့လျော်ခဲ့သည့်အတွက် အောင်မြင်သော စာရေးဆရာ ဘဝသို့ ရောက်ရသည်။ ရှုမဝတစ်ထောင်ဆုရသော 'သားလိမ္မာ' ဝတ္ထုမှသည်

တိုက်ပုံအင်္ကျီနှင့် ဇနကာမင်းကြီး

‘ချစ်ငြိုး ချစ်မာန်’ တို့၊ ‘မြေစာပြုန်းမှ ဆုံးမှာလားရှင်’ တို့ စသည်ဖြင့် စာကောင်းပေမွန်များစွာ ပြုစုပြီး နောက်ဆုံးတွင် မိမိဘဝဖြစ်ရပ်ကို ပုံဖော်ပြသော ‘ခရီးဝက်ပါ’ ကို စာပေအမွေကောင်းတစ်ခုအဖြစ် ထားရစ်နိုင်ခဲ့သည်။

စာပေအနုပညာလောကထဲက ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ကို သာဓက ထုတ်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုနယ်ပယ်သီးသီးတွင် အလားတူ ‘မသန်မစွမ်းသော စွမ်းသန် သူများ’ အမြောက်အမြား ရှိပါလိမ့်ဦးမည်။

ထူးချွန်သော မသန်စွမ်းသူတို့၏ အားကစားလှုပ်ရှားမှုများ၊ အနုပညာ လှုပ်ရှားမှုများအကြောင်းကို စာနယ်ဇင်းများတွင် မကြာခဏ ဖတ်ရပါသည်။ နှုတ်မြင်သံကြားတွင် မကြာခဏ ကြည့်ရပါသည်။

ဒလက်များ ကျိုးပဲ့ပျက်စီးသွားပြီ ဖြစ်သော်လည်း ကျန်နေသော ဘုလုံးကြီးဖြင့် အရှိန်ပြင်းစွာ တတိုးတိုးလည်နေသော ပန်ကာကြီးကို မြင်ယောင် နေမိပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၂၂၊ ဇွန် ၁၄၊ ၂၀၀၅

လည်ပင်းကို လှမ်းဖက်သူများ

ကိုယ့်ဘဝဖြစ်ရပ်များအကြောင်း ရေးသော စာများတွင် ရာထူးဂုဏ်အရ ဖြစ်စေ၊ ဥစ္စာဓနအရ ဖြစ်စေ၊ စွမ်းဆောင်မှု တစ်ခုခုအရ ဖြစ်စေ၊ ကိုယ့်ထက် 'သာ' သည်ဟု ဆိုနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပတ်သက်ဆက်သွယ်ရပုံများကို ထည့်သွင်း ရေးသားလေ့ ရှိကြပါသည်။ ဤသို့သောစာများတွင် စာရေးသူတို့၏ လေသံ နှစ်မျိုးကို သတိပြုမိပါသည်။ တစ်မျိုးမှာ ကိုယ့်ထက်သာသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဝမ်းသာဂုဏ်ယူသော မုဒိတာလေသံ ဖြစ်သည်။ “ငါ့ သူငယ်ချင်း ဘယ်သူ့ဘယ်ဝါတော့ ဆရာဝန်ကြီးဖြစ်နေပြီဟေ့” ဟူ၍ ဝမ်းသာအားရ ချီးမြှောက်ဂုဏ်တင်သော လေသံမျိုးဖြစ်သည်။ နောက်တစ်မျိုးမှာ ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပတ်သက်ဆက်သွယ်ရသည့်အတွက် “ငါ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေနဲ့ သိတယ်ဟေ့” ဟူ၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကို 'ငါလိုလူ' စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ဂုဏ်တင်သော လေသံမျိုးဖြစ်သည်။ “အဲဒီအရာရှိကြီးဆိုတာ ကျောင်းမှာတုန်းက ငါ့လောက် စာမတော်တဲ့ ငါ့သူငယ်ချင်းပါကွာ” ဟူ၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မြှင့်ပြီး ပြောသော လေသံမျိုးဖြစ်သည်။ ဤအပြောအဆိုအမျိုးကို ကျွန်တော်တို့ အပေါင်းအသင်း တွေထဲမှာ မကြာခဏ ကြားရတတ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ လူငယ်ဘဝက စာပေသမားအပေါင်းအသင်း တစ်ယောက်ရှိသည်။ စာလည်း တော်တော်ဖတ်သည်။ စကားဝိုင်းများတွင် တက်တက်ကြွကြွ ဆွေးနွေးသည်။ စကားဝိုင်းတစ်ခုတွင် 'အက်ဆေး' (ရသစာတမ်း) အကြောင်းပြောကြရင်း သူက “ကိုတိုက်စိုးရဲ့ အက်ဆေးတွေက

အရေးရာ၊ အတွေးရာ သိပ်လှတယ်ဗျ” ဟု ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့ အံ့အားသင့်သွားကြပါသည်။ သူက ‘ကိုတိုက်စိုး’ ဟု ရည်ညွှန်းလိုက်သူမှာ သူ့ထက်ရော ကျွန်တော်တို့ထက်ပါ အသက်ရောဂုဏ်ပါ များစွာကြီးသော ဆရာတိုက်စိုးဖြစ်နေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ဆီက ဤအပြောမျိုးတွေ မကြာခဏကြားရသည်။ သူ ကွယ်လွန်သွားသည်မှာ ကြာပါပြီ။

စကားပြောသည့်အခါ ‘... နဲ့ ကျွန်တော်’ ပုံသေနည်း သုံးပြီး ပြောသူမျိုးလည်း ရှိပါသည်။ သူပြောသည့်ကိစ္စနှင့် ဆိုင်သော အကြီးအကဲ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်ကို ‘ကျွန်တော်’ နှင့်တွဲပြီး ပြောပုံမျိုး ဖြစ်သည်။ “ညွှန်ချုပ်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ မန္တလေးသွားရမယ်”၊ “ဆရာကြီးဦးဝင်ဖေနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ခင်ဗျားအကြောင်း ပြောမိကြသေးတယ်”၊ “မန်နေဂျာကြီးနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ဒီကိစ္စစီစဉ်နေပါတယ်” ဟူသော ပြောပုံမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ရှေ့က ပုဂ္ဂိုလ်အမည် တွေ ရာထူးတွေသာ ပြောင်းသွားသည်။ ‘ကျွန်တော်’ ကတော့ မပြောင်းပါ။ အမြဲပါနေတတ်ပါသည်။

သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှေ့မှာတော့ ဘယ်လိုပြောခဲ့သည်မသိပါ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တွေအကြောင်း ပြန်ပြောရာမှာတော့ ‘ညွှန်ချုပ် ကိုသိန်းလွင်နဲ့’ ဘာတွေ ပြောခဲ့သည်။ ‘ပါမောက္ခ မောင်ထွန်းရွှေနဲ့’ ဘာတွေ လုပ်ခဲ့သည်ဟူသော ပြောပုံမျိုး ကို ထိုသူတို့ထံမှ ကြားရတတ်ပါသည်။ ‘ကို’၊ ‘မောင်’ စသော အသုံးများကို တမင် သိသိမှတ်မှတ်သုံးပြီး အရသာခံ ပြောခြင်းဖြစ်ကြောင်း သူတို့၏ လေသံက ဖော်ပြနေပါသည်။

ဆရာမကြီးတစ်ယောက်၏ စကားကို သတိရနေပါသည်။ ထိုဆရာမ ကြီးသည် တစ်ချိန်က ဒီဂရီကောလိပ်တစ်ခုတွင် ပါမောက္ခအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ သည်။ ထိုစဉ်က ထိုကောလိပ်၏ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးမှာ ဆရာမကြီးထက် များစွာငယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ကို ဆရာမကြီးက အလွန်လေးစားသည်။ “ကိုယ်တူ ကိုယ့်သား အရွယ်ပေမယ့် ကိုယ့်ထက်ရာထူးကြီးတဲ့ အထက်လူကြီး မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် ဆရာကြီးကို ရှေ့မှာရော ကွယ်ရာမှာပါ ဆရာကြီးလို့ပဲ လေးလေးစားစား ခေါ်ခဲ့ပါတယ်” ဟု ဆရာမကြီးက ပြောပြဖူးပါသည်။ ဆရာမကြီးနှင့် သက်တူရွယ်တူ ပါမောက္ခ ဆရာကြီးတစ်ဦးကတော့ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးကို အစည်းအဝေးမှာပင် ‘ကိုလှရွှေ’၊ ‘ကိုလှရွှေ’ ဟု တစ်ခေါ်တည်း ခေါ်လေ့ရှိကြောင်း ကြားရပါသည်။

ထိုသို့သောသူများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာဇော်ဂျီ ပြောဖူးသော စကား တစ်ခွန်းကို သတိရနေမိပါသည်။

“ကိုယ်က သူ့ထက်နိမ့်နေတော့ သူနဲ့တန်းတူလို့ အများက ထင်အောင် သူ့လည်ပင်းကို ဖက်တာပေါ့ကွာ” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်

အမှတ် ၂၅၊ ဇူလိုင် ၅၊ ၂၀၀၅

ထွားထွားဝေဝေ ကြာပွင့်များ

ဆရာသော်သာဆွေအကြောင်း ရေးရင်း ဆက်စပ်သတိရလာသော ဖြစ်ရပ် တစ်ခု ရှိပါသည်။

တစ်နေ့တွင် အထက်ကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ ပညာသင်နေသော တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း ကျောင်းသူကလေး တစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို ပြောပြ သည်။ ‘သမီးတို့အတန်းမှာ မြန်မာစာသင်တဲ့ ဆရာမက သော်တာဆွေဆိုတာ အရက်သမားကြီး။ သူ့စာတွေဖတ်ရင် ပျက်စီးမယ်၊ မဖတ်ကြနဲ့လို့ ပြောတယ် ဆရာရယ်’ ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် တော်တော်စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားသည်။ “ဒီလိုဆိုရင် သမီးတို့ဆရာမဟာ စာပေအကြောင်း နားမလည်တဲ့သူ ဖြစ်မယ်။ မြန်မာစာ ဆရာမ လုပ်နေပြီး စာပေတန်ဖိုးကို မှန်မှန်ကန်ကန် သိပုံမရဘူး” ဟု ပြောလိုက် မိသည်။ စာပေကို မွေ့မွေ့လျော်လျော် ဖတ်သူသာဆိုလျှင် ထိုသို့ပြောမည် မဟုတ်ပါ။ ဆရာ၏ စာပေတန်ဖိုးကို ဆရာ၏ပုဂ္ဂိုလ်ရေးကိစ္စနှင့် ချိန်ထိုး၍ အကဲဖြတ်မည် မဟုတ်ပါ။ ဆရာ၏ဟာသဝတ္ထုများက ဟာသစာပေအဖြစ် တန်ဖိုးရှိသလို ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုများဖြစ်သော ‘ဘဝထိုထို’၊ ‘ပြည်မြန်မာ၏ ပြယုဂ်များ’၊ ‘သတ္တဝါတို့၏ သံသရာ’ စသည့်ဝတ္ထုပေါင်းချုပ်များနှင့် ‘ကျွန်တော့်ဘဝဇာတ်ကြောင်း’ တို့သည် ဘဝအသိအမြင်လည်း ပေးစွမ်းနိုင်ပြီး စာအရေးအသားနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ရှေ့ဆောင်လမ်းပြနိုင်သော စာများ ဖြစ်သည်ကို အများအသိပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းဆိုလျှင်လည်း အရက်ကိုနှစ်ခြိုက်စွာ သောက်သုံး သူဖြစ်ကြောင်း 'တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနှင့် အတွေးအခေါ်များ' တွင် ဆရာကြီးကိုယ်တိုင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုစာအုပ်ကို ဖတ်ဖူးသူတိုင်း 'အစုံလုပ်' ဖူးသော ဆရာကြီး၏ ဘဝအကြောင်းကို သိပါလိမ့်မည်။ သို့သော် ဆရာကြီး၏ 'စုံထောက် ဦးစံရှား'၊ 'ရတနာပုံ' စသည့် မှီငြမ်းဝတ္ထုများ၊ 'မျှော်တလင့်လင့်' စသည့် ဘာသာပြန်ဝတ္ထုများ၊ 'တစ်သက်တာမှတ်တမ်း'၊ 'ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ' စသည့် စာကောင်းပေမွန်များကို (ထိုဆရာမ ခံယူထားသလို) 'အရက်သမားကြီး ရေးတဲ့စာတွေပဲ' ဟု အထင်မသေးကြပါ။ နှစ်သက်စွဲလမ်းစွာ ဖတ်ရှုနေကြဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးပီမိုးနင်းတို့ ဆရာကြီးမဟာဆွေတို့ ဆိုလျှင်လည်း အရက်နှင့် မကင်းသော ဆရာကြီးများဖြစ်ကြောင်း အများသိပါသည်။ ဆရာကြီးပီမိုးနင်း၏ 'ကမ္ဘာ့အလင်း'၊ 'ထူးချွန်ရေး' စသော လမ်းညွှန်ကျမ်းများ၊ ကာလပေါ်ဝတ္ထု ပီပီသသ ဖြစ်လာရေးအတွက် နမူနာပြခဲ့သော 'နေရီရီ'၊ 'နေညိုညို' စသော ဝတ္ထုများ၊ ဆရာကြီး မဟာဆွေ၏ 'တို့မေမေ'၊ 'သူပုန်ကြီး'၊ 'စစ်ထွက်သူ' စသော ဇာတ်မာန်လုံဆော်ရေး၊ ပြုပြင်ရေးဝတ္ထုများသည် ဆရာကြီးများ အရက်နှင့်မကင်းသည့်အတွက် စာပေတန်ဖိုး ကျမသွားကြောင်း စာပေသမား တိုင်း သိကြပါသည်။ အလေးအမြတ် ထားကြပါသည်။

ဆရာသော်တာဆွေက သူ့ဟာသဝတ္ထုတွေ အများကြီးရေးခဲ့သော ကာလသည် အိမ်တွင်းရေး အဆင်မပြေမှုများကြောင့် စိတ်ညစ်စရာများနှင့် ကြုံတွေ့ရသောကာလဖြစ်သည်ဟု ဆိုဖူးပါသည်။ ဘဝနှင့်စာပေကို ဆက်စပ် ကြည့်ရာတွင် စဉ်းစားစရာ အချက်တစ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာ ဦးသိန်းဖေမြင့်၏ စကားတစ်ခုကို သတိရမိပါသည်။ ဆရာက ဆရာကြီးပီမိုးနင်း၏ ဘဝသည် သောက်စားမူးယစ် ညစ်ညစ်ပေပေ အမြဲနေ သော ဘဝဖြစ်သော်လည်း အမျိုးသားအကျိုးဆောင်ရွက်သော မူရင်းဇာတ် သည် အစဉ်ပေါ်နေကြောင်း မိန့်ဆိုပြီး 'စာရေးဆရာ ပီမိုးနင်း၏အကြောင်းကို ရေးမည်ကြံလျှင် ကျွန်တော့်စိတ်သည် ရွံ့ညွှန်ထဲမှပေါက်သော ကြာပင်တွင် ထွားထွားဝေဝေပွင့်နေသော ကြာပွင့်တွင်းသို့ ပြေးဝင်နားနေမိသည်' ဟု တင်စား ထားပါသည်။

ဆရာကြီး ပီမိုးနင်းနည်းတူ ရှေ့ကပြခဲ့သော ဆရာကြီးများ အပါအဝင် စာရေးဆရာကြီးငယ်အချို့၏ ဘဝသည် အရက်သေစာဖြင့် လိမ်းကျံထားသော

ဘဝမျိုး ဖြစ်ချင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ညစ်ညစ်ပေပေ ရှိချင် ရှိပါလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိုဆရာကြီး ဆရာငယ်တို့၏ စာပေစိတ်၊ စာပေစေတနာကား ထွားထွား ဝေဝေပွင့်နေသော ကြာပွင့်များအဖြစ် ၎င်းတို့၏ စာပေများတွင် ထင်းထင်းကြီး ပေါ်လွင်နေမည်သာ။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၃၀၊ သြဂုတ် ၉၊ ၂၀၀၅

ကိုယ်တွေ့ စာတွေ့ ဆရာကြီး

ကျွန်တော် ကျောင်းသားဘဝတုန်းက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပုဂံလမ်းတစ်လျှောက် လမ်းလျှောက်ပြီး စာသင်ခန်းများဆီသို့ မနက်တိုင်း သွားရသည်။ မကြာခဏ ဆိုသလိုပင် ကျွန်တော်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ဘက်မှ လမ်းလျှောက်လာသော ဆရာကြီးနှင့် ဆုံလေ့ရှိသည်။ ထိုစဉ်က ဆရာကြီးမှာ အသက် ၇၅ နှစ်လောက် ရှိပါပြီ။ သို့သော် ဆရာကြီးလမ်းလျှောက်ပုံက ဖျတ်လတ် သွက်လက်နေသည်။ ဘောင်းဘီတိုဝတ်ထားပြီး လက်ထဲက လက်ကိုင်တုတ်ကို အားရပါးရလွှဲကာ သွက်သွက်လျှောက်လေ့ရှိသော ဆရာကြီးကို ကြည့်ပြီး သဘောကျမိသည်။ တွေ့စက ဘယ်သူမှန်းမသိ။ နောက်မှ ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်ဟု သိရသည့် အတွက် ပို၍ စိတ်ဝင်စားမိပါသည်။

* * *

“ဟေ့ . . . မင်းစာမေးပွဲအောင်ရင် ဘာလုပ်မလဲကွ”

“ကျွန်တော် . . . ဆရာလုပ်ချင်ပါတယ် ဆရာကြီး”

“ဟေ့ . . . ဘယ်မှာ လုပ်ချင်တာလဲ။ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာလားကွ”

ဆရာကြီးက ထိုသို့ပြောပြီး ငြိမ်နေသဖြင့် ကျွန်တော် မရွံ့မရဲ မော့ကြည့်လိုက်သောအခါ ကျွန်တော့်ကို ပြုံးကြည့်နေသော ဆရာကြီး၏ မျက်နှာကို မြင်လိုက်ရတော့မှ စိတ်သက်သာရာ ရသွားပါသည်။ ၁၉၆၀ ကျော်ကာလ ကျွန်တော် မြန်မာစာဂုဏ်ထူးတန်း စာမေးပွဲဖြေပြီး နှုတ်မေးခွန်းစစ်မေးရာတွင် ပြင်ပစာစစ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သော ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်နှင့် ဆုံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ကြောက်နေမှန်းသိ၍ ဆရာကြီးက ရယ်စရာ၊ မောစရာ ကလေးနှင့် လမ်းခင်းပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ “အေး . . . သိပ္ပံမောင်ဝတုန်းကလဲ အဲဒီလိုပဲ ဆရာလုပ်ချင်တယ်လို့ ပြောဖူးတယ်ကွ”ဟု ဆရာကြီးက

မြစ်ကွေ့စာအုပ်တိုက်

ဆက်ပြောသည်။ ဝိုင်းထိုင်နေကြသော ကျွန်တော်ဆရာ၊ ဆရာများကလည်း ကျွန်တော်ကိုကြည့်ပြီး ပြုံးနေကြသည်။ ထိုအခါကျမှ နေသာထိုင်သာ ရှိသွားပြီး မေးသည့် မေးခွန်းတွေကို စဉ်းစားဖြေရပါသည်။

* * *

“တပည့်ဆိုတာ ဆရာထက် တော်ရမယ်”

ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးများအား စုပေါင်းကန်တော့သည့် ပွဲတစ်ခုတွင် ဆရာကြီးဦးဖေမောင်တင် မိန့်ဆိုခဲ့သော ဤစကားကို အမှတ်တရ ရှိကြပါသည်။ ထိုပွဲမှာ ထင်ပါသည်။ ဆရာကြီး၏ တပည့်ကြီးများ ဖြစ်သော ပါမောက္ခဆရာဦးဖေမောင်၊ ဆရာဇော်ဂျီ၊ ဆရာမင်းသုဝဏ်တို့လည်း အတူတူ ကန်တော့ခံကြသည်။ ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်က တပည့်ကြီးများ၏ ဂုဏ်ပုဒ်များကို ဖော်ထုတ်ပြောဆိုသည်။ တပည့်ကြီးများဖြစ်သော ဆရာများ၏ မျက်နှာတွင် ပီတိရိပ်ပေါ်နေသည်။ တပည့်များကို ဆရာက ချီးမြှောက်သည့်ပွဲတစ်ခုအဖြစ် အမှတ်တရ ဖြစ်နေပါသည်။

* * *

“ဟေ့ကောင်တွေ . . . မင်းတို့ ငါ့ကို သိရဲ့လား။ ငါလဲ မြန်မာစာ ပါမောက္ခပါပဲကွ။ အခုတော့ အဟောင်းပေါ့ကွာ”

၁၉၇၀ ကျော်ကာလက ပညာရေးတက္ကသိုလ် စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနားတွင် ဆရာကြီးကို ကန်တော့ရန် ကျွန်တော်တို့ သွား၍ ပင့်ခေါ်စဉ် ပြောသော ဆရာကြီး၏ စကားဖြစ်သည်။ သတိချွတ်ယွင်းသည့် အရွယ်ရောက်နေပြီဖြစ်သော ဆရာကြီးသည် သူ့ကို မသိဘူးထင်ပြီး ရှင်းပြနေရာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့က ဆရာကြီးကို သိပါကြောင်းပြောပြီး ကားဆီသို့ ပင့်ခေါ်လာသည်။ ခေါင်းပေါင်း၊ တိုက်ပုံအင်္ကျီ၊ ဝိုးလုံချည်တို့ဖြင့် တင့်တယ်ခုံညားလှသော ဆရာကြီး ကားနားသို့ရောက်သောအခါ ကားရှေ့ခန်းက အသားဖြူဖြူ ဆရာကြီးတစ်ဦး ဆင်းလာပြီး “ဆရာကြီး ရှေ့ကို ကြွပါ” ဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။

“ဟေ့ကောင် . . . မင်းကဘယ်သူလဲကွ”

ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်သည် ထိုဆရာကြီးကို လက်ညှိုးထိုးပြီး မာန်ပါပါမေးလိုက်သည်။

“ကျွန်တော် ဒဂုန်ရွှေများပါ ဆရာကြီး”

ဆရာကြီး ဒဂုန်ရွှေများက ပြန်ဖြေသောအခါ ဆရာကြီးက “အေး . . .

အေး” ဟုသာ ပြောပြီး ကားရှေ့ခန်းမှာ ဝင်ထိုင်သည်။ ဆရာကြီး၏ မာန်ပါလှသော ပြောပုံဆိုပုံကို ကျွန်တော်တို့ သဘောကျ၍ မဆုံးတော့ပါ။

ကျွန်တော်သည် ကိုယ့်တွေ့ကြုံခဲ့ရသော ဆရာကြီး၏ ရုပ်ပုံလွှာကို ပြန်လည်မြင်ယောင်ရင်း ဆရာကြီးအကြောင်း စာများထဲကဖတ်ရသော စာတွေ့ရုပ်ပုံလွှာများကိုပါ ဆက်စပ်မြင်ယောင်လာပါသည်။

ရန်ကုန်ကောလိပ်တွင် ပါဠိပါမောက္ခ ဖြစ်ချိန်တွင် အသက် ၂၄ နှစ်သာ ရှိသေးပုံ၊ ခေါင်းပေါင်း၊ ပုဆိုးတောင်ရှည်၊ ရင်ဖုံးအင်္ကျီ တို့ဖြင့် ခုံညားလှသော ဆရာကြီး၏ သင်ကြားပို့ချပုံကို တပည့်များက အလွန်သဘောကျပြီး သူထွက်သွားသောအခါ “မောင်တင် . . . တယ်တော်တဲ့ကောင်ပါလား” ဟု သူတို့ထက်အသက်ငယ်သော ပါမောက္ခကလေးကို ချစ်ခင်လေးစားစွာ ချီးကျူးကြပုံ၊ ထိုစဉ်က ရန်ကုန်ကောလိပ် တည်ရှိရာ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးရှေ့ (လသာအထက-၁ နေရာ)သို့ အင်းစိန်မှ ကျောင်းတက်ရာတွင် ပုဆိုး တောင်ရှည်ခါးတောင်းကျိုက်ပြီး ခေါင်းပေါင်းစ တလူလူနှင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်စီး၍ ကျောင်းတက်ပုံ၊ အင်္ဂလန်သို့ ပညာတော်သင်သွားစဉ် မြန်မာအသင်း၊ မြန်မာကျောင်းသားအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌနေရာအတွက် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဆာဟာဗေးအာဒန်ဆင်နှင့် ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံရာ အာဒန်ဆင်မဲလိမ်သဖြင့် တရားစွဲရာ တရာရုံးက ဦးဖေမောင်တင်ကို အနိုင်ပေးပုံ၊ ဗြိတိသျှအရာရှိများ အထင်သေးနေသော မြန်မာစာကို မျက်နှာမငယ်ရအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံ၊ ပေထဲ၊ ပုရပိုက်ထဲက မြန်မာစာပေကို စနစ်တကျ တည်းဖြတ်ပုံနှိပ်ပြီး ကျမ်းများအဖြစ် ထုတ်ဝေနိုင်အောင် ဦးဆောင်ကာ တက္ကသိုလ်မှာ မြန်မာစာနေရာရအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံ၊ ခက်ခဲနက်နဲသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကြီးကို ပါဠိဘာသာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ပြန်ဆိုခဲ့ပုံ၊ ကွယ်လွန်ခါနီးမှာပင် “ပုဂံရာဇဝင်ကို တုတ်ထမ်းပြောရသည်၊ ပုဂံထက် ရှေးကျသော သရေခေတ္တရာ ရာဇဝင်ကို တူရွင်းထမ်းပြောကြပါ၊ တူးဖော်ကြပါ” ဟူ၍ အမှတ်တရပြောခဲ့ပုံ စသည့်စသည့် ရုပ်ပုံလွှာများသည် အာရုံထဲမှာ ရိပ်ခနဲ ရိပ်ခနဲ ပေါ်လာသည်နှင့်အမျှ ဆရာကြီး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို စူးစူးနက်နက်သတိရလျက် . . . ။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၃၃၊ သြဂုတ် ၃၀၊ ၂၀၀၅

အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော် သူငယ်လေး

'သူငယ်သည် အတိုင်းအရှည်ကိုမျှ မသိသေး'

ဤစကားသည် ဘုရားရှင်လက်ထက်က တတိယအဂ္ဂသာဝကအဖြစ် ထင်ရှားသော ရှင်မဟာကဿပမထေရ်ကြီးက မိမိထက် အသက်ငယ်သော အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်အရွယ် ဆံဖြူနေပြီဖြစ်သော ရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အား ဆုံးမပြောဆိုလေ့ရှိသော စကားဖြစ်ကြောင်း ဇိနတ္တပကာသနိကျမ်းတွင် ဖတ်ရသောအခါ ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင် မထေရ်ကြီးများကို ကြည်ညိုမှုနှင့် အတူ ကြည်နူးသောခံစားမှုလည်း ပေါ်ပေါက်လာရပါသည်။

ရှင်မဟာကဿပသည် ရှင်အာနန္ဒာနှင့် အလွန်အကျွမ်းဝင်သည်အတွက် 'သူငယ်' ဟုချစ်ခင်စွာခေါ်လေ့ရှိသည်ဟူသော အချက်ကိုလည်း အလွန် သဘောကျမိပါသည်။ ရှင်အာနန္ဒာသည် အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်စေကာမူ ရှင်မဟာကဿပ၏ မျက်စိထဲတွင် မိမိ၏ညီအရွယ် သူငယ်ကလေးသာ ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးချိန်တွင် ဘုရားရှင်၏ ဖွားဖက်တော်ဖြစ်သော ရှင်အာနန္ဒာသည် အသက်ရှစ်ဆယ် ရှိနေပါပြီ။ ပထမသင်္ဂါယနာတင်မည်ပြုသောအခါ ထိုအချိန်အထိ အာသဝေါ မကုန်သေးသော ရှင်အာနန္ဒာကို ရှင်မဟာကဿပမထေရ်မြတ်ကြီးက 'သူငယ်' ဟူ၍ပင် ခေါ်နေဆဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သည်အထိ ငယ်မူငယ်သွေးမပျက် ခေါ်ဝေါ်

သုံးနှုန်းနေသော စကားကလေးများသည် ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းသူတို့၏ ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှုအတိုင်းအဆကို ဖော်ပြလျက်ရှိနေပါသည်။

တစ်ဆက်တည်း သတိရမိသည်မှာ ယခုကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်သော စာပေပညာရှင်ဆရာကြီးနှစ်ဦး၏ အခေါ်အဝေါ်ဖြစ်သည်။ ဆရာဇော်ဂျီနှင့် ဆရာမင်းသုဝဏ် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာဇော်ဂျီ တက္ကသိုလ်မှာ ဆရာဖြစ်ချိန်တွင် ဆရာမင်းသုဝဏ်က တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကြီးဖြစ်သည်။ ဆရာငယ်နှင့် ကျောင်းသားကြီးတို့ ညီအစ်ကိုသဖွယ် ချစ်ခင်ကြသည်။ ကျောင်းသားကြီးက ဆရာငယ်ကို 'ဆရာ' ဟု ရိုသေစွာ ခေါ်သည်။ ဆရာငယ်ကလည်း ကျောင်းသားကြီးကို 'မောင်ဝန်' ဟု ခင်မင်စွာ ခေါ်သည်။ ဆရာကြီးနှစ်ဦးသည် အသက်ထက်ဆုံးပင် ထိုအခေါ်အဝေါ်ကို တစ်သမတ်တည်း သုံးသွားကြသည်။

ကျွန်တော့်အဒေါ် အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်လောက်တွင် သူ့ထက်လေးငါးနှစ်ကြီးသော ရပ်ဆွေရပ်မျိုး ဘကြီးတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်အဒေါ်ကို သူတိုက်သော ဆေးမသောက်ရကောင်းလားဟု စိတ်တိုပြီး "ဒီကောင်မလေးဟာ ငါပြောတာကို နားမထောင်ဘူး" ဟု အပြစ်ဆိုသည့်အကြောင်း အဒေါ်က မကြာခဏ ပြန်ပြောပြတတ်သည်။ သူ့ကို 'ဒီကောင်မလေး' ဟု ခေါ်သည့်အတွက် သဘောကျနေသည်ဟု အကဲခတ်မိပါသည်။

ယခု ဖော်ပြခဲ့သမျှသည် ဆွေမျိုးသားချင်း မတော်စပ်သော သူတို့၏ ခင်မင်မှုအကြောင်း ဖြစ်သည်။ ဆွေမျိုးတော်စပ်သူများဆိုလျှင်ကား အထူးပြောစရာလိုမည် မထင်ပါ။ အသက်အရွယ် မည်မျှကြီးရင့်ပါစေ၊ သက်ဆိုင်သူများ၏ စိတ်ထဲတွင် ကလေးအရွယ်ဟုသာ မြင်နေသလား မသိပါ။ အသက်ခုနှစ်ဆယ်နီးပါးရှိနေပြီဖြစ်သော အငြိမ်းစားအရာရှိကြီးကို အသက်ကိုးဆယ်နီးပါးရှိပြီဖြစ်သည့် သူ့မိခင်ကြီးက "လူလေး" ဟု တယုတယခေါ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။

မိဘက သားသမီးကို တစ်သက်လုံး ရင်အုပ်မကွာ စောင့်ရှောက်နေချင်သည့် စေတနာ၊ ဆွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်းတွင် ကြီးသူက ငယ်သူကို ချစ်ခင်ကြင်နာစွာ ဆက်ဆံသော စိတ်ဓာတ်တို့သည် မည်မျှတန်ဖိုးကြီးမားကြောင်း ကျွန်တော်တို့နှင့် ဓလေ့ချင်းမတူသော အရှေ့နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသို့ ရောက်ဖူးတော့မှ ပို၍ သဘောပေါက်လာရပါသည်။ ဘွဲ့လွန် ကျောင်းသူကလေးတစ်ယောက်က ဖိတ်ကြားသဖြင့် သူ့အိမ်သို့ ကျွန်တော်တို့မိသားစု သွားလည်သောအခါ သူ့အိမ်မှာ သူတစ်ယောက်တည်း တွေ့ရသည်။ "အိမ်သားတွေကော" ဟု

စပ်စုသောအခါကျမှ အကျိုးအကြောင်းကိုသိရသည်။ ထိုအိမ်မှာ သူ တစ်ယောက်တည်း နေသည်။ သူ့အစ်မကလည်း သူ့လိုပင် တစ်အိမ်ခွဲနေသည်။ မိဘများက တစ်အိမ် သီးခြားနေသည်။ အိမ်ထောင်လည်းမကျသေးဘဲ အပျို အရွယ်ကလေး သီးခြားအိမ်ခွဲနေသည်ကို ကျွန်တော်တို့ကတော့ အထူးအဆန်း ဖြစ်နေသည်။ သူတို့အဖို့တော့ မဆန်းပါ။ အရွယ်ရောက်ပြီဆိုလျှင် မိဘက လည်း ရင်အုပ်မကွာ မထားတော့။ သူတို့ကလည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် အိမ်ခွဲ နေချင်သည်ဟု သိရပါသည်။

အလွန်ရိုးနေပြီဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ မရိုးတမ်း ကျင့်သုံးနေသော ဆောင်ပုဒ်တစ်ခု ရှိပါသည်။ 'ကြီးသူကို ရိုသေ၊ ရွယ်တူကို လေးစား၊ ငယ်သူကို သနား'။ ဤဆောင်ပုဒ်ကို လေးလေးစားစား ရွတ်ဆိုနေသေးသမျှ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် နွေးထွေးမှုတည်တံ့နေပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော် ယခု အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်ပါပြီ။ ကျွန်တော့်နာမည်ရှေ့ က 'ဦး' တပ်ခေါ်သည့် အသံတွေကိုသာ အများဆုံး ကြားနေရပါသည်။ နာမည်ရှေ့က 'မောင်' တပ်ခေါ်သူ တော်တော်ရှားနေပါပြီ။ ကိုယ့်ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ ကိုယ့်ထက်အသက်ကြီးသော မိတ်ဆွေများထံမှသာ အနည်း အကျဉ်းကြားရတတ်ပါသည်။ နာမည်ရှေ့ 'မောင်' တပ်ခေါ်လိုက်သည့်အသံ ကြားလိုက်ရတိုင်း ရင်ထဲမှာ နွေးခနဲ ဖြစ်သွားသည်ကား အမှန်ပင်။

ဖတ်စရာဇာနည်
အမှတ်၃၈၊ အောက်တိုဘာ ၄၊ ၂၀၀၅

ဆရာငွေဒေါင်း ပြောပြသော အကွက်ဆန်းကလေးများ

ဆရာငွေဒေါင်းသည် မိဘမေတ္တာကို ပြောင်မြောက်စွာ ခွဲနိုင်သော ဆရာကြီး ဖြစ်သည်။ ဆရာ၏ ‘ဗုဒ္ဓစာပန်းချီ’ ဝတ္ထုများထဲတွင် မိဘမေတ္တာဘွဲ့များကို လှလှပပတွေ့ရသည်။ ဆရာ၏ ဝတ္ထုတိုများတွင် ရင်ထဲမှာ စွဲနေသော မိဘမေတ္တာ ဘွဲ့ကား ‘သိပါပြီ အမေရယ်’ ဖြစ်ပါသည်။

ဤဝတ္ထုကို အများဖတ်ဖူးကြပါသည်။ သိသာရုံ ပြန်ပြောပါရစေ။ ဆင်းဆင်းရဲရဲရုန်းကန်နေရသော မုဆိုးမမိခင်က လူပျိုပေါက်အရွယ်သားလေး ကို ထမင်းအိုးကြည့်ထားခိုင်းပြီး အပြင်ထွက်သွားသည်။ အမေတည်ခဲ့သော ထမင်းအိုးကို သားက ယောက်မနှင့် မွှေရင်း ဘယ်အချိန်ငဲ့ရမည်မသိ ဖြစ်နေစဉ် အမေပြန်ရောက်လာပြီး “ဟင် . . . ငါ့သားကို ထမင်းအိုး ကြည့်တတ် တယ်ထင်လို့ အမေထားခဲ့တာ။ သားက ထမင်းအိုးမှ မကြည့်တတ်ပဲ။ ခုတော့ ဆန်ပြုတ်ဖြစ်သွားပြီ” ဟု ပြောသည်။ “ဆန်ပြုတ်ဖြစ်လဲ ဆန်ပြုတ်ပဲ သောက်ကြတာပေါ့ အမေရယ်” ဟု သားက ပြန်ပြောပြီး ထမင်းခိုင်းမှာ အားရပါးရသောက်နေသည့် သားကို ကြည့်ပြီး အမေက ရုတ်ခနဲထကာ မီးဖိုထဲဝင်သွားသည်။ မျက်နှာသစ်၍ ပြန်လာပြီး ဆန်ပြုတ် ဆက်သောက်သည်။ အမေထသွားတုန်းက “ညည်းကလဲ အေ” ဟု အဘွားက ဟန့်လိုက်သေး သည်။ သားဖြစ်သူက ဘာအဓိပ္ပာယ်မှန်းမသိ။ အသက်ကြီးလာသောအခါ သူငယ်ငယ်က ထမင်းအိုး မကြည့်တတ်၍ ဆန်ပြုတ်ဖြစ်သွားသည့်အကြောင်း အမေ့ကို ရှေးဟောင်းနှောင်း ဖြစ် ပြန်ပြောလျှင် အမေက မကြိုက်၊ အပြောမခံ။

အမေဆုံးသွားပြီး သား အိမ်ထောင်ကျသည်။ တစ်နေ့တွင် မိန်းမနေမကောင်း၍ ဆန်ပြုတ်သောက်ချင် သည် ဆိုသဖြင့် ဆန်နို့ဆီဘူး နှစ်လုံးထည့်ပြုတ်ပြီး မွေနေစဉ် ဆန်ပြုတ်မကျက်၍ မိန်းမထလာပြီး အကျိုးအကြောင်းမေးသည်။ ဆန်နို့ဆီဘူးနှစ်လုံး ထည့်ပြုတ်သည်ဆိုတော့ မိန်းမက အပြစ်တင်သည်။ “ဆန်ပြုတ်ဆိုတာ ဆန်နည်းနည်းပဲ ထည့်ပြုတ်ရတာ။ ရှင်မှ မပြုတ်တတ်ပဲ။ အိုဗာတင်းပဲ သောက်တော့မယ်” ဟု ပြောသည်။ ထိုအခါကျမှ သူ့အမေ၏ လျှို့ဝှက်ချက်ကို နားလည်ရတော့သည်။ လက်စသတ်တော့ သူငယ်ငယ်က သူ့အမေတည်ခဲ့သောအိုးမှာ ထမင်းအိုး မဟုတ်ပါတကား။ ဆန်ပြုတ်အိုး ပါတကား။ ဆန်မရှိ၍ ထမင်းမချက် နိုင်သဖြင့် ဆန်ပြုတ် ပြုတ်သောက် ရသည်ကို သားသိလျှင် စိတ်ငယ်မည်စိုး၍ ထမင်းအိုးတည်လေဟန် အမေ ပရိယာယ်ပြုခြင်းပါတကား။ ဤသို့ စိကာရိကာ သတိရသည်၏ ခဏ၌ ရင်ထဲမှာ ထိခိုက်ပြီး မျက်ရည်စို့ကာ ‘သိပါပြီ အမေရယ်’ ဟု ပါးစပ်က အသံထွက်သွားပုံနှင့် ဝတ္ထုကို အဆုံးသတ်ထားပါသည်။ တစ်မူထူးသော မိဘမေတ္တာဘွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် မှတ်မိသလို ပြောပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခု အဓိက ပြောလိုသောအကြောင်းမှာ ထိုဝတ္ထုအကြောင်း မဟုတ် ပါ။ ဆရာ၏ ကိုယ်တွေ့ စာပေလောက အတွေ့အကြုံဖြစ်သော ‘စာဝင်္ကပါ’ ထဲက မိဘမေတ္တာအကြောင်းများ ဖြစ်သည်။ ထိုဝတ္ထုတိုကလေးများသဖွယ် အလွန်လှပသော ထိုအကြောင်းများကို ဆရာက ‘ကျွန်တော်တွေ့ဖူးသော မိဘမေတ္တာ နှင့် ပတ်သက်သည့် အကွက်ဆန်းကလေးများ’ ဟု ဖော်ညွှန်းသည်။

တောက မိတ်ဆွေ အင်းသူကြီးတစ်ယောက်မှာ ဆယ့်သုံးလေးနှစ် အရွယ် သားတစ်ယောက် ရှိသည်။ အလိုလိုက်လွန်း၍ အလွန်ဆိုးတေနေသည်။ အင်းသူကြီးက သူ့သားကို ဆရာ ငွေဥဒေါင်းနှင့် ရန်ကုန်သို့ ထည့်လိုက်ရန် စီစဉ်သည်။ ငွေရေး ကြေးရေး လုံးဝတာဝန်ယူမည်ဟု ဆိုသည်။ ဆရာ ငွေဥဒေါင်းမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကပ်နေရခိုန်ဖြစ်၍ အင်းသူကြီးသားနှင့်အတူ အခန်းကောင်းကောင်းငှားနေဖို့ ပြောသည်။ ငွေကြေးပြေလည်မည်ဖြစ်၍ ဝမ်းသာစရာ ကောင်းသည်။ တစ်နေ့တွင် ထမင်းပိုင်း၌ အင်းသူကြီးသားအား ‘ကဲ့ဟေ့ . . . မင်းအဖေအမေများက ပုဏ္ဏားလက် ဝကွက်အပ်လိုက်ပြီ။ ငါနဲ့လိုက်နေရလို့ရှိရင်တော့ ငါ့စကား နားထောင်ရလိမ့်မယ်၊ နားမထောင်ရင် တော့ နားရင်း အအုပ်ပဲဗျား” ဟု ရယ်ရွှမ်းပတ်ရွှမ်းပြောမိသည်။ နောက်ရက်များ တွင် အင်းသူကြီးက သူ့သားကို ရန်ကုန်ထည့်မည်အကြောင်း မပြောတော့ဘဲ

ပြန်ခါနီးကျမှ “ဒီကောင်က မလိုက်ချင်သေးဘူး ပြောနေတယ်” ဟုဆိုပြီး သူ့သားကို မထည့်တော့ဘဲ ခရီးစရိတ်ဆိုပြီး ငွေတစ်ရာပေးလိုက်သည်။ ဆရာက သတိမထားမိ။ နောက်တစ်နှစ်တွင် ထိုရွာပြန်၍ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးကို ကန်တော့သောအခါကျမှ ဘုန်းတော်ကြီးက “နင့်နယ် တယ်မိုက်ပါလား” ဟု အပြစ်တင်ပြီး အင်းသူကြီးသားကို နားရင်းအုပ်မည် ပြောသဖြင့် အင်းသူကြီး အသည်းဆတ်ဆတ်ခါသွားပြီး သားကိုထည့်မည့် အစီအစဉ် ဖျက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသည်။

ဂျပန်ခေတ်က ညောင်တုန်းဆိပ်ကမ်းမှာ ညဘက် လှေများဆိုက်ထား စဉ် လှေတစ်စင်းမှ အဒေါ်ကြီးတစ်ယောက် မီးခွက်ထွန်းရင်း အခြားလှေမှ အဒေါ်ကြီးက မီးရောင်ဖြင့်လှမ်းမြင်၍ အသိအကျွမ်းချင်းဖြစ်နေသဖြင့် ဝမ်းသာ အားရ စကားပြောကြသည်။ ဆရာငွေဥဒေါင်းက အခြားလှေတစ်စင်းထဲက နေပြီး သူတို့အသံကို ကြားနေရသည်။ အဒေါ်ကြီးတစ်ယောက်က “နို့ . . . အငယ်မရော အိမ်ထောင်ကျလောက်ရောပေါ့” ဟု စူးစမ်းသည်ကို နောက် တစ်ယောက်က “ညည်းနယ်အေ မေးမှမေးရက်ပလေတယ်။ ကျုပ်သမီး နို့သက်တောင် မစင်သေးပါဘူး” ဟု တုံ့ပြန်သည်။ နောက်ဆက်ပြောသော စကားများမှာ -

“ငါက မတွေ့ရတာကြာလို့ အသက်ကို မှန်းပြီး မေးမိတာပါ အေရယ်”

“အသက်ကိုပဲ မှန်းပါဦးတော့ အခုမှ ၁၇ နှစ်ထဲ ရောက်ရုံရှိပါ သေးတယ်”

“၁၇ နှစ်ဆိုတာ ငယ်တော့တာလား အေရဲ့။ အိမ်ထောင်ကျရင် ကလေးနှစ်ယောက်လောက်တောင် ရနိုင်တဲ့အရွယ်ပါအေရဲ့။ ငါမေးတာ မရိုင်းပါဘူး”

“ညည်းဟာက ပြောရင်း ကဲလာတာကိုးအေ။ ညည်းနဲ့ တွေ့ရလို့ ဝမ်းသာရမလား အောက်မေ့တယ်။ တွေ့တွေ့ချင်း ဆောက်နဲ့ထွင်းတာပဲ။ ညည်း ငါနဲ့ စကားဆက်မပြောနဲ့တော့အေ။ ငါ ဆက်ပြီး သည်းမခံနိုင်တော့ဘူး”

အဒေါ်ကြီးမှာ ငိုသံပါလာပြီး အသံကျယ်လာကာ ဒေါသသံ ပါလာ သည်။ တစ်ဖက်က အသံတိတ်သွားသည်။ မကြာမီ အမေးခံရသော လှေမှ ယောက်ျားကြီးတစ်ယောက်အသံပါ ကြွက်စီကြွက်စီကြားရပြီး ချက်ချင်း လှေမှာ ထွက်သွားသည်။ ကျန်ခဲ့သောအဒေါ်ကြီးကို ဆရာငွေဥဒေါင်းက စပ်စုသောအခါ “အဒေါ်က နည်းနည်းသတိလစ်သွားမိပါတယ်။ ဒီကောင်မက ဒီလိုပဲ။

သူ့သားသမီးတွေ အပေါ်မှာ သူများထက်ပိုကဲတယ်” ဟု ပြန်ဖြေပါသည်။

ဆရာက စာရေးဆရာကြီး တစ်ယောက်အကြောင်းနှင့် အဆုံးသတ်သည်။ ငယ်ငယ်က ဆရာကြီးအိမ်သို့ သူ့ရောက်လျှင် ဆရာကြီး၏သား ချာတိတ်နှစ်ယောက် ခြံထဲမှာ ဆော့နေသည်ကို အမြဲတွေ့ရသည်။ နှစ်အတန်ကြာ မရောက်ဘဲနေပြီးမှ ဆရာကြီးအိမ်သို့ ရောက်သောအခါ “အကြီးကောင် ဆိုရင် အိမ်ထောင်များ ကျနေပြီလား” ဟု အမှတ်မဲ့ ပြောလိုက်မိသည်။ ထိုအခါ ဆရာကြီး၏ အမူအရာမှာ ဖျတ်ခနဲ ဖြစ်သွားပြီး လက်ကလေး တစ်ဖက်ကာ၍ “အမယ် . . . အမယ် . . . မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ” ဟု ပျာပျာသလဲ ပြောလိုက်သည်ဟု ဆရာက သရုပ်ဖော်ထားပါသည်။ ထိုစာရေးဆရာကြီးမှာ ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်ဖြစ်ပြီး သားမှာ မောင်ဥက္ကာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ဆရာဋေဥဒေါင်း ပြောပြသော မိဘမေတ္တာအကွက်ဆန်းကလေးများ ဖြစ်ပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်

အမှတ် ၄၀၊ အောက်တိုဘာ ၁၈၊ ၂၀၀၅

ဘဝအမောပြေသော သွေးလှူရှင်များ

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကြက်ခြေနီအသင်း၏ သွေးလှူရှင်ဂုဏ်ပြုပွဲကို တက်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဂုဏ်ပြုပွဲတွင် အမျိုးသားသွေးဌာန တာဝန်ခံဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာ ဒေါ်သီတာအောင်၏ ဂုဏ်ပြုစကားကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် နားထောင်လိုက်ရသည်။ သွေး၏အရေးပါပုံကို ဆရာမကြီးက ကိုယ်တွေ့သာဓကများဖြင့် ဝေဝေဆာဆာ ပြောပြသွားသည်။ ပြောပုံဆိုပုံ အသက်ဝင် ထိမိလှသည့်အတွက် သဘောကျကြသည်။ ချက်ချင်း သွေးလှူချင်စိတ်ပေါ်လာအောင် သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ စည်းရုံးနိုင်စွမ်းလည်း ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ဆရာမကြီး၏ စကားတစ်ခွန်းကို အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်ရသည်။ မိမိသွေးကို သူတစ်ပါးခန္ဓာ ကိုယ်ထဲသို့ ပေးလှူလိုက်ရ၍ မိမိသွေးက သူ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲ ဝင်သွားသောအခါ မိမိ၏ အတ္တစိတ် လျော့ပါးသွားသည်ဟူသော စကားဖြစ်ပါသည်။

ဆရာဝန်ကြီး၏ စကားနှင့်ဆက်စပ်ပြီး တွေးစရာပေါ်လာသည်။ သွေးလှူရှင်များတွင် အကြိမ် ၅၀၊ ၇၅ ကြိမ် စသည်ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် လှူနေသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိသည်။ 'ကိုယ့်ကိုယ်ထဲက သွေးကို သူများမပေးနိုင်ပါဘူး' ဟု ခံယူကာ ခါးခါးသီးသီး သဘောထားခံယူသူများလည်း ရှိသည်။ ပထမပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ပရဟိတစိတ် ထက်သန်သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကိုမူ အတ္တစိတ်ကဲသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။

အတ္တစိတ်ကဲသူမျိုးကို တွေ့ဖူး၊ ကြုံဖူးကြပါလိမ့်မည်။ ထိုသူမျိုးသည် ကိုယ့်အကြောင်းကိုသာ စိတ်ဝင်စားတတ်သည်။ သူတစ်ပါးအကြောင်း

အလေးမထားတတ်။ စကားပြောလျှင် ကိုယ့်အကြောင်းကို အဓိကထားပြောသည်။ ကိုယ့်အကြောင်းကို ရှေ့တန်းတင်သည်။ ကိုယ်တော်ကြောင်း၊ တတ်ကြောင်း၊ ကောင်းကြောင်းများကို အရသာခံ၍ ပြောတတ်သည်။ သူတစ်ပါးကို ကြွားချင်ဝါချင်သည်။ ပြိုင်ချင်ဆိုင်ချင်သည်။ တင်စီးချင်သည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးသည်။ သူတစ်ပါးကို မနာလို ဖြစ်တတ်သည်။ တင်စီးချင်တတ်သည်။ ဆတ်ဆတ်ထိမခံ တုံ့ပြန်တတ်သည်။ ထိုသို့သော စိတ်မျိုးနှင့် နေ့စဉ်နပန်းလုံးနေသူမျိုးသည် ထိုစိတ်မျိုးကြောင့် မောဟိုက် နေရတတ်သည်။ ထိုအမောမျိုးကို ဆရာဇော်ဂျီက 'ဘဝအမော' ဟု ရည်ညွှန်းပြီး ဘဝအမောဆိုက်ရသည့် အဓိကအကြောင်းမှာ ကိုယ့်အတွက်သာ အဓိကထားသော ငါစွဲစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်သည်။ ကိုယ့်အတွက်သာ အဓိကစဉ်းစားသူသည် သူတစ်ပါး၏လောကသို့ အာရုံမသက်ဝင်တတ်။ သူတစ်ပါးအကြောင်း မစဉ်းစားတတ်။ သူတစ်ပါးဘက်က စာနာပြီးမကြည့်တတ်။ ကိုယ့်အတွက် များများစဉ်းစားသူသည် သူတစ်ပါးအတွက် နည်းနည်းစဉ်းစားမည်မှာ သဘာဝပင်။ ထို့အတူ ကိုယ့်အတွက် နည်းနည်းစဉ်းစားသူသည် သူတစ်ပါးအတွက် များများစဉ်းစားမည်မှာ သဘာဝပင်။

သို့ဆိုလျှင် သူတစ်ပါးအတွက် များများစဉ်းစားချင်စိတ် ပေါ်လာအောင် မည်သို့ပြုမည်နည်း။ နည်းတစ်နည်းမှာ လူအကြောင်း၊ လောကအကြောင်း ရေးဖွဲ့ထားသော ရသစာပေကောင်းများကို နှစ်နှစ်သက်သက် မွေ့မွေ့လျော်လျော် ဖတ်ရှုချင်စိတ်ကို ပျိုးထောင်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုကောင်း၊ ကဗျာကောင်း၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိကောင်း စသည့် စာကောင်းပေမွန်များကို နှစ်နှစ်သက်သက် ဖတ်မိသောအခါ နှစ်သက်စွာ ခံစားမှုနှင့်အတူ ထိုစာများတွင် ရေးဖွဲ့ထားသော သူတစ်ပါး၏ လောက၊ တစ်နည်းအားဖြင့် မိမိပတ်ဝန်းကျင်လောကကို သတိပြုမိတတ်လာမည် ဖြစ်သည်။ 'သူတို့လဲ ငါ့လိုပါပဲလား' ဟု စာနာတတ်လာမည် ဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးအတွက် အသင့်အတင့်နုလုံးသွင်းတတ်လာပြီး ဝမ်းသာစရာရှိလျှင် ဝမ်းသာတတ်လာမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ကိုယ့်အတွက်ချည်း စဉ်းစားချင်သည့်စိတ် လျော့ပါးလာပြီး ဘဝအမော ပြေတန်သလောက် ပြေမည် ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားသွေးဋ္ဌာနမှ ဆရာဝန်ကြီး ဖော်ညွှန်းနေသော သွေးလှူရှင်တို့၏ စိတ်ထားသည်လည်း ထိုသို့သော စိတ်ထားမျိုး ဖြစ်သည်။ သွေးလှူရှင်တို့သည် မိမိကိုယ်တွင်းက သွေးကိုထုတ်ပြီး သူတစ်ပါးအတွက် လှူဒါန်းခြင်းမှာ

သူတစ်ပါး၏ လောကကို စာနာစိတ်ဖြင့် ရှုမြင်သောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း အထူးဆိုဖွယ် မလိုပါ။ သုံးဆယ့်နှစ်ကောဠာသင်္ခေါ မိမိကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်း သုံးဆယ့်နှစ်ခုတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သော သွေးကို ထုတ်၍ သူတစ်ပါး အတွက် အမွန်အမြတ်လှူဒါန်းသည်မှာ သူတစ်ပါးအပေါ် စာနာစိတ် မည်မျှ ကြီးမားကြောင်း ထင်ရှားသော သာဓကပင် ဖြစ်ပါသည်။ သူတစ်ပါးအပေါ် စာနာစိတ် အင်အားကြီးမားသူသည် ကိုယ့်အတွက်သာ ဦးစားပေး စဉ်းစား တတ်သော ငါစွဲစိတ်၊ အတ္တစိတ် နည်းပါးမည်မှာ သေချာပါသည်။ အတ္တစိတ် နည်းပါးသည့်အတွက် ဘဝအမော တော်တော်ပြေသူများ ဖြစ်မည်မှာလည်း သေချာပါသည်။

ရသစာပေ၏ အာနိသင်ကြောင့် သူတစ်ပါးကို စာနာစိတ်ဝင်ပြီး ငါစွဲလျော့ကာ ဘဝအမောပြေသည်ဟူသော ဆရာဇော်ကို၏ စကားနှင့် မိမိသွေး ကိုသူတစ်ပါး၏ ကိုယ်ခန္ဓာထဲသို့ စာနာစိတ်ဖြင့် လှူဒါန်းလိုက်ရသည့် အတွက် အတ္တစိတ်လျော့သွားသည်ဟူသော ဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာ ဒေါ်သီတာအောင် ၏ စကားတို့သည် ကျွန်တော်စိတ်အာရုံထဲတွင် တစ်သားတည်း ပေါင်းစပ်သွား ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် သွေးလှူရှင်တို့၏ မျက်နှာများကို သတိထားပြီး ကြည့်လိုက်မိသည်။ သူတို့၏ မျက်နှာများသည် ကြည်လင်သန့်စင်နေပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၄၁၊ အောက်တိုဘာ ၂၅၊ ၂၀၀၅

ဆင်တူယိုးမှား နောက်လိုက်များ

ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူကြိုက်များသော လူပုဂ္ဂိုလ်၊ အရာဝတ္ထု၏ အမည်ကို လိုက်သုံးသော နောက်လိုက်နောက်ပါ အများအပြား ပေါ်ပေါက်လာတတ်သည် အစဉ်အလာ ရှိပါသည်။

၁၂၄၂ ခုတွင် အောက်မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပေါ်ပေါက်သော ပဲခူးဦးဆုသာ၏ 'စောဘောစောမေ' ပြဇာတ် လူကြိုက်များသည့်အတွက် စောဘောစောမေ အမည်တပ်သော ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် ထုတ်လုပ် ကြသည်ဟု သိရပါသည်။ စောဘောစောမေ အမည်တပ်ထားသည့် မင်းသား မင်းသမီးရုပ်ပုံတံဆိပ်ဖြင့် ပိတ်အုပ်များ၊ ပဝါများ၊ မီးခြစ်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချ ကြပြီး စီးပွားဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။

'အိုရှင်း' ဂျပန်ဇာတ်ကားပြပြီးနောက် အိုရှင်းပုံတံဆိပ်နှင့် ပစ္စည်းအမျိုးမျိုး ပေါ်ထွက်ခြင်းမျိုး၊ ယနေ့ခေတ်စားနေသော ကိုရီးယားမင်းသားမင်းသမီးပုံ တံဆိပ်များနှင့် ပစ္စည်းအမျိုးမျိုး ပေါ်ထွက်ခြင်းမျိုးတို့မှာ ထိုအစဉ်အလာကို ဖော်ပြနေသော သာဓကများ ဖြစ်သည်။

ထို့ထက်ပိုဆိုးသည်မှာ အောင်မြင်သွားသော ပစ္စည်းများကို ဆင်တူ ယိုးမှား လိုက်လုပ်တတ်ကြသော အလေ့ဖြစ်သည်။ 'မောင်ရင်မောင် မမယ်မ' ဝတ္ထုနောက်က 'မောင်စံသူ မဘွားသိုက်'၊ 'မောင်ဖေခင် မမေတင်'၊ 'မောင်ဘ သန်း မသန်းမေ' စသည်တို့ လိုက်ကြခြင်း၊ 'ချဉ်ပေါင်ရွက်သည် မောင်မှိုင်း' နောက်က 'ဒူးရင်းသီးသည် မောင်သိုင်း'၊ 'ပဲမြစ်သည် မောင်လှိုင်း' တို့ လိုက်

ကြခြင်း၊ ‘လူဝံမောင်နှမ’ ပြဇာတ်နောက်က ‘ဟိန္ဒူမောင်နှမ’ ပြဇာတ်၊ ‘ကုလား
မောင်နှမ’ ပြဇာတ် စသည်တို့ လိုက်ကြခြင်းတို့တွင် ဆင်တူယိုးမှား လိုက်လုပ်
ပုံများကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

‘colgate’ သွားတိုက်ဆေး အောင်မြင်နေစဉ် နောက်က ‘calgate’ တို့
‘collage’ တို့ လိုက်လာသည်။ ဖောင်တိန်သုံးသော ခေတ်က နာမည်ကြီး
‘Super Quink’ မင်အိုးတစ်လုံး ဝယ်လာရာ အိမ်ရောက်ပြီး သေသေချာချာ
ကြည့်မှ ‘Super Qniuk’ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဘယ်လို အသံထွက်ရ
မည်ပင် မသိတော့ပါ။ ‘u’ နှင့် ‘n’ ကို ပြောင်းပြန်လုပ်ထားပုံကလေးမှာ
ပညာပါလှပါသည်။

‘အောင်ဆုပန်’ ထိဆိုင် နာမည်ကြီးစဉ်ကလည်း ‘အောင်ဆုပန်း’၊
‘အောင်ဆုပနီ’၊ ‘ဒေဘင်ဆုပန်’၊ ‘အောင်ခဝုပန်’ တို့ ပေါ်ပေါက်ဖူးသေးသည်။
နာမည်စာလုံးများပေါ်မှာ စပယ်ပန်းကုံး ကလေးတွေ လိုအပ်သလို ဖုံးကွယ်ထား
ပြီး အောင်ဆုပန်ဟု ထင်ယောင်ထင်မှား လုပ်ကြပါသည်။ ‘အောင်ဆုပန်း’
နှင့် ‘ဒေဘင်ဆုပန်’ တို့က အဓိပ္ပာယ်ရှိသေးသည်။ ‘အောင်ဆုပနီ’ နှင့်
‘အောင်ခဝုပန်’ ဆိုပြီး ဘာအဓိပ္ပာယ်မှ မရှိသော ဆင်တူယိုးမှားများ
လုပ်ကြပုံမှာ အရုပ်ဆိုးလွန်းပါသည်။

ဆရာတင့်တယ်ပင် ‘အောင်ဆုပန်ကယ်ပေလို့’ ဆိုသော ဝတ္ထုတို
ကလေးတစ်ပုဒ် ရေးဖူးသေးသည်။ သောဇာရှင်လိုရာ ဓာတ်ပြားခန်းမှာ
မိန်းကလေးတစ်ယောက်အတွက် သီချင်းတောင်းသူနာမည်များကို ‘ကိုလေး၊
ဒေဘ်အင်မြင့်’ ဟု ရေးထားသည်ကို ကြေညာသူက ‘ကိုလေးအောင်မြင်’ ဟု
မှားဖတ်သဖြင့် သူ့ကောင်မလေးက အခြားမိန်းကလေးအတွက် သီချင်းတောင်း
သည်ထင်ပြီး စိတ်ဆိုးသွားရာ ဗိုလ်ချုပ်ဈေးလေဟာပြင်မှာ ပုံထားသော အောင်
ဆုပန်အတု ထိဆိုင်ဆိုင်းဘုတ်များကို ပြုပြီး သက်သေထူရပုံကို ဟာသဝတ္ထု
အဖြစ် (အောင်မြင် အမည်ဖြင့်) ရေးဖူးပါသည်။

ကြားလိုက်ပါသေးသည်။ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း၏ဝတ္ထုကို ခုမှ ဖတ်ဖူး
သော လူငယ်တစ်ယောက်က ‘ရွှေဥဒေါင်းဆိုတာ ခုခေတ်နာမည်ကြီးနေတဲ့
စာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက်ကို ခိုးချထားတာပဲ’ ဟု ပြောသည်ဟူ၏။
အဖြစ်မှန်က သူ့အထင်နှင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ကိုလိုနီခေတ်က ဆရာကြီးမဟာဆွေ၏ ‘ပျို့တောင်ပြုန်း’ ဝတ္ထု
ပေါ်ပေါက်လာပြီး လူကြိုက်များသဖြင့် ‘တောင်ပြုန်း’ နာမည်ပါသော ဝတ္ထုတွေ

လိုက်ရေးကြရာ စာရေးဆရာတစ်ယောက်၏ ဝတ္ထုမှာ 'တောင်ပြုန်း' နာမည် တပ်ထားသော်လည်း ဝတ္ထုဆုံးခါနီးအထိ တောင်ပြုန်းမပါသဖြင့် ဇာတ်သိမ်းတွင် ချစ်သူနှစ်ယောက် တောင်ကြီးတစ်တောင်နား ရောက်သွားပြီး ပြုံးကြစဉ် တောင်ကြီးကလည်း သူတို့ကို ကြည့်ပြီး ပြုံးနေသည်ဟု အဆုံးသတ်လိုက် သည်အတွက် ဝိုင်းဆဲကြသည်ဟု ကြားဖူးပါသည်။

ဦးလတ်၏ 'တစ်နန်းပျော်ရင်သွေးတော်' ဝတ္ထုတွင် ထိုကိစ္စမျိုး ရယ်စရာ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဖတ်ဖူးပါသည်။ ဆင်ဖြူကျွန်းဆရာသင်၏ 'ဝံသုတော်ပြဇာတ်'ကို လိုက်ပြီး ဆရာတစ်ဦးက 'ကြံ့သူတော် ပြဇာတ်'ဟု ရေးသည်။ ဝံသုတော် ပြဇာတ်တွင် 'ဗွေငူစွန် ဝါးချုံတန်း ဆီက၊ ဖေလူဝံ ပျားအုံထမ်းပါလို့၊ အားကုန်ခန်းလာခဲ့တယ်' ဟု ငိုပုံကို ကြံ့သူတော်ပြဇာတ်မှာ 'ဗွေငူစွန် ဝါးချုံစခန်း ဆီက ဖေကြံ့ကောင် သစ်သီးကိုက်ပါလို့၊ အားစိုက်၍ လာခဲ့တယ်'ဟု အအုပ် အခံ ကာရန်မညီဘဲ လိုက်ရေးသည်ကို ဆရာတစ်ဦးက ပြောပြရာ ကြံ့သူတော် ပြဇာတ်ရေးသူက 'ကာရန်နည်းကျသည် မကျသည်ကို မသိပါ။ ကျွန်တော်၏ စာကို ကျွန်တော်ဖတ်သောအခါ မျက်ရည်တောင် ကျပါသည်' ဟု ပြန်ပြော ကြောင်း ခပ်ရွှင်ရွှင်ရေးထားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်က ဖတ်ရသော စာအုပ်ကြော်ငြာတစ်ခု အကြောင်းနှင့် နိဂုံးချုပ်ပါမည်။ ဆရာမင်းအောင်၏ 'ဪ မာန' ဝတ္ထုကြော်ငြာတွင် 'သိပ်မျှော်ရှာကြတဲ့ ဟိတ် ဪမာန လာပြီ'ဟု ကာရန် ကလေးဖြင့် ကြော်ငြာသည်။ မကြာမီ ကမ္ဘာကျော် နန်းတွင်းပျောက်စေ ဆရာကြီး ရပ်စ်ပြုတင်အကြောင်း စာအုပ်ကြော်ငြာ သတင်းစာမှာ ပါလာသည်။ ကြော်ငြာပုံက 'သိပ် မျှော်ရှာကြတဲ့ ဟိတ် ရပ်စ်ပြုတင် လာပြီ' တဲ့ ခင်ဗျာ။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၄၃၊ နိုဝင်ဘာ ၈၊ ၂၀၀၅

ဆရာရေးပေးသော ထောက်ခံစာမှသည်

မောင် . . . သည်

(၁) ဆင်းရဲသည်

(၂) စာတော်သည်

ထို့ကြောင့် ထောက်ပံ့ကြေးပေးရန် ထောက်ခံပါသည်။

သန်းထွန်း

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် တက္ကသိုလ်တက်နေစဉ် ထောက်ပံ့ကြေး လျှောက်ထားလိုသဖြင့် ဆရာကြီးထံ ထောက်ခံစာ တောင်းသောအခါ ဆရာကြီးက အထက်ပါအတိုင်း ရေးပေးလိုက်ပါသည်။ တိုတိုနှင့်လိုရင်းရောက်သော ဆရာကြီး၏ ထောက်ခံစာအကြောင်းကို နှစ်ပေါင်း (၄၀)ကျော်သည့်တိုင် ကျွန်တော်တို့ အမှတ်တရ ဖြစ်ရသည်။ စကားစပ်မိတိုင်း ပြောဖြစ်သည်။ မင်အိမ်နင်းနှင့် ရေးထားပြီး လက်မှတ်ကြီးကြီး ထိုးထားသည်ကိုပင် မှတ်မိနေသည်။ ထောက်ခံစာတောင်းသော သူငယ်ချင်းမှာ ထောက်ပံ့ကြေးလည်း ရ၊ ဘွဲ့လည်း ရပြီး တက္ကသိုလ်မှာ နှစ်ပေါင်း (၄၀)ခန့် အမှုထမ်းပြီးနောက် ယခု အငြိမ်းစားပင် ယူပြီးပါပြီ။ ထောက်ခံစာရေးပေးသော ဆရာကြီးမှာလည်း ယခု အသက်(၈၀) ကျော်အရွယ် ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိနေပါသည်။* ဆရာကြီးကား အခြားသူမဟုတ်ပါ။ သမိုင်းပညာရှင် ဆရာကြီး ဒေါက်တာသန်းထွန်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှာ ကျွန်တော် ဥပစာတန်း(၁) (ယခုအခေါ် ဒုတိယနှစ်)

* ထိုစဉ်က ဆရာကြီး မကွယ်လွန်သေးပါ။

တက်ရသည်။ ကျွန်တော်ဘာသာတွဲမှာ ခေတ်သစ်ရာဇဝင်ခေါ် အနောက်တိုင်း ရာဇဝင်လည်း ပါသည်။ (ထိုစဉ်က 'သမိုင်း'ဟူသော ဝေါဟာရ မတွင်ကျယ် သေးပါ။) ကျောင်းဖွင့်စတွင် အနောက်တိုင်း ရာဇဝင်ပါမောက္ခဆရာကြီး ဦးဘညွန့်က ကျွန်တော်တို့အတန်းကို သင်မည်ဆရာနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ 'လက်ထောက်ကထိက ဒေါက်တာသန်းထွန်း'ဟု သိရသည်။ ဆရာက ဥပဓိရုပ် ကောင်းကောင်း၊ အသားဖြူဖြူ ထူးခြားသည်မှာ ဘွဲ့ဝတ်ရုံကို ခြုံထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆရာက ရှင်းလင်းစွာ သင်ကြားပို့ချပေးသည်။ ဆရာနှင့်တစ်ချိန် နှစ်ချိန်သာ သင်လိုက်ရသည်။ ဆရာ အရှေ့တိုင်း ရာဇဝင်ဌာနသို့ ကထိက အဖြစ် ပြောင်းရွှေ့သွားကြောင်း သိရသည်။ နောက်တစ်နှစ် စိစွာ (က) (ယခု အခေါ် တတိယနှစ်)မှာ ကျွန်တော် မြန်မာရာဇဝင်ယူသည့်အတွက် ဆရာနှင့် ပြန်တွေ့ရသည်။ ဆရာ၏ သင်ကြားပို့ချမှုကို ခံယူရသည်။

သိပ္ပံခန်းမမှာ ဆရာ့အတန်းကို တက်ရသည်။ ဆရာက ဘွဲ့ဝတ်ရုံကို ခြုံပြီး စာသင်သည့်ပုံစံကို ထိန်းသိမ်းထားသည်။ ဆရာ့အတန်း တက်ရသည် အတွက် ရာဇဝင်အသိအမြင်သစ်များရသည်။ ရာဇဝင်အတွက် ကျောက်စာများ သည် ခိုင်မာသော ခေတ်ပြိုင်အထောက်အထားများဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက် လာရသည်။ ကျွန်တော်တို့ 'အနော်ရထာ'ဟု သိနေသော မင်း၏ အမည်မူရင်း မှာ 'အနိရုဒ္ဓ' ဖြစ်ကြောင်း၊ 'နန်းတောင်းများမင်း'၏ အမည်မှန်မှာ 'နားတောင်းများမင်း' ဖြစ်ကြောင်းတို့မှစ၍ ပုဂံခေတ် သာသနာရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ ဟူသော ကဏ္ဍများကို ကျောက်စာအထောက်အထားများအရ ခိုင်ခိုင်မာမာ သိလာရသည့်အတွက် အကျိုးထူးလှပါသည်။

ဘုရားရှုပ်ပွားတော်များ၏ 'မုဒြာ'ခေါ် လက်အနေအထားများ အကြောင်း ဆရာက အသေးစိတ်ပို့ချပေးသည့်အတွက် 'ဘူမိဖဿမုဒြာ'၊ 'ဓမ္မစက္ကမုဒြာ'၊ 'အဘယမုဒြာ'စသည့် မုဒြာများအကြောင်းကို ရင်းနှီးလာရ သည်။ ဆရာက လိုအပ်သောပုံများကို သင်ပုန်းတွင် မြေဖြူဖြင့် ချက်ချင်းဆွဲပြပြီး ရှင်းပြသည်။ မြို့ရိုးပုံ၊ နန်းတော်ရာ၊ ဘုရားပုံများ၊ ကနုတ်ပန်းများ စသည်တို့ကို သေသပ်စွာ ဆွဲပြသော ဆရာ့လက်စွမ်းကိုလည်း အံ့ဩရပါသည်။

ဆရာက သူ့ထောက်ခံစာ အရေးအသားကဲ့သို့ပင် ရှင်းရှင်း ပြတ်ပြတ် ပြောလေ့ရှိသည်။ နည်းပြတန်းအတွက် မေးခွန်းဖြေရာတွင် 'နီဒါန်းတွေ့ချီမနေနဲ့။ ဆရာ သိပြီးသားတွေ။ မေးတာကိုသာ တိုက်ရိုက်ဖြေ' ဟု ပြောလေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော် ဆရာ့အတန်းကို တစ်နှစ်သာ တက်လိုက်ရသည်။ နောက်

တစ်နှစ်မှာ မြန်မာစာဂုဏ်ထူးတန်း တက်သည့်အတွက် ရာဇဝင်မယူရတော့ပါ။ သို့သော် ဆရာလမ်းညွှန်သော စာများကို ထိုစဉ်ကတည်းက ဖတ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ သုတေသနအသင်း ဂျာနယ်ထဲက ဆရာကြီးလုစ်တို့ ဆရာတို့၏ သုတေသနစာတမ်းများကို ဖတ်ရကောင်းမှန်း သိလာရပါသည်။ နောက်ပိုင်းမှာ ဆရာဟောပြောပွဲများ၊ စာအုပ်များနှင့် အဆက်မပြတ် ထိတွေ့ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာ၏ 'ခေတ်ဟောင်း မြန်မာရာဇဝင်'၊ 'နယ်လှည့်ရာဇဝင်'၊ 'အသစ်မြင် ဗမာ့သမိုင်း' တို့မှစ၍ ယခုထိ အဆက်မပြတ် ထွက်နေသော ဆရာ့စာအုပ်များကို ကြည့်ပြီး ဆရာ စာအများကြီးရေးနိုင်သည်ကို ဝမ်းသာနေမိပါသည်။ ကျွန်တော် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ တစ်ကျော့ပြန်ရောက်စက ဆရာနှင့်လက်ဖက်ရည်ဆိုင် မှာ ဆုံသဖြင့် 'ဆရာ့အတန်းကို ကျွန်တော် တစ်နှစ် တက်ရပါတယ်ဆရာ' ဟု မိတ်ဆက်ပြောဆိုရာ ဆရာက 'အဲဒါ ကံဆိုးတာပေါ့ဗျာ' ဟု ပြုံးပြီး ပြန်ပြော သည်ကို မှတ်မိနေပါသည်။

ဆရာ့ကို ဖိတ်ကြားသည့်အတွက် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစာဌာနသို့ ဆရာ မကြာခဏကြွရောက်ပြီး ဆွေးနွေးလမ်းညွှန်ပါသည်။ ပါရဂူသင်တန်း ဖွင့်သောအခါတွင်လည်း ဆရာက လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကအစ လမ်းညွှန်သည်။

ပထမဆုံး မြန်မာစာပါရဂူလည်း ဖြစ်သော ကိုအောင်မြင်ဦး၏ 'ပုဂံခေတ် မြန်မာစာ အရေးအသားစနစ်' ကျမ်းကို ပြင်ပစာစစ်အဖြစ် စစ်ဆေးပေးသည်။ အသေးစိတ်လမ်းညွှန်သည်။ နောက်တစ်ကြိမ် မညီမ်းညီမ်း၏ 'ဘုရားထောင် ပျူအရိုးအိုးစာ လေ့လာချက်' ကျမ်းကိုလည်း စစ်ဆေးပါသေးသည်။

နောက်ပိုင်းမှာ ဆရာက ကျွန်တော့်ကို သတိထားမိလာသည်။ ဆရာ့မွေးနေ့ပွဲရောက်လျှင် ဖိတ်စာမှာ ကျွန်တော့်နာမည် ရေးပြီး ဖိတ်သည်။ ဖုကူအိုကာ ဆုရစဉ်ကလည်း ဖိတ်သည်။ ဆရာဦးမောင်မောင်တင် အထိမ်း အမှတ် အခမ်းအနားတွင် ဆရာ တာဝန်ပေးသည့်အတွက် ကျွန်တော် ဟောပြောခဲ့ရပါသေးသည်။

ထောက်ခံစာမှာ ရေးသကဲ့သို့ ရှင်းရှင်းပြတ်ပြတ် ရေးလေ့ရှိသော ဆရာ့စာအုပ်အသစ်များ စာအုပ်ဆိုင်မှာ တွေ့ရတိုင်း ဝမ်းသာအားရဝယ်ရင်း ဆရာ့စာအုပ်အသစ်တွေ အဆက်မပြတ် ဆက်ထွက်ပါစေဟု ဆုတောင်း နေမိပါသည်။

ဖတ်စရာဂျာနယ်
အမှတ် ၄၄၊ နိုဝင်ဘာ ၁၅၊ ၂၀၀၅

အရေးအဖွဲ့နည်းနာ

ဘာသာစကား

စာပေ

နှင့်

ပုဂ္ဂလရေးရာ

ဖတ်စရာဆောင်ပါးများ

မောင်ခင်မင်(နေဖြူ)

တိုက်ပုံအကျီနှင့်

ဇနက်မင်းကြီး